

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด

ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

เรื่อง

ละเมิด

การเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับ
กฎหมายปกครอง คำวินิจฉัยของศาลปกครอง และหลักปฏิบัติราชการที่ดี
ในเอกสารทางวิชาการฉบับนี้
เป็นการเผยแพร่ในแต่ละช่วงเวลาที่ได้นำมาดำเนินการจัดทำขึ้น
ซึ่งในเวลาต่อมาอาจมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎหมายบางฉบับหรือบางมาตรา
หรืออาจมีคำวินิจฉัยของศาลที่แตกต่างไป
ผู้ศึกษาจึงควรศึกษาประกอบกับข้อมูลในปัจจุบัน
เพื่อให้การศึกษาองค์ความรู้ดังกล่าวมีความสมบูรณ์และเกิดประโยชน์มากที่สุด

(๑)

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด
ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

เรื่อง ละเมิด เล่มที่ ๒

สำนักประธานศาลปกครองสูงสุด
กลุ่มสนับสนุนงานวิชาการ

สารบัญแนวจำนวณจันยศลปครองสูงสุดนบ้ Day to Day ปี ๒๕๖๓ เรืองละเมด

เรื่อง	กฎหมาย	มาตรา/ข้อ	เลขคำ พิพากษา /คำสั่ง	หน้า
<p>๑. แนวจำนวณจันยศลปครองสูงสุดนบ้ในประเด้น เรื่อง เขตอำนาจศล</p> <p>๑.๑ กรณีนเป็นคตพิพาทเกยวกับกรกระทำละเมด อันเกิดจากกรใช้อำนาจตามกฎหมาย</p> <p>๑.๑.๑ ฟ้องขอให้อายค่าทดแทนที่ดิน</p> <p>๑.๑.๒ ฟ้องขอให้อายราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดิน เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิ และนิติกรรม</p> <p>๑.๑.๓ ฟ้องขอให้อายค่าเสียหายเนื่องจากการทำนบ กั้นน้ำในคลองทำให้น้ำเอ่อล้นไหลเข้าพื้นที่การเกษตร</p> <p>๑.๑.๔ ฟ้องขอให้อายค่าเสียหายจากการก่อสร้างทำนบ ดินกั้นน้ำเพื่อขุดลอกคลองชลประทานเป็นเหตุให้น้ำเอ่อล้น ไหลท่วมที่นา</p> <p>๑.๒ กรณีนเป็นคตพิพาทเกยวกับกรกระทำละเมด อันเกิดจากกรละเลยต่อหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดให้ออง ปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร</p> <p>๑.๒.๑ ฟ้องขอให้อายค่าตอบแทนการออกจากราชการ โดยไม่มีควมผิด กรณีนอนไปปฏิบัติงานกับการยงแห่ง ประเทศไทย</p> <p>๑.๒.๒ ฟ้องขอให้อายค่าตอบแทนรายเดือนและเงิน เพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวเนื่องจากการไม่ต่อสัญญาจ้าง</p> <p>๑.๒.๓ ฟ้องขอให้อายค่าสินไหมทดแทนจากการไม่ต่อ สัญญาสัญญาจ้างพนักงานจ้างตามภารกิจ</p>	<p>พ.ร.บ. จัดตั้งศลปครองฯ</p> <p>พ.ร.บ. จัดตั้งศลปครองฯ</p>	<p>มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓)</p> <p>มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓)</p>	<p>อ.๑๐๙๕</p> <p>อ.๑๑๖๓</p> <p>อ.๙๕</p> <p>อ.๑๓๗</p> <p>อบ.๒</p> <p>อบ.๗</p> <p>อบ.๑๓</p> <p>อบ.๑๔</p> <p>อบ.๑๘</p> <p>อบ.๑๔๕</p> <p>อบ.๒๘</p> <p>อบ.๔๒</p>	<p>๑</p> <p>๕</p> <p>๘</p> <p>๑๑</p> <p>๑๕</p> <p>๑๗</p> <p>๑๙</p> <p>๒๒</p> <p>๒๔</p> <p>๒๖</p> <p>๒๙</p> <p>๓๑</p> <p>๓๓</p> <p>๓๓</p> <p>๓๓</p>
<p>๒. แนวจำนวณจันยศลปครองสูงสุดนบ้ในประเด้น เรื่อง เงื่อนไขการฟ้องคต</p> <p>๒.๑ ระยะเวลาการฟ้องคต</p> <p>๒.๑.๑ การฟ้องคตภายในกำหนดระยะเวลา</p>	<p>พ.ร.บ. จัดตั้งศลปครองฯ</p>	<p>มาตรา ๕๑</p>	<p>อ.๑๐๙๕</p> <p>อ.๑๑๖๓</p> <p>อบ.๑๓</p>	<p>๓๓</p> <p>๓๓</p> <p>๓๓</p>

เรื่อง	กฎหมาย	มาตรา/ข้อ	เลขคำ พิพากษา /คำสั่ง	หน้า
๒.๑.๒ การฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา	พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ	มาตรา ๕๑	อป.๑๔ อป.๑๘ อป.๑๔๕ อ.๑๐๘๑ อผ.๙๔ อผ.๙๕ อผ.๑๓๗	๓๓ ๓๓ ๓๓ ๓๓ ๓๗ ๔๐ ๔๐
๒.๑.๓ กรณีไม่ใช้การฟ้องคดีเกี่ยวกับการคุ้มครอง ประโยชน์สาธารณะ หรือสถานะของบุคคล และไม่เป็น ประโยชน์ต่อส่วนรวมหรือมีเหตุจำเป็นอื่น	พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดี ปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓	มาตรา ๕๒ ข้อ ๓๐ วรรคสอง	อผ.๙๔ อผ.๙๕ อผ.๑๓๗	๔๐ ๔๐ ๔๐
๒.๒ คำขอให้ศาลมีคำสั่งเพื่อแก้ไขความเดือดร้อน ๒.๒.๑ กรณีเป็นคำขอที่ศาลกำหนดคำสั่งได้	พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ	มาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓)	อป.๒ อป.๗ อป.๑๓ อป.๑๔ อป.๑๘ อป.๑๔๕	๔๐ ๔๐ ๔๐ ๔๑ ๔๑ ๔๑
๒.๒.๒ กรณีเป็นคำขอที่ศาลไม่จำเป็นต้องกำหนดคำสั่ง	พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ	มาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑)	อผ.๕๖	๔๑
๓. แนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดในประเด็น เรื่อง วิธีพิจารณาคดีปกครอง				
๓.๑ ข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ของประชาชน	ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดี ปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓	ข้อ ๙๒	อ.๙๔๙	๔๒
๓.๒ ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่มีได้กล่าวมาแล้ว โดยชอบในศาลปกครองชั้นต้น	ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดี ปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓	ข้อ ๑๐๑ วรรคสอง	อ.๘๔๔ อผ.๒๒	๔๔ ๕๐
๓.๓ กรณีคดีเป็นอันถึงที่สุด	ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดี ปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓	มาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง	อป.๑๗	๕๔
๓.๔ การแสวงหาข้อเท็จจริงของศาล	พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ฯ	มาตรา ๕๕ วรรคสาม ข้อ ๕	อ.๙๘๒	๕๖

เรื่อง	กฎหมาย	มาตรา/ข้อ	เลขคำ พิพากษา /คำสั่ง	หน้า
<p>๔. แนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดในประเด็น เรื่อง เนื้อหาแห่งคดี</p> <p>๔.๑ ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีจัดซื้อที่ดินเพื่อใช้เป็นที่พักจัดขยะมูลฝอยในราคาสูงกว่า ความเป็นจริง</p>	<p>ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดี ปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓</p> <p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์</p> <p>ประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา</p> <p>ประมวลกฎหมายอาญา</p> <p>พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙</p> <p>กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย การพัสดุของหน่วยการ บริหารราชการส่วน ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕</p>	<p>วรรคหนึ่ง และข้อ ๕๐ วรรคหนึ่ง</p> <p>มาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง</p> <p>มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง</p> <p>มาตรา ๘๓ มาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) มาตรา ๑๕๑ และมาตรา ๑๕๗</p> <p>มาตรา ๘ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๒</p> <p>ข้อ ๒๑ วรรคสอง และข้อ ๕๐ วรรคหนึ่ง (๖)</p>	<p>อ.๓๘๖</p> <p>อ.๔๕๐</p>	<p>๕๙</p> <p>๖๒</p>
<p>๔.๒ ฟ้องขอให้จ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินกรณีละเลย ไม่จ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินให้แก่เจ้าของที่ดินที่ถูกเวนคืน</p>	<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์</p> <p>พ.ร.บ. ว่าด้วยการเวนคืน อสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐</p>	<p>มาตรา ๔๒๐ และมาตรา ๔๓๘ วรรคหนึ่ง</p> <p>มาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๖ วรรคสาม</p>	<p>อ.๔๕๐</p> <p>อ.๗๖๖</p>	<p>๖๒</p> <p>๖๔</p>
<p>๔.๓ ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าที่ดินจากการที่กรมทางหลวงก่อสร้าง ขยายแนวเขตทางหลวงแผ่นดินรุกล้ำที่ดินของเอกชน</p>	<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์</p>	<p>มาตรา ๒๐๖ มาตรา ๒๒๔ มาตรา ๔๒๐ มาตรา ๑๓๐๔</p>	<p>อ.๗๖๖</p>	<p>๖๔</p>

เรื่อง	กฎหมาย	มาตรา/ข้อ	เลขคำ พิพากษา /คำสั่ง	หน้า
๔.๔ ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีการสลายการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย	พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙ รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ พ.ร.บ. ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ พ.ร.บ. ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕	และ มาตรา ๑๓๗๘ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๒๐ มาตรา ๕ มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง (๕) มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง (๗)	อ.๗๗๑	๖๖
๔.๕ ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีทำให้รถยนต์ของราชการได้รับความเสียหาย	ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙	มาตรา ๔๒๐ และมาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง	อ.๗๘๕	๓๐
๔.๖ ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีศุลกากรฯ ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบ เป็นเหตุให้มีการทุจริตในการส่งออกสินค้าเพื่อขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากร	ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ ประมวลระเบียบปฏิบัติ ศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐	มาตรา ๒๒๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๓๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๔๒ ข้อ ๐๘ ๑๑ ๑๔	อ.๘๐๖	๓๒
๔.๗ ฟ้องขอให้ย้ายเสาไฟฟ้าออกจากหน้าที่ดินและชดใช้ค่าเสียหาย	ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ พ.ร.บ. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๐๓	มาตรา ๔๒๐ มาตรา ๖ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๓๖	อ.๘๑๗	๓๖
๔.๘ ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชำระค่าสินไหมทดแทนกรณีคณะกรรมการจ่ายเงินค่าจ้างปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ	ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์	มาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง	อ.๘๑๙	๓๘

เรื่อง	กฎหมาย	มาตรา/ข้อ	เลขคำ พิพากษา /คำสั่ง	หน้า
<p>ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงทำให้เกิดการยกยอกเงินค่าจ้าง</p> <p>๔.๙ ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งเรียกให้คดีใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีจัดทำหลักฐานการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวเกิน จำนวนที่ต้องจ่ายจริง</p> <p>๔.๑๐ ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้คดีใช้ค่าสินไหมทดแทน แก่ทางราชการ และคำวินิจฉัยอุทธรณ์</p> <p>๔.๑๑ ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้คดีใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีกำหนดราคากลางโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย</p> <p>๔.๑๒ ฟ้องขอให้เทศบาลงดเว้นการขุดลอกคลองและคดีใช้ ค่าเสียหาย</p> <p>๔.๑๓ ฟ้องขอให้เพิกถอนการก่อสร้างสะพานข้ามบ่อน้ำ และเปลี่ยนแปลงการก่อสร้างใหม่เป็นถมดินเพื่อสร้างถนน ผิวจราจรลาดยางหรือคอนกรีต</p>	<p>พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙</p> <p>พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙</p> <p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์</p> <p>พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙</p> <p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์</p> <p>พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙</p> <p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์</p> <p>พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖</p> <p>พ.ร.บ. ลักษณะปกครอง ท้องถิ่น พระพุทธศักราช ๒๔๕๗</p> <p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์</p> <p>พ.ร.บ. ทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕</p> <p>พ.ร.บ. ระเบียบบริหาร ราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔</p> <p>พ.ร.บ. ว่าด้วยการเวนคืน อสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐</p>	<p>มาตรา ๑๐ วรรคสอง</p> <p>มาตรา ๘ วรรคสอง และมาตรา ๑๒</p> <p>มาตรา ๔๒๐</p> <p>มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐</p> <p>มาตรา ๔๒๐</p> <p>มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐</p> <p>มาตรา ๔๒๐</p> <p>มาตรา ๕๐ (๗) มาตรา ๑๒๒</p> <p>มาตรา ๔๒๐</p> <p>มาตรา ๔ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๕</p> <p>มาตรา ๓/๑ วรรคสาม มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง</p> <p>มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๑ วรรคสอง</p>	<p></p> <p>อ.๘๒๗</p> <p>อ.๘๔๔</p> <p>อ.๘๔๕</p> <p>อ.๘๗๒</p> <p></p> <p>อ.๘๘๔</p> <p></p>	<p></p> <p>๘๐</p> <p>๘๒</p> <p>๘๒</p> <p>๘๗</p> <p></p> <p>๘๘</p> <p></p>

เรื่อง	กฎหมาย	มาตรา/ข้อ	เลขคำพิพากษา/คำสั่ง	หน้า
<p>๔.๑๔ ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการจัดซื้อรถบรรทุกน้ำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย</p> <p>๔.๑๕ ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนพร้อมดอกเบี้ยกรณีไม่ดำเนินการจัดให้มีระเบียบหรือข้อบังคับกำหนดให้พนักงานและลูกจ้างได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยคุ้มครองแรงงาน</p> <p>๔.๑๖ ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ กรณีจัดซื้อที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างแหล่งน้ำและระบบบำบัดน้ำเสียสูงกว่าราคาซื้อขายในท้องตลาด</p>	<p>พ.ร.ฎ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖</p> <p>กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมทางหลวงกระทรวงคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒</p>	<p>มาตรา ๖</p> <p>ข้อ ๒</p>		
	<p>ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์</p> <p>พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙</p> <p>พ.ร.บ. สภาดำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗</p>	<p>มาตรา ๔๒๐</p> <p>มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ มาตรา ๖๐/๑</p>	<p>อ.๘๙๘</p>	<p>๙๒</p>
	<p>ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘</p>	<p>ข้อ ๒๘ (๒)และ(๓)</p>		
	<p>พ.ร.บ. ธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑</p>	<p>มาตรา ๑๑</p>	<p>อ.๙๑๙</p>	<p>๙๕</p>
	<p>ข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๙</p>	<p>ไม่ระบุ</p>		
	<p>ข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยเงินทุนเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๙</p>	<p>ไม่ระบุ</p>		
	<p>ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์</p>	<p>มาตรา ๑๙๓/๑๔ (๕) และมาตรา ๑๙๓/๑๕</p>	<p>อ.๙๓๕-๙๓๗</p>	<p>๙๘</p>

เรื่อง	กฎหมาย	มาตรา/ข้อ	เลขคำ พิพากษา /คำสั่ง	หน้า
๔.๑๗ ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีแบ่งงวดงานกับงวดรับเงินไม่สัมพันธ์กับสัญญาจ้าง	พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙ พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ การปฏิบัติเกี่ยวกับความ รับผิดทางละเมิดของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙	วรรคสอง มาตรา ๑๐ วรรคสอง และมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓(๓) และมาตรา ๕๗ ข้อ ๑๗ วรรคสอง	อ.๙๓๙	๑๐๑
๔.๑๘ ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีการควบคุมงานจ้าง	ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙ ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕	มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๒ มาตรา ๔๒๐ ข้อ ๗๓	อ.๙๔๙	๑๐๔
๔.๑๙ ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีเข้าไปทำลาย ทรัพย์สินและรื้อเพิงพักของผู้บุกรุกเขตป่าสงวนแห่งชาติ	ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ พ.ร.บ. ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ พ.ร.บ. ลักษณะปกครอง ท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทาง ปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙	มาตรา ๔๒๐ และพาณิชย์ มาตรา ๖(๔) มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗(๑) มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๔วิ มาตรา ๖๖(๒) และมาตรา ๘๓ มาตรา ๓ วรรค หนึ่ง มาตรา ๕ มาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๙	อ. ๙๘๐	๑๐๔

เรื่อง	กฎหมาย	มาตรา/ข้อ	เลขคำ พิพากษา /คำสั่ง	หน้า
๔.๒๐ ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ ค่าสินไหมทดแทน	ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙ ประมวลระเบียบปฏิบัติ ศุลกากร พ.ศ. ๒๕๔๔	มาตรา ๔๒๐ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ ข้อ ๕ ๐๒ ๐๑ ๐๒ ข้อ ๕ ๐๒ ๐๒ ๑๘ วรรคสี่ และวรรคห้า และข้อ ๕ ๐๒ ๐๒ ๑๙ ข้อ ๑๑ และ ข้อ ๑๒	อ.๙๘๒	๑๐๖
๔.๒๑ ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้เจ้าพนักงานพัสดุชดใช้เงิน ให้แก่เทศบาล	ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙	มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐	อ. ๑๐๐๗	๑๐๖
๔.๒๒ ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้เจ้าพนักงานราชทัณฑ์ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน	ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙	มาตรา ๔๒๐ มาตรา ๘ วรรคสอง และวรรคสาม	อ.๑๐๑๒	๑๑๐
๔.๒๓ ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีไม่ควบคุมงานชุดลอกลำห้วย เป็นเหตุในราชการเสียหาย	ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙	มาตรา ๔๒๐ มาตรา ๘ วรรคสอง ข้อ ๕ ข้อ ๘ ข้อ ๙ และข้อ ๑๑	อ.๑๐๑๗	๑๑๒
๔.๒๓ ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีไม่ควบคุมงานชุดลอกลำห้วย เป็นเหตุในราชการเสียหาย	พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙	มาตรา ๘ วรรคสอง	อ.๑๐๑๙	๑๑๕

เรื่อง	กฎหมาย	มาตรา/ข้อ	เลขคำ พิพากษา /คำสั่ง	หน้า
๔.๒๔ ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีกำหนดราคากลางโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย	ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙	วรรคสาม และมาตรา ๑๐ มาตรา ๔๒๐	อ.๑๐๒๐	๑๑๖
๔.๒๕ ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยและให้ลงข้อความขอโทษในหนังสือพิมพ์รายวัน	ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์	มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐	อ.๑๐๒๓	๑๒๐
๔.๒๖ ฟ้องขอให้ชำระค่าสินไหมทดแทนกรณีคณะกรรมการกำหนดราคากลางไม่ตรวจสอบราคาทำให้มีการจัดจ้างในราคาสูงกว่าความเป็นจริง	ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙	มาตรา ๔๒๐ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสี่ และมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง	อ.๑๐๔๒	๑๒๔
๔.๒๗ ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีมติให้ยุติเรื่องร้องเรียน	รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ ประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความอาญา พ.ร.บ. คณะกรรมการสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒	มาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง (๑) มาตรา ๔๒๐ มาตรา ๑๗๒ มาตรา ๑๕ (๒) และมาตรา ๒๒	อ. ๑๐๕๖	๑๒๖
๔.๒๘ ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีลงนามหนังสือบอกเลิกสัญญาจ้าง โดยมีได้ใช้สิทธิเรียกค่าปรับก่อนการบอกเลิกสัญญาหรือสงวนสิทธิการเรียกค่าปรับ	ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยการ พัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไข	มาตรา ๔๒๐ มาตรา ๘ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๒ ข้อ ๑๓๔ วรรคท้าย	อ.๑๐๕๙	๑๒๘

เรื่อง	กฎหมาย	มาตรา/ข้อ	เลขคำ พิพากษา /คำสั่ง	หน้า
๔.๒๙ ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณี ประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของกลางที่ถูกยึดไว้สูญหาย	เพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ พ.ร.บ.ความรับผิดชอบทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๑๐	มาตรา ๒๐๖ มาตรา ๒๒๔ และมาตรา ๕๒๐ มาตรา ๕ มาตรา ๑๕ ทวิ วรรคหนึ่ง	อ.๑๐๘๑	๑๓๑
๔.๓๐ ฟ้องขอให้จ่ายค่าทดแทนที่ดิน	ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์	มาตรา ๒๐๖ และมาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง	อ.๑๐๙๕	๑๓๑
๔.๓๑ ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้รับช่วงสิทธิ ผู้รับประกันภัย	ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ พ.ร.บ. กำหนดแผนและ ขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ พ.ร.บ.ความรับผิดชอบทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ พ.ร.บ. ระเบียบบริหาร ราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘	มาตรา ๘ มาตรา ๒๒๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๒๐ มาตรา ๕๒๒ มาตรา ๕๓๔ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง มาตรา ๕๓๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๕๒ และมาตรา ๕๖๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๖ (๒)และ(๒๓) และมาตรา ๑๘ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๘๙ วรรคหนึ่ง (๖)และ(๑๐)	อ.๑๑๒๐	๑๓๑

เรื่อง	กฎหมาย	มาตรา/ข้อ	เลขคำพิพากษา/คำสั่ง	หน้า
<p>๔.๓๒ ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าเสียหายจากการที่ผู้รับจ้างของกรมชลประทานขุดร่องน้ำตัดผ่านที่ดินของเอกชน และขอให้ดำเนินการทำให้ที่ดินกลับสู่สภาพเดิม</p> <p>๔.๓๓ ฟ้องเรียกค่าเสียหายจากการไม่จ่ายเงินค่าชดเชยในลักษณะเดียวกับกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน</p>	<p>ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์</p> <p>พ.ร.บ. ธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕</p> <p>พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑</p> <p>กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความใน พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑</p> <p>ข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๙</p> <p>ข้อบังคับ ธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยเงินทุนเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๙</p>	<p>มาตรา ๔๒๐ และมาตรา ๔๓๘ วรรคหนึ่ง</p> <p>มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง</p> <p>มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง</p> <p>มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง</p> <p>มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง</p> <p>และมาตรา ๑๑</p> <p>มาตรา ๕ และมาตรา ๑๑๘ วรรคหนึ่ง</p> <p>ข้อ ๓</p> <p>ไม่ระบุ</p> <p>ไม่ระบุ</p>	<p>อ.๑๑๓๘</p> <p>อ. ๑๑๕๙</p> <p>อ.๑๑๖๓</p>	<p>๑๓๓</p> <p>๑๓๖</p> <p>๑๓๘</p>
<p>๔.๓๔ ฟ้องขอให้แก้ไขราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินเพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม</p>	<p>ระเบียบของคณะกรรมการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ของสังหาริมทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและ</p>	<p>ข้อ ๑๐</p>	<p>อ.๑๑๖๓</p>	<p>๑๓๘</p>

เรื่อง	กฎหมาย	มาตรา/ข้อ	เลขคำ พิพากษา /คำสั่ง	หน้า
<p>๔.๓๕ ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีผู้รับจ้างเบิกเงินค่าจ้างเกินกว่าเนื่องงานที่ได้ปฏิบัติจริง</p> <p>๔.๓๖ ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งเรียกให้ชดใช้ ค่าสินไหมทดแทน กรณีสำรวจและคำนวณเงินค่าทดแทน โรงเรือนสูงเกินจริง</p> <p>๔.๓๗ ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ กรณีขับขีรถยนต์ของทางราชการเป็น เหตุให้บุคคลภายนอกและรถยนต์ของทางราชการได้รับความ เสียหาย</p> <p>๔.๓๘ ฟ้องขอให้จ่ายค่าตอบแทนการออกจากราชการ โดยไม่มีความผิด กรณีโอนไปปฏิบัติงานกับการยางแห่ง ประเทศไทย</p>	<p>นิติกรรม พ.ศ. ๒๕๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๘</p> <p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์</p>	<p>มาตรา ๔๒๐</p>		
	<p>พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙</p>	<p>มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๒</p>	<p>อ.๑๑๖๔</p>	<p>๑๓๘</p>
	<p>พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙</p>	<p>มาตรา ๓๐</p>	<p>อ.๑๑๖๖</p>	<p>๑๔๐</p>
	<p>พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙</p>	<p>มาตรา ๘ วรรคสาม มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ วรรคสอง</p>	<p>อ. ๑๑๗๖</p>	<p>๑๔๒</p>
	<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์</p> <p>พ.ร.บ. การยางแห่ง ประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘</p>	<p>มาตรา ๒๐๖ และมาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง</p> <p>มาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๗๒ วรรคสอง</p>	<p>อบ.๒</p>	<p>๑๔๕</p>
	<p>พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙</p> <p>ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๑๙</p>	<p>มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง</p> <p>ข้อ ๗ (๑๒) ข้อ ๑๖ ข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ และข้อ ๑๙/๔</p>		
	<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์</p>	<p>มาตรา ๒๐๖ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๒๐</p>	<p>อบ.๗</p>	<p>๑๔๖</p>
	<p>พ.ร.บ. การยางแห่ง ประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘</p>	<p>มาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง</p>		

เรื่อง	กฎหมาย	มาตรา/ข้อ	เลขคำ พิพากษา /คำสั่ง	หน้า
	<p>ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๑๙</p> <p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์</p> <p>พ.ร.บ. การยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘</p> <p>ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๑๙</p> <p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์</p> <p>พ.ร.บ. การยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘</p> <p>ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๑๙</p> <p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์</p>	<p>และมาตรา ๓๒ วรรคสอง ไม่ระบุ</p> <p>มาตรา ๒๐๖ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๒๐</p> <p>มาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๒ วรรคสอง</p> <p>ข้อ ๗ (๑๒) ข้อ ๑๖ ข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ และข้อ ๑๙/๔</p> <p>มาตรา ๒๐๖ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๒๐</p> <p>มาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๒ วรรคสอง</p> <p>ข้อ ๗ (๑๒) ข้อ ๑๖ ข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ และข้อ ๑๙/๔</p> <p>มาตรา ๒๐๖ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๒๐</p>	<p>อบ.๑๓</p> <p>อบ.๑๔</p> <p>อบ.๑๗</p>	<p>๑๔๖</p> <p>๑๔๖</p> <p>๑๔๖</p>

เรื่อง	กฎหมาย	มาตรา/ข้อ	เลขคำ พิพากษา /คำสั่ง	หน้า
	<p>พ.ร.บ. การยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘</p> <p>ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๑๙</p> <p>ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์</p> <p>พ.ร.บ. การยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘</p> <p>ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๑๙</p> <p>ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์</p> <p>พ.ร.บ. การยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘</p> <p>ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๑๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม</p>	<p>มาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๒ วรรคสอง</p> <p>ข้อ ๗ (๑๒) ข้อ ๑๖ ข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ ข้อ ๑๙/๔</p> <p>มาตรา ๒๐๖ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๒๐</p> <p>มาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๒ วรรคสอง</p> <p>ข้อ ๗ (๑๒) ข้อ ๑๖ ข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ และข้อ ๑๙/๔</p> <p>มาตรา ๒๐๖ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๒๐</p> <p>มาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๒ วรรคสอง</p> <p>ข้อ ๗ (๒) ข้อ ๑๖ วรรคหนึ่ง ข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙</p>	<p>อป.๑๘</p> <p>อป.๑๔๕</p>	<p>๑๔๖</p> <p>๑๔๖</p>

เรื่อง	กฎหมาย	มาตรา/ข้อ	เลขคำ พิพากษา /คำสั่ง	หน้า
๔.๓๙ ฟ้องขอให้ชำระเงินค่าตอบแทนรายเดือนและเงินเพิ่ม ค่าครองชีพชั่วคราวเนื่องจากการไม่ต่อสัญญาจ้าง	ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙	และข้อ ๑๙/๔ มาตรา ๒๐๖ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๒๐ และมาตรา ๔๓๘ มาตรา ๕	อบ.๒๘	๑๔๖
๔.๔๐ ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการไม่ต่อสัญญา สัญญาจ้างพนักงานตามภารกิจ	พ.ร.บ. ระเบียบบริหารงาน บุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกาศคณะกรรมการ พนักงานเทศบาล จังหวัดนครราชสีมา เรื่อง หลักเกณฑ์ทั่วไป เกี่ยวกับพนักงานจ้าง ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๗	มาตรา ๓๕ ข้อ ๓๖ และข้อ ๕๔ (๑)	อบ.๔๒	๑๔๖
๔.๔๑ ฟ้องขอให้เทศบาลระงับการหักเงินพนักงานเทศบาล	ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิก จ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการ ตรวจสอบเงินขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗	ข้อ ๘๔ (๒) และ (๔) และข้อ ๘๖ (๓) และวรรคสอง	อบ.๔๔	๑๔๖
๔.๔๒ ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการไม่ต่อ สัญญาจ้างพนักงานจ้างทั่วไป	พ.ร.บ. ระเบียบบริหารงาน บุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกาศคณะกรรมการ พนักงานเทศบาลจังหวัด นครราชสีมา เรื่อง หลักเกณฑ์ทั่วไปเกี่ยวกับ พนักงานจ้าง ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๗	มาตรา ๓๕ ข้อ ๓๔ วรรคหนึ่ง (๓) ข้อ ๓๖ และข้อ ๕๔ (๑)	อบ.๑๑๖	๑๔๙

เรื่อง	กฎหมาย	มาตรา/ข้อ	เลขคำ พิพากษา /คำสั่ง	หน้า
๔.๔๓ ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าเสียหายจากคำสั่งที่ไม่เลื่อน ชั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด	ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ ประกาศคณะกรรมการ ข้าราชการองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด จังหวัด สมุทรปราการ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไข เกี่ยวกับการบริหารงาน บุคคลขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัด ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ประกาศคณะกรรมการ ข้าราชการองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด จังหวัด สมุทรปราการ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไข เกี่ยวกับการบริหารงาน บุคคลขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๓	มาตรา ๔๒๐ ข้อ ๒๐๓ วรรคสอง ข้อ ๒๙๘ วรรคสอง และข้อ ๓๐๕ ข้อ ๒๐๘ (๔) และ (๘)	อบ.๑๓๕	๑๕๐
๔.๔๔ ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าเสียหายกรณีเจ้าหน้าที่ละเลยต่อ หน้าที่ไม่ดำเนินการซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำให้อยู่ในสภาพ พร้อมใช้งาน	ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ พ.ร.บ. การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๑๘ พ.ร.บ.ความรับผิดชอบทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙	มาตรา ๔๒๐ มาตรา ๔ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง	อฟ.๒	๑๕๓
	ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ พ.ร.บ. ความรับผิดชอบทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ กรมชลประทาน กระทรวง	มาตรา ๔๒๐ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ข้อ ๔ และข้อ ๑๔	อฟ.๔	๑๕๗

เรื่อง	กฎหมาย	มาตรา/ข้อ	เลขคำ พิพากษา /คำสั่ง	หน้า
๔.๔๕ ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้คดีใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่คลัง สถานเอกอัครราชทูตพุดจิริต	ภาษตราและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๔ ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การ ปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิด ทางละเมิดของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙	มาตรา ๔๒๐ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ ข้อ ๘ และข้อ ๑๕	อผ.๒๒	๑๖๑
๔.๔๖ ฟ้องขอให้คดีใช้ค่าเสียหายจากการก่อสร้างทำนบกั้นน้ำเพื่อขุดลอกคลองชลประทานเป็นเหตุให้ออ่นไหลเข้าท่วมที่นา	ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ พ.ร.บ. การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ พ.ร.บ. การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ แก้ไข เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. การ ชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘	มาตรา ๒๐๖ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๒๐ มาตรา ๖ และมาตรา ๗ มาตรา ๔	อผ.๙๔	๑๖๑
	ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ พ.ร.บ. การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕	มาตรา ๒๐๖ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๒๐ มาตรา ๔ มาตรา ๖ และมาตรา ๗	อผ.๙๕	๑๖๑
	ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ พ.ร.บ. การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕	มาตรา ๒๐๖ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๒๐ มาตรา ๔ มาตรา ๖	อผ.๑๓๗	๑๖๑

เรื่อง	กฎหมาย	มาตรา/ข้อ	เลขคำ พิพากษา /คำสั่ง	หน้า
๔.๔๗ ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีจัดซื้อผ้าห่มเพื่อแจกให้ผู้ประสบภัยหนาว	ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ ประกาศคณะกรรมการ พนักงานเทศบาลจังหวัด อุตรดิตถ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ ออกจากราชการ การ อุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๔	และมาตรา ๗ มาตรา ๔๒๐ ข้อ ๖	อฝ.๒๐๗	๑๖๑
๔.๔๘ ฟ้องขอให้ปฏิบัติหน้าที่ในการระงับเหตุเดือดร้อน รำคาญและชดใช้ค่าสินไหมทดแทน	ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ พ.ร.บ. ความรับผิด ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ พ.ร.บ. รักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบ เรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕	มาตรา ๔๒๐ มาตรา ๒๖ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๔ (๓)	อร.๑๑	๑๖๓
๔.๔๙ ฟ้องขอให้จ่ายเงินค่าชดเชยกรณีเลิกจ้างพนักงาน สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจ ประกันภัย	พ.ร.บ. คณะกรรมการกำกับ และส่งเสริมการประกอบ กิจการประกันภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ พ.ร.บ. คู่คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๑)	มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๒ และมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๑๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ไม่ระบุ	อร.๒๓	๑๖๕

เรื่อง	กฎหมาย	มาตรา/ข้อ	เลขคำพิพากษา/คำสั่ง	หน้า
๔.๕๐ ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าเสียหายจากการก่อสร้างเขื่อนกันทราย ทำให้ที่ดินของประชาชนได้รับความเสียหาย	<p>ออกตามความใน พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงาน พ.ศ.๒๕๕๑ (๓) ข้อบังคับสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบกิจการประกันภัยว่าด้วยการพนักงาน พ.ศ. ๒๕๕๐</p> <p>ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์</p> <p>พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙</p>	<p>ข้อ ๑๓ (๕)</p> <p>มาตรา ๔๒๐ และมาตรา ๔๓๘</p> <p>มาตรา ๕</p> <p>วรรคหนึ่ง</p>	<p>อส.๕</p>	<p>๑๖๗</p>

ละเมิด

เขตอำนาจศาล

กรณีเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๐๙๕/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีทั้งหกฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งหกเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๙๗ แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร เนื้อที่ดิน ๑ งาน ๘๑ ตารางวา ซึ่งเป็นที่ดินที่แบ่งแยกมาจากที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๓๖ ซึ่งนางป. นางสาว ส. และนาย ท. เจ้าของกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินดังกล่าวได้ทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๓๖ กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (กรุงเทพมหานคร) เพื่อจัดสร้างถนนตามโครงการพุทธมณฑลสาย ๑ จำนวน ๒ งาน ๕๕ ตารางวา และได้รับเงินค่าทดแทนไปแล้วจำนวนร้อยละ ๗๕ โดยจะจ่ายเงินส่วนที่เหลือจำนวนร้อยละ ๒๕ นาง ป. ได้ขายที่ดินเฉพาะส่วนของตนให้นาย ว. ซึ่งเป็นบิดาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๕ โดยภายหลังนาย ว. เสียชีวิต ผู้ฟ้องคดีทั้งหกได้เข้ารับมรดกแทนที่จากนั้นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมในโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๓๖ ได้แบ่งแยกที่ดินออกเป็น ๘ แปลง โดยที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งหกคือที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๙๗ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้นำโครงการถนนพุทธมณฑลสาย ๑ มาทบทวนและจัดสร้างใหม่โดยมีการเปลี่ยนแปลงแนวถนนที่จะก่อสร้างใหม่จากแนวเดิม เป็นเหตุให้ที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๙๗ ของผู้ฟ้องคดีทั้งหกถูกเขตทางถนนพุทธมณฑลสาย ๑ จำนวน ๑ งาน ๔๑ ตารางวา ผู้ฟ้องคดีทั้งหกเห็นว่าการก่อสร้างถนนพุทธมณฑลสาย ๑ แนวใหม่ ไม่ใช่พื้นที่ตามตำแหน่งที่ทำสัญญาจะซื้อจะขายและตำแหน่งที่ดินเดิมได้สร้างถนนสาธารณประโยชน์ไปเรียบร้อยแล้ว เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะทำการก่อสร้างถนนแนวใหม่จึงต้องจ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินเต็มจำนวนไม่ใช่จ่ายเพียงร้อยละ ๒๕ ตามสัญญาจะซื้อจะขายเดิม แต่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งหกไปรับเงินที่ค้างจ่ายงวดที่ ๒ ร้อยละ ๒๕ ของที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๙๗ ตารางวาละ ๔๖,๘๐๐ บาท เป็นเงิน ๑,๖๔๙,๗๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีทั้งหกจึงได้ขอความเป็นธรรมต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร) แต่สำนักงานการโยธา หน่วยงานในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แจ้งว่าไม่สามารถจ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๙๗ ในราคาตารางวาละ ๔๖,๘๐๐ บาท ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งหกในอัตราร้อยละ ๑๐๐ ได้ เนื่องจากที่ดินแปลงดังกล่าวแบ่งแยกมาจากที่ดินเดิมตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๓๖ ซึ่งเจ้าของกรรมสิทธิ์เดิมได้ทำสัญญาจะซื้อจะขายกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และได้รับเงินค่าทดแทนไปแล้วร้อยละ ๗๕ แต่จะจ่ายเงินส่วนที่เหลือร้อยละ ๒๕ ในราคาปัจจุบัน ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งหกได้รับความเดือดร้อนเสียหาย สำหรับที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๕๐ นาย ว. และผู้ฟ้องคดีที่ ๖ ซึ่งเป็นมารดาของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๕ เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์โดยมีการทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๐๙ เนื้อที่ดินตามสัญญาจำนวน ๔ ไร่ ๑ งาน ๓๖ ตารางวา แต่ภายหลังได้ถูกเขตทางถนนโครงการพุทธมณฑลสาย ๑ จำนวน ๔ ไร่ ๒ งาน ๒๐ ตารางวา จึงมีเนื้อที่ดินเกินกว่าสัญญาจะซื้อจะขายจำนวน ๘๔ ตารางวา

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องจ่ายค่าทดแทนที่ดินตามสัญญาจะซื้อจะขายและค่าทดแทนที่ดินส่วนที่เกินจากสัญญาเป็นเงิน ๒๒,๓๗๗,๖๐๐ บาท โดยแยกเป็นค่าทดแทนที่ดินตามสัญญาในอัตราร้อยละ ๒๕ เป็นเงิน ๑๘,๗๔๘,๘๐๐ บาท และค่าทดแทนส่วนที่เกินจากสัญญาในอัตราร้อยละ ๑๐๐ เป็นเงิน ๓,๖๒๘,๘๐๐ บาท แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จ่ายค่าทดแทนที่ดินที่ถูกเขตทางจำนวน ๑๑,๑๒๗,๒๔๐ บาท โดยอ้างว่าที่ดินได้ถูกแบ่งหักเป็นถนนพุทธมณฑลสาย ๑ เนื้อที่จำนวน ๒ ไร่ ๒ งาน ๓๐ ^๓/_{๑๐} ตารางวา และจ่ายค่าทดแทนที่ดินงวดที่ ๒ ในอัตราร้อยละ ๒๕ ในราคาปัจจุบัน ผู้ฟ้องคดีทั้งหกจึงมีหนังสือขอความเป็นธรรมต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือแจ้งว่า ที่ดินแปลงดังกล่าวเจ้าของที่ดินเดิมได้ทำสัญญากับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๐๙ เนื้อที่จำนวน ๔ ไร่ ๑ งาน ๓๖ ตารางวา เป็นเงิน ๒๑,๗๐๐ บาท รับเงินค่าทดแทนไปแล้วร้อยละ ๗๕ ยังคงค้างจ่ายส่วนที่เหลือร้อยละ ๒๕ ต่อมา ได้มีการจดทะเบียนแบ่งหักเป็นถนนพุทธมณฑลสาย ๑ รวม ๓ ครั้ง เนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ งาน ๓๐ ^๓/_{๑๐} ตารางวา ค่าทดแทนส่วนที่เหลือร้อยละ ๒๕ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมได้รับเงินค่าทดแทนครบถ้วนแล้ว ส่วนที่เป็นถนนฉิมพลีเนื้อที่ ๑ ไร่ ๑๘ ^๘/_{๑๐} ตารางวา ไม่จ่ายค่าทดแทนให้เนื่องจากมีสภาพเป็นถนนสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนใช้ร่วมกันเกินกว่า ๑๐ ปี ผู้ฟ้องคดีทั้งหกเห็นว่า กรณีดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่เป็นธรรม จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันจ่ายค่าทดแทนที่ดินในส่วนที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๙๗ จำนวนเนื้อที่ ๑ งาน ๔๑ ตารางวา ในราคาตารางวาละ ๔๖,๘๐๐ บาท เป็นเงิน ๖,๕๙๘,๘๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๖ จนถึงวันฟ้อง เป็นดอกเบี้ยจำนวน ๓,๒๐๙,๔๕๗.๔๕ บาท รวมเป็นเงิน ๙,๘๐๘,๒๕๗.๔๕ บาท และชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๖,๕๙๘,๘๐๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันจ่ายค่าทดแทนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๕๐ ส่วนที่เหลือร้อยละ ๒๕ ของจำนวนเนื้อที่ ๑ ไร่ ๑๘ ^๘/_{๑๐} ตารางวา ในราคาตารางวาละ ๔๓,๒๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๔,๕๒๓,๐๔๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๔ จนถึงวันฟ้อง ดอกเบี้ยเป็นเงิน ๒,๘๖๘,๑๐๓.๐๓ บาท รวมเป็นเงิน ๗,๓๙๑,๑๔๓.๐๓ บาท และชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๔,๕๒๓,๐๔๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น รวมเป็นเงินค่าทดแทนที่ดินทั้งสองแปลงและดอกเบี้ยถึงวันฟ้องเป็นเงิน ๑๗,๑๙๙,๔๐๐.๔๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑๑,๑๒๗,๒๔๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า กรณีที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๙๗ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับโอนงานก่อสร้างถนนพุทธมณฑลมาจากกรมการศาสนา และได้มีการเปลี่ยนแปลงแนวถนนพุทธมณฑลสาย ๑ ใหม่ โดยได้มีการตรา พ.ร.ฎ. กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน เพื่อสร้างและขยายทางหลวงเทศบาล สายถนนพุทธมณฑลสาย ๑ พ.ศ. ๒๕๔๖ ออกใช้บังคับ เป็นเหตุให้ที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๙๗ อยู่ในเขตที่จะเวนคืน

ตามแนวนอนที่ผู้ผูกฟ้องคดีที่ ๑ กำหนดขึ้นใหม่ โดยที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๙๗ เป็นที่ดินคนละส่วนกับที่ดินตามสัญญาจะซื้อจะขายฉบับเดิม ซึ่งหากผู้ผูกฟ้องคดีที่ ๑ ประสงค์จะก่อสร้างถนนพุทธมณฑลสาย ๑ ตามแนวใหม่ผ่านที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๙๗ ผู้ผูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องทำสัญญาซื้อขายฉบับใหม่กับผู้ฟ้องคดีทั้งหก และไม่อาจอ้างสัญญาจะซื้อจะขายฉบับเดิมเพื่อบังคับเอาที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๙๗ ไปทำถนนได้ และหากผู้ฟ้องคดีทั้งหกไม่ยอมขายที่ดินดังกล่าว และผู้ผูกฟ้องคดีที่ ๑ เห็นว่ามีความจำเป็นต้องสร้างถนนบนที่ดินดังกล่าว ผู้ผูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องดำเนินการเพื่อเวนคืนที่ดินดังกล่าวโดยการออกพระราชบัญญัติเวนคืนที่ดินตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. ว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ เมื่อผู้ผูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการก่อสร้างถนนพุทธมณฑลสาย ๑ ในที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๙๗ โดยผู้ฟ้องคดีทั้งหกไม่ตกลงยินยอม และผู้ผูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็มีได้ดำเนินการให้มีการออกพระราชบัญญัติเพื่อเวนคืนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๙๗ จึงเป็นกรณีที่ผู้ผูกฟ้องคดีที่ ๑ ก่อสร้างถนนในที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งหกโดยไม่มีอำนาจและไม่ชอบด้วยกฎหมายอันเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีทั้งหก การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งหกฟ้องคดีเพื่อขอค่าทดแทนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๙๗ จากผู้ผูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ ดังนั้น เมื่อผู้ผูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการก่อสร้างถนนพุทธมณฑลสาย ๑ ในบริเวณที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๙๗ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๑ แม้จะไม่ปรากฏชัดว่าก่อสร้างในวันเดือนใด แต่การที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ถึงผู้ผูกฟ้องคดีที่ ๒ ขอให้จ่ายค่าทดแทนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๙๗ เนื่องจากได้รับการติดต่อทางโทรศัพท์จากเจ้าหน้าที่กองจัดกรรมสิทธิ์เมื่อต้นเดือนเมษายน ๒๕๕๒ ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไปรับเงินค่าทดแทนที่ดินที่ถูกเขตทางโครงการก่อสร้างถนนพุทธมณฑลสาย ๑ (ซึ่งกำลังก่อสร้างถนนอยู่บนที่ดินดังกล่าว) จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งหกได้รู้เหตุแห่งการฟ้องคดีคือการก่อสร้างถนนบนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๙๗ เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๕๒ การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งหกนำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลเพื่อขอค่าทดแทนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๙๗ เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๒ จึงเป็นการฟ้องคดีภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้เหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยเมื่อวินิจฉัยแล้วว่าผู้ผูกฟ้องคดีที่ ๑ ก่อสร้างถนนพุทธมณฑลสาย ๑ บนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๙๗ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีทั้งหก ผู้ผูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องจ่ายค่าทดแทนความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งหก เป็นค่าที่ดินในราคาขณะนั้นเต็มเนื้อที่ที่ทำถนนเมื่อปรากฏว่าที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๙๗ ถูกเขตก่อสร้างถนนพุทธมณฑลสาย ๑ เนื้อที่ ๑ งาน ๔๑ ตารางวา และผู้ผูกฟ้องคดีที่ ๑ กำหนดค่าทดแทนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๙๗ ในขณะนั้นตารางวาละ ๔๖,๘๐๐ บาท ผู้ผูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องจ่ายค่าทดแทนที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งหก เป็นเงิน ๖,๕๘๘,๘๐๐ บาท และเมื่อภายหลังการฟ้องคดีนี้ ผู้ผูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้จ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๙๗ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งหกแล้ว เป็นเงิน ๑,๖๔๙,๗๐๐ บาท โดยนำฝากไว้ที่ธนาคารออมสิน สาขาดินแดง และผู้ฟ้องคดีทั้งหกได้รับเงินบางส่วนแล้ว เป็นเงิน ๑,๕๖๗,๒๑๕ บาท

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ กรณีจึงต้องหักเงินจำนวนดังกล่าวออกจากค่าทดแทนที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๙๗ ที่ผู้ฟ้องคดีทั้งหกมีสิทธิได้รับจำนวน ๖,๕๙๘,๘๐๐ บาท ด้วย ซึ่งเมื่อหักออกแล้ว คงเหลือเงินค่าทดแทนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๙๗ ที่ผู้ฟ้องคดีทั้งหกมีสิทธิได้รับจำนวน ๔,๙๔๙,๑๐๐ บาท และโดยเหตุที่ค่าทดแทนดังกล่าวนี้เป็นค่าทดแทนความเสียหายจากการกระทำละเมิด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องชำระดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งหกในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ตามมาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๒๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น เมื่อศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชำระดอกเบี้ยดังกล่าวตั้งแต่วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๒ โดยไม่มีคู่กรณีฝ่ายใดโต้แย้งคัดค้านเป็นอย่างอื่น กำหนดวันเริ่มจ่ายดอกเบี้ยจึงยุติไปตามที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงต้องจ่ายค่าทดแทนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๙๗ จำนวน ๔,๙๔๙,๑๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๒ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งหก นอกจากนี้ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงแนวถนนพุทธมณฑลสาย ๑ ใหม่ เป็นเหตุให้ที่ดินส่วนทางด้านทิศตะวันออกของที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๓๖ เดิม ซึ่งปัจจุบันแบ่งแยกมาเป็นที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๙๕ เป็นที่ดินที่ไม่ถูกเขตทาง ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องเรียกเงินค่าที่ดินร้อยละ ๗๕ ที่ได้จ่ายไปแล้วตามสัญญาจะซื้อจะขายฉบับเดิมจากผู้ฟ้องคดีทั้งหกพร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ได้รับเงินไปนั้น ซึ่งหากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ประสงค์จะหักกลบบทนี้กับผู้ฟ้องคดีทั้งหก ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็จะต้องไปแสดงเจตนาหรือทำความเข้าใจกับผู้ฟ้องคดีทั้งหกเองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยการหักกลบบทนี้ ศาลไม่อาจหักเงินร้อยละ ๗๕ ที่ทางราชการได้จ่ายให้แก่เจ้าของที่ดินเดิมดังกล่าวออกจากเงินค่าทดแทนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๙๗ ของผู้ฟ้องคดีทั้งหกได้ ส่วนที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๕๐ นั้น เมื่อก่อนที่จะมีการแบ่งหักที่ดินในส่วนที่เป็นถนนฉิมพลีออกจากที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๕๐ เจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินเดิมได้ทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๐๙ ซึ่งในขณะนั้นอยู่ในระหว่างการบังคับใช้ พ.ร.ฎ. กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนฯ พ.ศ. ๒๕๐๔ โดยเมื่อพิจารณาตามสัญญาจะซื้อจะขายดังกล่าวแล้วเห็นว่าเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินเดิม รวมทั้งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๕ ซึ่งเป็นผู้รับมรดกได้แสดงเจตนาสละกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๕๐ ส่วนที่อยู่ในแนวเขตเวนคืนตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวตามเนื้อที่ที่กำหนดในสัญญาจะซื้อจะขายให้แก่ทางราชการเพื่อนำไปจัดสร้างถนนตามโครงการพุทธมณฑลแล้วตั้งแต่วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๐๙ และมีผลให้ที่ดินดังกล่าวในส่วนที่อยู่ในแนวเขตที่จะเวนคืนตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินแล้วตั้งแต่วันที่ ทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดิน โดยผู้ซื้อซึ่งเป็นฝ่ายราชการมีสิทธิเข้าดูแลสถานที่ซึ่งเป็นที่ดินที่ซื้อขายได้ทันที และฝ่ายผู้ขายรวมทั้งผู้ฟ้องคดีทั้งหกยอมให้ผู้ซื้อหรือผู้แทนผู้ซื้อเข้าจัดการสร้างถนนตามโครงการพุทธมณฑลได้ตั้งแต่วันที่ ทำสัญญาจะซื้อจะขาย ผู้ฟ้องคดีทั้งหกจึงไม่มีสิทธิในการปกครองดูแลที่ดินในส่วนที่อยู่ในแนวเขตที่จะเวนคืนตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนตามสัญญาดังกล่าวอีกต่อไป ผู้ฟ้องคดีทั้งหกคงมีสิทธิแต่เพียงเรียกร้อง

ค่าที่ดินที่ทางราชการค้างจ่ายอยู่เท่านั้น ดังนั้น ในเวลาต่อมาหลังจากทำสัญญาจะซื้อจะขายกันแล้ว ฝ่ายผู้ซื้อซึ่งเป็นทางราชการมิได้เข้าไปดูแลที่ดินที่ซื้อ รวมทั้งมิได้เข้าจัดการสร้างถนนตามโครงการพุทธมณฑลให้แล้วเสร็จ จนมีการทำถนนฉิมพลีขึ้นในที่ดินที่อยู่ในเขตที่จะเวนคืนตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ซึ่งรวมถึงที่ดินส่วนที่ผู้ฟ้องคดีทั้งหกได้ทำสัญญาจะซื้อจะขายไว้กับทางราชการแล้ว ไม่ว่าจะถนนฉิมพลีดังกล่าวจะสร้างขึ้นโดยใคร ก็ไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งหกมีเจตนาที่จะยกกรรมสิทธิ์ในที่ดินส่วนที่สร้างถนนฉิมพลีให้เป็นที่สาธารณประโยชน์อีก เพราะที่ดินดังกล่าวได้ตกเป็นที่สาธารณะและเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินมาก่อนแล้ว อีกทั้ง การก่อสร้างถนนฉิมพลีดังกล่าว ก็ได้เป็นอุปสรรคขัดขวางการก่อสร้างถนนตามโครงการพุทธมณฑลของทางราชการแต่อย่างใด เพราะทางราชการโดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ สามารถสร้างถนนพุทธมณฑลทับถนนฉิมพลีในส่วนที่อยู่ในแนวเขตที่จะเวนคืนได้อยู่แล้ว เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รับโอนงานก่อสร้างถนนตามโครงการพุทธมณฑลมาจากกรมการศาสนา จึงมีหน้าที่ต้องจ่ายค่าที่ดินที่ยังค้างจ่ายอยู่ทั้งหมดให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งหกตามเนื้อที่ที่ได้ใช้สร้างถนนพุทธมณฑลสาย ๑ ไปจริง โดยไม่อาจหักส่วนเนื้อที่ที่เป็นถนนฉิมพลีแต่อย่างใด เมื่อที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๕๐ ส่วนที่เป็นถนนฉิมพลีและอยู่ในเขตที่จะเวนคืนมีเนื้อที่ ๑ ไร่ ๑๘ ^๙/_{๑๐} ตารางวา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องจ่ายค่าทดแทนที่ดินส่วนที่เป็นถนนฉิมพลีดังกล่าวในอัตราตารางวาละ ๔๓,๒๐๐ บาท โดยจ่ายเฉพาะส่วนที่ยังค้างจ่ายอยู่ร้อยละ ๒๕ เป็นเงิน ๔,๕๒๓,๐๔๐ บาท ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๕๐ เลขที่ดิน ๑๗๓ เป็นเงิน ๔,๕๒๓,๐๔๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราสูงสุดของดอกเบี้ยเงินฝากประเภทฝากประจำของธนาคารออมสินในแต่ละช่วงเวลา แต่ไม่เกินร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๔,๕๒๓,๐๔๐ บาท นับแต่วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ จนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งหก แต่นับถึงวันฟ้องต้องไม่เกินจำนวน ๒,๘๖๘,๑๐๓.๐๓ บาท และจ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๙๗ เป็นเงิน ๖,๕๙๘,๘๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๖,๕๙๘,๘๐๐ บาท นับแต่วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๒ จนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งหก แต่นับถึงวันฟ้องต้องไม่เกินจำนวน ๓,๒๐๙,๔๕๗.๔๕ บาท โดยให้ชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุดและให้คืนค่าธรรมเนียมศาลเป็นบางส่วนตามส่วนของการชนะคดีแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งหก ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วยบางส่วน

พิพากษาแก่ เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๙๗ เป็นเงิน ๔,๙๔๙,๑๐๐ บาท และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลบางส่วนตามส่วนของการชนะคดีในชั้นอุทธรณ์แก่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๑๖๓/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๗๙๔๒ และโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๙๔๖ ตำบลหนองบอน (พระโขนงฝั่งใต้) อำเภอพระโขนง กรุงเทพมหานคร

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

เนื้อที่ ๗ ไร่ และเนื้อที่ ๒ ไร่ ๓ งาน ๕ ตารางวา ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในแนวเขตที่จะเวนคืนตาม พ.ร.ฎ. กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน ในท้องที่แขวงหนองบอน เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๑ เพื่อก่อสร้างบึงรับน้ำในโครงการแก้มลิงบึงหนองบอน คณะกรรมการกำหนดราคาเบื้องต้นฯ ได้กำหนดค่าทดแทนที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีในราคาตารางวาละ ๕๐๐ บาท และตารางวาละ ๘๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๒,๒๘๔,๐๐๐ บาท แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ไปตกลงทำสัญญาซื้อขายที่ดินกับกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานครจึงนำเงินค่าทดแทนไปฝากไว้กับธนาคารออมสินเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๔ และได้เข้าครอบครองที่ดินเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ต่อมา ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ผู้ฟ้องคดีได้ติดต่อขอรับเงินค่าทดแทนที่ดินดังกล่าว แต่ไม่สามารถเบิกจ่ายเงินค่าทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ เนื่องจากเป็นการขอรับเงินค่าทดแทนที่มีระยะเวลาเกินกว่าสิบปี ทำให้เงินค่าทดแทนที่ดินทั้งสองแปลงตกเป็นรายได้ของแผ่นดิน กรุงเทพมหานครได้เยียวยาความเดือดร้อนให้แก่ผู้ฟ้องคดีด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการปรองดองเพื่อพิจารณา กำหนดราคาค่าทดแทนฯ โดยได้เจรจาตกลงซื้อขายที่ดินในราคาตารางวาละ ๑,๕๐๐ บาท จำนวนเนื้อที่ ๓,๙๐๕ ตารางวา เป็นเงิน ๕,๘๕๗,๕๐๐ บาท ต่อมา ผู้ฟ้องคดีพร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครได้ไปยื่นคำขอจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้แก่กรุงเทพมหานคร สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาประเวศ แต่ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งว่า ผู้ฟ้องคดีจะต้องชำระค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินตามราคาประเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในขณะที่ทำการจดทะเบียนในราคาตารางวาละ ๘,๕๐๐ บาท จำนวนเนื้อที่ ๓,๙๐๕ ตารางวา เป็นเงิน ๓๓,๑๙๒,๕๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสองแปลงไม่ถูกต้อง เนื่องจากที่ดินได้เปลี่ยนสภาพเป็นบึงรับน้ำซึ่งเป็นที่สาธารณประโยชน์ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ จึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๓ ถึงผู้อำนวยการสำนักประเมินราคาทรัพย์สิน กรมธนารักษ์ ขอให้พิจารณาปรับแก้ราคาประเมินทุนทรัพย์ให้ถูกต้องตรงตามสภาพที่ดิน ผู้ถูกฟ้องคดี (อธิบดีกรมธนารักษ์) ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๓ แจ้งว่า ราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินทั้งสองแปลงเป็นราคาที่ถูกต้องและเหมาะสมแล้ว ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นพ้องด้วย จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีแก้ไขปรับลดราคาประเมินทุนทรัพย์ทั้งสองแปลงของผู้ฟ้องคดีจากตารางวาละ ๘,๕๐๐ บาท เป็นตารางวาละ ๑,๕๐๐ บาท หรือเท่ากับราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินในปี พ.ศ. ๒๕๓๗

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า คดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีทราบราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินทั้งสองแปลง เมื่อใด แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินที่ไม่ถูกต้อง จึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๓ ถึงผู้อำนวยการสำนักประเมินราคาทรัพย์สิน ขอให้พิจารณาปรับแก้ราคาประเมินให้ถูกต้องตรงกับสภาพที่ดิน จึงถือได้ว่า ระยะเวลาอย่างช้าที่สุดที่ผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้ถึงการประกาศกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินของผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ในวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๓ การที่

ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่รู้เหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ และเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ที่ดินทั้งสองแปลงมีสภาพเป็นบึงรับน้ำ ตั้งอยู่ในบริเวณโครงการแก้มลิงบึงหนองบอน ซึ่งมีสภาพที่ดินบางส่วนเป็นที่สวน บางส่วนเป็นถนน และบางส่วนเป็นบึงรับน้ำ ไม่มีราคาซื้อขายเนื่องจากเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์ การประเมินราคาที่ดินทั้งสองแปลงใช้วิธีการเปรียบเทียบกับที่ดินหน่วยใกล้เคียงตามที่กำหนดในข้อ ๑๐ ของระเบียบของคณะกรรมการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ของอสังหาริมทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๘ โดยได้เปรียบเทียบกับที่ดินแปลงปกติในซอยเฉลิมพระเกียรติ ๓๖ ซึ่งเป็นที่ดินในโครงการจัดสรรที่ดินเปล่าที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงกัน และตั้งอยู่ในซอยฝั่งตรงกันข้ามกับบึงรับน้ำหนองบอน ซึ่งมีราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินตารางวาละ ๑๗,๐๐๐ บาท แต่เนื่องจากที่ดินทั้งสองแปลงมีสภาพเป็นบึงรับน้ำ จึงกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินรายแปลงตามคู่มือการประเมินราคาที่ดินรายแปลงที่กำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินที่เป็นสาธารณูปโภคในหมู่บ้านจัดสรร ได้แก่ สวนสาธารณะ สวนหย่อม ทะเลสาบ ในอัตราร้อยละ ๕๐ ของราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินในหมู่บ้านจัดสรร ในราคาตารางวาละ ๘,๕๐๐ บาท จึงเห็นได้ว่า สภาพของที่ดินทั้งสองแปลงของผู้ฟ้องคดีในปัจจุบันมีลักษณะทางกายภาพเป็นบึงรับน้ำ ลักษณะของที่ดินมีความแตกต่างจากที่ดินใกล้เคียงในปัจจุบันที่เป็นที่ดินจัดสรรแปลงปกติ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้เปรียบเทียบกับราคาที่ดินทั้งสองแปลงจากที่ดินหน่วยใกล้เคียงซึ่งเป็นที่ดินหมู่บ้านจัดสรร และเป็นที่ดินแปลงปกติ และนำแนวทางปฏิบัติในการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินรายแปลงตามคู่มือการประเมินราคาที่ดินรายแปลงที่กำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินที่เป็นสาธารณูปโภคในหมู่บ้านจัดสรร ได้แก่ สวนสาธารณะ สวนหย่อม ทะเลสาบ โดยกำหนดเพียงร้อยละ ๕๐ ของราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินในหมู่บ้านจัดสรรนั้นมาปรับใช้ในการประเมินราคาที่ดินทั้งสองแปลง จึงไม่ถูกต้องตามสภาพของที่ดินที่มีสภาพบางส่วนเป็นที่สวน บางส่วนเป็นถนน และบางส่วนเป็นบึงรับน้ำ รวมทั้งได้กลายสภาพเป็นที่สาธารณประโยชน์ไปแล้ว การที่ผู้ถูกฟ้องคดีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินทั้งสองแปลงของผู้ฟ้องคดีในราคาตารางวาละ ๘,๕๐๐ บาท จึงไม่เหมาะสมและเป็นธรรม และเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีเมื่อคณะกรรมการปรองดองเพื่อพิจารณากำหนดราคาค่าทดแทนทรัพย์สินฯ ได้กำหนดราคาค่าทดแทนที่ดินทั้งสองแปลงให้แก่ผู้ฟ้องคดีในราคาตารางวาละ ๑,๕๐๐ บาท ตามราคาค่าทดแทนที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เงินค่าทดแทนมีมติเพิ่มให้แก่เจ้าของที่ดินที่ถูกเวนคืนตาม พ.ร.ฎ. กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนฯ พ.ศ. ๒๕๓๑ เช่นเดียวกับผู้ฟ้องคดีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ให้ความเห็นชอบแล้ว ราคาประเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่ดินทั้งสองแปลงของผู้ฟ้องคดีจึงควรมีราคาตารางวาละ ๑,๕๐๐ บาท ซึ่งเหมาะสมและเป็นธรรมกับผู้ฟ้องคดีมากกว่า การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการปรับปรุงแก้ไขราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินที่พิพาทดังกล่าว

ให้ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง ให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดีโดยกำหนดให้ที่พิพาททั้งสองแปลงมีราคาประเมินตารางวาละ ๑,๕๐๐ บาท แล้วให้เสนอต่อคณะกรรมการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์กรุงเทพมหานครตามมาตรา ๑๐๕ ฉ วรรคสอง และมาตรา ๑๐๕ สัตต แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และเมื่อคณะกรรมการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์กรุงเทพมหานคร ได้มีมติกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์แล้ว ให้นำเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ตามมาตรา ๑๐๕ และมาตรา ๑๐๕ เบญจ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ต่อไป โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อผ. ๙๕/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เช่าที่ดินซึ่งเป็นที่นาของนาง จ. ตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) ตำบลไทรนอก อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย จำนวนเนื้อที่ ๔๘ ไร่ ๓ งาน ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ สิ้นสุดวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เมื่อเดือน พฤษภาคม ๒๕๕๕ ได้มีปริมาณน้ำในคลองชลประทานคลองเมม - คลองบางแก้ว เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ต่อมา วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ น้ำในคลองชลประทานดังกล่าวได้เอ่อล้นไหลเข้าท่วมที่นาของผู้ฟ้องคดี เป็นเหตุให้ต้นข้าวที่กำลังตั้งท้องและใกล้ถึงเวลาเก็บเกี่ยวได้รับความเสียหายทั้งหมด เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (สำนักชลประทานที่ ๓) ก่อสร้างคันดินขวางทางเดินน้ำในคลองเมม - คลองบางแก้ว ซึ่งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๘ ตำบลท่านางงาม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งเป็นการดำเนินการตามโครงการบางระกำโมเดล ผู้ฟ้องคดีและราษฎรในพื้นที่ที่ได้รับ ความเสียหายจึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ร้องทุกข์ต่อนายกองค้การบริหาร ส่วนตำบลไทรนอก ต่อมา วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ประชุมชี้แจงต่อเกษตรกร ผู้ได้รับความเสียหายว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (กรมชลประทาน) ไม่มีงบประมาณเพื่อจ่ายค่าชดเชย ในกรณีดังกล่าว ประกอบกับไม่มีกฎหมายและระเบียบใดให้อำนาจผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จ่ายค่าเสียหายในลักษณะเช่นนี้ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน ๕๐๔,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยของต้นเงินดังกล่าว ในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จนถึงวันฟ้อง เป็นเงินจำนวน ๔๓,๕๙๙.๔๕ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๕๔๗,๕๙๙.๔๕ บาท และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง ชดใช้ดอกเบี้ยของต้นเงินจำนวน ๕๐๔,๐๐๐ บาท ในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับถัดจากวันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีเช่าที่ดิน เพื่อทำนาข้าวอยู่ที่ตำบลไทรนอก อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย จำนวน ๔๘ ไร่ ๓ งาน ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการทำนบกั้นน้ำในคลองเมม - คลองบางแก้ว ตามโครงการ บางระกำโมเดล ทำให้น้ำเอ่อล้นไหลเข้าพื้นที่ทำการเกษตรท่วมนาข้าวของผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่

๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นคำร้องทั่วไป ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไกรนอก ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากน้ำท่วมระหว่างเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๕ และจากคำร้องดังกล่าวมีข้อความว่า ผู้ฟ้องคดีขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชดใช้ค่าเสียหายดังกล่าว จึงฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี และรู้ตัวผู้จะฟ้องต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนอย่างช้าที่สุดในวันที่ยื่นคำร้องดังกล่าว คือวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ เมื่อคดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้เหตุแห่งการฟ้องคดีและรู้ตัวผู้จะฟ้องต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ แต่นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๖ จึงเป็นการฟ้องคดีต่อศาลเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีอย่างไรก็ดี เมื่อการดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองตามโครงการบางระกำโมเดลมีวัตถุประสงค์เพื่อลดระดับน้ำท่วม ลดระยะเวลาน้ำท่วม และกักเก็บน้ำไว้เพื่อทำการเกษตรภายหลังน้ำลดภายใต้แผนงาน “โครงการตามแผนปฏิบัติการเพื่อบรรเทาปัญหาอุทกภัยระยะเร่งด่วน” ในเขตพื้นที่อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก การที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องทั่วไป ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ต่อองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกร่าง เพื่อขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการเข้าใจโดยสุจริตของผู้ฟ้องคดีที่คาดว่าเมื่อตนเองได้รับความเสียหายจากโครงการนำร่องของรัฐบาล ซึ่งควรที่จะได้รับการชดใช้โดยไม่ต้องฟ้องร้องรัฐบาล โดยที่หลังจากนั้นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไกรนอกจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงนายอำเภอไกรลาศ ขอให้ช่วยดำเนินการไกล่เกลี่ยในเรื่องดังกล่าวเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับความเสียหาย ต่อมา นายอำเภอไกรลาศจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ ๓ จังหวัดพิษณุโลก เพื่อขอชดเชยค่าเสียหายจากกรณีน้ำท่วมนาข้าวของราษฎร และได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ติดตามทวงถามกรณีดังกล่าวเนื่องจากเห็นว่าระยะเวลาได้ล่วงเลยมาพอสมควรแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ถึงนายอำเภอไกรลาศว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ส่งเรื่องไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แล้ว ขณะนี้ อยู่ระหว่างการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว เห็นได้ว่า เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีเข้าใจโดยสุจริตมาโดยตลอดว่า การเรียกร้องค่าเสียหายกรณีดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่สามารถทราบได้ว่าผู้ฟ้องคดีจะได้รับเงินชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่ เพียงใด จนกระทั่งมีการประชุมชี้แจงกรณีการดำเนินการชดเชยค่าเสียหายแก่ราษฎร เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ซึ่งนาย ช. นิตกรของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ไม่สามารถหางบประมาณมาจ่ายให้ตามที่เรียกร้องได้ และถือว่าเกษตรกรได้รับการปฏิเสธจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ สามารถนำเรื่องไปใช้สิทธิเรียกร้องต่อศาลปกครองได้ เมื่อศาลปกครองมีคำพิพากษาอย่างไร ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พร้อมทั้งจะปฏิบัติตาม ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง

กรณีจึงถือเป็นเหตุจำเป็นอื่น ซึ่งศาลปกครองจะรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาพิพากษาได้ตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับข้อ ๓๐ วรรคสองของระเบียบของที่ประชุมใหญ่ฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓

เมื่อการผันน้ำลงคลองเป็นกิจการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จัดทำขึ้นเพื่อให้ได้มาซึ่งน้ำควบคุม ระบาย เพื่อเกษตรกรรม ตลอดจนป้องกันความเสียหายอันเกิดจากน้ำ จึงเป็นการชลประทานตามมาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ. การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งในการดำเนินการดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ว่าจ้างบริษัท ม. ให้รับจ้างทำงานรับเหมาขุดลอกคลองเมม - คลองบางแก้วตามสัญญาจ้าง เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕ เริ่มดำเนินการตามสัญญาในวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๕ สิ้นสุดอายุสัญญาในวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ แม้ในช่วงเดือนพฤษภาคม และเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ จะมีฝนตกหนักติดต่อกันหลายวัน จนผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย ได้มีประกาศจังหวัดสุโขทัย เรื่อง ประกาศพื้นที่ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (อุทกภัย) ในพื้นที่อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ ก็ตาม แต่เมื่อนับระยะเวลาตั้งแต่เริ่มขุดลอกคลองเมม - คลองบางแก้ว จนถึงเวลาที่ผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัยประกาศพื้นที่ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน การดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดังกล่าวจึงไม่ใช่การดำเนินการในกรณีฉุกเฉินตามมาตรา ๗ แห่ง พ.ร.บ. การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ แต่เป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งในการดำเนินการตามมาตรา ๖ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ย่อมเล็งเห็นได้ว่าการก่อสร้างทำนบดินในฤดูน้ำหลากอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่เกษตรกรรมทั้งที่อยู่บริเวณเหนือน้ำและท้ายน้ำได้ เมื่อการขุดลอกคลองเมม - คลองบางแก้ว ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี ทำให้น้ำท่วมได้รับความเสียหายจำนวน ๔๘ ไร่ จึงเป็นการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ประมาทเลินเล่อทำต่อผู้ฟ้องคดีโดยผิดกฎหมาย เป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดีเสียหาย อันเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยเมื่อพิจารณาสัดส่วนสาเหตุของความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับ เกิดจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองก่อสร้างทำนบดินปิดกั้นน้ำในลำน้ำคลองเมม - คลองบางแก้ว ประกอบกับมีฝนตกติดต่อกันหลายวันจนเกิดเหตุอุทกภัยในพื้นที่อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย สภาพพื้นที่ที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่เป็นที่ลุ่มต่ำ เห็นสมควรกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รับผิดชอบชดเชยความเสียหายเฉพาะส่วนที่เป็นต้นทุนการผลิตที่มีการลงทุนไป ซึ่งข้อมูลของสำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัยตามหนังสือ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ ระบุว่า ต้นทุนการผลิตข้าวต่อไร่ในพื้นที่ตำบลไทรนอก อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย คิดเป็นเงิน ๓,๙๕๐ บาท คิดรวมค่าเช่าจำนวน ๑,๐๐๐ บาท ค่าเก็บเกี่ยวจำนวน ๔๕๐ บาท และค่าขนส่งจำนวน ๑๕๐ บาท เมื่อพื้นที่นาข้าวของผู้ฟ้องคดีซึ่งมีต้นทุนการผลิตข้าวต่อไร่ เป็นเงิน ๓,๙๕๐ บาท โดยนาข้าวของผู้ฟ้องคดีคาดว่าจะเก็บเกี่ยวในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่มีค่าใช้จ่ายในส่วน of ค่าเก็บเกี่ยวจำนวน ๔๕๐ บาท และค่าขนส่งจำนวน ๑๕๐ บาท อีกทั้งผู้ฟ้องคดีได้รับเงินช่วยเหลือจากทางราชการกรณีประสบภัยพิบัติฉุกเฉินเพราะเหตุอุทกภัย ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖

จำนวนไร่ละ ๖๐๖ บาท แล้ว จึงเห็นสมควรกำหนดค่าเสียหายในการทำนาข้าวให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยหักค่าเก็บเกี่ยวจำนวน ๔๕๐ บาท ค่าขนส่งจำนวน ๑๕๐ บาท และเงินช่วยเหลือจากทางราชการ จำนวนไร่ละ ๖๐๖ บาท ออกจากจำนวนค่าเสียหาย ดังนั้น ต้นทุนความเสียหายในการทำนาข้าวของผู้ฟ้องคดี จึงคิดเป็นเงินจำนวนไร่ละ ๒,๗๔๔ บาท เมื่อนำข้าวของผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย จำนวน ๔๘ ไร่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน ๑๓๑,๗๑๒ บาท และเมื่อผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่าน้ำได้เอ่อล้นเข้าท่วมที่นาของผู้ฟ้องคดี ในวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ โดยผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่ได้โต้แย้งข้อเท็จจริงดังกล่าว กรณีจึงฟังได้ว่า วันดังกล่าวคือวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิได้รับดอกเบี้ย นับแต่วันดังกล่าวจนถึงวันฟ้องเป็นเงินจำนวน ๑๒,๖๕๐.๓๒ บาท ตามมาตรา ๒๐๖ ประกอบกับ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑๓๑,๗๑๒ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ แต่โดยที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน ๕๐๔,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยของต้นเงินดังกล่าวในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จนถึงวันฟ้อง และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันถัดจาก วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิได้รับดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑๓๑,๗๑๒ บาท นับแต่วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จนถึงวันฟ้อง เป็นเงิน จำนวน ๑๑,๓๘๑.๗๙ บาท รวมเป็นค่าสินไหมทดแทนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะต้องรับผิดชอบใช้ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน ๑๔๓,๐๙๓.๗๙ บาท ส่วนดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑๓๑,๗๑๒ บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ นั้น ผู้ฟ้องคดี ไม่ได้แสดงให้เห็นอย่างชัดแจ้งว่าผู้ฟ้องคดีประสงค์จะขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาให้ จึงไม่กำหนดให้ ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงินทั้งสิ้น ๔๘,๐๐๐ บาท โดยชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด และ ให้คืนค่าธรรมเนียมศาลตามส่วนของการชนะคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดี คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วยบางส่วน

พิพากษาแก้ เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน ๑๔๓,๐๙๓.๗๙ บาท โดยชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อผ. ๑๓๗/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เช่าและครอบครองทำประโยชน์ในที่นาตามโฉนดที่ดิน เลขที่ ๓๔๙๔๓ หมู่ที่ ๘ ตำบลไทรนอก อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย เนื้อที่ ๑๖ ไร่ ๒ งาน ๓๗ ตารางวา ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (สำนักชลประทานที่ ๓) ก่อสร้างคันดิน ขวางทางเดินน้ำของคลองเมม - คลองบางแก้ว ในพื้นที่หมู่ที่ ๘ ตำบลท่านางงาม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ทำให้เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๕ ได้มีปริมาณน้ำในคลองชลประทาน

คลองเมม - คลองบางแก้ว เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ จนเมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ น้ำในคลองชลประทานดังกล่าวได้เอ่อล้นไหลเข้าท่วมที่นาของผู้ฟ้องคดี เป็นเหตุให้ต้นข้าวที่กำลังตั้งท้องและใกล้ถึงเวลาเก็บเกี่ยวได้รับความเสียหายทั้งหมด ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไทรนอก เพื่อขอให้แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดเชยค่าเสียหายกรณีดังกล่าว ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ประชุมชี้แจงต่อเกษตรกรผู้ได้รับความเสียหายว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (กรมชลประทาน) ไม่มีงบประมาณสำหรับจ่ายค่าชดเชยในกรณีดังกล่าว ประกอบกับไม่มีกฎหมายและระเบียบใดให้อำนาจผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จ่ายค่าเสียหายลักษณะเช่นนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงขอปฏิเสธการจ่ายค่าเสียหายและให้ผู้ฟ้องคดีใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ความเสียหายเกิดจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยคำนวณค่าเสียหายจากผลผลิตที่อาจเก็บเกี่ยวได้ในวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ซึ่งหากต้นข้าวของผู้ฟ้องคดีโตเต็มที่ที่จะเก็บเกี่ยวได้จำนวน ๗๐ ถึงต่อไร่ ในราคาถึงละ ๑๕๐ บาท คิดเป็นราคาข้าวที่ขายได้ไร่ละ ๑๐,๕๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีทำนาจำนวน ๑๖ ไร่ จึงคิดค่าเสียหายเป็นเงิน ๑๖๘,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน ๑๖๘,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยของต้นเงินดังกล่าวในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ขายข้าวได้ คือ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จนถึงวันฟ้อง เป็นเงิน ๑๔,๕๓๓.๑๕ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๘๒,๕๓๓.๑๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยของต้นเงินจำนวน ๑๖๘,๐๐๐ บาท ในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับถัดจากวันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไทรนอก เพื่อแจ้งความประสงค์ให้ชลประทานพิษณุโลกชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดจากการชลประทานกั้นทางดินขวางทางน้ำเพื่อขุดลอกตามโครงการบางระกำโมเดล โดยผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากน้ำท่วมระหว่างเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๕ จึงฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้เหตุแห่งการฟ้องคดีและรู้ตัวผู้จะฟ้องต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนอย่างช้าที่สุดในวันที่ยื่นคำร้องดังกล่าว คือ วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ เมื่อคดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๖ จึงเป็นการฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว อย่างไรก็ตาม เมื่อการดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองตามโครงการบางระกำโมเดลมีวัตถุประสงค์เพื่อลดระดับน้ำท่วมลดระยะเวลาให้น้ำท่วม และกักเก็บน้ำไว้เพื่อทำนาภายหลังน้ำลด ซึ่งโครงการบางระกำโมเดลถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่นำร่องและต้นแบบในการใช้นโยบายของรัฐบาลเพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งซึ่งผู้ฟ้องคดีเช่าที่ดินทำนาอยู่ในโครงการดังกล่าว ดังนั้น พื้นที่เช่าทำนาของผู้ฟ้องคดีย่อมต้องรับความเสี่ยงมากกว่าพื้นที่อื่นที่ไม่ได้อยู่ในพื้นที่ของโครงการตามแผนปฏิบัติการเพื่อบรรเทาปัญหาอุทกภัยระยะเร่งด่วนของรัฐบาล ประกอบกับการที่ผู้ฟ้องคดีได้มีคำร้องต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกร่างเพื่อขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชดใช้ค่าเสียหาย จึงเป็นการเข้าใจโดยสุจริตของผู้ฟ้องคดีที่คาดว่าเมื่อตนเองได้รับความเสียหายจากโครงการนำร่องของรัฐบาลซึ่งควรจะได้รับ การชดใช้โดยไม่ต้องฟ้องร้องรัฐบาล

แต่อย่างไรก็ตาม นอกจากนั้น ยังมีการดำเนินการของนายองค์การบริหารส่วนตำบลไกรนอกและนายอำเภอ
 ไกรลาศที่มีหนังสือติดตามทวงถามกรณีดังกล่าว จึงเห็นได้ว่า เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีเข้าใจโดยสุจริต
 มาโดยตลอดว่า การเรียกร้องค่าเสียหายกรณีดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง
 ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่สามารถทราบจากผู้ฟ้องคดีจะได้รับเงินชดเชยค่าเสียหายหรือไม่ เพียงใด จนกระทั่ง
 มีการประชุมชี้แจงเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ โดยเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แจ้งว่า
 การเรียกร้องค่าเสียหายต่างๆ ในลักษณะเดียวกับน้ำท่วมนาข้าวที่ผ่านมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒
 ไม่เคยได้รับงบประมาณจากสำนักงานประมงเพื่อจ่ายค่าชดเชย รวมถึงไม่มีระเบียบและกฎหมายรองรับ
 จึงไม่สามารถหางบประมาณมาจ่ายให้ตามที่เรียกร้องได้ จึงถือว่าเกษตรกรได้รับการปฏิเสธจาก
 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และสามารถนำเรื่องไปใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ และเมื่อผู้ฟ้องคดีทราบว่า
 ไม่ได้รับการชดเชยค่าเสียหายจากการประชุมดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น
 จึงถือเป็นเหตุจำเป็นอื่น ซึ่งศาลปกครองจะรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาพิพากษาได้ตามมาตรา ๕๒
 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ประกอบข้อ ๓๐ วรรคสอง ของระเบียบที่ประชุมใหญ่ฯ
 ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งในการดำเนินโครงการดังกล่าวเป็นกิจการที่
 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จัดทำขึ้นเพื่อให้ได้มาซึ่งน้ำ ควบคุม ระบาย เพื่อเกษตรกรรม ตลอดจนป้องกัน
 ความเสียหายอันเกิดจากน้ำ จึงเป็นการชลประทานตามมาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ. การชลประทานหลวง
 พุทธศักราช ๒๔๘๕ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ว่าจ้างบริษัท ม. ให้ขุดลอกคลองเมม - คลองบางแก้ว
 ในช่วงวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ ซึ่งแม้ในช่วงเดือนพฤษภาคม
 และเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ จะมีฝนตกหนักติดต่อกันหลายวัน จนผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย
 ได้มีประกาศพื้นที่ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (อุทกภัย) ในพื้นที่อำเภอไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย
 เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ ก็ตาม แต่เมื่อนับระยะเวลาตั้งแต่เริ่มขุดลอกคลองเมม - คลองบางแก้ว
 จนถึงเวลาที่ผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัยประกาศพื้นที่ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินเป็นเวลาไม่น้อยกว่า
 ๖๐ วัน การดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดังกล่าวจึงไม่ใช่การดำเนินการในกรณีฉุกเฉินตามมาตรา ๗
 แห่ง พ.ร.บ. การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ แต่เป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการ
 ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ย่อมเล็งเห็นได้ว่าการก่อสร้างทำนบ
 ในฤดูน้ำหลากอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่เกษตรกรทั้งที่อยู่บริเวณเหนือน้ำและท้ายน้ำได้
 เมื่อการก่อสร้างทำนบดินกั้นน้ำเพื่อขุดลอกคลองเมม - คลองบางแก้ว ก่อให้เกิดความเสียหายแก่
 ผู้ฟ้องคดี ทำให้นาข้าวได้รับความเสียหาย จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๐
 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเมื่อพิจารณาสาเหตุของความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับ
 เกิดจากปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ๓ ประการ คือ ๑. การที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองก่อสร้างทำนบดินกั้นน้ำ
 ในลำน้ำคลองเมม - คลองบางแก้ว ๒. การมีฝนตกติดต่อกันหลายวันจนเกิดเหตุอุทกภัย ๓. สภาพพื้นที่ที่ดิน
 ของผู้ฟ้องคดีที่เป็นที่ลุ่มต่ำ ซึ่งเมื่อพิจารณาสัดส่วนสาเหตุของความเสียหายดังกล่าวแล้ว เห็นสมควร
 กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รับผิดชอบความเสียหายเฉพาะส่วนที่เป็นต้นทุนการผลิตที่มีการลงทุนไป
 โดยสามารถนำต้นทุนการผลิตข้าวต่อไร่จากข้อมูลของสำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัยมาเป็นฐาน
 ในการคิดคำนวณค่าเสียหายในคดีนี้ได้ เมื่อพื้นที่นาข้าวของผู้ฟ้องคดีตั้งอยู่ที่ตำบลไกรนอก

อำเภอองไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย ซึ่งมีต้นทุนการผลิตข้าวต่อไร่ เป็นเงิน ๓,๙๕๐ บาท โดยนาข้าวของผู้ฟ้องคดีคาดว่าจะเก็บเกี่ยวในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่มีค่าใช้จ่ายในส่วนของคุณค่าเก็บเกี่ยวจำนวน ๔๕๐ บาท และค่าขนส่งจำนวน ๑๕๐ บาท อีกทั้ง ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินช่วยเหลือจากทางราชการกรณีประสบภัยพิบัติอุทกภัยเพราะเหตุอุทกภัย จำนวนไร่ละ ๖๐๖ บาท แล้วจึงเห็นสมควรกำหนดค่าเสียหายในการทำงานข้าวให้แก่ผู้ฟ้องคดีโดยหักค่าเก็บเกี่ยวจำนวน ๔๕๐ บาท ค่าขนส่งจำนวน ๑๕๐ บาท และเงินช่วยเหลือจากทางราชการจำนวนไร่ละ ๖๐๖ บาท ออกจากจำนวนค่าเสียหาย ดังนั้น ต้นทุนความเสียหายในการทำงานข้าวของผู้ฟ้องคดี จึงคิดเป็นเงินจำนวนไร่ละ ๒,๗๔๔ บาท เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายทั้งหมดจำนวน ๑๖ ไร่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๔๓,๙๐๔ บาท และเมื่อผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างมาในคำฟ้องว่า น้ำได้เอ่อล้นเข้าท่วมที่นาของผู้ฟ้องคดีในวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ โดยผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่ได้ให้การโต้แย้ง กรณีจึงฟังได้ว่า วันดังกล่าวคือวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิได้รับดอกเบี้ยนับแต่วันดังกล่าวจนถึงวันฟ้องเป็นเงิน ๔,๒๑๖.๗๗ บาท ตามมาตรา ๒๐๖ ประกอบมาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๔๓,๙๐๔ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ แต่โดยที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอมาในคำฟ้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน ๑๖๘,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยของต้นเงินดังกล่าวในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ จนถึงวันฟ้อง และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับแต่วันถัดจากวันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และมีคำขอมาในคำอุทธรณ์ว่า ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชดใช้ค่าเสียหายในส่วนที่เหลือจากคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นเป็นเงิน ๑๖๖,๕๓๓.๑๕ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิได้รับดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๔๓,๙๐๔ บาท นับแต่วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ จนถึงวันฟ้อง เป็นเงิน ๓,๗๙๓.๙๓ บาท รวมเป็นค่าสินไหมทดแทนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะต้องรับผิดชอบใช้ให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๔๗,๖๙๗.๙๓ บาท ส่วนดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๔๓,๙๐๔ บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จนั้น เมื่อคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีไม่ได้แสดงให้เห็นอย่างชัดแจ้งว่าผู้ฟ้องคดีประสงค์จะขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาให้ด้วย จึงไม่กำหนดให้ ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๖,๐๐๐ บาท โดยชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลตามส่วนของการชนะคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดี ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วยบางส่วน

พิพากษาแก่ เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๔๗,๖๙๗.๙๓ บาท โดยชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด นอกจากที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

กรณีเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๒/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานราชการการค้นคว้าทาง ตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร ตามสัญญาจ้างพนักงานราชการการค้นคว้าทาง ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๘ และเมื่อสัญญาจ้างฉบับนี้สิ้นสุดลง ผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดี (กรมวิชาการเกษตร) ได้ทำสัญญาจ้างฉบับใหม่ต่อเนื่องกันมาตลอดจนกระทั่งคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายได้ทำสัญญาจ้างพนักงานราชการการค้นคว้าทาง ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ มีระยะเวลาการจ้าง ๖ เดือนตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙ อัตราค่าจ้างเดือนละ ๒๑,๔๗๐ บาท ในระหว่างนั้นได้มีการตรา พ.ร.บ. การยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ ขึ้นบังคับใช้ มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป เพื่อจัดตั้งการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) มีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยกำหนดให้กิจการของผู้ถูกฟ้องคดีบางส่วนไปเป็นของ กยท. สำหรับข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างของผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจการที่โอนไปเป็นของ กยท. ถ้ามีความสมัครใจจะโอนไปปฏิบัติงานกับ กยท. และได้แจ้งความจำนงเป็นหนังสือต่ออธิบดีกรมวิชาการเกษตรภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับ ให้โอนข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างผู้นั้นไปเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของ กยท. แล้วแต่กรณี ผู้ฟ้องคดีจึงได้ยื่นแบบแจ้งความจำนงเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ต่ออธิบดีกรมวิชาการเกษตร แจ้งความจำนงขอไปปฏิบัติงานที่ กยท. ตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๘ ให้ผู้ฟ้องคดีกับพวกรวม ๙๖ ราย ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ และผู้ว่าการการยางแห่งประเทศไทยได้มีคำสั่งลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๘ กำหนดให้ผู้ฟ้องคดีได้รับค่าจ้างและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ รวมทั้งให้ปฏิบัติงานในตำแหน่งและหน่วยงานเดิมไปพลางก่อน ต่อมาผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีขอให้จ่ายค่าตอบแทนการออกจากงานของพนักงานราชการโดยไม่มีความผิด แต่ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ ปฏิเสธการจ่ายเงินค่าตอบแทนดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นจำนวนหกเท่าของอัตราค่าตอบแทนที่ได้รับอยู่ก่อนวันออกจากราชการ เป็นเงิน ๑๒๘,๘๒๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย ร้อยละ ๗.๕ ต่อปีของต้นเงินดังกล่าวนับถัดจากวันฟ้องคดีเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ เห็นว่าผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานราชการการค้นคว้าทาง สังกัดสถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร ตามสัญญาจ้างลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นสัญญาจ้างฉบับสุดท้าย ผู้ฟ้องคดีจึงมีสถานะเป็นพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดี การให้ผู้ฟ้องคดีโอนไปปฏิบัติงานกับการยางแห่งประเทศไทย ถือเป็นการให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นพนักงานออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกจ้างโดยไม่มีความผิดจึงมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนการเลิกจ้างเป็นบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้างและตามบทบัญญัติมาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๗๒ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. การยางแห่งประเทศไทย

พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีได้รับค่าตอบแทน การเลิกจ้างตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว เมื่อผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายค่าตอบแทนการเลิกจ้างตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว แต่ผู้ถูกฟ้องคดี พิจารณาแล้วเห็นว่า การโอนไปปฏิบัติงานกับการยางแห่งประเทศไทยของผู้ฟ้องคดีเป็นความสมัครใจ ของผู้ฟ้องคดีมิได้เป็นการบอกเลิกสัญญาจ้าง จึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับค่าตอบแทนการออกจากงาน โดยไม่มีความผิดตามข้อ ๓๐ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบข้อ ๖ (๕) ของประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง สิทธิประโยชน์ของ พนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔ อันเป็นการปฏิเสธที่จะจ่ายค่าตอบแทนการออกจากงานโดยไม่มี ความผิดให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้อง ปฏิบัติ อันเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ ที่ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดค่าบังคับสั่งให้ ผู้ถูกฟ้องคดีใช้เงิน หรือให้ส่งมอบทรัพย์สินหรือให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และเมื่อการละเลยต่อหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าว ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากการไม่ได้รับค่าตอบแทนการออกจากงานโดยไม่มีความผิด ตามสิทธิที่พึงมีพึงได้ตามกฎหมาย กรณีจึงถือว่าการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวเป็น การกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี และผู้ถูกฟ้องคดีจำต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี จากผลแห่งการกระทำละเมิดนั้นตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานราชการการค้นคว้าวิจัยของผู้ถูกฟ้องคดี มาตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๘ จนถึงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๘ เป็นระยะเวลา ๑๒๑ เดือน กับอีก ๔ วัน คิดเป็น ๑๒๑ เดือน และผู้ฟ้องคดีได้รับค่าจ้างเดือนสุดท้าย เป็นเงินจำนวน ๒๑,๔๗๐ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนการออกจากงานเป็นบำเหน็จจำนวน ๒๑๖,๔๘๙.๑๗ บาท ตามมาตรา ๗ (๑๒) ข้อ ๑๖ ข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ และข้อ ๑๙/๔ ของระเบียบ กระทรวงการคลัง ว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๑๙ ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิได้รับค่าตอบแทน การออกจากงานเป็นเงินจำนวน ๒๑๖,๔๘๙ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันทำละเมิด ตามมาตรา ๒๐๖ ประกอบมาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่เมื่อ ผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายค่าตอบแทนการออกจากงานให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๑๒๘,๘๒๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าวนับถัดจากวันฟ้องคดีเป็นต้นไปจนกว่า จะชำระเสร็จ ศาลจึงพิพากษาได้ไม่เกินคำขอของผู้ฟ้องคดี ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

พิพากษากลับ เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายค่าตอบแทนการออกจากงานเพราะทางราชการ ยุบตำแหน่งหรือเลิกจ้างโดยไม่มีความผิดให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน ๑๒๘,๘๒๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย ในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปีของต้นเงินจำนวนดังกล่าว นับถัดจากวันฟ้องคดีเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

ทั้งนี้ ให้ชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมด ทั้งสองชั้นศาลให้แก่ผู้ฟ้องคดี

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๗/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานราชการการค้นคว้าทาง ตำแหน่งนักการภารโรง ปฏิบัติงานที่กลุ่มอุตสาหกรรมยาง สถาบันวิจัยยาง สังกัดผู้ถูกฟ้องคดี (กรมวิชาการเกษตร) ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๘ จนถึงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๘ รวมเป็น ระยะเวลา ๑๐ ปี ๑ เดือน ๔ วัน และได้รับค่าตอบแทนเดือนสุดท้ายก่อนออกจากราชการเป็นเงิน ๑๓,๑๑๐ บาท ตามสัญญาจ้างลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย จากการประกาศใช้บังคับ พ.ร.บ. การยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ให้จัดตั้งการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) เป็นนิติบุคคล มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ โดยรวมหน่วยงานต่างๆ เข้าด้วยกัน อธิบดีกรมวิชาการเกษตรมีหนังสือลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งให้ผู้สมัครใจโอนไปปฏิบัติงานกับ กยท. ผู้ฟ้องคดีจึงได้ยื่นแบบแจ้งความจำนงในการปฏิบัติงานที่การยางแห่งประเทศไทย ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๘ ต่ออธิบดีกรมวิชาการเกษตร จากนั้น อธิบดีกรมวิชาการเกษตรมีหนังสือลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๘ แจ้งให้บุคลากรของผู้ถูกฟ้องคดีที่แจ้งความจำนงไปปฏิบัติงานกับ กยท. ซึ่งรวมถึงผู้ฟ้องคดี ไปรายงานตัวเข้าปฏิบัติงานกับ กยท. ในวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ ณ หน่วยงาน ที่ปฏิบัติงานในปัจจุบัน ผู้ฟ้องคดีได้รายงานตัวเข้าปฏิบัติงานตามกำหนดวันดังกล่าว แต่ผู้ฟ้องคดี เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนการออกจากงานเพราะทางราชการยุบตำแหน่งหรือเลิกจ้าง โดยไม่มีความผิดเช่นเดียวกับข้าราชการและลูกจ้างประจำสังกัดผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีกับพวก จึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายเงินค่าตอบแทนการออกจากงาน ซึ่งถือว่าเป็นการเลิกจ้างโดยไม่มีความผิด ต่อมา ข้อเท็จจริงปรากฏตามหนังสือกองการเจ้าหน้าที่ กลุ่มประเมินผลการปฏิบัติราชการและบำเหน็จความชอบ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ ว่า คณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ (คปร.) มีมติว่า กรณีพนักงานราชการของสถาบันวิจัยยาง สังกัดผู้ถูกฟ้องคดีขอโอนไปปฏิบัติงานกับ กยท. ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับค่าตอบแทนการออกจาก ราชการโดยไม่มีความผิด ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดี จ่ายค่าตอบแทนเป็นจำนวน ๑๐ เท่า ของอัตราค่าตอบแทนที่ได้รับอยู่ก่อนวันออกจากราชการ เป็นเงิน ๑๓๔,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าว นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ เห็นว่า กรณีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำ ละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ซึ่งในการพิพาทคดีดังกล่าวศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับ ให้หน่วยงานทางปกครองใช้เงินให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) ประกอบกับ มาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ และเมื่อพิจารณา พ.ร.บ. การยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ แล้ว กฎหมายบัญญัติให้โอนบรรดากิจการ เงิน ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน ภาระผูกพัน

และงบประมาณของผู้ถูกฟ้องคดีในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของสถาบันวิจัยยางซึ่งผู้ฟ้องคดีสังกัดอยู่ ให้ไปเป็นของกรายางแห่งประเทศไทย (กยท.) โดยบุคลากรของผู้ถูกฟ้องคดีอันประกอบด้วยข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ซึ่งย่อมหมายถึงข้าราชการทุกประเภท พนักงานทุกประเภท และลูกจ้างทุกประเภท ในสังกัดผู้ถูกฟ้องคดีที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจการที่โอนไปเป็นของ กยท. มีสิทธิที่จะโอนไปปฏิบัติงานกับ กยท. โดยสมัครใจตามมาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง ซึ่งในการโอนพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีไปเป็นพนักงาน หรือลูกจ้างของ กยท. นั้น แม้เกิดจากความสมัครใจของพนักงานผู้นั้น หรือพนักงานผู้นั้น เป็นพนักงานราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือไม่ก็ตาม แต่เมื่อ กยท. เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นใหม่ ซึ่งตามมาตรา ๗๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติเกี่ยวกับผลของการโอนพนักงานหรือลูกจ้างไว้ โดยให้ถือว่าเป็นการออกจากงานเพราะทางราชการยุบตำแหน่งหรือเลิกจ้างโดยไม่มี ความผิด และให้ได้รับบำเหน็จ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง อันเป็นการให้สิทธิประโยชน์ทดแทน เพื่อสร้างแรงจูงใจให้พนักงานหรือลูกจ้างของผู้ถูกฟ้องคดีโอนไปเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของ กยท. นอกเหนือไปจากการรับรองว่าบุคคลผู้นั้นจะได้รับสิทธิประโยชน์ไม่ต่ำกว่าที่ได้รับอยู่เดิม โดยบุคคล ดังกล่าวต้องสิ้นสุดความเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของผู้ถูกฟ้องคดี และไม่อาจนำอายุราชการหรือ อายุงานเดิมมานับต่อเนื่องกันได้ ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานราชการการค้นคว้าวิจัย ตำแหน่งนักการภารโรง ปฏิบัติงานที่กลุ่มอุตสาหกรรมยาง สถาบันวิจัยยาง สังกัดผู้ถูกฟ้องคดี ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๘ จนถึงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๘ รวมเป็นระยะเวลา ๑๐ ปี ๑ เดือน ๔ วัน และได้รับค่าตอบแทนเดือนสุดท้ายก่อนออกจากราชการเป็นเงิน ๑๓,๑๑๐ บาท ตามสัญญาจ้างลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นสัญญาจ้างฉบับสุดท้าย ผู้ฟ้องคดีจึงมีสถานะ เป็นพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดี การให้ผู้ฟ้องคดีโอนไปปฏิบัติงานกับ กยท. จึงถือเป็นการให้ผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นพนักงานออกจากงานเพราะทางราชการเลิกจ้างโดยไม่มี ความผิด และมีสิทธิได้รับค่าตอบแทน การเลิกจ้างเป็นบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง ตามมาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๗๒ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. การยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีได้รับค่าตอบแทนการเลิกจ้างตามบทบัญญัติ ของกฎหมายดังกล่าว แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีกับพวกมีหนังสือลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ขอให้ ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายค่าตอบแทนการออกจากราชการโดยไม่มี ความผิดตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีโดยรองอธิบดี รักษาราชการแทนอธิบดีกรมวิชาการเกษตรได้สั่งการท้ายหนังสือลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ให้แจ้งพนักงานราชการที่ไปอยู่ กยท. ทราบว่า กรณีพนักงานราชการขอโอนไปปฏิบัติงานกับ กยท. ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับค่าตอบแทน การออกจากราชการโดยไม่มี ความผิด อันเป็นการแสดงให้เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีจะไม่จ่ายเงินค่าตอบแทน การออกจากงานเพราะทางราชการเลิกจ้างโดยไม่มี ความผิดให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นกรณี queผู้ถูกฟ้องคดี ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ และโดยที่การละเลยต่อหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดี ดังกล่าวทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย เนื่องจากไม่ได้รับเงินค่าตอบแทนตามสิทธิที่พึงมีพึงได้ ตามกฎหมาย กรณีจึงถือว่าเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี และผู้ถูกฟ้องคดีจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน

เพื่อการนั้นตามนัยมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดี ไม่จ่ายค่าตอบแทนการออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกจ้างโดยไม่มีความผิดให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงินเท่ากับบำเหน็จที่ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิได้รับตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดตามระเบียบ กระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้างพร้อมดอกเบียในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันที่ ทำละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๐๖ ประกอบมาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง เมื่อผู้ฟ้องคดีเริ่มปฏิบัติงานเป็นพนักงานราชการการค้นคว้าวิจัย ตำแหน่งนักการภารโรง สังกัดผู้ถูกฟ้องคดี ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๘ ตามสัญญาจ้างต่อเนื่องกันมาจนถึงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๘ รวมเป็นระยะเวลา ๑๐ ปี ๑ เดือน ๔ วัน หรือคิดเป็น ๑๒๑ เดือน ๔ วัน โดยได้รับค่าตอบแทนเดือนสุดท้ายก่อนออกจากราชการเป็นเงิน ๑๓,๑๑๐ บาท ดังนั้น ผู้ฟ้องคดี จึงมีสิทธิได้รับบำเหน็จเป็นค่าตอบแทนการออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกจ้างโดยไม่มีความผิด เป็นเงินจำนวน ๑๓๒,๑๙๒ บาท ตามนัยระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๑๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเป็นเงินจำนวนนี้พร้อมดอกเบีย ในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันที่ทำการละเมิดให้แก่ผู้ฟ้องคดี แต่โดยที่คดีนี้ผู้ฟ้องคดีมีคำขอทนายฟ้อง ในส่วนของดอกเบียผิดนัดนับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ศาลจึงพิพากษา โดยมีคำบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายพร้อมดอกเบียให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ไม่เกินคำขอ ของผู้ฟ้องคดี ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายบำเหน็จเป็นค่าตอบแทน การออกจากราชการโดยไม่มีความผิดให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน ๑๓๒,๑๙๒ บาท พร้อมด้วยดอกเบีย ร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของเงินต้นจำนวนดังกล่าวนับถัดจากวันฟ้องคดีเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น โดยให้ชำระให้เสร็จสิ้นภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลบางส่วน ตามส่วนของการชนะคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วยในผล

พิพากษายืน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๑๓/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานราชการการค้นคว้าวิจัย ตำแหน่งนักวิชาการเกษตร ประจำศูนย์วิจัยยางฉะเชิงเทรา สถาบันวิจัยยาง ซึ่งเป็นหน่วยงาน ในสังกัดผู้ถูกฟ้องคดี (กรมวิชาการเกษตร) ต่อมา ได้มีการตรา พ.ร.บ. การยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ โดยบทบัญญัติมาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติให้โอนบรรดากิจการ เงิน ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน ภาระผูกพัน และงบประมาณของผู้ถูกฟ้องคดี ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของสถาบันวิจัย ยาง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการยางอื่นๆ ตามที่รัฐมนตรีเห็นว่าจำเป็นต่อการดำเนินการ ของ กยท. ไปเป็นของ กยท. สำหรับข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งปฏิบัติงาน เกี่ยวกับกิจการที่โอนไปเป็นของ กยท. ตามบทบัญญัติดังกล่าว ถ้ามีความสมัครใจจะโอนไปปฏิบัติงาน กับ กยท. และได้แจ้งความจำนงเป็นหนังสือต่ออธิบดีกรมวิชาการเกษตรภายในหกสิบวันนับแต่

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

วันที่พระราชบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับ ให้โอนข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างผู้นั้นไปเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของ กยท. แล้วแต่กรณี และให้ยุบอัตรากำลังของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าว โดยการโอนข้าราชการไปปฏิบัติหน้าที่กับ กยท. ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และการโอนพนักงานหรือลูกจ้างไปปฏิบัติหน้าที่ กยท. ให้ถือว่าเป็นการออกจากราชการเพราะทางราชการยุบตำแหน่งหรือเลิกจ้างโดยไม่มีความผิด และให้ได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง ซึ่งผู้ฟ้องคดียื่นความจำนงต่ออธิบดีกรมวิชาการเกษตรเพื่อโอนไปปฏิบัติงานที่ กยท. และผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๘ จัดส่งรายชื่อผู้แสดงความจำนงไปให้ กยท. หลังจากนั้น กยท. ได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อให้แจ้งผู้โอนไปรายงานตัวปฏิบัติหน้าที่ในวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ ณ หน่วยที่ปฏิบัติงานในปัจจุบัน ผู้ฟ้องคดีจึงได้รายงานตัวเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามกำหนดดังกล่าว ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ถึงอธิบดีกรมวิชาการเกษตร เพื่อขอให้จ่ายค่าตอบแทนการออกจากราชการโดยไม่มีความผิด แต่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่จ่ายเงินดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การกระทำดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายค่าตอบแทนการออกจากราชการโดยไม่มีความผิด จำนวน ๑๐ เท่า ของอัตราค่าตอบแทนที่ได้รับอยู่ก่อนวันออกจากราชการ เป็นเงิน ๒๒๐,๗๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับถัดจากวันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี เห็นว่า กรณีเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ ซึ่งในการพิพาทคดีดังกล่าวศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับให้หน่วยงานทางปกครองใช้เงินให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่ออธิบดีของผู้ถูกฟ้องคดีได้สั่งการเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ท้ายหนังสือลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ ให้แจ้งพนักงานราชการที่ไปอยู่ กยท. ทราบว่า กรณีพนักงานราชการขอโอนไปปฏิบัติงานกับ กยท. ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับค่าตอบแทนการออกจากราชการโดยไม่มีความผิด อันเป็นการแสดงให้เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีจะไม่จ่ายเงินค่าตอบแทนดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาตามหนังสือดังกล่าว ซึ่งแม้ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการพิจารณาเมื่อใด แต่ผู้ฟ้องคดีย่อมได้รับแจ้งไม่ก่อนวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีสั่งการท้ายหนังสือดังกล่าว คือ วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองชั้นต้นเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ จึงเป็นการยื่นฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน โดยการโอนพนักงานหรือลูกจ้างไปเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของ กยท. นั้น แม้ว่าจะเกิดจากความสมัครใจของพนักงานผู้นั้นเอง แต่เมื่อ กยท. เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นใหม่ ซึ่ง พ.ร.บ. การยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๗๒ วรรคสอง ได้บัญญัติเกี่ยวกับการโอนพนักงานหรือลูกจ้างไว้ โดยให้ถือว่า

เป็นการออกจากงานเพราะทางราชการยุบตำแหน่งหรือเลิกจ้างโดยไม่มีความผิดและให้ได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง อันเป็นการให้สิทธิประโยชน์ทดแทนเพื่อสร้างแรงจูงใจให้พนักงานหรือลูกจ้างของผู้ถูกฟ้องคดีโอนไปเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของ กยท. เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานราชการการค้นคว้าวิจัยของสถาบันวิจัยยาง สังกัดผู้ถูกฟ้องคดี ตามสัญญาจ้างพนักงานราชการ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นสัญญาจ้างฉบับสุดท้าย ผู้ฟ้องคดีจึงมีสถานะเป็นพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดี การให้ผู้ฟ้องคดีโอนไปปฏิบัติงานกับ กยท. จึงถือเป็นการให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นพนักงานออกจากงานเพราะทางราชการเลิกจ้างโดยไม่มีความผิด และมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนการเลิกจ้างเป็นบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง ตามมาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๗๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีได้รับค่าตอบแทนการเลิกจ้าง ตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว แต่อธิบดีของผู้ถูกฟ้องคดีกลับไม่จ่ายค่าตอบแทนการเลิกจ้างดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายไม่ได้รับค่าตอบแทนการเลิกจ้างตามสิทธิที่พึงมีพึงได้ตามกฎหมาย กรณีจึงถือว่าเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปีนับแต่วันที่ทำละเมิดตามมาตรา ๒๐๖ ประกอบมาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว เมื่อผู้ฟ้องคดีเริ่มปฏิบัติงานเป็นพนักงานราชการการค้นคว้าวิจัยสังกัดผู้ถูกฟ้องคดี ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๘ ตามสัญญาจ้างต่อเนื่องกันมาจนถึงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ รวมเป็นระยะเวลา ๑๐ ปี ๑ เดือนเศษ หรือคิดเป็น ๑๒๑ เดือน โดยผู้ฟ้องคดีได้รับค่าตอบแทนเดือนสุดท้ายก่อนออกจากงานเป็นเงิน ๒๒,๐๗๐ บาท ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิได้รับบำเหน็จเป็นค่าตอบแทนการออกจากงานเพราะทางราชการเลิกจ้างโดยไม่มีความผิด เป็นเงินจำนวน ๒๒๒,๕๓๙.๑๗ บาท ทั้งนี้ ตามนัยข้อ ๗ (๑๒) ข้อ ๑๖ ข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ และข้อ ๑๙/๔ แห่งระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๑๙ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเป็นเงินจำนวนนี้ พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ทำละเมิดให้แก่ผู้ฟ้องคดี แต่โดยที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอท้ายฟ้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายค่าตอบแทนการออกจากงานให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน ๒๒๐,๗๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปีของต้นเงินดังกล่าว นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ศาลจึงพิพากษาโดยมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ไม่เกินคำขอที่ผู้ฟ้องคดีขอมา ที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายเงินค่าตอบแทนการออกจากราชการให้ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน จำนวน ๒๒๐,๗๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าว นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ทั้งนี้ ให้ชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด และคืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วยในผล

พิพากษายืน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๑๔/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานราชการการค้นคว้าทาง ตำแหน่ง เจ้าพนักงานการเกษตร สถาบันวิจัยยาง ในสังกัดผู้ถูกฟ้องคดี (กรมวิชาการเกษตร) ปฏิบัติงานที่ศูนย์วิจัย และพัฒนาการเกษตรสุราษฎร์ธานี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ และมีการต่อสัญญาจ้างอย่างต่อเนื่อง จนถึงปัจจุบัน เป็นสัญญาจ้างลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙ ต่อมา ได้มีการตรา พ.ร.บ. การยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ จัดตั้ง การยางแห่งประเทศไทย หรือ กยท. โดยเป็นนิติบุคคลมีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ ต่อมา อธิบดี กรมวิชาการเกษตรได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ แจ้งเวียนหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ใน สังกัดเกี่ยวกับการรับโอนข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการไปเป็นพนักงานของการยางแห่ง ประเทศไทย โดยให้ผู้ที่ประสงค์จะโอนย้ายแจ้งความประสงค์ต่ออธิบดีกรมวิชาการเกษตร ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ แจ้งความประสงค์ต่ออธิบดีกรมวิชาการเกษตร ขอโอนย้ายไปปฏิบัติงานที่การยางแห่งประเทศไทย ต่อมา อธิบดีกรมวิชาการเกษตรได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๘ ประกาศรายชื่อผู้โอนย้ายซึ่งมีชื่อของผู้ฟ้องคดีรวมอยู่ด้วย จากนั้น กยท. ได้มีหนังสือแจ้งกำหนดวันรายงานตัวของเจ้าหน้าที่ที่จะโอนไปปฏิบัติงานกับ กยท. คือ วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ ผู้ฟ้องคดีจึงได้ไปรายงานตัวในวันดังกล่าว หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ถึงอธิบดีกรมวิชาการเกษตร ขอให้จ่ายค่าตอบแทนการออกจากราชการ ของพนักงานราชการโดยไม่มีควมผิด ซึ่งต่อมาได้รับแจ้งตามหนังสือลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ ว่า คณะกรรมการบริหารพนักงานราชการพิจารณาแล้วมีมติว่า กรณีดังกล่าวไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับ ค่าตอบแทนการออกจากราชการโดยไม่มีควมผิดตามข้อ ๓๐ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย พนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่จ่ายเงินดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายค่าตอบแทนเป็นจำนวน ๑๐ เท่า ของอัตราค่าตอบแทนที่ได้รับอยู่ก่อนวัน ออกจากราชการ เป็นเงิน ๑๗๖,๗๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับถัดจากวันฟ้อง เห็นว่า คดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ ซึ่งในการพิพาทคดีดังกล่าวศาลมีอำนาจกำหนด ค่าบังคับให้หน่วยงานทางปกครองใช้เงินให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติ ดังกล่าว เมื่ออธิบดีของผู้ถูกฟ้องคดีได้สั่งการเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ท้ายหนังสือลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ ให้แจ้งพนักงานราชการที่ไปอยู่ กยท. ทราบว่า กรณีพนักงานราชการขอโอนไปปฏิบัติงาน กับ กยท. ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับค่าตอบแทนการออกจากราชการโดยไม่มีควมผิด อันเป็น การปฏิเสธไม่จ่ายเงินค่าตอบแทนดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาตามหนังสือดังกล่าว ซึ่งแม้ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดี ได้รับแจ้งผลการพิจารณาเมื่อใด แต่ผู้ฟ้องคดีย่อมได้รับแจ้งไม่ก่อนวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีสั่งการท้ายหนังสือ ดังกล่าว คือ วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองชั้นต้นเมื่อวันที่

๒๗ กันยายน ๒๕๕๙ จึงเป็นการยื่นฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน แม้การโอนพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีไปเป็นพนักงาน หรือลูกจ้างของ กยท. จะเกิดจากความสมัครใจของพนักงานผู้นั้นเอง แต่เมื่อ กยท. เป็นหน่วยงาน ที่จัดตั้งขึ้นใหม่ ซึ่ง พ.ร.บ. การยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๗๒ วรรคสอง ได้บัญญัติ เกี่ยวกับการโอนพนักงานหรือลูกจ้างไว้ โดยให้ถือว่าเป็นการออกจากงานเพราะทางราชการยุบตำแหน่ง หรือเลิกจ้างโดยไม่มีความผิดและให้ได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง อันเป็นการให้สิทธิประโยชน์ทดแทนเพื่อสร้างแรงจูงใจให้พนักงานหรือลูกจ้างของผู้ถูกฟ้องคดี โอนไปเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของ กยท. เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานราชการการค้ำคว้ายาง ของสถาบันวิจัยยาง สังกัดผู้ถูกฟ้องคดี ตามสัญญาจ้างพนักงานราชการ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นสัญญาจ้างฉบับสุดท้าย ผู้ฟ้องคดีจึงมีสถานะเป็นพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดี การให้ผู้ฟ้องคดี โอนไปปฏิบัติงานกับ กยท. จึงถือเป็นการให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นพนักงานออกจากงานเพราะทางราชการ เลิกจ้างโดยไม่มีความผิด และมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนการเลิกจ้างเป็นบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง ตามมาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๗๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ ดังกล่าว ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีได้รับค่าตอบแทนการเลิกจ้าง ตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว แต่อธิบดีของผู้ถูกฟ้องคดีได้สั่งการเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ทำหนังสือผู้ถูกฟ้องคดี ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ ว่ากรณีของผู้ฟ้องคดีไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ ที่จะได้รับค่าตอบแทนการออกจากราชการโดยไม่มีความผิด อันเป็นการปฏิเสธที่จะจ่ายค่าตอบแทน การเลิกจ้างดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ ต้องปฏิบัติ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายไม่ได้รับค่าตอบแทนการเลิกจ้างตามสิทธิที่พึงมีพึงได้ ตามกฎหมาย กรณีจึงถือว่าเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีจึงจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน ตามนัยมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ทำการละเมิด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๐๖ ประกอบมาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว เมื่อผู้ฟ้องคดีเริ่มปฏิบัติงานเป็นพนักงานราชการการค้ำคว้ายาง สังกัดผู้ถูกฟ้องคดี ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ ตามสัญญาจ้างต่อเนื่องกันมาจนถึงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๘ รวมเป็นระยะเวลา ๑๐ ปี ๑ เดือน ๔ วัน หรือคิดเป็น ๑๒๑ เดือน โดยผู้ฟ้องคดีได้รับค่าตอบแทน เดือนสุดท้ายก่อนออกจากงานเป็นเงิน ๑๗,๖๗๐ บาท จึงมีสิทธิได้รับบำเหน็จเป็นค่าตอบแทน การออกจากงานเพราะทางราชการเลิกจ้างโดยไม่มีความผิด เป็นเงินจำนวน ๑๗๘,๑๗๒ บาท ตามนัยข้อ ๗ (๑๒) ข้อ ๑๖ ข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ และข้อ ๑๙ (๑๔) แห่งระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๑๙ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเป็นเงินจำนวนนี้ พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันที่ทำการละเมิดให้แก่ผู้ฟ้องคดี แต่โดยที่ผู้ฟ้องคดีฟ้อง ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายค่าตอบแทนการออกจากงานให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน ๑๗๖,๗๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงินดังกล่าว นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่า จะชำระเสร็จ ศาลจึงพิพากษาโดยมีคำสั่งบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ ผู้ฟ้องคดีได้ไม่เกินค่าขอที่ผู้ฟ้องคดีขอมา ที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้เงิน

ให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๑๗๖,๗๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับถัดจากวันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยให้ชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วยในผล

พิพากษายืน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๑๘/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานราชการการค้นคว้าวิจัย ตำแหน่ง เจ้าพนักงานวิทยาศาสตร์ ปฏิบัติงานที่ศูนย์วิจัยยางหนองคาย สถาบันวิจัยยาง ตามสัญญาจ้าง พนักงานราชการ โดยเริ่มปฏิบัติงานตั้งแต่วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๘ เป็นระยะเวลา ๓ ปี ๒๕ วัน ต่อมา ได้มีการโอนบรรดากิจการ เงิน ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน ภาระผูกพัน และงบประมาณของผู้ถูกฟ้องคดี (กรมวิชาการเกษตร) เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้อง ราชการของสถาบันวิจัยยางไปเป็นของกรการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) ตามมาตรา ๗๐ แห่ง พ.ร.บ. การยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ และผู้ฟ้องคดีได้แจ้งความจำนงต่ออธิบดี กรมวิชาการเกษตร ว่า ผู้ฟ้องคดีสมัครใจจะโอนไปปฏิบัติงานกับการยางแห่งประเทศไทย ตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๘ จัดส่งบัญชีรายชื่อผู้ขอโอนดังกล่าวไปที่การยางแห่งประเทศไทย และผู้ว่าการการยาง แห่งประเทศไทยได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ ถึงอธิบดีกรมวิชาการเกษตร แจ้งกำหนดวันรายงานตัวของบุคลากรในสังกัดผู้ถูกฟ้องคดีต่อการยางแห่งประเทศไทยในวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ หลังจากนั้น อธิบดีกรมวิชาการเกษตรมีคำสั่งลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๘ ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การโอนไปปฏิบัติงาน ที่การยางแห่งประเทศไทยของผู้ฟ้องคดีเป็นกรณีตามมาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๒ แห่ง พ.ร.บ. การยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับค่าตอบแทนการออกจากราชการ โดยไม่มีความผิดตามที่ควรได้รับตามมาตรา ๗๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ผู้ฟ้องคดี จึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ถึงอธิบดีกรมวิชาการเกษตร เพื่อขอให้จ่ายเงิน ค่าตอบแทนดังกล่าว ตามข้อ ๖ (๕) ของประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง สิทธิประโยชน์ของพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔ ต่อมา อธิบดีกรมวิชาการเกษตรจึงมีคำสั่ง เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙ แจ้งว่า กรณีดังกล่าวไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับค่าตอบแทน การออกจากราชการโดยไม่มีความผิด ตามนัยข้อ ๓๐ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย พนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ ผู้ฟ้องคดี จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายค่าตอบแทนดังกล่าว แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงินจำนวนหกเท่าของอัตราค่าตอบแทนที่ได้รับอยู่ก่อนวันออกจากราชการ รวมเป็นเงิน ๙๗,๓๒๐ บาท และดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าว นับถัดจาก วันฟ้องคดี เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระแล้วเสร็จ เห็นว่า คดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำ ละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้อง

ปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ซึ่งในการพิพากษาคดีดังกล่าว ศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับให้หน่วยงานทางปกครองใช้เงินให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) ประกอบกับมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้เคยมีหนังสือถึงเลขาธิการ ก.พ. เพื่อขอหารือการจ่ายค่าตอบแทนการออกจากราชการของพนักงานราชการโดยไม่มีความผิดตาม พ.ร.บ. การยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ คณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ (คพร.) มีมติว่า กรณีพนักงานราชการของสถาบันวิจัยยาง สังกัดผู้ถูกฟ้องคดี ไปปฏิบัติงานกับ กยท. เป็นความสมัครใจของพนักงานราชการ ไม่ใช่การบอกเลิกสัญญาจ้าง จึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับค่าตอบแทนการออกจากราชการ และผู้อำนวยการศูนย์วิจัยยางหนองคาย ได้สั่งการย้ายหนังสือลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ ว่า เห็นสมควรแจ้งลูกจ้างฯ ร้องเรียน เพื่อทราบ อันเป็นการปฏิเสธไม่จ่ายเงินค่าตอบแทนการออกจากงานเพราะทางราชการเลิกจ้างโดยไม่มีความผิดให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาตามหนังสือดังกล่าว แม้ไม่ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการพิจารณาเมื่อใด แต่ผู้ฟ้องคดีย่อมได้รับแจ้งไม่ก่อนวันที่ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยยางหนองคายสั่งการย้ายหนังสือดังกล่าว คือ วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ การที่ผู้ฟ้องคดี ยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองชั้นต้นเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ จึงเป็นการยื่นฟ้องภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยที่ในการโอนพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีไปเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของ กยท. นั้น แม้เกิดจากความสมัครใจของพนักงานผู้นั้นเอง ก็ตาม แต่เมื่อ กยท. เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นใหม่ ซึ่งตามมาตรา ๗๒ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. การยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้บัญญัติเกี่ยวกับผลของการโอนพนักงานหรือลูกจ้างไว้ โดยให้ถือว่าเป็นการออกจากงานเพราะทางราชการ ยุบตำแหน่งหรือเลิกจ้างโดยไม่มีความผิด และให้ได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๑๙ อันเป็นการให้สิทธิประโยชน์ทดแทนเพื่อสร้างแรงจูงใจให้พนักงานหรือลูกจ้างของผู้ถูกฟ้องคดีโอนไปเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของ กยท. เมื่อผู้ฟ้องคดี เป็นพนักงานราชการการค้นคว้าฯ ตำแหน่งเจ้าพนักงานวิทยาศาสตร์ สังกัดผู้ถูกฟ้องคดี ตามสัญญาจ้างลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นสัญญาจ้างฉบับสุดท้าย ผู้ฟ้องคดีจึงมีสถานะเป็นพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดี การให้ผู้ฟ้องคดีโอนไปปฏิบัติงานกับ กยท. จึงเป็นการให้ผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นพนักงานออกจากงานเพราะทางราชการเลิกจ้างโดยไม่มีความผิด และมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนการเลิกจ้างเป็นบำเหน็จตามมาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๗๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดี ได้รับค่าตอบแทนการเลิกจ้าง แต่เมื่อปรากฏว่าภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายค่าตอบแทนการออกจากราชการของพนักงานราชการ โดยไม่มีความผิดแล้ว ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยยางหนองคายได้มีการสั่งการย้ายหนังสือลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ ว่า เห็นสมควรแจ้งลูกจ้างฯ ร้องเรียน เพื่อทราบ ตามนัยมติของคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ (คพร.) ตามหนังสือลงวันที่

๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ที่ตอบข้อหารือของผู้ถูกฟ้องคดีว่า กรณีพนักงานราชการขอโอนไปปฏิบัติงานกับ กยท. ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับค่าตอบแทนการออกจากราชการโดยไม่มีคามผิดกรณีจึงถือเป็นการปฏิเสธไม่จ่ายเงินค่าตอบแทนการออกจากงานเพราะทางราชการเลิกจ้างโดยไม่มีคามผิดให้แก่ผู้ฟ้องคดี อันเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ และโดยที่การละเลยต่อหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย เนื่องจากไม่ได้รับเงินค่าตอบแทนตามสิทธิที่พึงมีพึงได้ตามกฎหมาย ดังนั้นจึงเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินเท่ากับบำเหน็จที่ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิได้รับตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดตามข้อ ๗ (๑๒) ข้อ ๑๖ ข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ และข้อ ๑๙/๔ ของระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๑๙ พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันที่ทำละเมิดตามมาตรา ๒๐๖ ประกอบมาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่งแห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิได้รับบำเหน็จเป็นค่าตอบแทนการออกจากงานเพราะทางราชการเลิกจ้างโดยไม่มีคามผิด เป็นเงินจำนวน ๕๐,๐๑๐ บาท และผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเป็นเงินจำนวนดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันที่ทำละเมิดให้แก่ผู้ฟ้องคดี แต่โดยที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอยุติฟ้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องคดีเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระแล้วเสร็จ ศาลจึงพิพากษาโดยมีคำบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดีไม่เกินคำขอของผู้ฟ้องคดี ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระค่าตอบแทนการออกจากราชการให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๙๗,๓๒๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับถัดจากวันฟ้องคดีเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระแล้วเสร็จ ทั้งนี้ ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด และคืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วยบางส่วน

พิพากษาแก้ เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระค่าตอบแทนการออกจากราชการให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน ๕๐,๐๑๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับถัดจากวันฟ้องคดีเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระแล้วเสร็จ ทั้งนี้ ให้ชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๑๔๕/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานราชการการค้นคว้าวิจัย สถาบันวิจัยยาง สังกัดผู้ถูกฟ้องคดี (กรมวิชาการเกษตร) ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๘ จนถึงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๘ รวมเป็นระยะเวลา ๑๐ ปี ๑ เดือน ๔ วัน และได้รับค่าตอบแทนเดือนสุดท้ายก่อนออกจากราชการเป็นเงิน ๒๓,๐๐๐ บาท ตามสัญญาลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการประกาศใช้บังคับ พ.ร.บ. การยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ให้จัดตั้งการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) เป็นนิติบุคคล มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ

สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยรวมหน่วยงานต่างๆ เข้าด้วยกัน และโอนหน่วยราชการของสถาบันวิจัยยาง รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการยางไปสังกัด กยท. และอธิบดีกรมวิชาการเกษตรมีหนังสือลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งให้ผู้สมัครใจโอนไปปฏิบัติงานกับ กยท. ยื่นแบบแจ้งความจำนงไปปฏิบัติงานกับ กยท. ผ่านผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ผู้ฟ้องคดีจึงได้ยื่นแบบแจ้งความจำนงในการปฏิบัติงานที่การยางแห่งประเทศไทย ต่ออธิบดีกรมวิชาการเกษตร จากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้รายงานตัวเข้าปฏิบัติงานกับ กยท. ในวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนการออกจากงานเพราะทางราชการยุบตำแหน่งหรือเลิกจ้างโดยไม่มี ความผิดเช่นเดียวกับข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดผู้ถูกฟ้องคดี ตามมาตรา ๗๒ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. การยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่กองการเจ้าหน้าที่ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่า คณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ (คพร.) มีมติว่า กรณีดังกล่าวเป็นการถ่ายโอนภารกิจ ตามกฎหมาย โดยพนักงานราชการต้องแจ้งความจำนงเป็นหนังสือต่ออธิบดีเพื่อไปปฏิบัติงานที่ กยท. ซึ่งเป็นความสมัครใจของพนักงานราชการ ไม่ใช่การบอกเลิกสัญญาจ้าง จึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับค่าตอบแทนการออกจากราชการโดยไม่มี ความผิดตามข้อ ๓๐ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ทั้งนี้ ตามหนังสือคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ สำนักงาน ก.พ. ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ และข้อเท็จจริงยังปรากฏตามหนังสือลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ ว่า กรณีพนักงานราชการของสถาบันวิจัยยาง สังกัดผู้ถูกฟ้องคดี ขอโอนไปปฏิบัติงานกับ กยท. ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับค่าตอบแทนการออกจากราชการโดยไม่มี ความผิด โดยอ้างมติ คพร. ดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายค่าตอบแทนตามประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง สิทธิประโยชน์ของพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๖ (๕) เป็นจำนวน ๑๐ เท่า ของอัตราค่าตอบแทนที่ผู้ฟ้องคดีได้รับอยู่ก่อนวันออกจากราชการ เป็นเงิน ๒๓๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าวนับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จ

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า คดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ซึ่งในการพิพากษาคดีดังกล่าวศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับให้หน่วยงานทางปกครองใช้เงินให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) ประกอบกับมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ และเมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้รับแจ้งจากกองการเจ้าหน้าที่ กลุ่มประเมินผลการปฏิบัติราชการและบำเหน็จความชอบตามหนังสือลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ ว่า คณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ (คพร.) มีมติว่ากรณีพนักงานราชการขอโอนไปปฏิบัติงานกับ กยท. ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับค่าตอบแทนการออกจากราชการโดยไม่มี ความผิดตามข้อ ๓๐ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และผู้ถูกฟ้องคดีโดยรองอธิบดี รักษาการแทนอธิบดีกรม

วิชาการเกษตรได้สั่งการถ่ายหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ให้แจ้งพนักงานราชการที่ไปอยู่ กยท. ทราบ อันเป็นการปฏิเสธไม่จ่ายเงินค่าตอบแทนการออกจากงานเพราะทางราชการเลิกจ้างโดยไม่มีความผิดให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาตามหนังสือดังกล่าว ซึ่งแม้ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการพิจารณาเมื่อใด แต่ผู้ฟ้องคดีย่อมได้รับแจ้งไม่ก่อนวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีสั่งการถ่ายหนังสือดังกล่าว คือ วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองชั้นต้นเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ จึงเป็นการยื่นฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อคดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานราชการการค้นคว้ายาง ตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนสังกัดผู้ถูกฟ้องคดี ตามสัญญาลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นสัญญาจ้างฉบับสุดท้าย ผู้ฟ้องคดีจึงมีสถานะเป็นพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดี การให้ผู้ฟ้องคดีโอนไปปฏิบัติงานกับ กยท. จึงถือเป็นการให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นพนักงานออกจากงานเพราะทางราชการเลิกจ้างโดยไม่มีความผิด และมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนการเลิกจ้างเป็นบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๑๙ ตามมาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๗๒ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. การยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีได้รับค่าตอบแทนการเลิกจ้างตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีโดยรองอธิบดีรักษาราชการแทนอธิบดีกรมวิชาการเกษตรได้สั่งการถ่ายหนังสือลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ให้แจ้งพนักงานราชการที่ไปอยู่ กยท. ทราบว่า กรณีพนักงานราชการขอโอนไปปฏิบัติงานกับ กยท. ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับค่าตอบแทนการออกจากราชการโดยไม่มีความผิด อันเป็นการปฏิเสธไม่จ่ายเงินค่าตอบแทนการออกจากงานเพราะทางราชการเลิกจ้างโดยไม่มีความผิดให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ และโดยที่การละเลยต่อหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย เนื่องจากไม่ได้รับเงินค่าตอบแทนดังกล่าวตามสิทธิที่พึงมีพึงได้ตามกฎหมาย กรณีจึงถือว่าเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี และผู้ถูกฟ้องคดีจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้นตามนัยมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไม่จ่ายค่าตอบแทนการออกจากงานเพราะทางราชการเลิกจ้างโดยไม่มีความผิดให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินเท่ากับบำเหน็จที่ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิได้รับตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๑๙ พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันที่ทำละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๐๖ ประกอบมาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง ซึ่งเมื่อพิจารณาระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๑๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๗ และ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๗ (๑๒) ข้อ ๑๖ วรรคหนึ่ง ข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ และข้อ ๑๙/๔ ประกอบกับข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเริ่มปฏิบัติงานเป็นพนักงานราชการการค้นคว้ายาง สังกัดผู้ถูกฟ้องคดี ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๘ ตามสัญญาจ้างต่อเนื่องกันมาจนถึงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๘ รวมเป็นระยะเวลา ๑๐ ปี ๑ เดือน ๔ วัน

หรือคิดเป็น ๑๒๑ เดือน ๔ วัน โดยได้รับค่าตอบแทนเดือนสุดท้ายก่อนออกจางานเป็นเงิน ๒๓,๐๐๐ บาท ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิได้รับบำเหน็จเป็นค่าตอบแทนการออกจางานเพราะทางราชการเลิกจ้างโดยไม่มีความผิดเป็นเงินจำนวน ๒๓๑,๙๑๖ บาท ตามนัยระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๑๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเป็นเงินจำนวนนี้พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันที่ทำการละเมิดให้แก่ผู้ฟ้องคดี แต่โดยที่คดีนี้ผู้ฟ้องคดีมีคำขอท้ายฟ้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายค่าตอบแทนการออกจางานให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๒๓๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าวนับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ศาลจึงพิพากษาโดยมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ไม่เกินคำขอของผู้ฟ้องคดี และเมื่อมาตรา ๗๒ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. การยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ บัญญัติว่า การโอนพนักงานและลูกจ้างตามมาตรา ๗๑ ให้ถือว่าเป็นการออกจางานเพราะทางราชการยุบตำแหน่งหรือเลิกจ้างโดยไม่มีความผิด และให้ได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๑๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยมีพิกัดต้องพิจารณาว่าผู้ฟ้องคดีเป็นลูกจ้างประจำตามที่ระเบียบดังกล่าวกำหนดตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีกล่าวอ้างหรือไม่ เพราะกฎหมายได้บัญญัติรองรับไว้อย่างชัดเจนแล้ว ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายบำเหน็จเป็นค่าตอบแทนการออกจางานโดยไม่มีความผิดให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน ๒๓๐,๐๐๐ บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของเงินต้นจำนวนดังกล่าว นับถัดจากวันฟ้องคดีเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น โดยให้ชำระให้เสร็จสิ้นภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วยในผลพิพากษายืน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๒๘/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานจ้างตามภารกิจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (องค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง) ตำแหน่งผู้ช่วยเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ ตามสัญญาจ้างลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ ระยะเวลาการจ้างมีกำหนด ๓ ปี ๔ เดือน ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ สิ้นสุดในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง) ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๘ แจ้งการไม่ต่อสัญญาจ้างกับผู้ฟ้องคดี เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีภาระค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรเกินร้อยละ ๔๐ ของเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ปฏิบัติผิดสัญญาทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชำระเงินค่าตอบแทนรายเดือนและเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว พร้อมดอกเบี้ยรวมเป็นเงินจำนวน ๑๒๙,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดี เห็นว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ต่อสัญญาจ้างให้กับผู้ฟ้องคดีนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีภาระค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรเกินร้อยละ ๔๐ ของ

เงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี หากไม่ต่อสัญญาจ้างด้วยเหตุเมื่อครบกำหนดตามสัญญาจ้าง หรือผู้ฟ้องคดีไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงานแต่อย่างใดไม่ และเมื่อผู้ฟ้องคดีขอให้ศาล มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชำระเงินค่าตอบแทนรายเดือนและเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว พร้อมดอกเบี้ยรวมเป็นเงินจำนวน ๑๒๙,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดี อันเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อปรากฏว่า ในระหว่างที่ไม่ต่อสัญญาจ้างกับผู้ฟ้องคดี นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ปรับอัตรากำลัง ส่วนกองคลังมาปฏิบัติหน้าที่ตำแหน่งผู้ช่วยเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ซึ่งเป็นตำแหน่งเดิมของผู้ฟ้องคดี และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีภาระค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ร้อยละ ๓๕.๙๕ และในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ร้อยละ ๓๔.๓๔ กรณีจึงถือได้ว่า ตำแหน่งของผู้ฟ้องคดียังคงมีความจำเป็น ต่อภารกิจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อีกทั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ก็มีค่าใช้จ่ายเงินเดือน ผลประโยชน์ตอบแทนอื่น และเงินค่าจ้างของข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นและลูกจ้าง ซึ่งยังไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของ เงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองกล่าวอ้างเป็นเหตุผลในการไม่ต่อสัญญาจ้าง แต่อย่างใด และเมื่อ ก.อบต. จังหวัดหนองคาย ในฐานะองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแล การบริหารงานบุคคลของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีมติให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทบทวนการดำเนินการ เรื่องต่อสัญญาจ้างพนักงานจ้าง แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ยังคงยืนยันที่จะไม่ต่อสัญญาจ้าง จนกระทั่ง ก.อบต. จังหวัดหนองคายได้มีมติว่าการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังกล่าวไม่ชอบ อันเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ละเลยต่อหน้าที่ในการไม่ต่อสัญญาจ้างให้กับผู้ฟ้องคดี ซึ่งก่อให้เกิด ความเสียหายต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดีในการได้รับเงินค่าตอบแทนหากมีการต่อสัญญาจ้าง กรณีจึงเป็น การกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นส่วนราชการต้นสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และเป็นหน่วยงานของรัฐจึงต้องรับผิดชอบผู้ฟ้องคดี ในผลแห่งละเมิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้กระทำการละเลยต่อหน้าที่ดังกล่าว มาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อรับฟังได้ว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะไม่ต่อสัญญาจ้างให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีได้รับ ค่าจ้างเดือนละ ๑๐,๒๙๐ บาท และหากผู้ฟ้องคดียังคงได้ทำงานต่อไปอีกหนึ่งปี ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ ผู้ฟ้องคดีจะได้ค่าตอบแทนเป็นเงินจำนวน ๑๒๓,๔๘๐ บาท อันเป็น ความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีจะได้รับจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ละเลยต่อหน้าที่ในการไม่ต่อสัญญาจ้าง ผู้ฟ้องคดีโดยไม่ชอบ พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันทำละเมิดตามมาตรา ๒๐๖ ประกอบมาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อย่างไรก็ตาม เนื่องจาก ในช่วงเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ทำงาน ดังนั้น เมื่อพิจารณาตามพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิดแล้ว จึงเห็นควรกำหนดค่าเสียหาย ให้แก่ผู้ฟ้องคดีเพียงครึ่งหนึ่งของค่าเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิได้รับ หากผู้ฟ้องคดีได้ทำงานต่อไป ในทันทีหลังจากสัญญาจ้างฉบับเดิมสิ้นสุดลงจนครบกำหนดหนึ่งปี คิดเป็นเงินจำนวน ๖๑,๗๔๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปีนับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ตามมาตรา ๔๓๘

แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นฟ้องด้วย

พิพากษากลับ เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน ๖๑,๗๔๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปีนับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ทั้งนี้ ให้ชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด ค่าขออื่นนอกจากนี้ ให้ยก และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งสองชั้นศาลบางส่วนตามส่วนของการชนะคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดี

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ.๔๒/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานจ้างตามภารกิจ สังกัดผู้ถูกฟ้องคดี (เทศบาลตำบลท่าช้าง) โดยได้รับการว่าจ้างมาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีมีผลการประเมินผลการปฏิบัติงานปี พ.ศ. ๒๕๕๕ อยู่ในเกณฑ์ดี แต่นายกเทศมนตรีตำบลท่าช้างไม่ต่อสัญญาจ้างผู้ฟ้องคดีโดยไม่มีเหตุอันควรและให้เหตุผลในการไม่ต่อสัญญาจ้างว่าผู้ถูกฟ้องคดีมีค่าใช้จ่ายด้านการบริหารงานบุคคลเกินกว่าร้อยละ ๔๐ ของเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี ประกอบกับผู้ถูกฟ้องคดีต้องปรับลดค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าข้อเท็จจริงมิได้เป็นไปตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีกล่าวอ้าง นอกจากนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีมิได้ปฏิบัติตามการสั่งการของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดให้พนักงานจ้างที่มีผลการประเมินผลการปฏิบัติงานเฉลี่ยย้อนหลัง ๒ ปี ไม่ต่ำกว่าระดับดี จะต้องต่อสัญญาจ้างให้แก่พนักงานจ้างผู้นั้น การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีจึงเป็นการจงใจละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และมีหนังสือส่งแบบคำขอให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีกับพวกเข้าร่วมประชุมเพื่อหาทางเยียวยาแก้ไขปัญหา หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีมีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีกับพวกสมัครงานประเภทจ้างเหมาบริการกับผู้ถูกฟ้องคดี โดยที่ผู้ฟ้องคดียังมิได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามที่ได้ส่งแบบคำขอต่อผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินค่าสินไหมทดแทนพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี เห็นว่า คดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า สัญญาจ้างระหว่างผู้ถูกฟ้องคดีกับผู้ฟ้องคดีเป็นสัญญาที่มีกำหนดระยะเวลาการจ้างที่แน่นอน และระยะเวลาการจ้างที่แน่นอนดังกล่าวจะสิ้นสุดลงตามที่ได้ทำสัญญาจ้างต่อกันไว้ การที่ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีไม่ต่อสัญญาจ้างกับผู้ฟ้องคดี ย่อมถือเป็นการเลิกจ้างตามกำหนดระยะเวลาในสัญญาจ้าง ตามนัยข้อ ๕๔ (๑) ของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดนครราชสีมา เรื่อง หลักเกณฑ์ทั่วไปเกี่ยวกับพนักงานจ้าง ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๗ โดยผู้ถูกฟ้องคดีไม่จำเป็นต้องบอกกล่าวล่วงหน้าแก่ผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด และไม่มีข้อกำหนดใดในสัญญาจ้างดังกล่าวที่กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องทำการต่อสัญญาจ้างกับผู้ฟ้องคดีเมื่อครบกำหนดระยะเวลา

ตามสัญญาจ้างแล้ว ส่วนกรณีที่ประกาศดังกล่าวกำหนดให้มีการประเมินผลงานของพนักงานจ้างนั้นก็เพื่อตรวจสอบว่าผลการปฏิบัติงานของพนักงานจ้างเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของผู้ถูกฟ้องคดีหรือไม่ อีกทั้ง ยังนำผลการประเมินดังกล่าวไปใช้ไม่เฉพาะเพียงการต่อสัญญาจ้างเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการเลิกจ้างและการเลื่อนขึ้นเงินเดือนอีกด้วย ตามนัยข้อ ๓๖ ของประกาศดังกล่าว ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีมีผลการประเมินการปฏิบัติงานในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ อยู่ในเกณฑ์ดี จึงไม่ใช่หลักประกันว่าผู้ฟ้องคดีจะได้รับการต่อสัญญาจ้างเสมอไป เนื่องจากการจะได้รับการต่อสัญญาจ้างหรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับงบประมาณ ลักษณะงาน และความจำเป็นของภารกิจของผู้ถูกฟ้องคดีที่จะต้องพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสมแก่การบริหารงานของผู้ถูกฟ้องคดี เมื่อผลจากการตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยผู้ตรวจการแผ่นดินปรากฏว่า งบประมาณด้านการบริหารงานบุคคลประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ของผู้ถูกฟ้องคดีคิดเป็นร้อยละ ๓๙.๗๒ ซึ่งอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับข้อห้ามตามมาตรา ๓๕ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับกรณีที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้มีการจ้างพนักงานจ้างเดิมจำนวน ๑๘ คน และพนักงานจ้างรายใหม่จำนวน ๑๙ คน เข้าปฏิบัติงานในตำแหน่งเดิมของผู้ฟ้องคดีด้วยนั้น ปรากฏข้อเท็จจริงว่าการดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวเกิดขึ้นภายหลังจากผู้ฟ้องคดีกับพวกไม่ได้ไปยื่นความจำนงเพื่อทำสัญญาจ้างเหมาบริการกับผู้ถูกฟ้องคดีตามที่ปลัดเทศบาลตำบลท่าช้างได้แจ้งให้ทราบในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๕ และสัญญาจ้างระหว่างผู้ถูกฟ้องคดีกับผู้ฟ้องคดีได้สิ้นสุดลงแล้วตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ อีกทั้ง การจ้างพนักงานจ้างรายใหม่ของผู้ถูกฟ้องคดีก็มีการจ้างเหมาบริการรวมอยู่ด้วย ดังนั้น การทำสัญญาจ้างพนักงานจ้างเดิมและพนักงานจ้างรายใหม่ของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าว จึงเป็นการจ้างพนักงานจ้างให้ปฏิบัติงานตามภารกิจที่จำเป็นของผู้ถูกฟ้องคดี ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เกิดการจัดทำบริการสาธารณะของผู้ถูกฟ้องคดีในช่วงที่อยู่ระหว่างการตรวจสอบงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ต้องหยุดชะงักซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการใช้บริการแก่ประชาชนในท้องถิ่น จึงหาใช่เป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีได้นำผลการประเมินการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารพนักงานจ้างและใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการต่อสัญญาจ้างตามที่ผู้ฟ้องคดี หรือเป็นกรณีที่จะถือเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใดไม่ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีโดยนายกเทศมนตรีตำบลท่าช้างได้อาศัยเหตุผลว่ามีภาระค่าใช้จ่ายด้านการบริหารงานบุคคลเกินกว่าร้อยละ ๔๐ จึงทำให้ต้องมีการปรับลดพนักงานจ้าง เพื่อใช้ดุลพินิจในการไม่ต่อสัญญาจ้างให้กับผู้ฟ้องคดี จึงมิได้ขัดหรือแย้งกับแนวทางปฏิบัติของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ตามหนังสือวิทยุสื่อสารในราชการกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๘ และหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๐ ที่มีสาระสำคัญว่า การใช้ดุลพินิจในการพิจารณาต่อสัญญาจ้างจะต้องคำนึงถึงผลปฏิบัติงานของพนักงานจ้างผู้นั้น และคำนึงถึงลักษณะงานและความจำเป็นของภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาต่อสัญญาจ้างร่วมกัน หากพนักงานจ้างคนใดมีผลการปฏิบัติงานเฉลี่ยย้อนหลัง ๒ ปี ไม่ต่ำกว่าระดับดี และลักษณะงานที่พนักงานจ้างผู้นั้นปฏิบัติอยู่ยังมีความจำเป็น และเป็นภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นจะต้องปฏิบัติอยู่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องต่อสัญญาจ้าง

ให้กับพนักงานจ้างผู้นั้นแต่อย่างใด การที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ต่อสัญญาจ้างให้กับผู้ฟ้องคดีดังกล่าว จึงไม่ได้เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติและเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามที่ขอมา แต่ประการใด ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วยในผลพิพากษายืน

เงื่อนไขการฟ้องคดี

ระยะเวลาการฟ้องคดี

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๐๙๕/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเขตอำนาจศาล หน้า ๑
 คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๑๖๓/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเขตอำนาจศาล หน้า ๕
 คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๑๓/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเขตอำนาจศาล หน้า ๑๙
 คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๑๔/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเขตอำนาจศาล หน้า ๒๒
 คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๑๘/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเขตอำนาจศาล หน้า ๒๔
 คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๑๔๕/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเขตอำนาจศาล หน้า ๒๖
 คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๐๘๑/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ขณะที่ผู้ฟ้องคดีประกอบกิจการเหมืองแร่และกิจการค้าขายทรายสำหรับเป็นวัตถุดิบอุตสาหกรรม เมื่อวันที่ ๑๒ และวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๙ นาย อ. นาย บ. ว่าที่ร้อยเอก หรือ นาย ต. หรือ ณ. และนาย ก. ข้าราชการในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดี (กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่) ได้เข้าไปในโรงแต่งแร่ของผู้ฟ้องคดีและกล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีครอบครองแร่โดยไม่ได้รับอนุญาต ทั้งสิ่งอายัดกองทรายของผู้ฟ้องคดีจำนวน ๑๗ กองพร้อมทั้งตะแกรงจำนวน ๔๕ ตะแกรง และนั่งร้านจำนวน ๔๗ ชั้น โดยมีนาย บ. กับพวก ยึดรักษาไว้ ต่อมา พนักงานอัยการยื่นฟ้องผู้ฟ้องคดีเป็นจำเลยที่ ๑ กับพวกในข้อหาร่วมกันมีแร่ไว้ในครอบครองเกินกว่า ๒ กิโลกรัมโดยไม่ได้รับใบอนุญาตและข้อหาอื่น ๆ ศาลจังหวัดชัยนาทมีคำพิพากษายกฟ้องและออกหนังสือรับรองคดีถึงที่สุดเมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนทรายของกลางจำนวน ๖๙๒.๐๓ เมตริกตัน แก่ผู้ฟ้องคดี ต่อมา วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๓ ผู้แทนของผู้ถูกฟ้องคดี เทศบาลตำบลหนองแขง และกรรมการผู้จัดการของผู้ฟ้องคดี ร่วมกันตรวจสอบทรายของกลางปรากฏว่า ทรายของกลางจำนวน ๖ กองน้ำหนัก ๖๘๒.๐๓ เมตริกตัน ที่เก็บกองไว้ ณ สถานที่รับฝากของกลาง อยู่ในสภาพที่แตกต่างจากเมื่อคราวที่เจ้าหน้าที่ได้ทำการยึดไว้เป็นหลักฐานในคดี การเก็บรักษาไว้เป็นเวลานานกว่า ๔ ปี ทำให้กองทรายมีสภาพผิรุปร่างไปจากเดิม มีมูลลว้า มูลสัตว์อื่น ๆ รวมทั้งหญ้าและวัชพืชต่าง ๆ ขึ้นปกคลุม และปรากฏว่า ปริมาณของกลางคงเหลือ ๓๕๙.๗๙ เมตริกตัน หายไปจำนวน ๓๓๒.๒๔ เมตริกตัน

การนำทรายของกลางมาเก็บรักษาไว้ ณ สถานที่รับฝากของกลางเทศบาลตำบลหนองแขง เป็นการเก็บในที่โล่งแจ้ง บนดินมีกองเศษวัสดุต่าง ๆ ปะปนอยู่ทั่วไป เมื่อเวลาผ่านไป ๕ ปีเศษ กองทรายมีสภาพต่างไปจากเดิมมาก ก้อนทรายที่ห่อทรายไว้ต่างฉีกขาดเปื่อยยุ่ย มีมูลสัตว์ปะปนอยู่ เศษวัสดุต่าง ๆ ปนเข้ามา เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ไม่ดูแลจัดเก็บรักษาของกลางของกลาง ในคดีตามสภาพที่ควรแก่การรักษาทรัพย์สินของกลางที่น่ายึดไว้ในคดีเรื่องนี้ตามที่ได้กล่าวแล้ว จึงเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดีซึ่งถูกนำยึดไม่อาจ นำกลับมาใช้งานในเชิงอุตสาหกรรมได้อีก ผลจากการกระทำดังกล่าวเกิดความเสียหายต่อผู้ฟ้องคดี รวมเป็นปริมาณทรายที่ขาดหายไประหว่างการยึดไว้จำนวน ๓๓๓.๑๙ เมตริกตัน คิดเป็นเงิน จำนวน ๓,๓๒๑,๕๐๐ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องชำระค่าเสียหายตามจำนวนเงินดังกล่าว ในส่วนทรายที่ยังคงเหลืออยู่จำนวน ๓๕๙.๗๙ เมตริกตัน ซึ่งเป็นทรายที่ไม่อาจนำกลับมาใช้ประโยชน์ ได้อีกทั้งหมดจึงต้องชำระค่าเสียหายเต็มราคาเป็นเงินจำนวน ๓,๕๘๘,๔๐๐ บาท รวมค่าเสียหาย ของทรายที่ขาดหายไปและทรายที่ยังคงเหลือแต่ไม่อาจนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้อีกเป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน ๖,๙๐๙,๙๐๐ บาท รวมทั้งยังมีตะแกรงและนั่งร้านที่น่ายึดในคราวเดียวกันสูญหายไปจาก การเก็บรักษาในกรณีดังกล่าว คิดเป็นเงินจำนวน ๑๒,๐๐๐ บาท และ ๒๕,๐๐๐ บาท ตามลำดับ อีกทั้งผลที่เกิดจากการอายัดกองทรายและอุปกรณ์คัดทรายทำให้ผู้ฟ้องคดีต้องหยุดกิจการชั่วคราว เนื่องจากไม่มีความมั่นใจว่าจะดำเนินกิจการต่อไปได้หรือไม่ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๔๙ จนถึงวันฟ้องคดีเป็นเวลาประมาณ ๕ ปีเศษ ต้องสูญเสียรายได้เฉลี่ยต่อปีประมาณ ๒,๔๐๐,๐๐๐ บาท เวลา ๕ ปี เป็นเงินจำนวน ๑๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท และยังคงต้องชดใช้ค่าเสียหายในกรณีดังกล่าว หลังจากวันฟ้องคดีเป็นรายปี ปีละ ๒,๔๐๐,๐๐๐ บาท จนกว่าการฟื้นฟูกิจการโรงแต่งแร่จะสามารถ ดำเนินการขึ้นใหม่ ทั้งยังทำให้ชื่อเสียงทางการค้าของผู้ฟ้องคดีลดลงจนยากที่จะสร้างความเชื่อมั่น เหมือนเดิม ผู้ฟ้องคดีจึงขอเรียกค่าเสียหายต่อชื่อเสียงในการดำเนินธุรกิจเป็นเงินจำนวน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมค่าเสียหายเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๒๔,๙๔๖,๙๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดี มาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน ๒๔,๙๔๖,๙๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าวนับแต่ วันฟ้องคดีเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จให้แก่ผู้ฟ้องคดี และให้ชำระค่าเสียหายจากการขาดรายได้ เป็นรายปี ปีละ ๒,๔๐๐,๐๐๐ บาท นับแต่วันฟ้องคดีเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จให้แก่ผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ประเด็นคำฟ้องในส่วนที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดี ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการขาดรายได้และค่าเสียหายชื่อเสียงนั้น เมื่อคดีนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีทำการอายัดกองทราย ตะแกรงคัดแยกแร่ และนั่งร้านของผู้ฟ้องคดี ทำให้ผู้ฟ้องคดีต้องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดีตั้งแต่ในชั้นพนักงานสอบสวนจนถึงการพิจารณา ในชั้นศาลจังหวัดชัชวาท ต่อมา วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ศาลจังหวัดชัชวาทมีคำพิพากษา และพนักงานอัยการได้รับอนุญาตให้ขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ตามคำขอออกไปถึงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๑ แต่พนักงานอัยการไม่ได้ยื่นอุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดี จึงต้องคืนกองทราย ตะแกรงคัดแยกแร่ และนั่งร้านของผู้ฟ้องคดี โดยไม่จำเป็นต้องเพิกถอนคำสั่งยึด

และอายุแต่อย่างใด และจากคำพิพากษาดังกล่าวทำให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากการถูกกล่าวหาว่า
 ครอบครองแร่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีจึงถือได้ว่า ผู้ฟ้องคดีรู้ว่าการยึดและอายัดกองทราย
 และอุปกรณ์คัดแยกทรายของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย
 ต่อชื่อเสียงในการดำเนินธุรกิจหรือสูญเสียรายได้อันเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีในวันที่
 ๒๙ กันยายน ๒๕๕๑ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องนำคดีมาฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนในกรณีดังกล่าวภายใน
 กำหนดระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันดังกล่าว ซึ่งเป็นวันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี
 คือ ภายในวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๒ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องในวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๔
 จึงเป็นการนำคดีมาฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้ง
 ศาลปกครองฯ ส่วนประเด็นว่า เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีกระทำละเมิดในการดูแลรักษาของกลาง
 ของผู้ฟ้องคดี ในคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยแร่หรือไม่ นั้น เมื่อในขณะที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดี
 ทำการตรวจยึดกองทรายของผู้ฟ้องคดี เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการคำนวณหาปริมาณ
 ของกองทรายทั้ง ๖ กอง โดยใช้วิธีการคำนวณตามสูตร $(๑/๒ \times (\text{ผลบวกคู่ขนาน}) \times \text{สูง}) \times \text{ยาว} \times \text{ค่าถ่วงจำเพาะ}$
 ซึ่งคำนวณได้ ๖๙๒.๐๓ เมตริกตัน ซึ่งการคำนวณดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีคำนวณหาปริมาณทราย
 เพื่อดำเนินคดีอาญาแก่ผู้ฟ้องคดีในข้อหาครอบครองแร่น้ำหนักเกินกว่า ๒ กิโลกรัม ไว้ในครอบครอง
 โดยไม่ได้รับอนุญาตและฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ซึ่งการคำนวณดังกล่าวจะต้องมีความแน่นอนน่าเชื่อถือ
 เพื่อให้มีน้ำหนักเพียงพอที่จะดำเนินคดีอาญาแก่ผู้ฟ้องคดี เมื่อศาลจังหวัดชัยนาทมีคำพิพากษายกฟ้อง
 ข้อหาดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ต้องคืนทรายของกลางแก่ผู้ฟ้องคดี ในการคำนวณหาปริมาณทราย
 จึงสมควรใช้วิธีการคำนวณเช่นเดียวกันกับที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีใช้ในการคำนวณหาปริมาณทราย
 ของผู้ฟ้องคดีในชั้นตรวจยึด เมื่อผู้ฟ้องคดีคำนวณปริมาณทรายโดยใช้สูตรการคำนวณ $(๑/๒ \times$
 $(\text{ผลบวกคู่ขนาน}) \times \text{สูง}) \times \text{ยาว} \times \text{ค่าความถ่วงจำเพาะ}$ โดยผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้โต้แย้งจำนวนทรายว่าไม่ถูกต้อง
 เพียงแต่โต้แย้งวิธีการตรวจ กรณีจึงฟังได้ว่า ปริมาณทรายของกลางคงเหลือจำนวน ๓๕๙.๗๙ เมตริกตัน
 ดังนั้น ทรายของกลางจึงขาดหายไป ๓๓๒.๒๔ เมตริกตันเมื่อปรากฏว่าทรายของกลางหายไป
 มีปริมาณมากถึง ๓๓๒.๒๔ เมตริกตัน ทั้งยังปรากฏตามภาพถ่ายท้ายคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีว่า
 ไม่มีฝาปิดคลุมกองทรายทั้ง ๖ กองไว้เช่นเดียวกับภาพถ่ายคราวที่นำยึดทรายมากองไว้ การเก็บรักษาทราย
 ของกลางของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดี จึงเป็นการเก็บรักษาทรายของกลางไว้โดยไม่ได้ใช้ความระมัดระวัง
 ในการเก็บรักษาในลักษณะที่ควรจะเป็นโดยคำนึงถึงชนิด ลักษณะ และสภาพของทรายของกลาง
 การกระทำของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีในการเก็บรักษาทรายของกลางอันก่อให้เกิดความเสียหาย
 แก่ทรายของกลางดังกล่าว จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวล
 กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ดังกล่าวสังกัด จึงต้องรับผิดชอบ
 ในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิด
 ทางละเมิดเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ สำหรับจำนวนค่าสินไหมทดแทนนั้น เมื่อในคดีหมายเลขแดง
 ที่ ๑๐๖๔/๒๕๕๑ ศาลจังหวัดชัยนาทได้ชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานของทั้งฝ่ายโจทก์และจำเลยทั้งสองแล้ว
 วินิจฉัยว่า กองแร่ของผู้ฟ้องคดีที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีนำยึดจำนวน ๖ กอง เป็นกองทราย
 ที่ยังมีได้คัดแยกขนาดและแต่งแร่โดยวิธีลอยแร่ เจือผสมสอดคล้องกับคำคัดค้านคำให้การของผู้ฟ้องคดี

ที่คัดค้านคำให้การว่า การยึดทรายจำนวน ๖๙๒.๐๓ เมตริกตัน ของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดี เป็นผลให้ผู้ฟ้องคดีไม่มีทรายเข้ามาแต่งแร่ได้ตามแผนผังและกรรมวิธีที่กำหนด จึงเชื่อว่า กองทรายที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีนำยึดตามกรณีพิพาทเป็นกองทรายที่ยังไม่ได้คัดแยกขนาดและแต่งแร่ โดยวิธีลอยแร่ ศาลปกครองสูงสุดจึงไม่อาจกำหนดค่าสินไหมทดแทนให้ตามที่คุณฟ้องคดีมีคำขอ ในราคาเมตริกตันละ ๑๐,๐๐๐ บาท และ ๔,๘๐๐ บาท ได้ เมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงที่ชัดเจนว่า ราคาทรายที่ยังไม่ได้คัดขนาดและลอยแร่มีราคาเท่าใด การกำหนดราคาทรายของกลาง ที่จะต้องคืนให้แก่ผู้ฟ้องคดี เพื่อชดเชยความเสียหายจากการทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดี จึงต้องคำนึงถึงพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิด เมื่อพิจารณาจากการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีในการเก็บรักษาทรายของกลาง แม้ในชั้นทำการยึดและนำทรายของกลาง ไปเก็บรักษาไว้ที่บริเวณที่ทำการเทศบาลตำบลหนองแขงเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๔๙ เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีได้ใช้ผ้าใบปิดคลุมกองทรายทั้ง ๖ กอง มีการตรึงผ้าใบที่ปิดคลุมทรายของกลาง ให้อยู่ในสภาพที่ดี แต่เมื่อเวลาผ่านไปในช่วงการดำเนินคดี จนกระทั่งผู้ฟ้องคดีมีหนังสือ ขอรับคืนทรายของกลาง และมีการตรวจสอบทรายของกลางเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๓ กลับไม่มีผ้าใบปิดคลุมกองทรายของกลาง สภาพของกองทรายของกลางเปลี่ยนแปลงไป อันเนื่องมาจากน้ำฝนกัดเซาะ ทั้งมีวัชพืชขึ้นปกคลุม ไม่แตกต่างจากกองทรายที่ทิ้งขว้างไว้ ปราศจากการดูแล แม้การเก็บรักษาทรายของกลางจะเป็นระยะเวลาจนถึง ๕ ปีเศษ ก็มีข้ออ้าง ที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีจะอ้างเพื่อเป็นเหตุให้ไม่ต้องดูแลรักษาของกลางดังกล่าว เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีสมควรต้องเก็บรักษาให้อยู่ในสภาพที่ควรจะเป็นดังเช่นผู้ฟ้องคดีเก็บรักษาทราย ของตนเอง ตั้งแต่เริ่มต้นยึดของกลางจนกระทั่งคืนของกลางให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับคืน ไม่ใช่ดูแลรักษา ของกลางเฉพาะช่วงต้นของการยึดของกลางเท่านั้น หลังจากนั้น กลับปล่อยปละละเลยไม่เอาใจ ใส่ดูแลรักษาทรายของกลางในลักษณะที่สมควรจะเป็น ประกอบกับราคาทรายละเอียด ที่จังหวัดชัยนาทของสำนักงานพาณิชย์จังหวัด ณ วันยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้น มีราคา ต้นละประมาณ ๒๕๐ บาท แต่ทรายของกลางของผู้ฟ้องคดีเป็นทรายที่ผู้ฟ้องคดีสามารถนำมาร่อน เพื่อคัดแยกขนาดที่เหมาะสมแล้วนำไปแต่งโดยใช้สารเคมีและเครื่องมือที่จำเป็นเพื่อให้ได้แร่ ที่ต้องการแยกตัวออกจากทรายหรือวัตถุดิบอื่นหรือเรียกว่าวิธีลอยแร่ ทรายของกลางจึงมีราคาสูงกว่า ราคาทรายละเอียดดังกล่าว จึงสมควรกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในกรณี ที่ไม่สามารถส่งคืนทรายของกลางตามที่ได้ยึดไว้ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ในอัตรา ๓ เท่าของราคาทราย ละเอียด ณ วันยื่นฟ้องคดีดังกล่าว คิดเป็นราคาเมตริกตันละ ๗๕๐ บาท ซึ่งสอดคล้องกับราคา ที่ผู้ถูกฟ้องคดีประเมินเมื่อครั้งตรวจยึดกองทรายพิพาท เมื่อจำนวนทรายของกลางขาดหายไป จำนวน ๓๓๒.๒๔ เมตริกตัน คิดเป็นเงินจำนวน ๒๔๙,๑๘๐ บาท และเมื่อพิจารณาลักษณะ สภาพของกองทรายของกลางแล้ว แม้กองทรายของกลางจะมีลักษณะเปลี่ยนแปลงไปบ้าง อันเนื่องมาจากน้ำฝนกัดเซาะ ทั้งยังมีวัชพืชขึ้นปกคลุมและมีมูลสัตว์ก็ตาม แต่เมื่อทรายของกลาง ยังมีปริมาณคงเหลือ ซึ่งผู้ฟ้องคดีอาจนำมาคัดขนาดและแต่งแร่ต่อไปได้ เพียงแต่ผู้ฟ้องคดีจะต้อง กำจัดวัชพืชและมูลสัตว์ ซึ่งทำให้ผู้ฟ้องคดีมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเพื่อให้ทรายพิพาท

มีคุณภาพดั้งเดิมก่อนจึงจะนำไปใช้ได้ สมควรกำหนดค่าสินไหมทดแทนกรณีกองทรายที่เหลือราคาดลดลงหนึ่งในราคาเมตริกตันละ ๓๗๕ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทนในส่วนราคาทรายที่เหลือลดลงในราคาเมตริกตันละ ๓๗๕ บาท จำนวนทรายคงเหลือ ๓๕๙.๗๙ เมตริกตัน ค่าเสียหายในส่วนนี้คำนวณเป็นเงินจำนวน ๑๓๔,๙๒๑.๒๕ บาท รวมค่าสินไหมทดแทนที่ผู้ฟ้องคดีสมควรได้รับเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๓๘๔,๑๐๑.๒๕ บาท นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดียังมีสิทธิได้รับดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันทำละเมิดตามมาตรา ๒๐๖ ประกอบกับมาตรา ๒๒๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อผู้ฟ้องคดีมีคำขอในส่วนดอกเบี้ยตั้งแต่วันฟ้องคดีเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ศาลปกครองสูงสุดจึงกำหนดให้ตามคำขอของผู้ฟ้องคดี ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๒๕๑,๗๓๓.๕๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๔ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระแล้วเสร็จ ทั้งนี้ ให้ชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด และคืนค่าธรรมเนียมศาลตามส่วนแห่งการชนะคดีรวมถึงค่าธรรมเนียมศาลสำหรับทนายที่รับฟ้องไว้พิจารณาไม่ได้ให้แก่ผู้ฟ้องคดี คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วยบางส่วน

พิพากษาแก่ เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๓๘๔,๑๐๑.๒๕ บาท นอกจากนี้ ให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น คืนค่าธรรมเนียมศาลในศาลปกครองชั้นต้นและในชั้นอุทธรณ์บางส่วนตามส่วนของการชนะคดี รวมทั้งคืนค่าธรรมเนียมศาลสำหรับทนายที่ไม่อาจรับค่าฟ้องไว้พิจารณาได้ทั้งในศาลปกครองชั้นต้นและชั้นอุทธรณ์ให้แก่ผู้ฟ้องคดี

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อผ. ๙๔/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เช่าที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๓๐๘๔๔ ตำบลไกรนอก อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย เนื้อที่ ๕๓ ไร่ ๒ งาน ๘๘ ตารางวา เพื่อใช้ทำนา โดยมีสัญญาเช่าเป็นรายปี ต่อมา เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ น้ำในคลองชลประทานคลองเมม - คลองบางแก้วได้เอ่อล้นไหลเข้าท่วมที่นาของผู้ฟ้องคดี เป็นเหตุให้ต้นข้าวที่กำลังตั้งท้องและใกล้ถึงเวลาเก็บเกี่ยวได้รับความเสียหายทั้งหมด เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (สำนักชลประทานที่ ๓) ก่อสร้างคันดินขวางทางเดินน้ำในคลองเมม - คลองบางแก้ว ตามโครงการบางระกำโมเดล ผู้ฟ้องคดีและราษฎรในพื้นที่ที่ได้รับ ความเสียหายจึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ร้องทุกข์ต่อนายกองค้การบริหารส่วนตำบลไกรนอก องค์การบริหารส่วนตำบลไกรนอกได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงนายอำเภอกงไกรลาศ ขอให้ช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อนและอำเภอกงไกรลาศมีหนังสือลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ ๓ ขอให้รับผิดชอบชดเชยความเสียหายแก่เกษตรกรในพื้นที่ที่ได้รับความเสียหายจากน้ำท่วมนาข้าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ แจ้งว่า ได้รายงานไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (กรมชลประทาน) แล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ต่อมา วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ประชุมชี้แจงต่อเกษตรกรผู้ได้รับความเสียหายว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่มีงบประมาณเพื่อจ่ายค่าชดเชยในกรณีดังกล่าว และไม่มีกฎหมายและระเบียบใดให้อำนาจ

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จ่ายค่าเสียหายในลักษณะเช่นนี้ ผู้ฟ้องคดีจะต้องใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง อาจคำนวณค่าเสียหายจากผลผลิตที่อาจเก็บเกี่ยวได้ในวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ซึ่งหากต้นข้าวของผู้ฟ้องคดีโตเต็มที่ จะเก็บเกี่ยวได้จำนวน ๗๐ ถึงต่อไร่ ในราคาถึงละ ๑๕๐ บาท คิดเป็นราคาข้าวที่ขายได้ไร่ละ ๑๐,๕๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีทำนาจำนวน ๕๓ ไร่ จึงคิดค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน ๕๕๖,๕๐๐ บาท จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน ๕๕๖,๕๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยของต้นเงินดังกล่าวในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ อันเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีควรขายผลผลิตทางการเกษตรได้ จนถึงวันฟ้อง เป็นเงินจำนวน ๔๘,๑๔๑.๐๖ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๖๐๔,๖๔๑.๐๖ บาท และให้ชดใช้ดอกเบี้ยของต้นเงินจำนวน ๕๕๖,๕๐๐ บาท ในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี **เห็นว่า** ผู้ฟ้องคดีเช่าที่ดินเพื่อทำนาอยู่ที่ตำบลไกรนอก อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย จำนวน ๕๓ ไร่ ๒ งาน ๘๘ ตารางวา ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการทำนาคบดินขวางกั้นน้ำในคลองเหม - คลองบางแก้ว ตามโครงการบางระกำโมเดล ทำให้น้ำไหลเข้าพื้นที่ทำการเกษตร ท่วมนาข้าวของผู้ฟ้องคดี เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นคำร้องทั่วไป ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ต่อนายกองค้การบริหารส่วนตำบลไกรนอก เพื่อขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชดใช้ค่าเสียหายดังกล่าว จึงฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนอย่างช้าที่สุดในวันที่ยื่นคำร้องดังกล่าว คือ วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ แต่นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๖ จึงเป็นการฟ้องคดีต่อศาลเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี ตามมาตรา ๕๑ แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ อย่างไรก็ตาม ผู้ฟ้องคดีเข้าใจโดยสุจริตมาโดยตลอดว่า การเรียกร้องค่าเสียหายกรณีดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่สามารถทราบว่าคุณฟ้องคดีจะได้รับเงินชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่ เพียงใด จนกระทั่งมีการประชุมชี้แจงการดำเนินการชดเชยค่าเสียหายแก่ราษฎรที่น้ำท่วมนาข้าว อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ซึ่งนาย ช. นิตกร ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่เคยได้รับงบประมาณจากสำนักงานประมาณเพื่อจ่ายค่าชดเชยลักษณะเดียวกับที่เกษตรกรเรียกร้อง รวมถึงไม่มีระเบียบและกฎหมายรองรับ จึงไม่สามารถหางบประมาณมาจ่ายให้ตามที่เรียกร้องได้ เมื่อผู้ฟ้องคดีทราบว่าไม่ได้รับการชดใช้ค่าเสียหายจากการประชุมดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง กรณีจึงถือเป็นเหตุจำเป็นอื่นซึ่งศาลปกครองจะรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาพิพากษาได้ตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ประกอบกับข้อ ๓๐ วรรคสอง ของระเบียบของที่ประชุมใหญ่ฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ เมื่อการผันน้ำลงคลองเป็นกิจการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จัดทำขึ้นเพื่อให้ได้มาซึ่งน้ำ ควบคุม ระบาย เพื่อเกษตรกรรม ตลอดจนป้องกันความเสียหายอันเกิดจากน้ำ จึงเป็นการชลประทานตามมาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ. การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. การชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ว่าจ้างบริษัท ม. ให้รับจ้างทำงานรับเหมาขุดลอกคลองเหม - คลองบางแก้ว ตามสัญญาจ้างเมื่อวันที่

๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕ เริ่มดำเนินการตามสัญญาในวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๕ สิ้นสุดสัญญาในวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ แม้ในช่วงเดือนพฤษภาคมและมิถุนายน ๒๕๕๕ จะมีฝนตกหนักติดต่อกันหลายวัน จนผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัยมีประกาศพื้นที่ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (อุทกภัย) ในพื้นที่อำเภอ กงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ ก็ตาม แต่เมื่อนับระยะเวลาตั้งแต่ เริ่มขุดลอกคลองเมม - คลองบางแก้ว จนถึงเวลาที่ผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัยประกาศพื้นที่ประสบภัย พิบัติกรณีฉุกเฉินเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน การดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดังกล่าวจึงไม่ใช่ การดำเนินการในกรณีฉุกเฉินตามมาตรา ๗ แห่ง พ.ร.บ. การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ แต่เป็นกรณีที่ดำเนินการตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ที่บัญญัติว่า นายช่างชลประทาน มีอำนาจใช้พื้นที่ดินที่ปราศจากสิ่งปลูกสร้างซึ่งอยู่ในเขตการชลประทานได้เป็นครั้งคราวตามระยะเวลา ที่จำเป็นแก่การชลประทาน โดยแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินนั้นทราบล่วงหน้า ไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน แต่ถ้ามีการเสียหายเกิดขึ้นต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ซึ่งในการดำเนินการ ตามมาตรา ๖ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ย่อมเล็งเห็นได้ว่า การก่อสร้างทำนบดินในฤดูน้ำหลากอาจก่อให้เกิด ความเสียหายแก่เกษตรกรทั้งที่อยู่บริเวณเหนือน้ำและท้ายน้ำได้ เมื่อการขุดลอกคลองเมม - คลองบางแก้ว ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี ทำให้นาข้าวได้รับความเสียหาย จึงเป็นการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ประมาทเลินเล่อทำต่อผู้ฟ้องคดีโดยผิดกฎหมาย เป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดีเสียหาย อันเป็น การกระทำละเมิดตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งเมื่อพิจารณาสาเหตุของ ความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับเกิดจากปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ๓ ประการ คือ ๑. การที่ผู้ถูกฟ้องคดี ทั้งสองก่อสร้างทำนบดินปิดกั้นน้ำในลำน้ำคลองเมม - คลองบางแก้ว ๒. การที่มีฝนตกติดต่อกันหลายวัน จนเกิดเหตุอุทกภัยในพื้นที่อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย และ ๓. สภาพพื้นที่ที่ดินของผู้ฟ้องคดี ที่เป็นที่ลุ่มต่ำ เมื่อพิจารณาสัดส่วนสาเหตุของความเสียหายดังกล่าวแล้ว เห็นควรกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๒ รับผิดชอบความเสียหายเฉพาะส่วนที่เป็นต้นทุนการผลิตที่มีการลงทุนไป ทำนองเดียวกับ ที่นายอำเภอกงไกรลาศได้พิจารณาประมาณการความเสียหาย โดยมีหนังสือลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ ๓ ขอให้รับผิดชอบค่าเสียหายให้แก่ราษฎรที่น้ำท่วม นาข้าว จำนวน ๓๘ ราย เป็นเงิน ๘,๕๑๐,๕๗๕ บาท (ค่าเสียหายไร่ละ ๔,๕๕๐ บาท และไร่ละ ๕,๕๕๐ บาท) และเมื่อต้นทุนการผลิตข้าวต่อไร่จากข้อมูลของสำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย ระบุว่า ต้นทุนการผลิตข้าวต่อไร่ในพื้นที่ตำบลไทรนอก อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย คิดเป็นเงิน ๓,๙๕๐ บาท คิดรวมค่าเช่าจำนวน ๑,๐๐๐ บาท ค่าเก็บเกี่ยวจำนวน ๔๕๐ บาท และค่าขนส่งจำนวน ๑๕๐ บาท ซึ่งเห็นว่าสามารถนำมาเป็นฐานในการคิดคำนวณค่าเสียหายในคดีได้ เมื่อพื้นที่นาข้าวของผู้ฟ้องคดี ตั้งอยู่ที่ตำบลไทรนอก จังหวัดสุโขทัย ซึ่งมีต้นทุนการผลิตข้าวต่อไร่ เป็นเงิน ๓,๙๕๐ บาท โดยนาข้าว คาดว่าจะเก็บเกี่ยวในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่มีค่าใช้จ่ายในส่วน of ค่าเก็บเกี่ยว จำนวน ๔๕๐ บาท และค่าขนส่งจำนวน ๑๕๐ บาท อีกทั้งผู้ฟ้องคดีได้รับเงินช่วยเหลือจาก ทางราชการกรณีประสบภัยพิบัติฉุกเฉินเพราะเหตุอุทกภัย จำนวนไร่ละ ๖๐๖ บาท แล้ว จึงเห็นสมควร กำหนดค่าเสียหายในการทำนาข้าวโดยหักค่าเก็บเกี่ยวจำนวน ๔๕๐ บาท ค่าขนส่งจำนวน ๑๕๐ บาท และเงินช่วยเหลือจากทางราชการจำนวนไร่ละ ๖๐๖ บาท ออกจากจำนวนค่าเสียหาย ดังนั้น ต้นทุน

ความเสียหายในการทำนาข้าว จึงเป็นเงินจำนวนไร่ละ ๒,๗๔๔ บาท เมื่อนาข้าวได้รับความเสียหาย จำนวน ๕๓ ไร่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๑๔๕,๔๓๒ บาท และเมื่อผู้ฟ้องคดีอ้างว่าน้ำได้เอ่อล้นเข้าท่วมที่นาในวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ โดยผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่ได้โต้แย้งข้อเท็จจริงดังกล่าว จึงฟังได้ว่าวันดังกล่าวคือวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กระทำละเมิด ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิได้รับดอกเบี้ยนับแต่วันดังกล่าวจนถึงวันฟ้องเป็นเงินจำนวน ๑๓,๙๖๘.๐๗ บาท ตามมาตรา ๒๐๖ ประกอบมาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑๔๕,๔๓๒ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ แต่โดยที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอมาในคำฟ้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน ๕๕๖,๕๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยของต้นเงินดังกล่าวในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จนถึงวันฟ้อง และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และมีคำขอในคำอุทธรณ์ ขอให้ชดใช้ค่าเสียหายในส่วนที่เหลือจากคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นเงินจำนวน ๕๕๑,๖๔๑.๐๖ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิได้รับดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑๔๕,๔๓๒ บาท นับแต่วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จนถึงวันฟ้อง (วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๖) เป็นเงินจำนวน ๑๒,๕๖๗.๓๙ บาท รวมเป็นค่าสินไหมทดแทนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะต้องรับผิดชอบใช้ให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน ๑๕๗,๙๙๙.๓๙ บาท ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินทั้งสิ้น ๕๓,๐๐๐ บาท โดยชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลตามส่วนของการชนะคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดี ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วยบางส่วน

พิพากษาแก้ เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๑๕๗,๙๙๙.๓๙ บาท โดยชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อผ. ๙๕/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเขตอำนาจศาล หน้า ๘

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อผ. ๑๓๗/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเขตอำนาจศาล หน้า ๑๑

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อผ. ๙๔/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเงื่อนไขการฟ้องคดี หน้า ๓๗

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อผ. ๙๕/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเขตอำนาจศาล หน้า ๘

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อผ. ๑๓๗/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเขตอำนาจศาล หน้า ๑๑

คำขอให้ศาลมีคำสั่งบังคับเพื่อแก้ไขความเดือดร้อน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๒/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเขตอำนาจศาล หน้า ๑๕

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๗/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเขตอำนาจศาล หน้า ๑๗

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๑๓/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเขตอำนาจศาล หน้า ๑๙

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๑๔/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเขตอำนาจศาล หน้า ๒๒

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๑๘/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเขตอำนาจศาล หน้า ๒๔

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๑๔๕/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเขตอำนาจศาล หน้า ๒๖

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ อผ. ๕๖/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีรับราชการเป็นพนักงานส่วนตำบล ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายแบบแผนและก่อสร้าง สังกัดกองช่าง องค์การบริหารส่วนตำบลหน้าไม้ ตำบลหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดี (ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี) มีคำสั่งลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๘ ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีขณะที่ผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานส่วนตำบล ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายแบบแผนและก่อสร้าง องค์การบริหารส่วนตำบลบางพูน ได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการตรวจการจ้าง ได้ตรวจรับงานจ้างโดยไม่ได้พิจารณาหลักฐานว่าการนำส่งเงินต่อกองคลังครบถ้วนหรือไม่ จึงให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๓.๖๐ ของความเสียหายจำนวน ๒,๙๖๖,๑๑๔.๓๔ บาท เป็นเงินจำนวน ๑๐๖,๗๘๐.๑๒ บาท และในฐานะเป็นผู้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองช่าง มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลการบริหารงานภายในกองช่าง ให้รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๕ ของความเสียหายจำนวน ๔๖,๕๖๗.๘๐ บาท เป็นเงินจำนวน ๒,๓๒๘.๓๙ บาท รวมทั้งให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบกรณีการวางฎีกาเบิกเงินให้ผู้รับจ้างเก็บค่าน้ำประปาอันเป็นเท็จ ในอัตราร้อยละ ๑๐๐ ผู้ฟ้องคดีรับทราบคำสั่งจังหวัดปทุมธานีดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ จึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๘ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีได้รับหนังสืออุทธรณ์เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๘ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบในฐานะคณะกรรมการตรวจการจ้างในอัตราร้อยละ ๓.๖ ของความเสียหายจำนวน ๒,๙๖๖,๑๑๔.๓๔ บาท เป็นเงินจำนวน ๑๐๖,๗๘๐.๑๒ บาท และให้รับผิดชอบในฐานะเป็นผู้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองช่าง ในอัตราร้อยละ ๕ ของความเสียหายจำนวน ๔๖,๕๖๗.๘๐ บาท เป็นเงินจำนวน ๒,๓๒๘.๓๙ บาท รวมทั้งให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบกรณีวางฎีกาเบิกเงินให้ผู้รับจ้างเก็บค่าน้ำประปาอันเป็นเท็จ ในอัตราร้อยละ ๑๐๐ เห็นว่า ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลปกครองสูงสุด ข้อเท็จจริงปรากฏว่า กระบวนการคลังโดยอธิบดีกรมบัญชีกลางได้มีหนังสือกรมบัญชีกลาง ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๑ แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ว่า พฤติการณ์ยังถือไม่ได้ว่าผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน และผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ แก้ไขคำสั่งลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นคำสั่งที่พิพาทในคดีนี้ ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีไม่มีเหตุแห่งการฟ้องคดีที่ศาลปกครองสูงสุดจะต้องพิจารณาคดีต่อไป ศาลจึงไม่จำเป็นต้องกำหนดค่าบังคับเพื่อแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดีอีก ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ

จึงมีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

วิธีพิจารณาคดีปกครอง

ข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๙๔๙/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เมื่อครั้งที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนายช่างชลประทาน ๖ หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๒ ได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุมงานจ้างเหมาเสริมหลังคันฝั่งซ้ายคลองระบาย ๑ ขวา สุพรรณ ๑ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพลเทพ ต่อมา สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๑ จังหวัดนครสวรรค์ ได้เข้าตรวจสอบการจัดจ้างงานโครงการดังกล่าว โดยมีข้อสังเกตว่าการก่อสร้างในส่วนของงานขุดเปิดหน้าดิน ผู้รับจ้างไม่ได้ขุดเปิดหน้าดินออกและได้เบิกเงินค่าจ้างให้แก่ผู้รับจ้างไปเต็มสัญญา โดยไม่มีการคำนวณหักลดค่าจ้างในส่วนงานขุดเปิดหน้าดิน จำนวน ๓,๗๘๙.๒๒ ลูกบาศก์เมตร เป็นจำนวนเงิน ๓๔,๔๔๔ บาท และงานดินถมแทนที่บดอัดแน่น ปริมาณ ๓,๗๘๙.๒๒ ลูกบาศก์เมตร เป็นจำนวนเงิน ๔๗๐,๕๔๕.๓๔ บาท รวมค่าดำเนินการ ๑.๓๐๑๘ ทำให้ทางราชการต้องจ่ายเงินค่าจ้างเกินกว่าปริมาณงานที่ทำได้จริง เป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๖๕๗,๓๙๕.๑๒ บาท ผู้ถูกฟ้องคดี (กรมชลประทาน) จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกับเจ้าหน้าที่ดังกล่าว ผลการพิจารณาของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ เห็นว่า ผู้รับจ้างได้ดำเนินการขุดเปิดหน้าดินและถมดินบดอัดแน่นครบถ้วนถูกต้องตามเงื่อนไขสัญญา เจ้าหน้าที่ของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพลเทพ มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงทำให้ราชการได้รับความเสียหายจึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบ และได้แจ้งผลการพิจารณาให้กรมบัญชีกลางทราบ ต่อมา กรมบัญชีกลางได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑ แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่และให้ผู้ถูกฟ้องคดีเรียกผู้ฟ้องคดีกับพวกรวม ๔ คน ชดใช้เงินแก่ทางราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๑ ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนร้อยละ ๖๐ ของความเสียหายจำนวน ๖๕๗,๓๙๕.๑๒ บาท เป็นเงินจำนวน ๓๙๔,๔๓๗.๐๗ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว แต่ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้พิจารณาอุทธรณ์แล้วให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๑ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า งานโครงการจ้างเหมาซ่อมเสริมหลังคันฝั่งซ้ายคลองระบาย ๑ ขวา สุพรรณ ๑ ตามสัญญา มีปริมาณงานสำคัญที่ผู้รับจ้างจะต้องดำเนินการในรายการที่ ๑ คือ การขุดเปิดหน้าดินรวมทั้งถมและบดอัดดินแทนดินที่ขุดออกดังกล่าวเพื่อให้ได้ขนาด ระดับ รูปร่าง และความแน่นตามแบบในสัญญาซึ่งกำหนดปริมาณงานไว้ ๑,๕๕๐ เมตร และการตรวจรับงานจ้างเมื่อแล้วเสร็จยังได้กำหนดให้ทำการตรวจรับงานโดยวัดปริมาณงานหน่วยเป็นเมตรเช่นกัน โดยสัญญาจ้างและรายการรายละเอียดแสดงราคาจ้างเหมาแนบท้าย

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

สัญญาและปริมาณงาน มิได้กำหนดปริมาณงานที่ผู้รับจ้างต้องดำเนินการขุดลอกหน้าดินจำนวน ๓,๗๘๙.๒๒ ลูกบาศก์เมตร แต่อย่างไรก็ตาม เพียงแต่ในขั้นตอนคำนวณเพื่อจัดทำราคาเจ้าหน้าที่จะของผู้ถูกฟ้องคดีได้กำหนดรายการปริมาณงานเป็นปริมาตรดินขุดเปิดหน้า จำนวน ๓,๗๘๙.๒๒ ลูกบาศก์เมตร มาคำนวณประมาณราคาในการใช้เงินงบประมาณ และนำราคาดังกล่าวมาจัดทำเอกสารประกวดราคา แต่ในการทำสัญญากับผู้รับจ้างกลับมิได้นำรายการปริมาณงานดังกล่าวมากำหนดไว้ในสัญญา เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ควบคุมงานซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบและควบคุมงาน ณ สถานที่ที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือที่ตกลงให้ทำงานข้างนั้น ๆ ให้เป็นไปตามแบบรูป รายการละเอียด และข้อกำหนดในสัญญาเท่านั้น การที่ผู้ฟ้องคดีได้ปฏิบัติหน้าที่ผู้ควบคุมงานก่อสร้างโดยบันทึกการทำงานของผู้รับจ้างตามสำเนารายงานประจำวันว่า ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ผู้รับจ้างได้นำรถแบ็คโฮ ๑ คัน เข้ามาถางป่า ขุดตอ และล้มต้นไม้ การเผาหญ้า ตัดไม้ และเศษวัสดุ และวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ผู้ฟ้องคดีได้จัดรายงานว่า ผู้รับจ้างนำรถแบ็คโฮ ๑ คัน และรถบรรทุกเทท้าย ๓ คัน ถึง ๔ คัน เข้าทำการขุดเปิดหน้าดินเดิมและปรับเปลี่ยนให้เรียบ ผู้รับจ้างเข้าดำเนินการก่อสร้างทำงานแล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๘ ได้มีหนังสือส่งมอบงานและแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินค่าจ้างเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๔๘ คณะกรรมการตรวจการจ้างได้ตรวจรับงานเมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๔๘ กรณีจึงเห็นได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้ทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุมงานตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้แล้ว ทั้งนี้ ตามข้อ ๗๓ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่ออันเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีแต่อย่างใด ทั้งนี้ แม้ว่าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๑ จังหวัดนครสวรรค์ ได้เข้าตรวจสอบโครงการดังกล่าว และมีข้อสังเกตในทำนองว่า การจัดทำแบบใบแจ้งปริมาณวัสดุและราคาไม่เหมาะสม รายการก่อสร้างงานขุดเปิดหน้าดินและงานถมดินบดอัดไม่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ตามความเป็นจริง แต่งานตามข้อสังเกตดังกล่าวมิได้อยู่ในหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ฟ้องคดี ซึ่งผู้ฟ้องคดีมีหน้าที่เพียงควบคุมงานให้เป็นไปตามข้อกำหนดในสัญญาเท่านั้น การประมาณราคา การกำหนดปริมาณงาน และราคาไม่อยู่ในหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด และการที่มีได้นำเอกสารการประมาณราคาซึ่งกำหนดปริมาณงานขุดดินและถมดินเป็นปริมาตรลูกบาศก์เมตรมาแนบท้ายสัญญา ก็หาใช่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีไม่ เมื่อผู้ฟ้องคดีมิได้กระทำละเมิดทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ต้องชำระค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี ดังนั้น คำสั่งลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๑ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย แม้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ถอนคำอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นและศาลปกครองสูงสุดได้อนุญาต แต่ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า การที่ผู้ฟ้องคดีจะต้องรับผิดชอบชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๒๖,๙๐๓.๕๒ บาท ตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ทั้ง ๆ ที่ตนเองไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่ออันเป็นการละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดี ดังที่ได้วินิจฉัยมาข้างต้นย่อมไม่เป็นธรรมอย่างยิ่ง เพราะบุคคลจะต้องรับผิดชอบชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้อื่นตามความในมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ มีผลก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น การที่จะให้ผู้ที่ไม่ได้กระทำละเมิดต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่บุคคลอื่นโดยที่ตนเองไม่ได้มีส่วนกระทำ ความผิด ย่อมไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักกฎหมายทั่วไปในเรื่องความรับผิดฐานละเมิด อันเป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของประชาชน ตามข้อ ๘๒ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๑ เฉพาะในส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีเกินกว่าจำนวน ๒๖,๙๐๓.๕๒ บาท ทั้งนี้ ให้มีผลย้อนหลังนับแต่วันที่มิคำสั่งดังกล่าว นั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

พิพากษาแก้ เป็นให้เพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๑ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนร้อยละ ๖๐ ของความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๓๙๔,๔๓๗.๐๗ บาท โดยให้มีผลย้อนหลังไปนับแต่วันที่มิคำสั่งดังกล่าว

ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่มีได้กล่าวมาแล้วโดยชอบในศาลปกครองชั้นต้น

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๘๔๔/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ขณะเกิดเหตุ ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนายช่างชลประทาน ๖ สังกัดสำนักชลประทาน ที่ ๓ กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (กรมชลประทาน) มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด กรณีสำนักตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค ที่ ๑๐ จังหวัดพิษณุโลก ตรวจสอบพบว่า งานจ้างเหมาชุดคลองระบายน้ำเชื่อมระหว่างคลองอ้ายเลือกกับแม่น้ำน่าน ของโครงการชลประทานพิษณุโลก มีการคิดคำนวณและกำหนดราคากลาง โดยมีค่าภาษีมูลค่าเพิ่มของวัสดุบางรายการซ้ำซ้อนกับค่า Factor F ที่มีการคำนวณค่าภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ ๗ อยู่แล้ว ทำให้ราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๒๗๑,๙๗๘.๔๙ บาท และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๓ ให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน โดยให้ผู้ฟ้องคดีกับพวกอีก ๒ คน ซึ่งเป็นคณะกรรมการกำหนดราคากลาง รับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตรา ร้อยละ ๗๐ ของจำนวนค่าเสียหายตามสัดส่วน คิดเป็นเงินจำนวนคนละ ๖๓,๔๖๑.๖๕ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสืออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่ออธิบดีกรมชลประทาน ต่อมา กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลาง มีความเห็นว่านอกจากความรับผิดตามคำสั่งดังกล่าวแล้ว ผู้ฟ้องคดีและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ยังประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง โดยไม่ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ในกรณีการคำนวณราคากลางรายการหินคลุกและรายการหินย่อยเบอร์ ๒ ทำให้ราคากลางของโครงการดังกล่าวสูงเกินความเป็นจริงจำนวน ๕๔๐,๓๔๐.๘๔ บาท อีกกรณีหนึ่งด้วย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ เพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๓ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีกับพวกชดใช้ค่าสินไหมทดแทนบางส่วน เป็นให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ๑๘๙,๕๔๑.๑๘ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว และได้รับแจ้งผลการพิจารณาให้ยืนตามคำสั่ง

ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๘ ผู้ฟ้องคดีไม่พอใจจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาทบทวน การคิดราคากลางใหม่ และเพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนทั้งสองคำสั่ง รวมทั้ง คำวินิจฉัยอุทธรณ์

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า คดีนี้สามารถแยกพิจารณาได้ดังนี้

กรณีที่หนึ่ง การคำนวณค่าภาษีมูลค่าเพิ่มของวัสดุบางรายการ ชำซ้อนกับค่า Factor F ที่คำนวณค่าภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ ๗ อยู่แล้ว หรือไม่ เห็นว่า เมื่อคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ได้นำเอาโครงการที่แต่เดิมโครงการชลประทานพิษณุโลกเคยมีแผนการก่อสร้างชุดคลองระบายน้ำ เชื่อมระหว่างคลองอ้ายเลื้อกกับแม่น้ำน่าน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ ในขณะนั้นได้มีการคิดประมาณการราคาก่อสร้างไว้หลายครั้ง ซึ่งได้คิดประมาณการและคำนวณราคางานก่อสร้าง เป็นงานดำเนินการเอง โดยใช้ราคาสำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลก (ยังไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) มาบวกภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ ๗ มาเป็นฐานในการคำนวณราคากลาง ก่อนที่จะนำมาคิดราคาต่อหน่วย (Unit cost) เพื่อกำหนดเป็นราคาก่อสร้าง ต่อมา ในปี ๒๕๔๘ เมื่อได้รับงบประมาณตามแผนงานพัฒนา จังหวัดแบบบูรณาการ ซึ่งการคิดคำนวณราคากลางงานที่ส่วนราชการมิได้ดำเนินการเอง ต้องอยู่ ภายใต้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทานตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ ที่กำหนดให้ค่าวัสดุทุกประเภทที่นำมาคำนวณราคากลางงานก่อสร้างจะต้อง เป็นราคาที่ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม เนื่องจากจะต้องนำราคางานที่คำนวณได้คูณด้วยค่า Factor F การนำราคาก่อสร้างที่เป็นงานดำเนินการเองมาปรับใช้ จึงต้องมีการคิดคำนวณใหม่โดยต้องถอด ค่าภาษีมูลค่าเพิ่มออกจากราคาวัสดุเสียก่อนที่จะนำค่า Factor F ไปคูณกับราคางานต้นทุนของงาน ทุกรายการ ผู้ฟ้องคดีในฐานะกรรมการกำหนดราคากลางคิดคำนวณราคากลางโดยใช้ราคาสำนักงาน พาณิชย์จังหวัดพิษณุโลก (ยังไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) มาบวกภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ ๗ มาปรับใช้กับ งานจ้างแล้วคูณด้วยค่า Factor F โดยไม่ได้มีการคิดคำนวณใหม่เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มของวัสดุบางรายการ ว่าชำซ้อนกับค่า Factor F และได้พิจารณากำหนดราคากลางจากราคาสำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลก โดยตรวจสอบเพียงว่ารายการราคาวัสดุของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลกเป็นราคาที่ระบุ ว่าไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม และตรวจสอบใบแจ้งปริมาณงานและราคา ตรวจสอบราคาต่อหน่วย แต่ไม่ได้มีการคิดคำนวณใหม่เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มของวัสดุบางรายการว่าชำซ้อนกับค่า Factor F ทำให้ราคากลางที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดค่าจ้างสูงกว่าราคาก่อสร้างที่ถูกต้อง หากผู้ฟ้องคดี ได้ใช้ความระมัดระวังตามวิสัยและพฤติการณ์ของผู้มีวิชาชีพด้านช่างแล้ว ผู้ฟ้องคดีย่อมจะเห็นว่า ราคาวัสดุที่นำมาคำนวณราคากลางเป็นราคาวัสดุที่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วหรือไม่ เมื่อผู้ฟ้องคดี ดำรงตำแหน่งนายช่างชลประทาน ๗ ย่อมมีความรู้ความเชี่ยวชาญในวิชาช่างเป็นอย่างดีและอยู่ในวิสัย ที่จะตรวจสอบและประมาณการราคาให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ได้ การที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ตรวจสอบเอกสาร การคำนวณราคากลางให้รอบคอบตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ โดยเพียงแต่ตรวจสอบใบแจ้งปริมาณงานและราคาต่อหน่วย โดยมีได้มีการคำนวณใหม่ให้ถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์ของทางราชการ จึงทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่ทราบว่าผู้คิดคำนวณราคากลางได้คำนวณ ราคาวัสดุดังกล่าวถูกต้องตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่

๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ หรือไม่ พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวถือว่าปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหาย เป็นการกระทำละเมิดตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แม้ผู้ฟ้องคดีจะอ้างว่าการดำเนินการตามโครงการดังกล่าวรีบดำเนินการเพื่อป้องกันน้ำท่วม ก็ไม่เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีต้องดำเนินการโดยไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของทางราชการ

กรณีที่สอง การคำนวณรายการหินคลุกและการคำนวณรายการหินย่อยเบอร์ ๒ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทานตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ หรือไม่ เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าในการคำนวณรายการหินคลุกนั้น คณะกรรมการกำหนดราคากลาง ได้คิดคำนวณรายการราคาหินคลุกโดยใช้ราคาสำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลกในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๘ แต่ได้คิดค่าขนส่งจากแหล่งวัสดุที่อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ แทนการคิดค่าขนส่งจากเมืองพิษณุโลกถึงจุดก่อสร้าง โดยคณะกรรมการกำหนดราคากลางเห็นว่า ในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลกไม่มีแหล่งวัสดุหินคลุกที่มีปริมาณมากเพียงพอกับความต้องการใช้ ในขณะที่จังหวัดอุตรดิตถ์มีแหล่งหินคลุกมากเพียงพอกับความต้องการใช้ แต่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์ไม่ได้กำหนดรายการราคาหินคลุกไว้ ซึ่งกรณีดังกล่าวผู้ฟ้องคดีให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ว่า สำหรับรายการหินคลุก มีข้อเท็จจริงว่าในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลกไม่มีแหล่งหินคลุก และเข้าใจว่าการคิดคำนวณราคากลางดังกล่าวเป็นการคำนวณราคากลางที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ฯ แล้ว จึงได้นำเสนอหัวหน้าโครงการชลประทานพิษณุโลกทราบ ซึ่งเมื่อหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทานตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ ได้กำหนดไว้ว่า การคำนวณราคาวัสดุประเภทหิน กรวด และทราย ต้องใช้ราคาจากสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กรมการค้าภายในของจังหวัดที่มีแหล่งวัสดุอยู่ใกล้สถานที่ก่อสร้าง และคิดค่าขนส่งโดยระยะทางจากแหล่งถึงสถานที่ก่อสร้างเป็นลำดับแรก หากสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กรมการค้าภายใน ไม่ได้กำหนดราคาวัสดุที่แหล่งไว้ จึงให้สืบราคาจากแหล่งโดยตรง และคิดค่าขนส่งให้ใช้ระยะทางจากแหล่งถึงสถานที่ก่อสร้างเป็นลำดับถัดมา หากมีแหล่งผลิตหลายแห่ง เมื่อคิดค่าขนส่งแล้วจึงให้เลือกใช้วัสดุจากแหล่งที่มีราคาต่ำสุด จึงเห็นว่า แม้ว่าผู้ฟ้องคดีจะอ้างว่าจังหวัดพิษณุโลกมีปริมาณหินคลุกไม่มากพอกับความต้องการใช้หรือไม่มีแหล่งหินคลุกก็ตาม ก็ยังไม่อาจถือได้ว่าจังหวัดพิษณุโลกไม่มีแหล่งหินคลุกอีกทั้งในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๘ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลกได้กำหนดราคาวัสดุหินคลุกเอาไว้ ดังนั้น การคำนวณราคาหินคลุกจึงต้องใช้ราคาที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลกกำหนด และคิดคำนวณค่าขนส่งจากอำเภอเมืองพิษณุโลกถึงสถานที่ก่อสร้างเท่านั้น การที่ผู้ฟ้องคดีในฐานะคณะกรรมการกำหนดราคากลางได้คิดคำนวณราคาหินคลุกโดยใช้ราคาที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลกกำหนด แต่คิดค่าขนส่งจากอำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ถึงสถานที่ก่อสร้าง จึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทานตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวถือว่าปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่อ

อย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหาย เป็นการกระทำละเมิดตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เช่นกัน

ส่วนกรณีการคำนวณรายการหินย่อยเบอร์ ๒ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า คณะกรรมการกำหนดราคากลาง ได้คำนวณรายการหินย่อยเบอร์ ๒ โดยใช้ราคาสำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลก มาเป็นเกณฑ์ในการคิดคำนวณ แต่คิดค่าขนส่งจากแหล่งวัสดุที่อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ เนื่องจากเห็นว่าจังหวัดพิษณุโลกไม่มีแหล่งหินย่อยเบอร์ ๒ แต่ในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๘ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์ไม่ได้กำหนดรายการราคาหินย่อยเบอร์ ๒ ไว้ ในขณะที่ในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลกไม่มีแหล่งวัสดุหินย่อยเบอร์ ๒ แต่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลกได้กำหนดราคาหินย่อยเบอร์ ๒ ไว้ ซึ่งในเรื่องนี้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทานตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ กำหนดว่า ในกรณีดังกล่าวต้องใช้ราคาวัสดุหินย่อยเบอร์ ๒ จากแหล่งในจังหวัดอุตรดิตถ์ และคิดคำนวณอัตราค่าขนส่งจากอำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ ถึงสถานที่ก่อสร้างคือจังหวัดพิษณุโลก แม้จะไม่ปรากฏว่าในขณะนั้นจังหวัดพิษณุโลกมีแหล่งวัสดุหินย่อยเบอร์ ๒ อยู่หรือไม่ แต่เมื่อสำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลกได้กำหนดราคาวัสดุหินย่อยเบอร์ ๒ เอาไว้ จึงแสดงให้เห็นว่าในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลกต้องมีหรือเคยมีแหล่งวัสดุหินย่อยเบอร์ ๒ ซึ่งในการประมาณการราคาก่อสร้างดังกล่าว คณะกรรมการกำหนดราคากลาง อาจเลือกใช้ราคาตามที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลกกำหนดได้ และจะต้องใช้ระยะทางจากอำเภอเมืองพิษณุโลกถึงสถานที่ก่อสร้างเท่านั้น ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีเลือกใช้ราคาจากสำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลก แต่คิดคำนวณอัตราค่าขนส่งจากอำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ ถึงสถานที่ก่อสร้าง จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทานตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดีได้ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ในกรณีดังกล่าวยอมรับว่าไม่ได้ตรวจสอบเอกสารการคำนวณราคากลางให้รอบคอบตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ ทำให้ไม่อาจทราบว่าการคิดคำนวณราคาวัสดุดังกล่าวไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ กรณีจึงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีมิได้คิดคำนวณราคาวัสดุหินย่อยเบอร์ ๒ ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทานตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวถือว่าปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหาย เป็นการกระทำละเมิด และต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

สำหรับจำนวนเงินที่ผู้ฟ้องคดีจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ควรเป็นเท่าใด นั้น เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ราคากลางที่สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดพิษณุโลก มีหนังสือลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ ชี้แจงโดยได้มีการทบทวนและตรวจสอบราคากลางงานจ้างขุดลอกคลองระบายน้ำเชื่อมระหว่างคลองอ้ายเลือกกับแม่น้ำน่าน ของโครงการชลประทานพิษณุโลก เปรียบเทียบกับราคากลางของผู้ฟ้องคดี ราคากลางที่คำนวณได้เป็นเงินจำนวน ๑๙,๑๐๓,๔๓๒.๖๖ บาท

โดยจัดทำเอกสารการคำนวณราคาวัสดุ อัตราราคางาน อัตราราคาเหล็กเส้นเสริมคอนกรีต ค่า Factor F ซึ่งมีการทบทวนราคาวัสดุโดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มตามที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลก กำหนดในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๘ โดยวัสดุทุกรายการมีราคาเท่ากับราคาวัสดุในแบบประมาณการ และราคาค่าก่อสร้างที่โครงการชลประทานพิษณุโลก ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๑ ได้จัดทำขึ้น เพื่อเสนอเป็นโครงการขุดลอกคลองระบายน้ำเชื่อมระหว่างคลองอ้ายเลื้อกกับแม่น้ำน่านที่ต้อง มีการจัดทำเร่งด่วนในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ในส่วนของวัสดุหินย่อยเบอร์ ๒ ได้ใช้ราคาขายส่งวัสดุหินย่อยเบอร์ ๒ ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลกเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๘ ที่รวมค่าขนส่งระยะทาง ๑๐ กิโลเมตร ราคาลูกบาศก์เมตรละ ๓๐๓.๗๔ บาท ค่าขนส่งจากจังหวัดพิษณุโลกถึงสถานที่ก่อสร้างระยะทาง ๔๐ กิโลเมตร หักค่าขนส่ง ๑๐ กิโลเมตรแรก คิดเป็นเงิน ๖๗.๒๑ บาท ต่อลูกบาศก์เมตร รวมเป็นเงิน ๓๗๐.๙๕ บาท ต่อลูกบาศก์เมตร ส่วนหินคลุกใช้ราคาเท่ากับที่ผู้คิดคำนวณราคากลางและคณะกรรมการ กำหนดราคากลางกำหนด คือ ราคาลูกบาศก์เมตรละ ๒๙๙.๐๗ บาท และได้คิดค่าขนส่งจาก จังหวัดพิษณุโลกถึงสถานที่ก่อสร้างคิดเป็นเงิน ๙๐.๕๓ บาท ต่อลูกบาศก์เมตร รวมเป็นเงิน ๓๘๙.๖๐ บาท ต่อลูกบาศก์เมตร ส่วนการคำนวณหาค่า Factor F ของงานก่อสร้างทางและงาน สะพานและท่อเหลี่ยม ได้มีการคำนวณจากราคางานต้นทุนของงานทุกรายการและยอดรวมทั้งโครงการ เป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๑๕,๕๖๕,๘๐๔.๑๑ บาท ซึ่งเมื่อนำยอดรวมดังกล่าวไปคำนวณหาค่า Factor F ตามประเภทของงาน ปรากฏว่าได้ค่า Factor F งานทางเท่ากับ ๑.๒๔๒๘ และค่า Factor F งานสะพาน และท่อเหลี่ยมเท่ากับ ๑.๒๐๔๑ และนำค่า Factor F ที่ได้ ไปคูณกับราคางานต้นทุนต่อหน่วยของงาน แต่ละรายการตามประเภท เมื่อนำมาคำนวณราคากลางของงานก่อสร้างทั้งโครงการแล้วเป็นเงิน จำนวน ๑๙,๑๐๓,๔๓๒.๖๖ บาท ซึ่งพิจารณาแล้วเห็นว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดพิษณุโลก ได้คำนวณราคากลางเป็นไปตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร งานก่อสร้าง ชลประทาน และงานก่อสร้างทางของคณะกรรมการควบคุมราคากลาง สำนักนายกรัฐมนตรี ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ แล้ว สำหรับความเห็นของกรมบัญชีกลาง ที่ให้ ผู้ฟ้องคดีและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๘๑๒,๓๑๙.๓๓ บาท นั้น กรมบัญชีกลาง ได้ชี้แจงต่อศาลปกครองชั้นต้น ในการคำนวณค่าความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีกำหนดราคากลางสูง เกินความเป็นจริงว่า เกิดจากการคำนวณค่าภาษีมูลค่าเพิ่มของวัสดุบางรายการซ้ำซ้อนกับค่า Factor F ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงิน ๒๗๑,๙๗๘.๔๙ บาท และการคำนวณราคากลาง รายการหินคลุกและรายการหินย่อยเบอร์ ๒ โดยใช้ราคาและคิดอัตราค่าขนส่งไม่เป็นไป ตามมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งทำให้ราคากลางของโครงการดังกล่าวสูงเกินความจริงเป็นเงินจำนวน ๕๔๐,๓๔๐.๘๔ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๘๑๒,๓๑๙.๓๓ บาท ซึ่งเมื่อพิจารณาตารางเปรียบเทียบ ค่าความเสียหาย ในการตรวจสอบราคากลางของกรมบัญชีกลาง ผลการตรวจสอบมูลค่างานก่อสร้าง คำนวณได้จำนวน ๑๘,๕๘๖,๒๖๕.๙๑ บาท มีส่วนต่างจากค่างานตามสัญญาจำนวน ๘๑๒,๓๑๙.๓๓ บาท และตารางเปรียบเทียบปริมาณงานและราคาต่อหน่วย กับราคากลางของคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ในตารางระบุรายการที่ไม่ได้ตรวจสอบราคา ๔,๓๖๗,๔๙๐.๙๔ บาท เห็นได้ว่า ยังไม่ได้มีการตรวจสอบงาน ทุกรายการที่เป็นส่วนประกอบของราคากลาง อีกทั้ง การคำนวณหาค่า Factor F ระบุค่า Factor F

เท่ากับ ๑.๒๐๓๗ ไม่ปรากฏว่าได้มีการคำนวณราคางานต้นทุนของงานทุกรายการและยอดรวมทั้งโครงการแล้วนำยอดรวมดังกล่าวไปคำนวณหาค่า Factor F ตามประเภทของงานทางและงานสะพานและท่อเหลี่ยม ซึ่งแตกต่างจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดพิษณุโลกคำนวณ ส่วนราคากลางที่ผู้ฟ้องคดีคำนวณใหม่ภายหลังนั้น ผู้ฟ้องคดีได้คำนวณหาค่า Factor F ของงานแต่ละประเภทโดยมิได้ใช้ยอดรวมราคาต้นทุนของทั้งโครงการมาคำนวณเพื่อหาค่า Factor F ของงานแต่ละประเภท การคำนวณดังกล่าวไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ จึงไม่อาจถือได้ว่าราคากลางที่ผู้ฟ้องคดีคำนวณได้เป็นจำนวน ๑๙,๕๒๗,๓๓๕.๘๑ บาท เป็นราคาที่ถูกต้อง จึงเห็นได้ว่า ผลการตรวจสอบราคากลางงานจ้างชุดลอกคลองระบายน้ำเชื่อมระหว่างคลองอ้ายเล็อกกับแม่น้ำน่านของโครงการชลประทานพิษณุโลกจำนวน ๑๙,๑๐๓,๔๓๒.๖๖ บาท ที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดพิษณุโลกคำนวณได้เป็นราคากลางที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง ในขณะที่ประมาณราคามากที่สุด เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ทำสัญญาจ้างโครงการดังกล่าววงเงินตามสัญญาจำนวน ๑๙,๓๙๘,๕๘๕.๒๔ บาท ความเสียหายที่เกิดขึ้นจึงคิดเป็นเงินจำนวน ๒๙๕,๑๕๒.๕๘ บาท ผู้ฟ้องคดีไม่ได้กระทำทุจริตเมื่อพิจารณาความร้ายแรงและความเป็นธรรม คณะกรรมการกำหนดราคากลางควรต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในอัตราร้อยละ ๖๐ ของเงินจำนวน ๒๙๕,๑๕๒.๕๘ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๑๗๗,๐๙๑.๕๕ บาท เมื่อคณะกรรมการกำหนดราคากลางมีจำนวน ๓ คน ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบ ๑ ใน ๓ ของความเสียหายดังกล่าวคิดเป็นเงินจำนวน ๕๙,๐๓๐.๕๒ บาท ดังนั้น คำสั่งกรมชลประทาน ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ เฉพาะส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าจำนวน ๕๙,๐๓๐.๕๒ บาท จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบเกินกว่าจำนวน ๕๙,๐๓๐.๕๒ บาท จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ราคากลางที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดพิษณุโลกตรวจสอบทบทวนชี้แจงต่อศาลปกครองชั้นต้นไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน เนื่องจากงานขนย้ายดินต้องรวมส่วนขยายตัวร้อยละ ๒๕ ราคาต่อหน่วยที่ถูกต้อง คือ ๑๐.๐๖ บาท ต่อลูกบาศก์เมตร และรายการค่าขนส่งและค่าติดตั้งเครื่องกว้านบานระบายซึ่งราคากลางค่าขนส่งและค่าติดตั้งที่ตรวจสอบทบทวนชี้แจงต่อศาลปกครองชั้นต้น ราคาต่อหน่วย ๖๔,๙๐๐ บาท ต่อชุด เป็นเพียงราคาค่าใช้จ่ายในการขนส่งและค่าติดตั้ง โดยเป็นค่าดำเนินการค่ารถยนต์ใช้ในงาน ค่าขนส่ง และค่ารถยก สำหรับติดตั้งเครื่องกว้านบานระบายต่อชุดเท่านั้น ยังไม่ได้รวมค่าวัสดุช่วยงานและแรงงานในการประกอบติดตั้ง นั้น ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งให้ส่งคำชี้แจงที่สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดพิษณุโลกตรวจสอบทบทวนให้ผู้ฟ้องคดีทราบแล้ว แต่ผู้ฟ้องคดีมิได้โต้แย้งการทบทวนราคากลางในรายการคำนวณค่าขนย้ายดินที่ต้องรวมส่วนขยายตัวของดินร้อยละ ๒๕ แต่อย่างไร ผู้ฟ้องคดีเพียงยกขึ้นว่ากล่าวในชั้นอุทธรณ์รวมทั้งรายการค่าขนส่งและค่าติดตั้งเครื่องกว้านบานระบาย ก็เพียงยกมาว่ากล่าวในชั้นอุทธรณ์เช่นกัน จึงเป็นข้อเท็จจริงที่ไม่ได้มีการยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลปกครองชั้นต้น และไม่ใช่อันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจยกขึ้นอ้างในชั้นอุทธรณ์ได้ ตามข้อ ๑๐๑

วรรคสอง แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนคำสั่งกรมชลประทาน ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำละเมิดแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่แจ้งตามหนังสือกรมชลประทาน ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้เงินให้แก่ทางราชการเฉพาะในส่วนที่เกินกว่าจำนวน ๖๘,๘๖๘.๙๓ บาท โดยให้มีผลย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นวันที่ออกคำสั่งดังกล่าว นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วยบางส่วน

พิพากษาแก้ เป็นให้เพิกถอนคำสั่งกรมชลประทาน ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ เฉพาะส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าจำนวน ๕๙,๐๓๐.๕๒ บาท โดยให้มีผลย้อนหลังนับแต่วันที่ออกคำสั่ง นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อผ. ๒๒/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการบำนาญ สังกัดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (กระทรวงการต่างประเทศ) ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เป็นเงิน ๖๑,๕๖๕.๘๑ ริงกิต และ ๗๐.๓๐ เหรียญสหรัฐอเมริกา ตามความเห็นของกระทรวงการคลัง สืบเนื่องจากกรณีผู้ฟ้องคดีขณะดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตกรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงจนเป็นเหตุให้นาง อ. เจ้าหน้าที่คลัง กระทำทุจริตเงินรายได้แผ่นดินและเงินงบประมาณของสถานเอกอัครราชทูตไปใช้เพื่อประโยชน์โดยมิชอบ เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหายเป็นเงิน ๑,๒๓๑,๓๑๖.๑๒ ริงกิต และ ๑,๔๐๖ เหรียญสหรัฐอเมริกา ผู้ฟ้องคดีจึงอุทธรณ์คำสั่งต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ) แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ) มีคำสั่งยืนตามความเห็นกระทรวงการคลัง ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ เห็นว่า เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงนาง อ. ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร้ายแรงกรณีนำเงินรายได้แผ่นดินของสถานเอกอัครราชทูตซึ่งอยู่ในความดูแลไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้กำหนดไว้ในคำสั่งดังกล่าวว่า ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนพิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนดเพื่อหาตัวบุคคลซึ่งจะต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบทางแพ่งเกี่ยวกับความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ทางราชการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว คณะกรรมการได้ดำเนินการตรวจสอบพยานหลักฐานเอกสาร และสอบปากคำผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ฟ้องคดีได้ให้ถ้อยคำแก่คณะกรรมการ ๒ ครั้ง เมื่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบได้ทำการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว จึงได้ความว่า นาง อ. ผู้กระทำทุจริตต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพิ่มจำนวน ส่วนเจ้าหน้าที่อื่นที่ต้องร่วมรับผิดชอบกับนางอรรวรรณมีจำนวน ๗ คน ในจำนวนนี้มีผู้ฟ้องคดี

ซึ่งดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูต มีหน้าที่กำกับดูแลงานของสถานเอกอัครราชทูตในฐานะผู้บังคับบัญชา แต่ไม่ควบคุมกำกับดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย จนเป็นช่องทางให้นาง อ. อาศัยโอกาสจากการปฏิบัติหน้าที่ที่กระทำทุจริต พฤติการณ์เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการต้องเสียหาย ทั้งนี้ คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิดมีความเห็นให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและผู้บังคับบัญชาต้องร่วมรับผิดชอบ โดยให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบเป็นเงิน ๑๒,๙๘๖.๑๐ ริงกิต ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดดังกล่าว แต่กระทรวงการคลังเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเงินจำนวน ๖๑,๕๖๕.๘๑ ริงกิต และ ๗๐.๓๐ เหรียญสหรัฐอเมริกา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามความเห็นกระทรวงการคลังภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาแล้วมีความเห็นยืนตามความเห็นกระทรวงการคลัง และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์แก่ผู้ฟ้องคดีด้วยแล้ว เห็นได้ว่า ในการดำเนินการสอบสวนและออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนและการวินิจฉัยอุทธรณ์ ได้เป็นไปตาม พ.ร.บ. ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ทุกประการแล้ว แม้ตามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงกรณีนาง อ. จะมีเนื้อความระบุว่าเป็นการออกคำสั่งโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๙๓ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่ในคำสั่งดังกล่าวได้ระบุด้วยว่า ให้คณะกรรมการชุดเดียวกันนี้มีอำนาจดำเนินการสอบสวนเพื่อหาผู้รับผิดชอบทางละเมิดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อหาตัวบุคคลซึ่งจะต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบทางแพ่ง เมื่อไม่ได้มีบทบัญญัติของกฎหมายบัญญัติห้ามมิให้แต่งตั้งคณะบุคคลชุดเดียวกัน เป็นทั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย และคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดในกรณีเดียวกัน คณะบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงจึงมีอำนาจหน้าที่เป็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ตามข้อ ๘ ของระเบียบดังกล่าวด้วยอีกหน้าที่หนึ่ง นอกจากนี้ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มิได้กำหนดให้ต้องดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาเหมือนกับกรณีการสอบสวนทางวินัยของข้าราชการ และโดยสภาพ คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดก็ยังไม่อาจระบุตัวเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดหรือจำนวนค่าเสียหายที่หน่วยงานของรัฐได้รับจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้จนกว่าจะมีการสอบสวนแล้วเสร็จ โดยเมื่อได้พิจารณำบันทึกการให้ถ้อยคำของผู้ฟ้องคดีต่อคณะกรรมการสอบสวน และคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด จะเห็นได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รับทราบจากผู้ฟ้องคดีให้ถ้อยคำ ในฐานะพยานหรือผู้อาจมีส่วนเกี่ยวข้อง ได้รู้และเข้าใจในสาระสำคัญของการให้ถ้อยคำแก่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด และได้พยายามชี้แจงโดยมีสาระสำคัญ

ว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่อแต่อย่างใด ซึ่งต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีได้มีโอกาสชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเป็นธรรม ตามข้อ ๑๕ ของระเบียบดังกล่าวแล้ว และเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเอกอัครราชทูต ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดในสถานเอกอัครราชทูตกรุงกัวลาลัมเปอร์ ระหว่างเดือนมีนาคม ๒๕๕๐ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๒ มีหน้าที่กำกับดูแลงานราชการเรื่องความสัมพันธ์และความร่วมมือทวิภาคีกับประเทศผู้รับปฏิบัติราชการตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และกำกับดูแลงานของสถานเอกอัครราชทูต ผู้ฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎ และระเบียบที่เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของสถานเอกอัครราชทูต เพื่อดูแลสั่งการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ ผู้ฟ้องคดีทราบว่างาง อ. จัดทำงบเดือนล่าช้า ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๖๘ ของระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง พ.ศ. ๒๕๒๐ ซึ่งเป็นระเบียบที่ใช้บังคับใช้ในขณะนั้น นับแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๐ จนถึงเดือนมีนาคม ๒๕๕๑ รวมระยะเวลา ๕ เดือน จนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องทวงถาม และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีโทรเลขแจ้งให้ส่งงบเดือนดังกล่าวโดยด่วนเพื่อลดความเสี่ยงในการบริหารงบประมาณ แต่นาง อ. ยังคงส่งงบเดือนล่าช้าเรื่อยมาจนกระทั่งถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๒ จนทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องมีโทรเลขแจ้งให้ส่งงบเดือนโดยด่วนอยู่ตลอดเวลาดังกล่าว รวมระหว่างเดือนมีนาคม ๒๕๕๑ ถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๒ มีบันทึกโทรเลขเดือนทั้งสิ้น ๖ ฉบับ แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ดำเนินการใด คงเร่งรัดด้วยวาจาให้นาง อ. จัดทำงบเดือนภายในกำหนดเวลา ทั้งที่เห็นว่านาง อ. ไม่สามารถดำเนินการได้ และแม้ผู้ฟ้องคดีจะอ้างว่าได้วางระบบให้เจ้าหน้าที่ด้านการคลังถูกตรวจสอบโดยคณะกรรมการตรวจสอบการรับจ่ายเงิน คณะกรรมการเก็บรักษาเงิน และหัวหน้าสำนักงาน แต่ผู้ฟ้องคดีไม่เคยรายงานว่ามีผลผิดปกติหรือตั้งข้อสังเกตว่าอาจมีการทุจริตด้านการเงินแต่อย่างใด และผู้ฟ้องคดีไม่ได้ตรวจสอบความถูกต้องของงบเดือน และไม่ได้ตรวจสอบว่าคณะกรรมการที่ผู้ฟ้องคดีแต่งตั้งขึ้นเพื่อตรวจสอบการบัญชีนั้น ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างครบถ้วนถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องหรือไม่ กรณีจึงต้องถือว่า ผู้ฟ้องคดีมิได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างครบถ้วนถูกต้องตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง พ.ศ. ๒๕๒๐ และระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ ซึ่งใช้บังคับในขณะเกิดเหตุ และตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งใช้บังคับแทนระเบียบทั้งสองฉบับข้างต้น การปฏิบัติหน้าที่ราชการของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นไปด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง อันเป็นการกระทำละเมิดตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อการกระทำทุจริตของนาง อ. ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ อีกทั้ง การสืบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัย และการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดนั้น เป็นกระบวนการที่แตกต่างกัน มีหลักเกณฑ์การพิจารณาและขั้นตอนตามกฎหมายในการพิจารณาที่แตกต่างกัน การที่คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำผิดทางวินัยรายงานผลการสืบสวนและความคิดเห็นว่า ไม่ปรากฏ

พฤติการณ์ว่าผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่โดยจงใจฝ่าฝืนการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือประมาทเลินเล่อ ต่อหน้าที่ราชการ อันจะมีมูลความผิดทางวินัย อันเป็นการสรุปว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดี ไม่เข้าข่ายเป็นการกระทำผิดทางวินัยข้าราชการ ซึ่งเป็นคนละกรณีกับการสอบข้อเท็จจริง เกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ จึงย่อมไม่มีผลกระทบไปถึงผลการพิจารณา เกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดซึ่งได้ดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ส่วนประเด็นที่ผู้ฟ้องคดี อ้างว่า การตั้งคณะกรรมการชุดดังกล่าวจึงไม่ถูกต้อง เนื่องจากประธานกรรมการชุดดังกล่าว มีอาวุโสทางราชการต่ำกว่าผู้ฟ้องคดีนั้น ประเด็นดังกล่าวเป็นข้อที่ไม่ได้ว่ากล่าวกันมาโดยชอบใน ศาลปกครองชั้นต้น ศาลจึงไม่อาจรับไว้พิจารณาได้ ตามข้อ ๑๐๑ วรรคสอง ของระเบียบของ ที่ประชุมใหญ่ฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ สำหรับประเด็นว่า ผู้ฟ้องคดี ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นจำนวนเงินเท่าใดนั้น เมื่อตามรายงานผลการสอบสวนของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดได้สรุปความเสียหาย ไว้ในข้อ ๔.๑ ความว่า ความเสียหาย ๔.๑.๑ กรณีเงินรายได้ฯ ที่ขาดหายไป... (๒) ไม่บันทึกรับเงิน รายได้ฯ ๓ รายการ คือ (ข) กรณีมีใบนำส่งเงินรายได้ของฝ่ายกงสุล แต่ไม่มีหลักฐานการรับเงิน ของฝ่ายคลัง เป็นเงิน ๑๒๙,๗๐๕ ริงกิต (หักส่วนที่นาง อ. บันทึกรายได้ฯ ต่ำกว่าหลักฐาน เดือนธันวาคม ๒๕๔๙) ซึ่งเห็นได้ว่า ความเสียหายรายการนี้ได้เกิดขึ้นในเดือนธันวาคม ๒๕๔๙ ซึ่งขณะนั้นผู้ฟ้องคดียังไม่ได้เข้าดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตกรุงกัวลาลัมเปอร์ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดี จึงไม่ต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายในส่วนนี้ เมื่อพิจารณาระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำละเมิด และความเป็นธรรมตามมาตรา ๘ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กรณีของผู้ฟ้องคดีเป็นความรับผิดในฐานะผู้บังคับบัญชาสูงสุดของสถานเอกอัครราชทูต ซึ่งกระทำละเมิดโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง การที่กระทรวงการคลังพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดี ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๕ ของความเสียหายที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับ จึงเหมาะสมเป็นธรรมตามควรแก่กรณีแล้ว เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหายรวมเป็นเงิน ๑,๒๓๑,๓๑๖.๑๒ ริงกิต และ ๑,๔๐๖ เหรียญสหรัฐอเมริกา หักส่วนที่ผู้ฟ้องคดีไม่ต้องรับผิดชอบออกจำนวน ๑๒๙,๗๐๕ ริงกิต คงเหลือคิดเป็นเงิน ๑,๑๐๑,๖๑๑.๑๒ ริงกิต และ ๑,๔๐๖ เหรียญสหรัฐอเมริกา ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในอัตราร้อยละ ๕ ของจำนวนเงิน ดังกล่าว คิดเป็นเงิน ๕๕,๐๘๐.๕๖ ริงกิต และ ๗๐.๓๐ เหรียญสหรัฐอเมริกา ดังนั้น คำสั่งให้ ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเงิน ๖๑,๕๖๕.๘๑ ริงกิต และ ๗๐.๓๐ เหรียญสหรัฐอเมริกา จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเฉพาะส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชดใช้ ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าจำนวน ๕๕,๐๘๐.๕๖ ริงกิต และ ๗๐.๓๐ เหรียญสหรัฐอเมริกา และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย บางส่วนด้วยเช่นกัน ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

พิพากษากลับ เป็นให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เฉพาะส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าจำนวน ๕๕,๐๘๐.๕๖ ริงกิต และ ๗๐.๓๐ เหรียญสหรัฐอเมริกา

และเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าจำนวนดังกล่าวข้างต้น โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่มีคำสั่งและคำวินิจฉัยดังกล่าว

กรณีคดีเป็นอันถึงที่สุด

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๑๗/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานราชการทั่วไป ตามสัญญาจ้างพนักงานราชการ ตำแหน่งคนงานทดลองการเกษตร สถาบันวิจัยยาง และปฏิบัติงานที่ศูนย์วิจัยยางหนองคาย ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดผู้ถูกฟ้องคดี (กรมวิชาการเกษตร) โดยได้เริ่มปฏิบัติงาน ตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๘ เป็นระยะเวลา ๑๐ ปี ต่อมา ได้มีการประกาศใช้ พ.ร.บ. การยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ โดยมีการจัดตั้งการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) และให้โอนบรรดากิจการ เงิน ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน ภาระผูกพัน และงบประมาณของผู้ถูกฟ้องคดีเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของสถาบันวิจัยยางไปเป็นของ กยท. ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ แจ้งสถาบันวิจัยยาง ให้แจ้งเจ้าหน้าที่ในสังกัดที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจการที่ต้องโอนไปเป็นของ กยท. เพื่อทราบว่าจะโอนไปปฏิบัติงานกับ กยท. ให้แจ้งความจำนงต่ออธิบดีของผู้ถูกฟ้องคดีตามแบบแจ้งความจำนงในการปฏิบัติงานกับ กยท. ตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นแบบแจ้งความจำนงในการปฏิบัติงานกับ กยท. ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๘ ต่ออธิบดีของผู้ถูกฟ้องคดี หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๘ ส่งรายชื่อข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการที่แจ้งความจำนงจะโอนไปปฏิบัติงานกับ กยท. ให้ กยท. ทราบ โดยมีรายชื่อผู้ฟ้องคดีรวมอยู่ด้วย ต่อมา กยท. ได้มีหนังสือแจ้งกำหนดวันรายงานตัวของเจ้าหน้าที่ที่จะโอนไปปฏิบัติงานกับ กยท. คือ วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ ผู้ฟ้องคดีจึงได้ไปรายงานตัวในวันดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การโอนไปปฏิบัติงานที่ กยท. ของผู้ฟ้องคดีเป็นกรณีตามมาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน แต่ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับค่าตอบแทนการออกจากราชการ โดยไม่มีความผิดตามที่ควรได้รับตามมาตรา ๗๒ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. การยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือถึงอธิบดีของผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อขอให้จ่ายเงินค่าตอบแทนดังกล่าวตามข้อ ๖ (๕) ของประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง สิทธิประโยชน์ของพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งต่อมาได้รับแจ้งตามหนังสือของผู้ถูกฟ้องคดีลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ ว่า กรณีของผู้ฟ้องคดีไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับค่าตอบแทนการออกจากราชการโดยไม่มีความผิดตามข้อ ๓๐ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่จ่ายเงินดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวนสิบเท่าของอัตราค่าตอบแทนที่ได้รับอยู่ก่อนวันออกจากราชการ รวมเป็นเงิน ๑๓๒,๘๕๐ บาท ตามข้อ ๖ (๕) ของประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการดังกล่าว และดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน

๑๓๒,๘๕๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระแล้วเสร็จ เห็นว่า แม้การโอนพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีไปเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของ กยท. จะเกิดจากความสมัครใจของพนักงานผู้นั้น แต่เมื่อ กยท. เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นใหม่ ซึ่ง พ.ร.บ. การยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๗๒ วรรคสอง ได้บัญญัติเกี่ยวกับการโอนพนักงานหรือลูกจ้างไว้ โดยให้ถือว่าเป็นการออกจากงาน เพราะทางราชการยุบตำแหน่งหรือเลิกจ้างโดยไม่มี ความผิดและให้ได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง อันเป็นการให้สิทธิประโยชน์ทดแทนเพื่อสร้างแรงจูงใจให้พนักงานหรือลูกจ้างของผู้ถูกฟ้องคดีโอนไปเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของ กยท. เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานราชการของสถาบันวิจัยยาง สังกัดผู้ถูกฟ้องคดี ตามสัญญาจ้างพนักงานราชการ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นสัญญาจ้างฉบับสุดท้าย ผู้ฟ้องคดีจึงมีสถานะเป็นพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดี การให้ผู้ฟ้องคดีโอนไปปฏิบัติงานกับ กยท. จึงถือเป็นการให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นพนักงานออกจากงาน เพราะทางราชการเลิกจ้างโดยไม่มี ความผิดและมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนการเลิกจ้างเป็นบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้างตามบทบัญญัติมาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๗๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีได้รับค่าตอบแทนการเลิกจ้างตาม พ.ร.บ. การยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่อธิบดีของผู้ถูกฟ้องคดีได้สั่งการเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙ แจ้งพนักงานราชการที่ไปอยู่ กยท. ทราบว่า พนักงานราชการดังกล่าวไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับค่าตอบแทนการออกจากราชการโดยไม่มี ความผิด อันเป็นการแสดงให้เห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีจะไม่จ่ายค่าตอบแทนการเลิกจ้างดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายไม่ได้รับค่าตอบแทนการเลิกจ้างตามสิทธิที่พึงมีพึงได้ตามกฎหมาย กรณีจึงถือว่าเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ทำการละเมิดตามมาตรา ๒๐๖ ประกอบมาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานราชการสังกัดผู้ถูกฟ้องคดี ตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๘ ตามสัญญาจ้าง ต่อเนื่องกันมาจนถึงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๘ รวมเป็นระยะเวลา ๑๐ ปี ๑ เดือน ๕ วัน หรือคิดเป็น ๑๒๑ เดือน โดยผู้ฟ้องคดีได้รับค่าตอบแทนเดือนสุดท้ายก่อนออกจากงานเป็นเงิน ๑๒,๘๕๐ บาท ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิได้รับบำเหน็จเป็นค่าตอบแทนการออกจากงานเพราะทางราชการเลิกจ้างโดยไม่มี ความผิด เป็นเงินจำนวน ๑๒๙,๘๗๓ บาท ตามนัยข้อ ๗ (๑๒) ข้อ ๑๖ ข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ ข้อ ๑๙/๔ แห่งระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๑๙ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเป็นเงินจำนวนนี้ พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปีนับแต่วันที่ทำการละเมิดให้แก่ผู้ฟ้องคดี แต่โดยที่คดีนี้ผู้ฟ้องคดีมีคำขอทนายฟ้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายเงินค่าตอบแทนการออกจากงานให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน ๑๓๒,๘๕๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปีของต้นเงินดังกล่าว นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระแล้วเสร็จ ศาลจึงพิพากษาโดยมีคำบังคับให้ผู้ฟ้องคดีจ่ายดอกเบี้ยได้ไม่เกินคำขอที่ผู้ฟ้องคดีขอมา และเมื่อศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระค่าตอบแทนการออกจากราชการให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๑๒๘,๘๐๐ บาท

พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ผู้ฟ้องคดี ไม่ได้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นในส่วนที่กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้เงินให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๑๒๘,๘๐๐ บาท จึงเป็นอันถึงที่สุดสำหรับผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระค่าตอบแทนการออกจากราชการให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๑๒๘,๘๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระแล้วเสร็จ ทั้งนี้ ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด และคืนค่าธรรมเนียมศาลบางส่วน ตามส่วนของการชนะคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วยในผล

พิพากษายืน

การแสวงหาข้อเท็จจริงของศาล

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๙๘๒/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการบำนาญ ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย สืบเนื่องจากในขณะที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนายตรวจศุลกากร ระดับ ๖ สังกัดด่านศุลกากรแม่กลอง สำนักงานศุลกากรภาคที่ ๑ ปฏิบัติหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าที่นำเข้าสู่ส่งออก ประเมินราคาสินค้า สืบสวนและปราบปรามการกระทำผิดตามกฎหมายศุลกากร และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชา มอบหมาย โดยเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ผู้ฟ้องคดีได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา ให้ปฏิบัติหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าทัณฑ์บน (น้ำมันปาล์ม) ของบริษัท พ. เพื่อส่งออกคืนแก่ผู้ขาย ไปยังประเทศกัมพูชา บรรทุกโดยเรือ ช. ทำการขนถ่าย ณ ท่าเรือวัดช่องลม จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (กรมศุลกากร) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด เนื่องจากปรากฏว่า บริษัท พ. ได้นำเข้าสินค้าน้ำมันปาล์มจากประเทศมาเลเซีย ในช่วงเดือนเมษายนและเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘ โดยยกเว้นค่าภาษีอากร ได้ปฏิบัติพิธีการส่งออก น้ำมันปาล์มเป็นเท็จ ซึ่งข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าไม่มีสินค้าน้ำมันปาล์มคงเหลืออยู่ในคลังสินค้า ก่อนที่จะมีการส่งออก และไม่มีการขนถ่ายสินค้าจากคลังสินค้าทัณฑ์บนมายังท่าปลายทาง เพื่อบรรทุกลงเรือ ซึ่งเรือมิได้เดินทางไปประเทศกัมพูชาแต่อย่างใด โดยคณะกรรมการดังกล่าว มีความเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำการโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหาย ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (อธิบดีกรมศุลกากร) ได้มีคำสั่ง ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๖ ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเงิน จำนวน ๑๓,๒๕๘,๔๕๑.๒๐ บาท ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสืออุทธรณ์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ จึงได้แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ไปยังกระทรวงการคลัง แต่ในขณะที่ฟ้องคดีผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์แต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า คำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่เป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดี เนื่องจาก ผู้ฟ้องคดีได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริตและกระทำการตามหน้าที่ด้วยความระมัดระวังตามสมควรแล้ว

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

มิได้กระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงตามที่ถูกกล่าวหาแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๖ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน ๑๓,๒๕๘,๔๕๑.๒๐ บาท

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า บริษัท พ. ได้ทำการขนถ่ายน้ำมันปาล์ม น้ำหนัก ๙๒๑,๒๔๑.๒๐ กิโลกรัม ลงเรือ ช. โดยใช้รถยนต์ ๕ คัน โดยผู้ฟ้องคดีได้ทำหน้าที่รับบรรทุกน้ำมันปาล์มดังกล่าวและได้รับรองการรับบรรทุกใบขนสินค้าขาออก โดยสลักหลังใบขนสินค้าขาออกและลงลายมือชื่อกำกับ แต่จากการตรวจสอบรายละเอียดของรถยนต์ทั้งห้าคันที่ใช้บรรทุกน้ำมันปาล์มดังกล่าวกับสำนักงานขนส่งจังหวัดสมุทรปราการ ปรากฏว่า การใช้รถยนต์ดังกล่าวทั้งห้าคันบรรทุกน้ำมันปาล์มจำนวน ๖๒ เทียว ไม่สามารถบรรทุกน้ำมันปาล์มน้ำหนัก ๙๒๑,๒๔๑.๒๐ กิโลกรัม ได้ ทั้งนี้ ผู้ฟ้องคดีสามารถคำนวณหาน้ำหนักของน้ำมันปาล์มที่บรรทุกมากับรถบรรทุกทั้งห้าคันได้ โดยคำนวณจากน้ำหนักบรรทุกที่อยู่บนตัวถังด้านนอกข้างซ้ายของรถบรรทุกแต่ละคันตามที่กำหนดในข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒ ระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการตรวจสภาพรถของพนักงานตรวจสภาพ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งจะให้ผู้ฟ้องคดีทราบได้ว่ารถบรรทุกทั้งห้าคันไม่สามารถบรรทุกน้ำมันปาล์มน้ำหนัก ๙๒๑,๒๔๑.๒๐ กิโลกรัม ได้ภายใน ๖๒ เทียว และกรณีของรถบรรทุกที่มีลักษณะเป็นแท็งก์เพื่อบรรทุกสินค้าที่เป็นของเหลว น้ำหนักบรรทุกจะถูกกำหนดไว้ชัดเจนตามความจุของแท็งก์ แม้จะมีการเพิ่มปริมาณน้ำหนักบรรทุกเกินกว่าน้ำหนักที่ระบุไว้ก็สามารถเพิ่มความจุได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น ดังนั้น แม้จะมีการเพิ่มปริมาณน้ำหนักบรรทุกเกินกว่าน้ำหนักที่ระบุจริงตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง ก็ไม่สามารถบรรทุกน้ำมันปาล์มจำนวนดังกล่าวได้ภายใน ๖๒ เทียว นอกจากนั้น ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นหน่วยงานศุลกากรปลายทางมิได้โทรศัพท์หรือวิทย์ หรือโทรสาร (FAX) แจ้งเลขที่ใบขนสินค้าขาออก หมายเลขทะเบียนยานพาหนะที่ใช้ขนส่ง หมายเลขคอนเทนเนอร์ ชนิด จำนวน และน้ำหนักของสินค้า จำนวนและหมายเลขดวงตรา กศก. พร้อมวันและเวลาที่ยานพาหนะที่ใช้ขนส่งไปถึงให้หน่วยงานศุลกากรต้นทางทราบทันทีที่สินค้าส่งไปถึง ตามนัยข้อ ๕ ๐๒ ๐๒ ๑๘ วรรคสี่ ของประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๔๔ และการที่ผู้ฟ้องคดีได้ตรวจสอบซีลตะกั่วที่รถยนต์บรรทุกน้ำมันปาล์มคันแรกแล้วพบว่า มีการซีลดวงตราตะกั่วที่ฝาเปิดปิดแท็งก์ด้านบน จำนวน ๒ ดวง และที่วาล์วเปิดปิดท่อส่งน้ำมัน จำนวน ๑ ดวง มีไซท์วาล์วหัวจ่าย ๑ ดวง ตามที่มีการสลักหลังรายการตรวจปล่อยหลังใบขนสินค้าขาออกคลังสินค้าทัณฑ์บน เลขที่ ๐๕๐๕ ๑๐๕๔๙ ๐๔๙๘๕ ผู้ฟ้องคดีจึงควรต้องตั้งเป็นข้อสงสัยหรือสอบถามกลับไปยังต้นทางเพื่อสอบถามการดำเนินการกรณีมัดซีลตะกั่วดังกล่าวเพื่อให้การควบคุมการตรวจปล่อยและการรับบรรทุกน้ำมันปาล์มเป็นไปด้วยความถูกต้อง ไม่ให้มีการลักลอบขนถ่ายน้ำมันปาล์มในระหว่างทาง หรือต้องรายงานผู้บังคับบัญชาให้พิจารณาสั่งการตามควรแก่กรณี ตามข้อ ๕ ๐๒ ๐๒ ๑๙ วรรคหนึ่ง ของประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๔๔ อีกทั้งในการตรวจสอบการซีลตะกั่วที่รถบรรทุกน้ำมันปาล์มในเที่ยวถัดมา ผู้ฟ้องคดีได้ทำการตรวจสอบเฉพาะวาล์วเปิดปิดท่อส่งน้ำมันซึ่งมีการซีลดวงตะกั่ว จำนวน ๑ ดวง เท่านั้น ทั้งที่สภาพของรถบรรทุกน้ำมันปาล์มดังกล่าวมีฝาเปิดปิดแท็งก์ด้านบนซึ่งอาจเป็นช่องทางในการลักลอบขนถ่ายน้ำมันปาล์มออกไปได้ ทั้งนี้ ไม่ปรากฏว่าสำนักงานศุลกากรที่ควบคุมการขนย้าย

ได้กำหนดวิธีการแจ้งการย้ายอย่างอื่นนอกเหนือจากวิธีการที่กำหนดในข้อ ๕ ๐๒ ๐๒ ๑๘ วรรคสี่ ของประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยได้แจ้งวิธีการดังกล่าวให้หน่วยงานศุลกากรต้นทาง และหน่วยงานศุลกากรปลายทางทราบและถือปฏิบัติระหว่างกันแล้วตามข้อ ๕ ๐๒ ๐๒ ๑๘ วรรคห้า ของประมวลระเบียบดังกล่าว ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีได้ทำการตรวจปล่อยและรับการบรรจุทุกต่อไป จนแล้วเสร็จ โดยสลักรับรองการรับบรรจุทุกในใบขนสินค้าขาออกดังกล่าว จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดี ไม่ได้ถือปฏิบัติให้เป็นไปตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๕ ๐๒ ๐๑ ๐๒ ประกอบข้อ ๕ ๐๒ ๐๒ ๑๙ ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาแล้วข้างต้น การที่ผู้ฟ้องคดีได้รับรองใบขนสินค้าขาออก โดยการสลักรายการรับบรรจุทุกหลังใบขนสินค้าขาออกมีผลทำให้บริษัท พ. ได้รับประโยชน์จากการนำใบขนสินค้าขาออกไปตัดบัญชีวัตถุดิบน้ำมันปาล์มในคลังสินค้าที่บริษัทนำเข้ามา จากประเทศมาเลเซีย (ใบขนสินค้าขาเข้าจำนวน ๖ ฉบับ ตามที่ระบุไว้ในใบขนสินค้าขาออก) โดยได้รับการยกเว้นค่าภาษีอากร ซึ่งมีราคาประเมิน ๒๐,๗๑๕,๐๓๓.๘๒ บาท อากร ๒๙,๖๒๒,๔๙๖ บาท และภาษีมูลค่าเพิ่ม ๓,๕๒๓,๖๓๒ บาท รวมค่าภาษีอากร ๓๓,๑๔๖,๑๒๘ บาท พฤติการณ์ดังกล่าว ของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการกระทำด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุทำให้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหาย กรณีจึงถือได้ว่าเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าการละเมิดดังกล่าวเกิดจากความผิดหรือความบกพร่อง ของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กำหนด ให้เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้ารับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๘๐ ของความเสียหายจำนวน ๓๓,๑๔๖,๑๒๘ บาท คิดเป็นเงิน ๒๖,๕๑๖,๙๐๒.๔๐ บาท โดยให้นาย พ. ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำการตรวจปล่อยน้ำมันปาล์มของบริษัท พ. และผู้ฟ้องคดีซึ่งได้รับมอบหมาย ให้รับบรรจุทุกน้ำมันปาล์มลงเรือ ช. รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนคนละกึ่งหนึ่งของความเสียหาย จำนวน ๒๖,๕๑๖,๙๐๒.๔๐ บาท คิดเป็นเงินคนละ ๑๓,๒๕๘,๔๕๑.๒๐ บาท จึงเป็นการกำหนด สัดส่วนความรับผิดที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรม ตามนัยมาตรา ๘ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้ว การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๖ ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเงิน ๑๓,๒๕๘,๔๕๑.๒๐ บาท จึงชอบด้วยกฎหมาย นอกจากนี้ การที่ ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงที่ได้จากการแสวงหาข้อเท็จจริงจากคู่กรณีทั้งสอง ฝ่ายครบถ้วนเพียงพอที่ศาลจะสามารถดำเนินกระบวนการพิจารณาและมีคำพิพากษาหรือคำสั่งได้แล้ว โดยไม่จำเป็นต้องแสวงหาข้อเท็จจริงจากคำเบิกความของนาย ส. ต้นเรือของเรือ ช. ตามคำขอของผู้ฟ้องคดีอีก นั้น เป็นการใช้ดุลพินิจในการรับพยานหลักฐานของศาล ตามมาตรา ๕๕ วรรคสาม แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ ข้อ ๕ วรรคหนึ่ง และข้อ ๕๐ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ มิได้ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง แต่ประการใด ที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพาทขายยื่น

เนื้อหาแห่งคดี

ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีจัดซื้อที่ดินเพื่อใช้เป็นที่กำจัดขยะมูลฝอย
ในราคาสูงกว่าความเป็นจริง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๓๘๖/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองฟ้องว่า เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ขณะผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ดำรงตำแหน่ง
ผู้อำนวยการกองอนามัย ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบริหารงานสาธารณสุข
ผู้ฟ้องคดีที่ ๓ ดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายการโยธา ผู้ฟ้องคดีที่ ๔ ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงาน
สาธารณสุขชุมชน ๔ สังกัดเทศบาลเมืองลำปาง (ในขณะนั้น) ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการ
จัดซื้อที่ดินเพื่อใช้เป็นที่กำจัดขยะมูลฝอยโดยวิธีพิเศษ ครั้งที่ ๑ ตามคำสั่งลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๐
ต่อมา มีการร้องเรียนเรื่องการจัดซื้อที่ดินดังกล่าว ซึ่งสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๙
จังหวัดลำปาง ได้ตรวจสอบสืบสวนแล้วแจ้งผลการตรวจสอบไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
(นายกเทศมนตรีนครลำปาง) ว่า คณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษตามคำสั่งดังกล่าวไม่ได้ปฏิบัติ
ตามกฎหมายพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริต ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต
หรือโดยมิชอบ ทำให้ทางราชการเสียหายซื้อที่ดินในราคาที่สูงกว่าที่เจ้าของที่ดินตกลงขาย
และได้รับเงินจริง เป็นเงิน ๘,๙๑๙,๕๗๐ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ
สอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด คณะกรรมการสอบสวนแล้วมีความเห็นว่า พฤติการณ์
ยังมีอาจถือได้ว่ามีเจตนาทุจริตหรือจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงจนเป็นเหตุให้เทศบาล
นครลำปางได้รับความเสียหาย แต่เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ส่งสำนวนการสอบสวนไปให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓
(กระทรวงการคลัง) ตรวจสอบ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีหนังสือลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๔
แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า พฤติการณ์ของคณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษถือว่าเป็นการกระทำด้วย
ความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเป็นเหตุให้เทศบาลนครลำปางได้รับความเสียหาย
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้มีคำสั่งลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองชดใช้ค่าสินไหมทดแทน
คนละ ๙๖๙,๐๐๔.๘๐ บาท ผู้ฟ้องคดีทั้งสองไม่เห็นพ้องด้วยจึงยื่นอุทธรณ์คำสั่งและขอทุเลาการบังคับ
ตามคำสั่งทางปกครอง ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือจังหวัดลำปางลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕
แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองทราบว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (ผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง) ในฐานะผู้มีอำนาจ
พิจารณาคำอุทธรณ์ พิจารณาแล้วไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์และคำขอทุเลาการบังคับตามคำสั่ง
ดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่าตนได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายและ
ดำเนินการตามกฎหมายแล้ว และมูลกรณีเกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่มีอำนาจ
ออกคำสั่ง เนื่องจากพ้นสปีนับแต่วันทำละเมิดแล้ว คำสั่งดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย
จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง เพิกถอนความเห็นกระทรวงการคลัง ตามหนังสือ
ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๔ ในส่วนที่พิจารณามีความเห็นให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองชดใช้ค่าเสียหาย และ

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

เพิกถอนคำสั่งเทศบาลนครลำปาง ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ ในส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองใช้
ค่าสินไหมทดแทน และหนังสือจังหวัดลำปาง ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า คดีนี้เป็นกรณีที่เทศบาลนครลำปางในฐานะ
หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดไม่ต้องรับผิด แต่กระทรวงการคลังเห็นว่าต้องรับผิด
เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับหนังสือแจ้งผลการพิจารณาจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๔
การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน
กรณีการจัดซื้อที่ดินทิ้งขยะ ครั้งที่ ๑ คนละ ๙๖๙,๐๐๔.๘๐ บาท จึงเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องให้
ผู้ฟ้องคดีทั้งสองใช้ค่าสินไหมทดแทนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่ง
ตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิด
ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ อย่างไรก็ตาม พยานหลักฐานในสำนวนคดีไม่ปรากฏว่าได้มี
การทำสัญญาซื้อขายที่ดินเมื่อใด แต่ยอมอนุমানได้ว่า คือวันที่มีการเบิกจ่ายเงินค่าที่ดินตามฎีกา
เบิกเงินนอกงบประมาณรายจ่าย ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
มีคำสั่งลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการออกคำสั่งเมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันทำละเมิด
ตามมาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่โดยที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
ได้มอบอำนาจให้นาย ว. ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีอาญากับคณะกรรมการจัดซื้อ
โดยวิธีพิเศษทั้งสองครั้งอันมีผู้ฟ้องคดีทั้งสองรวมอยู่ด้วย ในความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ซื้อ ทำ
จัดการหรือรักษาทรัพย์สินใดๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต อันเป็นการเสียหายแก่รัฐ เทศบาล
สุขาภิบาลหรือเจ้าของทรัพย์สินนั้น และฐานเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่
โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต
ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ และมาตรา ๑๕๗ ประกอบกับมาตรา ๘๓ จึงเป็นกรณี
ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีเจตนาให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับโทษทางอาญาในความผิดที่มีการกล่าวหา
เมื่อความผิดอาญาที่กล่าวหาเมื่ออายุความยี่สิบปีและสิบห้าปี ตามลำดับ ตามมาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง
(๑) และ (๒) แห่งประมวลกฎหมายอาญา อันเป็นกรณีที่อายุความทางอาญายาวกว่าอายุความ
ทางแพ่ง การใช้สิทธิเรียกร้องให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนทางแพ่งจึงใช้อายุความ
ทางอาญาที่ยาวกว่ามาใช้บังคับ ตามมาตรา ๔๔๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ ประกอบกับมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เมื่อได้
วินิจฉัยแล้วว่า วันที่มีการกระทำละเมิดเกิดขึ้น คือวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
ได้ออกคำสั่งลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองใช้ค่าสินไหมทดแทนคนละจำนวน
๙๖๙,๐๐๔.๘๐ บาท จึงเป็นการออกคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนภายในระยะเวลาที่กฎหมาย
กำหนด และเมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการดำเนินการ
จัดซื้อที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยโดยวิธีพิเศษ ครั้งที่ ๑ ไม่ได้เชิญเจ้าของที่ดิน
โดยตรงมาเสนอราคา แต่ได้ดำเนินการจัดซื้อที่ดินผ่านนาย ศ. ผู้รับมอบอำนาจจากเจ้าของที่ดิน
จึงเป็นกรณีที่คณะกรรมการฯ ไม่ได้ปฏิบัติตามข้อ ๒๑ วรรคสอง ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบกับคณะกรรมการฯ

ได้นำราคาที่ดินที่นาย ศ. กล่าวอ้างว่าซื้อขายกันในราคาไร่ละ ๑๒๐,๐๐๐ บาท มาเป็นฐานข้อมูล เพื่อประกอบการพิจารณาต่อรองราคาเหลือราคาไร่ละ ๙๒,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นราคาที่สูงกว่าราคาประเมินของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำปางและธนาคารพาณิชย์ที่มีราคาประเมินไร่ละ ๖๐,๐๐๐ บาท ซึ่งหากคณะกรรมการฯ ได้ทำการติดต่อซื้อขายกับเจ้าของที่ดินแต่ละแปลงโดยตรงและได้ต่อราคาเป็นรายแปลงโดยเปรียบเทียบกับราคาประเมินของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำปางและธนาคารพาณิชย์ย่อมจะทำให้ราคาซื้อขายลดลงได้อีก เนื่องจากตามผลการตรวจสอบและสืบสวนของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๙ ปรากฏว่า เจ้าของที่ดินยื่นยันตกลงขายที่ดินในราคาไม่ถึง ๙๒,๐๐๐ บาท พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นเหตุให้เทศบาลนครลำปางต้องซื้อที่ดินในราคาที่สูงเกินสมควร จึงเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงสำหรับในส่วนเรื่องการคำนวณค่าเสียหายของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ นั้น ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้นำเอาราคาประเมินของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำปางในอัตราไร่ละ ๖๐,๐๐๐ บาท มาเป็นเกณฑ์ในการคิดค่าเสียหายที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับจากการกระทำของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง โดยให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองในฐานะคณะกรรมการจัดซื้อที่ดินรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๖๐ ของความเสียหายจำนวน ๘,๐๗๕,๐๔๐ บาท คิดเป็นเงิน ๔,๘๔๕,๐๒๔ บาท โดยให้แต่ละคนรับผิดชอบเท่าๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ ๙๖๙,๐๐๔.๘๐ บาท จึงเป็นการคำนวณค่าเสียหายที่สอดคล้องกับหนังสือกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางการกำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ กรณีไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบกรณีที่ลักษณะความเสียหายเป็นการจัดซื้อ/จัดจ้าง ไม่ถูกต้อง สัดส่วนความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ (ร้อยละ) หากเป็นคณะกรรมการ มีสัดส่วนร้อยละ ๖๐ ซึ่งถือเป็นการค้ำประกันถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณี ตามมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น คำสั่งเทศบาลนครลำปาง ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนคนละ ๙๖๙,๐๐๔.๘๐ บาท จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีทั้งสองโดยอาศัยข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายอย่างเดียวกันและมีมติให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง แจ้งตามหนังสือลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ จึงชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งเทศบาลนครลำปาง ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ ในส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองใช้ค่าสินไหมทดแทน คนละ ๙๖๙,๐๐๔.๘๐ บาท และหนังสือจังหวัดลำปาง ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ในส่วนที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง นั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

พิพากษากลับเป็นให้ยกฟ้อง

ฟ้องขอให้จ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินกรณีละเลยไม่จ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินให้แก่เจ้าของที่ดินที่ถูกเวนคืน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๔๕๐/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๘๔๒๗ โฉนดที่ดินเลขที่ ๘๔๒๘ และโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๗๗ ตำบลลาดกระบัง อำเภอลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ต่อมา ได้มีการตรา พ.ร.ฎ. กำหนดแนวทางหลวงที่จะสร้างทางหลวงแผ่นดิน และได้มีการตรา พ.ร.บ. เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ แขวงสวนหลวง แขวงประเวศ เขตพระโขนง และแขวงคลองสองต้นนุ่น แขวงคลองสามประเวศ แขวงลำปลาทิว เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร เพื่อสร้างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๔๓ สายคลองตัน – ลาดกระบัง พ.ศ. ๒๕๓๒ เป็นเหตุให้ที่ดินทั้งสามแปลงดังกล่าวอยู่ในแนวเขตเวนคืน โดยที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๘๔๒๗ อยู่ในแนวเขตเวนคืน เนื้อที่ ๓ งาน ๑๐ ตารางวา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (กรมทางหลวง) กำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินจำนวน ๖๑,๐๐๐ บาท และผู้ฟ้องคดีได้รับเงินค่าทดแทนไปแล้ว ส่วนที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๗๗ เนื้อที่ ๒ งาน ๖๔ ตารางวา ผู้ฟ้องคดีมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินเนื้อที่ ๑ งาน ๓๒ ตารางวา และที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๘๔๒๘ เนื้อที่ ๓ งาน ๙๓ ตารางวา ถูกเวนคืนทั้งแปลง แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง (กระทรวงคมนาคม ที่ ๑) ไม่ได้กำหนดจำนวนเงินค่าทดแทนที่ดินและไม่จ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ติดตามทวงถามหลายครั้ง ต่อมา ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ขอให้ชำระเงินค่าทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี แต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมไม่ได้วินิจฉัยอุทธรณ์ภายในกำหนดหกสิบวัน ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร่วมกันชำระเงินแก่ผู้ฟ้องคดี จำนวน ๑๐๑,๐๙๕,๘๒๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี จากต้นเงินจำนวน ๔๑,๖๘๙,๐๐๐ บาท นับจากวันถัดจากวันฟ้องคดีเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มิได้จ่ายค่าทดแทนที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๗๗ และโฉนดที่ดินเลขที่ ๘๔๒๘ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี จนผู้ฟ้องคดีต้องไปทวงถาม จึงถือว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่ พ.ร.บ. เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ฯ พ.ศ. ๒๕๓๒ บัญญัติไว้ จนทำให้ผู้ฟ้องคดีเสียหาย ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยเมื่อกรรมสิทธิ์ในที่ดินทั้งสองแปลงของผู้ฟ้องคดีเป็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตั้งแต่วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๓๒ อันเป็นวันที่พระราชบัญญัติมีผลใช้บังคับ ตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. ว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ค่าสินไหมทดแทนจึงควรเป็นราคาตามมูลค่าของที่ดินของผู้ฟ้องคดีในขณะนั้น เมื่อข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่า มูลค่าของที่ดินของผู้ฟ้องคดีในขณะเวลาดังกล่าวมีราคาเท่าใด แต่ตามที่สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาลาดกระบัง ได้มีหนังสือชี้แจงว่าที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๘๔๒๗ และโฉนดที่ดินเลขที่ ๘๔๒๘ แบ่งแยกมาจากที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๗๗ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ไม่มีการซื้อขายที่ดินที่ตั้งอยู่ในบริเวณใกล้เคียง ที่ดินดังกล่าวมีราคาประเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๓ ตารางวาละ ๓,๘๐๐ บาท แต่ไม่สามารถตรวจสอบราคาประเมิน
ทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม พ.ศ. ๒๕๓๒ จึงเห็นว่า
ที่ศาลปกครองชั้นต้นกำหนดค่าทดแทนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๘๔๒๘ และโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๗๗
ในราคาตารางวาละ ๓๐๐ บาท โดยเทียบเคียงกับราคาค่าทดแทนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๘๔๒๗
ของผู้ฟ้องคดีซึ่งอยู่ติดกันและถูกเวนคืนคราวเดียวกัน ตารางวาละ ๓๐๐ บาท และ ๑๐๐ บาท
ลดหลั่นกัน ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับค่าทดแทนดังกล่าวไปโดยไม่ได้คัดค้านหรือโต้แย้ง จึงสมควร
กำหนดค่าสินไหมทดแทนจากการทำละเมิดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒
ต้องชดใช้ให้แก่ผู้ฟ้องคดีให้อัตราตารางวาละ ๓๐๐ บาท เมื่อที่ดินพิพาทตามโฉนดที่ดินเลขที่
๘๔๒๘ ถูกเวนคืน เนื้อที่ ๓ งาน ๙๓ ตารางวา ค่าสินไหมทดแทนตารางวาละ ๓๐๐ บาท รวมเป็นเงิน
๑๑๗,๙๐๐ บาท และที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๗๗ เนื้อที่ ๒ งาน ๖๔ ตารางวา ราคา
ค่าสินไหมทดแทนตารางวาละ ๓๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๗๙,๒๐๐ บาท ตามมาตรา ๔๓๘
วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่เนื่องจากที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๗๗
ผู้ฟ้องคดีมีกรรมสิทธิ์เพียงกึ่งหนึ่ง ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนที่ดินตามส่วนของตน
คิดเป็นเงิน ๓๙,๖๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิได้รับค่าทดแทนที่ดินทั้งสองแปลงรวมเป็นเงินทั้งสิ้น
รวม ๑๕๗,๕๐๐ บาท ทั้งนี้ ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดิน จึงมีหน้าที่จะต้องดูแลรักษาที่ดิน
ของตน แต่กลับไม่ตรวจสอบต่างๆ ที่ได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาประกาศเขตที่ดินบริเวณที่
ที่จะเวนคืนในบริเวณท้องที่ของผู้ฟ้องคดีตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๒ โดยมีแผนที่ท้ายพระราชบัญญัติ
และบัญชีรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดิน ซึ่งปรากฏรูปแปลงที่ดินและรายชื่อของผู้ฟ้องคดี
อยู่ในแผนที่และบัญชีรายชื่อดังกล่าวลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาพร้อมกันด้วยแล้ว แต่ผู้ฟ้องคดี
กลับมิได้ติดตามหรือตรวจสอบที่ดินของตนจนล่วงเลยเวลาถึง ๑๙ ปี ผู้ฟ้องคดีจึงได้ไปยื่นเรื่อง
ขอรังวัดสอบเขตที่ดินเมื่อต้นเดือนสิงหาคม ๒๕๕๑ การขอให้จ่ายค่าทดแทนในราคาปัจจุบัน
จึงไม่อาจรับฟังได้ และเมื่อวินิจฉัยแล้วว่า ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนที่ดินที่ถูกเวนคืน
ทั้งสองแปลงตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติเวนคืนมีผลใช้บังคับ คือ วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๓๒
ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิได้รับดอกเบี้ยในจำนวนเงินค่าทดแทนที่ดินที่ถูกเวนคืน โดยให้คำนวณ
อัตรดอกเบี้ยในอัตราสูงสุดของเงินฝากประเภทฝากประจำของธนาคารออมสินในแต่ละช่วงเวลา
ตามที่ธนาคารประกาศกำหนดแต่ไม่เกินร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ตามคำขอของผู้ฟ้องคดี ตั้งแต่
วันดังกล่าวจนกว่าจะชำระเสร็จ ตามมาตรา ๒๖ วรรคสาม แห่ง พ.ร.บ. ว่าด้วยการเวนคืน
อสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งเป็นสิทธิที่ผู้ฟ้องคดีควรได้รับตามกฎหมาย ที่ศาลปกครองชั้นต้น
พิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชดใช้ค่าทดแทนที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๘๔๒๘ และโฉนดที่ดิน
เลขที่ ๑๘๗๗ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๑๕๗,๕๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราสูงสุดของเงินฝาก
ประเภทฝากประจำของธนาคารออมสินในแต่ละช่วงเวลาตามที่ธนาคารกำหนด แต่ไม่เกินร้อยละ
๗.๕ ต่อปี ตั้งแต่วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๓๒ จนกว่าจะชำระเสร็จ และให้คืนค่าธรรมเนียมศาล
ตามส่วนของการชนะคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย แต่ศาลปกครองชั้นต้น

ไม่ได้กำหนดให้ชำระแล้วเสร็จเมื่อใด ศาลปกครองสูงสุดเห็นสมควรกำหนดให้ชำระแล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่มีคำพิพากษา

พิพากษาแก้ เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชำระค่าทดแทนที่ดินพร้อมดอกเบี้ยว ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่มีคำพิพากษานี้ นอกจากนี้ก็แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าที่ดินจากการที่กรมทางหลวงก่อสร้างขยายแนวเขตทางหลวงแผ่นดิน รุกล้ำที่ดินของเอกชน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๗๖๖/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ข.) เลขที่ ๖๓๕/๑๑๓ เนื้อที่ ๓ งาน ๕๙ ตารางวา หมู่ที่ ๑ ตำบลเวียง อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (กรมทางหลวง) ก่อสร้างขยายแนวเขตทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๑ ตอนไชยา - พุนพิน - บริเวณสี่แยกไชยา (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๑๑) รุกล้ำเข้ามาในที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ทำให้ไม่สามารถใช้ประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวได้ และเมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสองมีหนังสือขอรับเงินค่าทดแทนที่ดิน ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง (แขวงการสุราษฎร์ธานี ที่ ๑) ก็เพิกเฉย ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชดใช้ค่าที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง เป็นเงิน ๗๑๘,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ปี ของต้นเงินดังกล่าวนับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อพิจารณาจากประวัติความเป็นมาของที่ดินแปลงพิพาทปรากฏว่า ที่ดินแปลงพิพาทเดิมเป็นที่ดินที่แบ่งแยกมาจากที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) เลขที่ ๑๑๓ เล่ม ๘ หน้า ๒๓ หมู่ที่ ๑ ตำบลเวียง อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งมีสารบัญจดทะเบียน ดังนี้ เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๑๓ นาย พ. และนาง น. จดทะเบียนให้แก่ นาย ร. เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๓๒ ได้ออกใบแทนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๓๓ นาง บ. จดทะเบียนโอนมรดกจากนาย ร. เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๓๓ นาง บ. จดทะเบียนขายให้แก่ นาย ส. เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๓๘ นาย ส. จดทะเบียนขายให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง และเมื่อพิจารณาจากแผนผัง R.O.W. ปรากฏว่ามีรายชื่อ นาย ร. เจ้าของที่ดินเดิมอยู่ในรายชื่อในแผนผังดังกล่าวและอยู่ในระหว่างการขออนุมัติการจ่ายเงิน แต่เมื่อพิจารณาจากหนังสือสำนักจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๔๕ ระบุว่า การจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินในชั้นพระราชกฤษฎีกาก่อนประกาศใช้ พ.ร.บ. ว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ตกค้าง ๑ ราย ได้แก่ อสังหาริมทรัพย์ของนาง น. กับพวก (ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง) อธิบดีของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีคำสั่งกรมทางหลวง ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๔๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรองดองเพื่อพิจารณากำหนดราคาของทรัพย์สินฯ ในรายชื่อของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง จึงถือว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้ยอมรับว่ายังมีได้จ่ายค่าทดแทนในที่ดินแปลงพิพาท การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก่อสร้างขยายแนวเขต

ทางหลวงเข้าไปในที่ดินพิพาทและยังไม่จ่ายเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีทั้งสองตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นหน่วยงานในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงต้องรับผิดชอบในผลแห่งละเมิด โดยต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

ส่วนที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้อุทธรณ์ที่ดินแปลงพิพาทให้เป็นที่สาธารณประโยชน์แล้วนั้น เห็นว่า เมื่อหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ซื้อที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) เลขที่ ๑๑๓ ตำบลเวียง อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานีจากนาย ส. แล้วก็นำที่ดินแปลงดังกล่าวมาขอแบ่งแยกเป็นสองแปลงโดยเจ้าพนักงานที่ดินได้ดำเนินการแบ่งแยกที่ดินเป็นสองแปลงให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ได้แก่ ที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ข.) เลขที่ ๖๓๕/๑๑๓ เล่ม ๙ หน้า ๒๖ หมู่ที่ ๑ ตำบลเวียง อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี และที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๐๔๑๒ เลขที่ที่ดิน ๑๓๙ หน้าสำรวจ ๑๙๙๒ ตำบลเวียง อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี และได้แจกหนังสือรับรองการทำประโยชน์และโฉนดที่ดินดังกล่าวแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองแล้ว และผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองหรือหน่วยงานอื่นของรัฐมิได้โต้แย้งคัดค้านการแบ่งแยกที่ดินดังกล่าวแต่อย่างใด จึงฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้แสดงเจตนาหวงกันที่ดินพิพาทซึ่งตนครอบครองอยู่ ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ให้ถ้อยคำในบันทึกถ้อยคำ (ท.ด. ๑๖) ในชั้นรื้อวัดออกโฉนดที่ดินเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๓ โดยมีข้อความบางตอนว่า “น.ส. ๓ เลขที่ ๑๑๓ ซึ่งด้านทิศตะวันออกแจ้งจดนาย ว. และนาย อ. นั้น แต่ปัจจุบันนี้ปรากฏที่ดินแปลงของนาย ว. และนาย อ. ได้ถูกทางหลวงแผ่นดินเวนคืนไปก่อนแล้ว... การรื้อวัดครั้งนี้ปรากฏว่า ข้าพเจ้าได้เนื้อที่น้อยกว่าหลักฐาน น.ส. ๓ เดิมเป็นจำนวนมาก เนื่องจากถูกทางหลวงแผ่นดินกินเขตตามแผนผังของทางราชการ ข้าพเจ้าไม่พอใจ ยอมรับตามเนื้อที่ที่มีอยู่ปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำช่างรังวัดเป็นการถูกต้องแล้ว...” และตามบันทึกข้อความลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๓ ซึ่งมีข้อความว่า หลักฐานเดิมเป็น น.ส. ๓ เลขที่ ๑๑๓ คำนวณเนื้อที่โดยวิธีใดไม่ปรากฏ ได้เนื้อที่ประมาณ ๒ ไร่ ๔๐ ตารางวา แต่รังวัดที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสองครั้งนี้ได้เนื้อที่ ๓ งาน ๓๑ ตารางวา น้อยกว่าเดิม ๑ ไร่ ๑ งาน ๙ ตารางวา เห็นว่า การให้ถ้อยคำของผู้ฟ้องคดีทั้งสองมีผลแต่เพียงว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองยอมรับในเนื้อที่ที่ดินที่เหลือจากการกันเป็นเขตทางหลวงที่ได้ชี้ระวางเขตทางหลวงแล้วเท่านั้น และเมื่อเจ้าพนักงานที่ดินได้จดทะเบียนแบ่งแยกส่วนที่ถูกเขตทางทั้งแปลงเป็นที่ดินตาม น.ส. ๓ ข. เลขที่ ๖๓๕/๑๑๓ เนื้อที่ประมาณ ๓ งาน ๕๙ ตารางวาแล้ว ผู้ฟ้องคดีทั้งสองก็ได้มีหนังสือร้องเรียนขอความเป็นธรรมต่อกระทรวงคมนาคมและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้จ่ายค่าทดแทนที่ดินส่วนที่ถูกเขตทางดังกล่าว จึงเห็นได้ว่า การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองยื่นคำขอแบ่งแยกที่ดินดังกล่าวก็เพื่อทราบว่าเป็นที่ดินที่ถูกเขตทางหลวงมีเนื้อที่ประมาณเท่าใดเพื่อใช้ประกอบการขอรับค่าทดแทนที่ดินที่ถูกเขตทางดังกล่าว จึงยังถือมิได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้สละเจตนาครอบครองไม่ยึดถือที่ดินพิพาทและยินยอมให้ที่ดินส่วนที่กันเป็นเขตทางหลวงตกเป็นที่สาธารณประโยชน์ เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภททรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามมาตรา ๑๓๗๘ ประกอบมาตรา ๑๓๐๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

สำหรับจำนวนเงินที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต้องชดใช้ให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองควรเป็นเท่าใด นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ที่ดินแปลงพิพาทมีราคาประเมินทุนทรัพย์ฯ ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งมีผลบังคับ ในขณะที่มีการกระทำละเมิด ตารางวาละ ๙๐๐ บาท และเป็นที่ดินที่ติดกับถนนสายหลัก การคมนาคมสะดวก ถือว่าเป็นที่ดินที่มีสภาพทำเลที่ตั้งที่ดี เมื่อการขยายเขตทางหลวงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังกล่าวทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับความเสียหายต้องสูญเสียโอกาสในการเข้าทำประโยชน์ ในที่ดินดังกล่าวเป็นเวลานาน จึงกำหนดค่าสินไหมทดแทนที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเพิ่มจากราคาประเมินทุนทรัพย์ฯ ในพื้นที่ตำบลเวียง ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ จากตารางวาละ ๙๐๐ บาท เป็นตารางวาละ ๑,๕๐๐ บาท เมื่อที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสองมีเนื้อที่ตามที่ได้ทำการรังวัดใหม่เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๘ จำนวน ๓ งาน ๕๙ ตารางวา คิดเป็นเงินค่าทดแทนทั้งสิ้น ๕๓๘,๕๐๐ บาท และค่าทดแทนดังกล่าวเป็นค่าสินไหมทดแทนอันเกิดจากการกระทำละเมิด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตกเป็นผู้ผิดนับแต่วันทำละเมิดและต้องรับผิดชอบดอกเบี้ยผิดนัดในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับแต่ทำละเมิดตามมาตรา ๒๐๖ ประกอบมาตรา ๒๒๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่เนื่องจากผู้ฟ้องคดีทั้งสองมีคำขอให้จ่ายดอกเบี้ยนับแต่วันถัดจากวันฟ้อง (วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จึงกำหนดให้ไม่เกินคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

พิพากษากลับ เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จ่ายเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง จำนวน ๕๓๘,๕๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยชำระให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งสองชั้นศาลตามส่วนของการชนะคดีแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง

ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีการสลายการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๗๗๑/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นลูกจ้างของบริษัท ป. ทำงานในตำแหน่งผู้สื่อข่าวรายการสถานีวิทยุ จส. ๑๐๐ ปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ เวลาประมาณ ๐๖.๑๕ นาฬิกา ขณะที่ผู้ฟ้องคดีกำลังทำหน้าที่ผู้สื่อข่าวรายงานเหตุการณ์การชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยอยู่ที่บริเวณหน้าประตูประสาทเทวฤทธิ์โดยหันหน้าไปทางสามแยกอุโมงค์ในผู้ถูกฟ้องคดี (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ) มีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้แก๊สน้ำตาสลายการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรเพื่อประชาธิปไตย ที่ปิดล้อมโดยรอบอาคารรัฐสภาเพื่อเปิดเส้นทางให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และคณะรัฐบาลเข้าไปในรัฐสภาเพื่อแถลงนโยบาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับบาดเจ็บ ซึ่งผลการรักษาปรากฏว่า แพทย์ได้พบก้อนวัตถุสีดำจำนวน ๓ ก้อน ที่บริเวณแก้มก้นขวาด้านบน ผู้ฟ้องคดีจึงนำก้อนวัตถุดังกล่าวพร้อมเสื้อผ้าและสิ่งของอื่นที่พกติดตัวในวันเกิดเหตุส่งไปตรวจที่สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม ซึ่งสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

ได้แจ้งผลการตรวจพิสูจน์ทางพิษวิทยาและเคมีให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า ก้อนวัตถุที่พบในร่างกายของผู้ฟ้องคดีเป็นสารแก๊สน้ำตาจริง โดยเป็นสารแก๊สน้ำตาชนิด CN (๒ - Chloroacetophenone) และยังพบสารระเบิดชนิด RDX (Cyclotrimethylenetrinitramine) นอกจากนี้ ยังพบสารแก๊สน้ำตาและสารระเบิดดังกล่าวในเสื้อผ้าและสิ่งของที่ส่งไปตรวจ ต่อมา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจกระทำเกินความจำเป็นในการใช้กำลังและระเบิดแก๊สน้ำตาเข้าสลายการชุมนุม ซึ่งผลจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย โดยผู้ฟ้องคดีต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลที่วิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานครและวชิรพยาบาลเป็นเงิน ๓๒,๒๓๔.๒๕ บาท และโรงพยาบาลกรุงเทพเป็นเงิน ๒,๔๗๐,๙๘๒ บาท รวมเป็นค่ารักษาพยาบาลทั้งสิ้นจำนวน ๒,๕๐๓,๒๑๖.๒๕ บาท และเนื่องจากบาดแผลของผู้ฟ้องคดีมีลักษณะลึกถึงหนังแท้ เป็นบาดแผลฉีกขาด ขอบไม่เรียบหลายแผลขนาดต่างๆ กัน กระจุกตัวกันอยู่ แพทย์จึงต้องทำการขูดแผล (Scrub Burn) และตกแต่งบาดแผลโดยปะหนัง (Skin Graft) ซึ่งอาจเกิดผลข้างเคียงที่จะต้องทำการรักษาต่อไปในอนาคต โดยยังไม่เป็นที่แน่นอนว่าค่ารักษาพยาบาลในส่วนนี้จะมีจำนวนเท่าใด ผู้ฟ้องคดีจึงขอสงวนสิทธิที่จะให้ศาลแก้ไขคำพิพากษาในส่วนของค่ารักษาพยาบาลในอนาคตไว้เป็นระยะเวลา ๒ ปี นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดียังต้องเจ็บปวดจากบาดแผลและต้องทนทรมานจากการเข้ารับการรักษาตัว และจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้ผู้ฟ้องคดีมีอาการหวาดกลัวเมื่อได้ยินเสียงคล้ายระเบิด ผู้ฟ้องคดีจึงไม่สามารถทำข่าวเกี่ยวกับการชุมนุมได้อีก และภายหลังจากการรักษา ร่างกายของผู้ฟ้องคดีเสื่อมสุขภาพมีอาการเจ็บบริเวณหลัง ต้นขา ทำให้ไม่สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้ตามปกติ ทั้งยังมีรอยแผลเป็นติดตัวขนาดใหญ่บริเวณหลัง ออก ท้อง และสะโพก รวมถึงต้นขาทั้งสองข้างที่เกิดจากการตัดผิวหนังมาใช้ตกแต่งบาดแผลและปะหนัง จึงขอคิดค่าเสียหายจากการทนทุกข์ทรมานอันเกิดจากการได้รับความเจ็บปวดจากบาดแผลเป็นเงินจำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นค่าเสียหายทั้งสิ้นจำนวน ๔,๕๐๓,๒๑๖.๒๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ อันเป็นวันทำละเมิดเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ เมื่อนับถึงวันฟ้องเป็นเวลา ๓๖๔ วัน คิดเป็นเงิน ๓๓๖,๘๑๕.๙๐ บาท รวมเป็นเงิน ๔,๘๔๐,๐๓๒.๑๕ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินจำนวน ๔,๘๔๐,๐๓๒.๑๕ บาท แก่ผู้ฟ้องคดีพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๔,๕๐๓,๒๑๖.๒๕ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี ให้ศาลสงวนไว้ซึ่งสิทธิที่จะแก้ไขคำพิพากษาในส่วนของค่ารักษาพยาบาลในอนาคตเป็นระยะเวลา ๒ ปี นับแต่วันที่คดีมีคำพิพากษา และให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความแทนผู้ฟ้องคดีในอัตราอย่างสูง

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า หลังเกิดเหตุคดีนี้ ได้มีการส่งวัตถุที่ได้จากบาดแผลของผู้ฟ้องคดีรวมทั้งกางเกง เข็มขัด กระเป๋า และบัตรผู้สื่อข่าวที่ผู้ฟ้องคดีสวมใส่ในขณะเกิดเหตุไปให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ตรวจพิสูจน์ ปรากฏว่าผลการตรวจวัตถุทุกรายการ พบ ๒ - Chloroacetophenone ซึ่งเป็นสารแก๊สน้ำตาชนิด CN และ Cyclotrimethylenetrinitramine ซึ่งเป็นสารระเบิดชนิด RDX อันเป็นพยานหลักฐานที่ยืนยันได้อย่างชัดเจนว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับบาดเจ็บจากแก๊สน้ำตาซึ่งมีสารระเบิด

ชนิด RDX เป็นส่วนประกอบ และโดยที่แก๊สน้ำตาเป็นเครื่องมือที่เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้ในการรักษาความสงบเรียบร้อย มิใช่สิ่งทีประชาชนทั่วไป หรือผู้ชุมนุมจะมีไว้ในครอบครองได้ โดยที่ข้อเท็จจริงรับฟังได้เป็นที่ยุติตามที่คู่กรณีทั้งสองฝ่ายไม่ได้เถียงกันว่า ก่อนการใช้แก๊สน้ำตาเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ได้ใช้ระดับเพลิงฉีดน้ำตามขั้นตอนที่กำหนดไว้แต่อย่างใด โดยพลตำรวจตรี อ. ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๑ ว่า ได้ประสานขอระดับเพลิงไปยังกรุงเทพมหานครแล้วแต่ไม่ได้จึงจำเป็นต้องใช้แก๊สน้ำตา ซึ่งปรากฏตามเอกสารท้ายคำให้การเพิ่มเติมของผู้ถูกฟ้องคดีว่าได้มีการขอรถไฟฟ้าส่องแสงสว่างและระดับเพลิงไปยังกรุงเทพมหานครตามหนังสือลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๑ หลังจากนั้น ได้มีการขอรถดับเพลิงอีกครั้งหนึ่งตามหนังสือลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ โดยขอให้ปฏิบัติภารกิจเป็นการด่วนที่สุดในวันดังกล่าว อันแสดงให้เห็นว่า เพิ่งมีการขอรถดับเพลิงในวันเกิดเหตุ ทั้งๆ ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ทราบก่อนหน้านั้นแล้วว่าจะมีการชุมนุมที่บริเวณหน้ารัฐสภา และการขอรถดับเพลิงก็ได้ดำเนินการหลังจากผู้เข้าร่วมชุมนุมได้เคลื่อนมวลชนมาบริเวณหน้ารัฐสภาเมื่อเวลา ๒๐ นาฬิกา ของวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ แล้ว การจัดการดับเพลิงเมื่อเกิดเหตุขึ้นแล้วจึงไม่ทันต่อเหตุการณ์ อันเป็นความบกพร่องในการเตรียมการหารดับเพลิงมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่อาจอ้างได้ว่าเป็นเพียงขั้นตอนการรักษาความปลอดภัยแต่ที่สลายการชุมนุมก็เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจจำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สำหรับกรณีการแจ้งเตือนก่อนใช้แก๊สน้ำตานั้น จากการให้ถ้อยคำของผู้ร่วมชุมนุมได้ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๑ สอดคล้องกันว่า ก่อนการยิงแก๊สน้ำตาเมื่อเวลาประมาณ ๐๖.๑๕ นาฬิกา ไม่มีการประกาศเตือนจากเจ้าหน้าที่ตำรวจแต่อย่างใด และจากพยานหลักฐานจะเห็นได้ว่าการใช้แก๊สน้ำตาโดยวิธีการที่ไม่ถูกต้องและแต่ละครั้งมีระยะเวลายาวนานเกินสมควร ทั้งการใช้แก๊สน้ำตาที่มีคุณภาพต่ำเพราะหมดอายุการใช้งานในการสลายการชุมนุมเมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ได้เป็นผู้ร่วมชุมนุมแต่เป็นผู้สื่อข่าวที่มีสิทธินำเสนอข้อเท็จจริงต่อประชาชน อีกทั้งการชุมนุมไม่ใช่การก่ออาชญากรรมโดยแท้ เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงไม่อาจปฏิบัติต่อผู้ชุมนุมทั้งหมดด้วยวิธีการเดียวกับการจับกุมผู้กระทำความผิดอาญาได้ และถึงแม้การใช้แก๊สน้ำตาจะเป็นหลักสากลและมีมติคณะรัฐมนตรีให้ใช้ได้ แต่ผู้เกี่ยวข้องย่อมไม่อาจปฏิบัติต่อผู้ชุมนุมโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมายระเบียบ และขั้นตอนวิธีการที่เหมาะสมได้ และแม้ศาลจะวินิจฉัยว่าการใช้แก๊สน้ำตาในคดีนี้เป็นกรกระทำละเมิด ก็ไม่ได้หมายความว่า การใช้แก๊สน้ำตาในทุกกรณีจะเป็นการกระทำละเมิด เนื่องจากเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ คือ การใช้แก๊สน้ำตาสลายการชุมนุมโดยไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนวิธีการที่เหมาะสมและใช้แก๊สน้ำตาที่หมดอายุการใช้งานแล้ว เป็นเหตุให้ผู้ชุมนุมได้รับความเสียหาย คำวินิจฉัยคดีของศาลจึงมิได้มีผลเป็นการห้ามการใช้แก๊สน้ำตาในทุกกรณี การใช้แก๊สน้ำตาในการควบคุมฝูงชนย่อมเป็นดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องซึ่งจะต้องพิจารณาเป็นคราวๆ ไป และหากเกิดความเสียหายย่อมอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ถูกฟ้องคดีไม่อาจอ้างเหตุการณ์ครั้งอื่นและความเชื่อโดยสุจริตของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติได้ การกระทำ ณ สถานที่ต่างๆ ดังกล่าว เป็นการกระทำที่ต่างเวลาและต่างสถานที่กับการชุมนุมบริเวณหน้ารัฐสภา จึงไม่อาจนำมาเป็นเหตุอ้างความจำเป็นที่ต้องใช้แก๊สน้ำตาได้ และโดยที่ศาลปกครอง

มีอำนาจใช้ดุลพินิจแสวงหาข้อเท็จจริงใดๆ ได้ตามที่เห็นสมควร เพียงแต่ต้องเปิดโอกาสให้คู่กรณี ตรวจสอบหรือศาลอาจส่งสำเนาพยานหลักฐานดังกล่าวให้คู่กรณี ดังนั้น ศาลปกครองชั้นต้น จึงมีอำนาจแสวงหาข้อเท็จจริงตามวิธีการที่ศาลเห็นสมควรได้และรับฟังข้อเท็จจริงที่ปรากฏต่อศาลได้ คดีนี้ศาลรับฟังข้อเท็จจริงจากคำฟ้อง ภาพถ่าย ผลการตรวจพิสูจน์วัตถุจากบาดแผลของผู้ฟ้องคดี รวมทั้งเสื้อผ้า เครื่องใช้ที่ผู้ฟ้องคดีใช้ในวันเกิดเหตุ สำหรับความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้น สำนักงาน ป.ป.ช. ไม่ได้ส่งรายงานและเอกสารต่อศาล ส่งเพียงสรุปข้อเท็จจริงเท่านั้น ศาลจึงไม่อาจรับฟังให้เป็นผลร้ายแก่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ ส่วนรายงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินั้น ผู้ฟ้องคดีได้ส่งท้ายคำฟ้อง ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นได้ส่งสำเนาให้ผู้ถูกฟ้องคดีโดยผู้ถูกฟ้องคดีมีสิทธิโต้แย้ง คัดค้านได้ ศาลจึงมีอำนาจพิจารณาซึ่งน้ำหนักพยานหลักฐานที่ปรากฏได้ อีกทั้งในชั้นการพิจารณา ของศาลปกครองสูงสุด ศาลได้พิจารณาจากข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามบันทึกการให้ถ้อยคำของพยานบุคคล และพยานหลักฐานที่ปรากฏจากการตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงไม่ใช่ความเห็น เมื่อไม่มีปัญหา โต้แย้งและพยานหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าพยานบุคคลและพยานหลักฐานที่ปรากฏเป็นพยานหลักฐานเท็จ หรือเกิดจากการปรุงแต่งหรือดำเนินการไปโดยกลั่นแกล้งผู้หนึ่งผู้ใด ศาลจึงสามารถรับฟังพยานหลักฐาน ที่ปรากฏจากการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวได้

ดังนั้น เมื่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดี และมีอำนาจหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชนตามมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง (๗) แห่ง พ.ร.บ. ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ และมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง (๔) แห่ง พ.ร.บ. ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ มีข้อบกพร่องในขั้นตอนการเตรียมการหารถดับเพลิง มาใช้ในการสลายการชุมนุมและมีข้อบกพร่องในวิธีการยิงแก๊สน้ำตาโดยยิงในแนวตรงขนานกับพื้น ซึ่งไม่เป็นไปตามวิธีการที่ถูกต้องที่ต้องยิงเป็นวิถีโค้ง ประกอบกับแก๊สน้ำตาที่นำมาใช้เป็นแก๊สน้ำตา ที่ซื้อมาเป็นเวลานานจึงมีประสิทธิภาพต่ำ จึงต้องใช้แก๊สน้ำตาจำนวนมากเกินกว่าที่จะใช้โดยปกติทั่วไป ซึ่งไม่ว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติจะรู้ถึงข้อบกพร่องของขั้นตอนในการเตรียมการหารถดับเพลิงมาใช้ กับผู้ชุมนุมก่อนการใช้แก๊สน้ำตา และข้อบกพร่องในประสิทธิภาพของแก๊สน้ำตาที่ทำให้ต้องยิงแก๊สน้ำตา เป็นจำนวนมากหรือไม่ก็ตาม แต่เมื่อข้อบกพร่องดังกล่าวส่งผลแก่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ ผู้สื่อข่าวอันเป็นเจ้าหน้าที่ขององค์กรที่สำคัญต่อสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน จนทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับบาดเจ็บอันเป็นสิทธิเสรีภาพตามมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะเกิดกรณีพิพาท จึงเป็นการกระทำ โดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายแก่ร่างกาย อันเป็น การกระทำละเมิดตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็น หน่วยงานต้นสังกัดของเจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดจึงต้องรับผิดชอบผู้ได้รับความเสียหายตามมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และเมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้เป็นที่ยุติว่า ผู้ฟ้องคดีมีแผลฉีกขาดไฟไหม้ที่หลัง ออก สะโพก และท้อง ต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล ๔๔ วัน โดยแพทย์ต้องทำการขูดแผล ตกแต่งบาดแผลโดยตัดผิวหนังบริเวณต้นขาไปปะแผล รวมการผ่าตัดรักษา ประมาณ ๒๐ ครั้ง ต้องทนทุกข์เวทนาจากการเจ็บปวด ไม่สามารถเดินได้ ๑๐ วัน ทำกายภาพ

อีกกว่า ๑๐ วัน หลังการรักษาไม่สามารถนั่งพิงหรือนอนหงายได้เป็นเวลานานๆ ไม่สามารถสะพายเป้หรืออุปกรณ์ที่มีน้ำหนักมากได้ มีรอยแผลเป็นที่หลัง ออก ท้อง สะโพก ต้นขาทั้งสองข้าง อันถือได้ว่าได้รับอันตรายแก่กายสาหัส การที่ศาลปกครองชั้นต้นกำหนดค่าสินไหมทดแทนเป็นค่ารักษาพยาบาลตามที่ผู้ฟ้องคดีได้จ่ายไปจริง เป็นเงิน ๒,๔๗๔,๖๘๒ บาท และค่าเสียหายจากแผลเป็นที่เป็นอุปสรรคแก่การประกอบอาชีพ เป็นเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๓,๔๗๔,๖๘๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันทำละเมิดจนกว่าจะชำระเสร็จ ซึ่งผู้ฟ้องคดีไม่ได้อุทธรณ์จึงเหมาะสมแล้ว ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๓,๔๗๔,๖๘๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยมีเงื่อนไขว่า หากผู้ฟ้องคดีได้รับความช่วยเหลือเยียวยาทางการเงินเกี่ยวกับความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับดังกล่าวจากทางราชการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ หรือเมื่อวันอื่นใดหรือจากหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นใดอันเกี่ยวกับการช่วยเหลือเยียวยาความเสียหายของผู้ฟ้องคดีดังกล่าว ก็ให้นำจำนวนเงินที่ผู้ฟ้องคดีได้รับการช่วยเหลือเยียวยาหักออกจากจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้ถูกฟ้องคดีต้องชดใช้ให้แก่ผู้ฟ้องคดีดังกล่าว ทั้งนี้ ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก และคืนค่าธรรมเนียมศาลตามส่วนของการชนะคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีทำให้รถยนต์ของราชการได้รับความเสียหาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๗๘๕/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นลูกจ้างประจำ ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ ประจำสำนักงานศุลกากรตรวจสินค้าท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ สังกัดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (กรมศุลกากร) มีหน้าที่ดูแลและขับรถยนต์ เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้ขับรถยนต์เพื่อนำส่งเจ้าหน้าที่รับส่งเอกสาร ณ กรมศุลกากร ผู้ฟ้องคดีได้นำรถยนต์เข้าจอดบริเวณด้านข้างคลังของกลางที่ ๑ ใกล้กับอาคารที่ผู้ฟ้องคดีส่งเจ้าหน้าที่รับส่งเอกสาร เป็นเหตุให้รถยนต์ตู้เฉี่ยวชนท่อพลาสติกสีดำที่โผล่เข้ามาในช่องจอดรถ ครูดเข้ากับตัวรถยนต์บริเวณประตูหลังด้านซ้ายเป็นทางยาวถึงบังโคลนล้อหลัง ผู้ฟ้องคดีได้รายงานความเสียหายดังกล่าวต่อผู้บังคับบัญชา เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ หลังจากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (อธิบดีกรมศุลกากร) ได้มีคำสั่งลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีดังกล่าว ซึ่งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ได้รายงานผลต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ว่า ผู้ฟ้องคดีมีพฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ ในอัตราเต็มจำนวนความเสียหายเป็นเงินจำนวนประมาณ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีคำสั่งลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๖ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

เป็นเงินจำนวน ๘,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีได้นำเงินจำนวนดังกล่าวไปชำระให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แล้ว แต่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๖ ไม่ชอบด้วยกฎหมายจึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๖ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มิได้ดำเนินการพิจารณาคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๖ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองคืนเงินจำนวน ๘,๐๐๐ บาท แก่ผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานขับรถยนต์ ซึ่งปฏิบัติงานในตำแหน่งที่ต้องอาศัยทักษะและความชำนาญในการขับรถยนต์เช่นเดียวกันกับวิญญูชนที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งดังกล่าว พึงจะต้องมีความระมัดระวังและใช้ความระมัดระวังในการขับรถยนต์ ซึ่งรวมถึงการขับรถยนต์ถอยหลังเข้าจอดด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อต้องนำรถยนต์เข้าจอดในพื้นที่แคบและมีวัสดุกองอยู่เป็นจำนวนมาก ผู้ฟ้องคดีย่อมจักต้องระมัดระวังในการสังเกตว่ามีวัสดุหรือสิ่งของอื่นใดที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่รถยนต์ที่ตนขับอยู่หรือไม่ การที่ผู้ฟ้องคดีเข้าจอดแล้วเกิดเหตุเฉี่ยวชนกับท่อพลาสติกที่วางล้ำเข้ามาในช่องจอดรถด้านหลังซ้าย ทำให้รถยนต์ได้รับความเสียหายเป็นรอยบุบและครูดบริเวณประตูหลังด้านซ้ายยาวถึงบังโคลนล้อหลังดังกล่าว ย่อมเกิดจากการที่ผู้ฟ้องคดีมิได้ใช้ความระมัดระวังอย่างเพียงพอในการถอยรถยนต์เข้าจอด ทั้งที่โดยภาวะ วิสัย และพฤติการณ์แล้วผู้ฟ้องคดีสามารถกระทำได้ กรณีดังกล่าวจึงต้องถือผู้ฟ้องคดีกระทำประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้รถยนต์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เสียหาย อันเป็นการละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และโดยที่การขับรถของผู้ฟ้องคดีนั้นเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา เมื่อผู้ฟ้องคดีได้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัด อันเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ การเรียกกรองค่าสินไหมทดแทนจากผู้ฟ้องคดีในกรณีนี้ จึงต้องนำบทบัญญัติมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับโดยอนุโลม เมื่อพิจารณาจากบันทึกถ้อยคำของผู้ฟ้องคดีที่ได้ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด แล้วเห็นได้ว่า ในขณะที่ผู้ฟ้องคดีจะนำรถยนต์ถอยหลังเข้าจอด ผู้ฟ้องคดีทราบอยู่แล้วว่าช่องจอดรถที่ผู้ฟ้องคดีจะนำรถยนต์ถอยหลังเข้าจอด มีพื้นที่แคบและมีเศษวัสดุกองอยู่จำนวนมาก แต่ผู้ฟ้องคดีก็ยังคงที่จะเสี่ยงภัยนำรถยนต์เข้าไปจอด และหากกรณีฟังได้ตามถ้อยคำของผู้ฟ้องคดีว่า พื้นที่จอดรถของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เต็ม แต่ช่องจอดรถที่ผู้ฟ้องคดีจะนำรถยนต์เข้าจอดกลับว่าง กรณีจึงเชื่อได้ว่าช่องจอดรถนี้เป็นช่องจอดรถที่โดยวิสัยของผู้ที่ขับรถยนต์โดยทั่วไปจะไม่นำรถยนต์ของตนเข้าไปจอด แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีซึ่งมีทักษะความชำนาญและประสบการณ์ในการขับรถยนต์ให้กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มาเป็นเวลานานกว่า ๑๕ ปี เห็นว่าช่องจอดรถดังกล่าวมีพื้นที่เหลือพอที่จะจอดรถยนต์ได้ ทั้งยังเคยนำรถยนต์เข้าจอดช่องจอดรถนี้มาแล้วหลายครั้ง ผู้ฟ้องคดีจึงควรต้องใช้ความระมัดระวัง และความละเอียดรอบคอบสูงกว่าวิญญูชนผู้ขับรถยนต์โดยทั่วไป และเมื่อกองวัสดุอยู่ทางด้านซ้ายของตัวรถ ในลักษณะเป็นท่อพลาสติกสีดำขดเป็นม้วนกลม ผู้ฟ้องคดีกลับไม่ได้ใช้ความระมัดระวังและความละเอียดรอบคอบอย่างเพียงพอที่จะบังคับรถยนต์ไม่ให้เฉี่ยวชนกับท่อพลาสติกดังกล่าว แม้ผู้ฟ้องคดีจะมีความจำเป็นที่ต้องนำรถยนต์เข้าจอดในช่อง

จอดรถนี้ และทำการตรวจดูด้วยสายตาก่อนเข้าจอดโดยได้มองกระจกซึ่งเป็นอุปกรณ์มาตรฐานที่ติดมากับรถยนต์เพื่อความปลอดภัย อีกทั้งทำการเข้าจอดด้วยความเร็วเพียงเล็กน้อยเพื่อให้รถเคลื่อนที่อย่างช้าๆ เข้าที่จอดรถก็ตาม แต่หากกรณีมีความจำเป็น ผู้ฟ้องคดีก็ต้องหยุดรถและลงมาสำรวจพื้นที่จอดรถยนต์อีกครั้งเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น ซึ่งอยู่ในวิสัยและพฤติการณ์ของผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งพนักงานขับรถของรถบรรทุกจะพึงกระทำ แต่ผู้ฟ้องคดีหาได้กระทำไม่ การที่ผู้ฟ้องคดียังคงทำการถอยหลังรถยนต์ต่อไป โดยไม่สังเกตว่ามีท่อพลาสติกสีดำวางล้ำเข้ามาในช่องจอดรถ และไม่หยุดรถเพื่อลงมาตรวจสอบ ย่อมเป็นการกระทำการโดยประมาทเลินเล่อที่เบี่ยงเบนไปจากมาตรฐานที่บุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมี กรณีจึงฟังได้ว่า ความเสียหายที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับเกิดจากการที่ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง และผู้ฟ้องคดีจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง ประกอบกับมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๖ ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเงินจำนวน ๘,๐๐๐ บาท ตามสำเนาใบเสนอราคาของห้างหุ้นส่วนจำกัด จ. ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการกำหนดจำนวนเงินค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติข้างต้นแล้ว และไม่มีเหตุให้หักส่วนแห่งความรับผิดชอบตามมาตรา ๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ดังนั้น คำสั่งลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๖ ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวน ๘,๐๐๐ บาท แก่ทางราชการ จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีศาลากรักษ์ไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบ เป็นเหตุให้มีการทุจริตในการส่งออกสินค้าเพื่อขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากร

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๘๐๖/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดดำรงตำแหน่งศุลกากรักษ์ ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (อธิบดีกรมศุลกากร) ได้มีคำสั่งลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๘ ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดร่วมกับนายตรวจศุลกากรรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามจำนวนบัตรภาษีที่ใช้แล้วตามใบขนสินค้าขาออกที่แต่ละคนเกี่ยวข้อง สืบเนื่องจากกรณีห้างหุ้นส่วนจำกัด พ. กระทำการทุจริตในการส่งออกสินค้าเพื่อขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรตาม พ.ร.บ. ชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๒๔ โดยพบว่า บัญชีสินค้าสำหรับเรือที่ติดกับใบขนสินค้าขาออกและบัญชีสินค้าสำหรับเรือที่บริษัทเรือรับรองมีรายละเอียดการสำแดงไม่ตรงกัน จึงเชื่อว่ามีได้ส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักรจริง แต่ได้นำใบขนสินค้าขาออกฉบับมุน้ำเงินไปขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรเป็นเงิน ๓,๕๗๔,๑๙๐.๖๓ บาท ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (กรมศุลกากร) พิจารณาให้ยกอุทธรณ์

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๘ เฉพาะในส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดต้องร่วมรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อคำสั่งกองตรวจสินค้าขาออก ที่ ๑๓/๒๕๓๐ ข้อ ๓ และข้อ ๔ เป็นการกำหนดหน้าที่ให้ศุลกากรรักษาหน้าที่ในฐานะผู้ช่วยผู้ควบคุมการบรรจุ อันเป็นส่วนหนึ่งของงานในขั้นตอนพิธีการตรวจปล่อยสินค้าขาออกเข้าคอนเทนเนอร์ คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นเรื่องการมอบหมายหน้าที่ให้ศุลกากรรักษาหน้าที่ในขั้นตอนพิธีการตรวจปล่อยสินค้าขาออก ส่วนคำสั่งทั่วไปกรมศุลกากร ที่ ๔๖/๒๕๓๐ เป็นการออกระเบียบที่วางแนวทางในการปฏิบัติงาน ในขั้นตอนต่างๆ คำสั่งทั่วไปกรมศุลกากร ที่ ๔๖/๒๕๓๐ จึงมิได้มีผลเป็นการยกเลิกคำสั่งกองตรวจสินค้าขาออก ที่ ๑๓/๒๕๓๐ แต่อย่างใด ดังนั้น ศุลกากรจึงมีหน้าที่ประทับดวงตราตะกั่ว กศก. หรือร้อยแถบเหล็กศุลกากร หลังจากที่นายตรวจศุลกากรผู้ตรวจปล่อยและควบคุมการบรรจุ สินค้าเข้าคอนเทนเนอร์แล้ว จึงมีการปฏิบัติงานในส่วนขั้นตอนการประทับดวงตราตะกั่วหรือ ร้อยแถบเหล็กศุลกากร ศุลกากรจึงมีหน้าที่ช่วยนายตรวจศุลกากรในขั้นตอนพิธีการตรวจปล่อย สินค้าขาออกเพื่อควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าคอนเทนเนอร์ในลักษณะที่เป็นการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ต่อกัน คดีนี้ขณะเกิดเหตุผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดดำรงตำแหน่งศุลกากร รักษาหน้าที่เป็นผู้ช่วยนายตรวจศุลกากรในการตรวจปล่อยสินค้าเข้าคอนเทนเนอร์ ทำการร้อยดวงตราตะกั่ว กศก. และหรือประทับร้อยแถบเหล็ก RTC ที่ประตูคอนเทนเนอร์ใน รายของห้างหุ้นส่วนจำกัด พ. แต่ปรากฏว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด พ. มิได้มีการส่งสินค้าออกไป นอกราชอาณาจักรตามใบขนสินค้าขาออกแต่อย่างใด หากศุลกากรใช้ความระมัดระวังใน การตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าคอนเทนเนอร์ย่อมทราบได้ว่า ไม่มีสินค้า ของห้างหุ้นส่วนจำกัดดังกล่าวบรรจุอยู่ในคอนเทนเนอร์ที่ส่งออก ประกอบกับศุลกากรยืนยันว่า ได้ลงนามรับรองในเอกสารประกอบการส่งออกว่ามีการส่งออกจริง อันเป็นช่องทางให้ห้างหุ้นส่วน จำกัดดังกล่าวทำการทุจริตในการขอรับเงินชดเชยค่าภาษี กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดไม่ได้ ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ข้อ ๐๘ ๑๑ ๑๔ และ คำสั่งกองตรวจสินค้าขาออก ที่ ๑๓/๒๕๓๐ อันเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่อ อย่างร้ายแรงเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดจึงต้องรับผิดชอบ ใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทั้งนี้ แม้จะมีการยื่นขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรและ มีการชดเชยค่าภาษีอากรในรูปของบัตรภาษีแล้วก็ตาม แต่ถ้ามิได้มีการวางฎีกาขอเบิกเงินชดเชย ค่าภาษีอากร ก็ถือว่ายังมิได้มีการนำเงินตามมูลค่าบัตรภาษีไปใช้จนเกิดเป็นความเสียหาย ดังนั้น การกระทำละเมิดในคดีนี้จึงเกิดขึ้นนับแต่วันที่มีการวางฎีกาตามบัตรภาษีดังกล่าว และมูลค่า ความเสียหายของแต่ละใบขนสินค้าขาออกมีจำนวนความเสียหายเท่ากับมูลค่าของบัตรภาษีที่ได้ มีการวางฎีกาขอเบิกเงินชดเชยค่าภาษีอากรแล้ว เมื่อบัตรภาษีที่ออกสืบเนื่องมาจากใบขนสินค้า ขาออกที่ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดมีส่วนเกี่ยวข้องได้มีการนำไปใช้ (วางฎีกา) ในระหว่างวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๓๘ ถึงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๓๙ กรณีจึงเป็นการกระทำละเมิดที่เกิดขึ้นก่อน พ.ร.บ. ความรับผิด ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ จะมีผลใช้บังคับ โดยเมื่อในขณะเกิดเหตุ ปริมาณ

การส่งออกสินค้าของผู้ส่งออกสินค้าโดยรวมมีจำนวนมาก เนื่องจากรัฐบาลในขณะนั้นและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีนโยบายส่งเสริมการส่งออก แต่อัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ที่จะอำนวยความสะดวกมีจำนวนน้อย จนไม่สามารถเทียบเป็นสัดส่วนกับปริมาณงานที่เข้ามาได้ การแก้ปัญหาในขณะนั้นจึงใช้วิธีการสุ่มตรวจสินค้าจากผู้ส่งออกบางราย กรณีจึงเชื่อได้ว่าปัญหาที่ทำให้เกิดช่องทางทุจริตในการขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรส่วนหนึ่งมาจากปริมาณงานที่มาก แต่อัตราเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะหน่วยงานของรัฐมีภาระหน้าที่ที่จะต้องวางระบบตรวจสอบให้รัดกุมยิ่งขึ้น แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถแก้ปัญหาในเชิงระบบการดำเนินงานโดยรวมได้ ดังนั้น มูลคดีละเมิดที่ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในคดีนี้จึงเกิดจากความบกพร่องของระบบการดำเนินงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ด้วย จึงเห็นสมควรให้หักส่วนความรับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกร้อยละ ๕๐ ของจำนวนค่าเสียหายตามใบขนสินค้าขาออกแต่ละฉบับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๓๘ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๔๔๒ และมาตรา ๒๒๓ วรรคหนึ่ง คงเหลือจำนวนที่จะต้องนำมาพิจารณาส่วนแห่งความรับผิดชอบเพียงร้อยละ ๕๐ แต่โดยที่เหตุละเมิดในคดีนี้เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของนายตรวจศุลกากรและผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดซึ่งดำรงตำแหน่งศุลกากรักษ์ เมื่อพิจารณาถึงอำนาจหน้าที่และสภาพความร้ายแรงแห่งการกระทำแล้วเห็นว่า นายตรวจศุลกากรมีความรับผิดชอบในอำนาจหน้าที่มากกว่าศุลกากรักษ์ ดังนั้น สัดส่วนแห่งความรับผิดชอบตามความร้ายแรงแห่งการกระทำละเมิดในกรณีดังกล่าว นายตรวจศุลกากรจึงมีมากกว่าศุลกากรักษ์ โดยเห็นว่านายตรวจศุลกากรจะต้องรับผิดชอบร้อยละ ๗๐ ของจำนวนส่วนแห่งความรับผิดชอบในร้อยละ ๕๐ หลังจากหักความรับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แล้ว ส่วนศุลกากรักษ์ต้องรับผิดชอบร้อยละ ๓๐ ของจำนวนส่วนแห่งความรับผิดชอบในร้อยละ ๕๐ หลังจากหักความรับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แล้ว ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๓๘ วรรคหนึ่ง การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๘ ตามความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ (กระทรวงการคลัง) โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ (ปลัดกระทรวงการคลัง) ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดร่วมกับนายตรวจศุลกากรรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนความเสียหาย โดยให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ รับผิดชอบร่วมกับนายตรวจศุลกากรเป็นเงิน ๗๒๓,๙๘๑.๒๖ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ รับผิดชอบร่วมกับนายตรวจศุลกากรเป็นเงิน ๗๖,๕๗๒.๔๖ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๓ รับผิดชอบร่วมกับนายตรวจศุลกากรเป็นเงิน ๕๕๖,๗๒๙.๑๔ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๔ รับผิดชอบร่วมกับนายตรวจศุลกากรเป็นเงิน ๑,๐๔๘,๑๒๘ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๕ รับผิดชอบร่วมกับนายตรวจศุลกากรเป็นเงิน ๑๐๖,๓๔๐.๘๖ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๖ รับผิดชอบร่วมกับนายตรวจศุลกากรเป็นเงิน ๒๔๘,๑๖๑.๒๙ บาท และผู้ฟ้องคดีที่ ๗ รับผิดชอบร่วมกับนายตรวจศุลกากรเป็นเงิน ๑๓๗.๕๐๔.๙๔ บาท จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเห็นว่าผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดต้องรับผิดชอบในมูลค่าความเสียหายตามใบขนสินค้าขาออกที่ได้มีการยื่นคำขอรับเงินชดเชยและมีการนำบัตรภาษีไปใช้แล้ว (วางฎีกา) ดังนี้ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในใบขนสินค้าขาออกที่มีส่วนเกี่ยวข้องจำนวน ๑๓ ฉบับ มีความเสียหายรวมทั้งสิ้นเป็นเงิน ๔๓๔,๘๘๘.๙๗ บาท จึงต้องรับผิดชอบเป็นเงินทั้งสิ้น ๖๕,๒๓๓.๓๕ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

เกินกว่า จำนวน ๖๕,๒๓๓.๓๕ บาท เฉพาะส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าจำนวน ๙,๑๑๕.๙๑ บาท เฉพาะส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๓ รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าจำนวน ๒๐,๒๖๕.๗๑ บาท เฉพาะส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๔ รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าจำนวน ๗๒,๐๗๔.๕๔ บาท เฉพาะส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๕ รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าจำนวน ๑๕,๖๔๐.๑๔ บาท เฉพาะส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๖ รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าจำนวน ๒๖,๗๔๗.๔๑ บาท เฉพาะส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๗ รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าจำนวน ๔๐๔.๒๘ บาท โดยมีข้อสังเกตว่า หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับการชดใช้เงินคืนหรือสามารถบังคับชำระหนี้จากผู้ได้รับเงินชดเชยค่าภาษีอากร หรือผู้รับโอนบัตรภาษีเป็นจำนวนเงินเท่าใดให้นำเงินดังกล่าวมาหักหรือคืนตามส่วนแห่งความรับผิดชอบแล้วแต่กรณีให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดด้วยนอกจากที่แก้ ให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ฟ้องขอให้ย้ายเสาไฟฟ้าออกจากหน้าที่ดินและชดใช้ค่าเสียหาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๘๑๗/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๑๐๗๖๐ ตำบลคอกหงส์ อำเภอบางบาล จังหวัดสงขลา อยู่ติดทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๓ ซึ่งบุตรของผู้ฟ้องคดีใช้ที่ดินดังกล่าวประกอบกิจการซื้อขายรถยนต์มือสองและขายรถจักรยานยนต์ การที่ผู้ถูกฟ้องคดี (การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค) ปักเสาไฟฟ้าและพาดสายไฟฟ้าบริเวณด้านหน้าที่ดินของผู้ฟ้องคดี จึงกีดขวางการเคลื่อนย้ายรถยนต์และรถจักรยานยนต์เข้าออกที่ดินของผู้ฟ้องคดี ทำให้ไม่สามารถใช้ประโยชน์ในที่ดินได้เต็มพื้นที่ ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีย้ายเสาไฟฟ้าออกจากบริเวณหน้าที่ดินของผู้ฟ้องคดี ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีโดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต ๓ (ภาคใต้) จังหวัดยะลา แจ้งผู้ฟ้องคดีว่าต้องชำระค่าใช้จ่ายเองประมาณ ๑,๕๐๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีย้ายเสาไฟฟ้าออกจากหน้าที่ดินของผู้ฟ้องคดีด้วยค่าใช้จ่ายของผู้ถูกฟ้องคดี และชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีเดือนละ ๓,๐๐๐ บาท นับตั้งแต่วันที่ฟ้องจนกว่าจะย้ายเสาไฟฟ้าเสร็จสิ้น และหากผู้ถูกฟ้องคดีไม่ย้ายเสาไฟฟ้าออกจากหน้าที่ดินของผู้ฟ้องคดีให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี จำนวน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๓๖ แห่ง พ.ร.บ. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๐๓ ในการปักเสาไฟฟ้าและติดตั้งสายยึดโยงในเขตกรรมทางหลวงบริเวณหน้าที่ดินของผู้ฟ้องคดี โดยผู้ถูกฟ้องคดีมีความจำเป็นที่จะต้องปักเสาไฟฟ้าและติดตั้งสายยึดโยงเสาไฟฟ้าซึ่งตั้งอยู่หน้าที่ดินของผู้ฟ้องคดี เนื่องจากสายไฟฟ้าบนเสาไฟฟ้ามีแรงดึงและน้ำหนักแต่ละด้านไม่เท่ากัน หากมีแรงมากระทบกับเสาไฟฟ้าเสาไฟฟ้าอาจล้มได้หลายต้น ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องติดตั้งสายยึดโยงเสาไฟฟ้าทั้งสองด้านเพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดจากเสาไฟฟ้าล้มลง เมื่อการติดตั้งสายยึดโยงเสาไฟฟ้าดังกล่าวมีความจำเป็น

ต้องดำเนินการเพื่อความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และหากไม่ติดตั้งสายยึดโยงเสาไฟฟ้าดังกล่าวอาจเกิดอันตรายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ ประกอบกับบริเวณที่ปักเสาไฟฟ้าและติดตั้งสายยึดโยงเสาไฟฟ้าอยู่ในแนวเขตที่ดินของกรมทางหลวง ซึ่งได้มีการดำเนินการแล้วเสร็จตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะได้อาศัยที่ดินแปลงดังกล่าวมาจากเจ้าของเดิมในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ผู้ฟ้องคดียอมรับทราบถึงข้อเท็จจริงดังกล่าวมาก่อนแล้ว ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีปักเสาไฟฟ้าและติดตั้งสายยึดโยงเสาไฟฟ้าบริเวณหน้าที่ดินของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการใช้อำนาจทางปกครองโดยชอบด้วยกฎหมาย ไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และผู้ถูกฟ้องคดีไม่มีความรับผิดชอบละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี อย่างไรก็ตาม การปักเสาไฟฟ้าและติดตั้งสายยึดโยงเสาไฟฟ้าบริเวณหน้าที่ดินของผู้ฟ้องคดีจะเป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย และไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีก็ตาม แต่ถ้การปักเสาไฟฟ้าและติดตั้งสายยึดโยงเสาไฟฟ้าดังกล่าวไปก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีหรือทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนจนเกินสมควร ผู้ถูกฟ้องคดีก็มีหน้าที่ต้องแก้ไขหรือเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า พื้นที่ด้านขวาของร้านขายรถจักรยานยนต์เมื่อนับจากเสาไฟฟ้าดังกล่าว ยังมีพื้นที่ที่เหลือพอที่จะใช้ในการนำรถจักรยานยนต์เข้าออกหรือใช้เป็นที่ยอดรถยนต์ได้ และทางเข้าออกร้านก็ตั้งอยู่คนละด้านกับเสาไฟฟ้า เสาไฟฟ้างดังกล่าวจึงมิได้กีดขวางทางเข้าออกของร้านแต่อย่างใด สำหรับสายยึดโยงที่ยึดโยงเสาไฟฟ้างดังกล่าว จำนวน ๔ สาย นั้น จุดปักสายยึดโยงเสาไฟฟ้าตั้งอยู่หน้าร้านขายรถยนต์มือสอง (ร้านสไมล์คาร์) ซึ่งตั้งอยู่บนที่ดินของผู้ฟ้องคดี โดยพื้นที่ด้านหน้าร้านดังกล่าวยังมีพื้นที่เพียงพอที่จะใช้เป็นทางเข้าออกและที่ยอดรถยนต์ ดังนั้น แม้เสาไฟฟ้าและสายยึดโยงจะตั้งอยู่ด้านหน้าที่ดินของผู้ฟ้องคดีและหน้าร้านดังกล่าว แต่เมื่อเสาไฟฟ้าและสายยึดโยงตั้งอยู่ในที่ดินของกรมทางหลวง และผู้ฟ้องคดียังใช้พื้นที่ด้านหน้าที่ดินและหน้าร้านดังกล่าวได้ ซึ่งแม้เสาไฟฟ้าและสายยึดโยงดังกล่าวจะเป็นผลทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่อาจใช้ประโยชน์ได้เต็มที่ก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างประโยชน์ที่ประชาชนในอำเภอบางใหญ่ทั้งหมด อำเภอรัตนบุรี และนิคมอุตสาหกรรมฉลุง จะได้รับจากการจ่ายกระแสไฟฟ้ากับความเดือดร้อนและความไม่สะดวกจากการจะใช้ประโยชน์ในที่ดินของผู้ฟ้องคดี จะเห็นได้ว่าการปักเสาไฟฟ้าและติดตั้งสายยึดโยงเสาไฟฟ้าบริเวณหน้าที่ดินของผู้ฟ้องคดีมีสัดส่วนที่เกิดประโยชน์สาธารณะมากกว่าความเดือดร้อนและความไม่สะดวกที่เกิดกับผู้ฟ้องคดี และมีได้ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนจนเกินสมควร กรณีจึงไม่อาจถือว่ามี ความรับผิดชอบอื่นที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องรับผิดชอบต่อผู้ฟ้องคดี การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชำระค่าสินไหมทดแทน กรณีคณะกรรมการจ่ายเงินค่าจ้างปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงทำให้เกิดการยกยอกเงินค่าจ้าง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๘๑๙/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานป่าไม้ ๕ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวี่ จังหวัดหนองคาย ได้รับความเดือดร้อนเสียหายสืบเนื่องจากนาย ท. อดีตหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวี่ ได้ยกยอกเงินค่าจ้างของลูกจ้างชั่วคราวรายวันไปตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๒ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติว่าการกระทำของนาย ท. มีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงและมีมูลความผิดทางอาญา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช) จึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีดังกล่าว โดยผลการสอบสวนของคณะกรรมการฯ เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีในฐานะคณะกรรมการจ่ายเงินค่าจ้างชั่วคราวรายวันได้กระทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายครบถ้วนดีแล้ว ไม่ได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง และไม่ได้มีส่วนรู้เห็นในการกระทำของนาย ท. จนเป็นเหตุให้ทางราชการเสียหาย จึงไม่ต้องร่วมรับผิดชอบแต่อย่างใด แต่ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีนำเงินจำนวน ๑๘๘,๕๕๖.๓๔ บาท พร้อมดอกเบี้ย ร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่นาย ท. ได้รับเงินไป มาชำระค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ตามความเห็นของกรมบัญชีกลาง เนื่องจากผู้ฟ้องคดีและนาย บ. ในฐานะกรรมการจ่ายเงินค่าจ้างมิได้ตรวจสอบว่าจำนวนเงินที่จ่ายให้กับลูกจ้าง แต่ละรายถูกต้อง และตรงกับจำนวนที่ขอเบิกหรือไม่ อีกทั้ง ยังมอบหมายให้นาย ท. เพียงคนเดียวเป็นผู้เบิกเงินและนำมาจ่ายให้กับลูกจ้าง การกระทำดังกล่าวจึงเป็นช่องทางให้นาย ท. กระทำการทุจริตได้โดยง่ายและเป็นระยะนาน พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหาย จึงให้รับผิดชอบเฉพาะส่วนคนละ ๑ ใน ๓ ของค่าเสียหายจำนวน ๕๖๕,๖๖๙ บาท คิดเป็นเงินคนละ ๑๘๘,๕๕๖.๓๔ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสืออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ได้วินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผลการพิจารณาดังกล่าวไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริงและไม่เป็นธรรมกับผู้ฟ้องคดี จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าสินไหมทดแทน และเพิกถอนคำวินิจฉัยที่ให้อยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดสอบสวนแล้วเห็นว่า คณะกรรมการจ่ายเงินค่าจ้างชั่วคราวรายวัน คือ นาย บ. และผู้ฟ้องคดี ได้กระทำการตามหน้าที่ ไม่ได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง และไม่ได้มีส่วนรู้เห็นในการที่นาย ท. เบียดบังเงินค่าจ้างไว้เพื่อประโยชน์ของตนเอง ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ต้องร่วมรับผิดชอบ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ส่งเรื่องดังกล่าวให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ต่อมา กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลาง พิจารณาแล้วเห็นว่า จำนวนความเสียหายที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แจ้งว่าได้รับความเสียหายจำนวน ๕๕๘,๐๑๓ บาท แตกต่างจากรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงของสำนักงาน ป.ป.ช. ที่คิดคำนวณได้ ๕๖๕,๖๖๙ บาท จึงให้นาย ท. รับผิดชอบเต็มจำนวน เป็นเงิน ๕๖๕,๖๖๙ บาท ส่วนคณะกรรมการจ่ายเงินค่าจ้างชั่วคราวรายวันนั้น มีหน้าที่ร่วมกันจ่ายเงินค่าจ้างให้แก่ลูกจ้าง แต่ผู้ฟ้องคดีและนาย บ. มิได้ตรวจสอบว่าจำนวนเงินที่จ่ายให้ลูกจ้างแต่ละราย ถูกต้องตรงตามจำนวน

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

ที่ขอเบิกหรือไม่ อีกทั้ง ยังมอบหมายให้นาย ท. เพียงคนเดียวเป็นผู้เบิกเงินและนำมาจ่ายให้แก่ลูกจ้าง การกระทำดังกล่าว จึงเป็นช่องทางให้นาย ท. กระทำการทุจริตได้โดยง่าย และเป็นระยะเวลาาน พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหาย จึงให้ผู้ฟ้องคดีและนาย บ. รับผิดชอบเฉพาะส่วนของตน คนละ ๑ ใน ๓ ของค่าเสียหาย ๕๖๕,๖๖๙ บาท คิดเป็นเงิน ๑๘๘,๕๕๖.๓๔ บาท กรมบัญชีกลางจึงมีหนังสือแจ้งผลการพิจารณา ดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบและดำเนินการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับหนังสือดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จึงมีคำสั่งลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามความเห็นของกรมบัญชีกลาง จึงเห็นได้ว่า เป็นกรณีที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะหน่วยงานของรัฐ เห็นว่า เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดไม่ต้องรับผิดชอบ แต่กระทรวงการคลังเห็นว่าต้องรับผิดชอบ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน จึงเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ ค่าสินไหมทดแทนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของ กระทรวงการคลัง ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ อย่างไรก็ตาม เมื่อสำนักงานป่าไม้เขตอุดรธานีได้มีคำสั่งลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๔๑ และคำสั่งลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๒ แต่งตั้งนาย ท. นาย บ. และผู้ฟ้องคดี ให้เป็นคณะกรรมการ จ่ายเงินค่าจ้างชั่วคราวรายวันของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว และคำสั่งดังกล่าวกำหนดให้มีผล ตั้งแต่วันที่ที่มีคำสั่งเป็นต้นไป จึงต้องถือว่าในปีกงบประมาณดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่เป็น กรรมการในคณะกรรมการจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวันของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว ประจำเดือนสิงหาคม ๒๕๔๑ และประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๒ กรณีจึงเห็นได้ว่า วันที่มีการทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่เกิดขึ้น ได้แก่ วันที่ผู้ฟ้องคดีลงลายมือชื่อเบิกจ่ายเงินค่าจ้าง ลูกจ้างชั่วคราวของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัวนับตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๔๑ จนถึงเดือนกันยายน ๒๕๔๒ ซึ่งอยู่ในช่วงเวลาที่นาย ท. ยักยอกเงินค่าจ้างลูกจ้าง คือ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๖ ถึง พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยแม้ว่าพยานหลักฐานจะไม่ปรากฏแน่ชัดว่าผู้ฟ้องคดีลงลายมือชื่อร่วมกับ คณะกรรมการคนอื่นเบิกจ่ายเงินค่าจ้างดังกล่าวเมื่อใด อันจะถือได้ว่าเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีกระทำ ละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่ย่อมอนุมานได้ว่า การที่ผู้ฟ้องคดีซึ่งร่วมเป็นคณะกรรมการจ่ายเงิน ค่าจ้างชั่วคราวไม่ควบคุม ดูแล การจ่ายเงินค่าจ้างชั่วคราวรายวันให้ถูกต้องครบถ้วน อันเป็น ช่องทางให้นาย ท. กระทำการทุจริตได้โดยง่าย เกิดขึ้นในระหว่างที่ผู้ฟ้องคดีทำหน้าที่เป็น คณะกรรมการตามคำสั่งดังกล่าว เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหาย อันเป็นการ กระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อเหตุแห่งการกระทำละเมิดเกิดขึ้นในช่วงระหว่าง เดือนสิงหาคม ๒๕๔๑ จนถึงเดือนกันยายน ๒๕๔๒ กรณีจึงเห็นได้ว่า วันที่มีการทำละเมิดใน การปฏิบัติหน้าที่เกิดขึ้น คือ ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๔๑ จนถึงเดือนกันยายน ๒๕๔๒ โดยวันสุดท้ายที่ผู้ฟ้องคดีสามารถลงลายมือชื่อร่วมกับคณะกรรมการคนอื่นเบิกจ่ายเงินค่าจ้าง ให้แก่ลูกจ้างชั่วคราวได้ คือ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๒ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งเรียกให้ ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเงิน ๑๘๘,๕๕๖.๓๔ บาท

ตามหนังสือลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการออกคำสั่งเมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันทำละเมิด ตามมาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น คำสั่งดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และมีผลให้คำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่เห็นชอบตามคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน ๑๘๘,๕๕๖.๓๔ บาท พร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี โดยให้มีผลย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ มีคำสั่งและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวตามลำดับ นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วย

พิพากษายืน

ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีจัดทำหลักฐานการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวเกินจำนวนที่ต้องจ่ายจริง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๘๒๗/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช) มีหนังสือลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทน จำนวน ๑๙๐,๔๘๐ บาท กรณีจัดทำหลักฐานการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวันเกินกว่าจำนวนที่ต้องจ่ายจริง ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยจึงมีหนังสืออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ให้ยกอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามหนังสือลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีนำเงินจำนวน ๑๙๐,๔๘๐ บาท มาชดใช้ค่าเสียหายแก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังยุติตามคำวินิจฉัยของศาลปกครองชั้นต้นว่า ผู้ฟ้องคดีได้กระทำละเมิดต่อกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทั้งข้อเท็จจริงตามรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีซึ่งมีหน้าที่จัดทำเอกสารใบสำคัญเพื่อใช้ในการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวันของสวนรุกชาติเขาวังหวัดระยอง ได้มีส่วนรู้เห็นหรือยินยอมให้มีการปลอมลายมือชื่อของลูกจ้างชั่วคราวรายวันในบัญชีลงเวลาทำงานในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๖ เป็นจำนวน ๑,๑๓๙.๕ วัน คิดเป็นเงิน ๑๙๐,๔๘๐ บาท โดยลูกจ้างไม่ได้ทำงานและไม่ได้ลงชื่อไว้ แล้วนำบัญชีลงเวลาทำงานดังกล่าวไปใช้ประกอบการจัดทำหลักฐานการจ่ายค่าจ้าง (แบบ บก.ก.จ ๓) เพื่อใช้ในการตั้งเบิกเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวัน โดยได้ลงนามเป็นผู้จ่ายเงินในหลักฐานการจ่ายค่าจ้าง (แบบ บก.ก.จ ๓) อีกทั้ง ผู้ฟ้องคดีในฐานะกรรมการจ่ายค่าจ้างยังได้ร่วมลงนามในบันทึกของคณะกรรมการจ่ายค่าจ้างว่าได้ร่วมกันจ่ายค่าจ้างถูกต้อง ซึ่งไม่ตรงกับข้อเท็จจริง

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

ที่ลูกจ้างชั่วคราวรายวันได้ปฏิบัติงานจริง นำมาซึ่งการเบิกเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวันเกินจำนวนวันที่ลูกจ้างชั่วคราวรายวันได้ปฏิบัติงานจริง จำนวน ๑,๑๗๙.๕ วัน คิดเป็นเงิน ๑๙๐,๔๘๐ บาท กรณีจึงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้กระทำการไม่ชอบด้วยกฎหมายเกี่ยวกับการเบิกเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวันออกเป็นสองกรณี กรณีแรกผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้มีหน้าที่จัดทำเอกสารใบสำคัญเพื่อใช้ในการตั้งเบิกเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวัน ได้จัดทำเอกสารอันเป็นเท็จแล้วนำมาใช้ในการตั้งเบิกเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวัน และกรณีที่สองผู้ฟ้องคดีในฐานะกรรมการจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวันได้ลงนามในบันทึกของคณะกรรมการจ่ายเงินค่าจ้างว่าได้ร่วมกันจ่ายเงินค่าจ้างถูกต้องซึ่งข้อเท็จจริงไม่ได้เป็นเช่นนั้น การกระทำของผู้ฟ้องคดีทั้งสองกรณีดังกล่าวต่างเป็นเหตุให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้รับความเสียหายต้องจ่ายเงินค่าจ้างเกินกว่าที่ต้องจ่ายจริง คิดเป็นเงิน ๑๙๐,๔๘๐ บาท จึงเป็นการกระทำละเมิด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าเสียหายได้ ตามมาตรา ๑๒ แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้จัดทำเอกสารอันเป็นเท็จเพื่อใช้ในการตั้งเบิกเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวัน โดยเบิกเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวันเกินจำนวนวันที่ลูกจ้างชั่วคราวรายวันได้ปฏิบัติงานจริง ทั้งยังเป็นกรรมการจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวันที่ทำไม่ชอบด้วยหน้าที่โดยลงนามในบันทึกของคณะกรรมการจ่ายเงินค่าจ้างว่าได้ร่วมกันจ่ายเงินค่าจ้างถูกต้องซึ่งข้อเท็จจริงไม่ได้เป็นเช่นนั้น จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เต็มจำนวนความเสียหาย ยิ่งกว่าผู้ที่ทำหน้าที่เป็นกรรมการจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวันเพียงฐานะเดียว ประกอบกับคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดพิจารณาพยานหลักฐานแล้วพบว่า ผู้ฟ้องคดีได้รู้เห็นหรือมีส่วนร่วมในการปลอมลายมือชื่อของลูกจ้างในบัญชีลงเวลาทำงานในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๔๕ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๔๖ เป็นจำนวน ๑,๑๗๙.๕ วัน คิดเป็นเงิน ๑๙๐,๔๘๐ บาท และลงนามเป็นผู้จ่ายเงินในหลักฐานการจ่ายค่าจ้าง (แบบ บก.กจ.๓) โดยนำบัญชีลงเวลาการทำงานดังกล่าวและหลักฐานการจ่ายค่าจ้างมาประกอบเป็นเอกสารหลักฐานใบสำคัญในการเบิกจ่ายเงิน ทั้งยังได้ร่วมลงนามในบันทึกของคณะกรรมการจ่ายค่าจ้างว่าได้ร่วมกันจ่ายเงินค่าจ้างถูกต้องทั้งที่ข้อเท็จจริงไม่ได้เป็นเช่นนั้น ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบในฐานะผู้เบิกจ่ายเงินโดยทุจริต ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบเต็มจำนวนความเสียหาย การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าเสียหายเต็มจำนวนความเสียหายเป็นเงิน ๑๙๐,๔๘๐ บาท จึงเป็นกรณีที่คำนึงถึงระดับความร้ายแห่งการกระทำและเป็นความธรรมแห่งกรณีเป็นเกณฑ์ ตามมาตรา ๘ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้ว คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามหนังสือลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีนำเงินจำนวน ๑๙๐,๔๘๐ บาท ชำระให้แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ภายในกำหนด ๑๕ วัน นับแต่ได้รับหนังสือ และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีได้นำเงินดังกล่าวไปก่อสร้างอาคารถาวรวัตถุเพื่อใช้ในราชการ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังได้ใช้ประโยชน์จากอาคารดังกล่าว

เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน จึงขอให้ศาลปกครองพิจารณาลดหย่อนค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้มีหน้าที่จัดทำเอกสารใบสำคัญเพื่อใช้ในการตั้งเบิกเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวัน ได้จัดทำเอกสารอันเป็นเท็จเพื่อนำมาใช้ในการตั้งเบิกเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวัน ทั้งยังได้อาศัย โอกาสในฐานะเป็นกรรมการจ่ายค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวันอีกฐานะหนึ่ง รับรองว่ามีการจ่ายค่าจ้างถูกต้อง ซึ่งข้อเท็จจริงไม่ได้เป็นเช่นนั้น อีกทั้ง การกระทำละเมิดของผู้ฟ้องคดีไม่ได้เกิดจากความผิดหรือ ความบกพร่องหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวมของหน่วยงานของรัฐ จากพฤติการณ์ดังกล่าว ไม่มีเหตุที่ศาลต้องลดค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามที่ผู้ฟ้องคดีอ้าง ที่ศาลปกครองชั้นต้น พิพากษาเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามหนังสือลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ที่ให้ผู้ฟ้องคดี นำเงินมาชดใช้ค่าเสียหายแก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เฉพาะในส่วนที่เกินกว่า ๘๐,๐๐๑.๖๐ บาท และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ เฉพาะส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีนำเงินมาชดใช้ค่าเสียหายแก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในส่วนที่เกินกว่า ๘๐,๐๐๑.๖๐ บาท โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ออกคำสั่งดังกล่าว นั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

พิพากษากลับ เป็นให้ยกฟ้อง

ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการ และคำวินิจฉัยอุทธรณ์

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๘๔๔/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นวิธีพิจารณาคดีปกครอง หน้า ๔๔

ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีกำหนดราคากลางโดยไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๘๔๕/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ขณะเกิดข้อพิพาทผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนายช่างชลประทาน ๗ สังกัดสำนักชลประทานที่ ๓ กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (กรมชลประทาน) มีคำสั่งลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๑ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด กรณีสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๐ จังหวัดพิษณุโลก ตรวจสอบพบว่า งานจ้างเหมาขุดคลองระบายน้ำเชื่อมระหว่างคลองอ้ายเลือกกับแม่น้ำน่าน ของโครงการชลประทานพิษณุโลกมีการคิดคำนวณและกำหนดราคากลางมีค่าภาษีมูลค่าเพิ่ม ของวัสดุบางรายการซ้ำซ้อนกับค่า Factor F ที่มีการคำนวณค่าภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ ๗ อยู่แล้ว ทำให้ราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๒๗๑,๙๗๘.๔๙ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๓ ให้เจ้าหน้าที่ ผู้เกี่ยวข้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทน โดยในส่วนของผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นคณะกรรมการกำหนดราคากลาง รับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในความเสียหายที่เกิดขึ้นในอัตราร้อยละ ๗๐ ของจำนวนค่าเสียหาย ตามสัดส่วน คิดเป็นเงินจำนวน ๖๓,๔๖๑.๖๕ บาท ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งต่ออธิบดีกรมชลประทาน

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

ต่อมา ผู้ผูกฟองคืดที่ ๑ มีคำสั่งลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ เพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๓ บางส่วน เนื่องจากกระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางได้พิจารณาแล้วมีความเห็นแตกต่างจากผู้ผูกฟองคืดที่ ๑ ว่า นอกจากมีกรณีความรับผิดชอบตามคำสั่งดังกล่าวแล้ว ผู้ผูกคืดและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้กระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงที่ไม่ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ในกรณีการคำนวณราคากลางรายการหินคลุก และรายการหินย่อยเบอร์ ๒ ทำให้ราคากลางของโครงการดังกล่าวสูงเกินความเป็นจริง เป็นเงินจำนวน ๕๔๐,๓๔๐.๘๔ บาท อีกกรณีหนึ่งด้วย ความเสียหายที่ผู้ผูกคืดและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบ รวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๘๑๒,๓๑๙.๓๓ บาท ผู้ผูกคืดในฐานะคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ผูกฟองคืดที่ ๑ ในอัตราร้อยละ ๗๐ ของความเสียหายตามสัดส่วน เป็นเงินจำนวน ๑๘๙,๕๔๑.๑๘ บาท ผู้ผูกคืดอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว แต่ผู้ผูกฟองคืดที่ ๒ (ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) ได้พิจารณาอุทธรณ์แล้ววินิจฉัยยืนตามคำสั่งกรมชลประทาน ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ ที่สั่งให้ผู้ผูกคืดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว ผู้ผูกคืดจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งทบทวน ตรวจสอบการคิดราคากลางใหม่ตามข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ เพิกถอนคำสั่งของผู้ผูกฟองคืดที่ ๑ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๓ และลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ ที่สั่งให้ผู้ผูกคืดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวน ๖๓,๔๖๑.๖๕ บาท และจำนวน ๑๘๙,๕๔๑.๑๘ บาท ตามลำดับ และเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ผูกฟองคืดที่ ๒

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การคิดคำนวณราคากลางงานที่ส่วนราชการมิได้ดำเนินการเองต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทานตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ ที่กำหนดให้ค่าวัสดุทุกประเภทที่นำมาคำนวณราคากลางงานก่อสร้างจะต้องเป็นราคาที่ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม เนื่องจากจะต้องนำราคาค่างานที่คำนวณได้คูณด้วยค่า Factor F การนำราคาค่างก่อสร้างที่เป็นงานดำเนินการเองมาปรับใช้จึงต้องมีการคิดคำนวณใหม่โดยต้องถอดค่าภาษีมูลค่าเพิ่มออกจากราคาวัสดุเสียก่อนที่จะนำค่า Factor F ไปคูณกับราคางานต้นทุนของงานทุกรายการ ผู้ผูกคืดในฐานะประธานกรรมการกำหนดราคากลางได้คิดคำนวณราคากลางจากราคาสำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลก โดยตรวจสอบเพียงว่ารายการราคาวัสดุของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลกเป็นราคาที่ระบุว่าจะไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม และตรวจสอบใบแจ้งปริมาณงานและราคา ตรวจสอบราคาต่อหน่วย แต่ไม่ได้มีการคิดคำนวณใหม่เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มของวัสดุบางรายการว่า ชำซ้อนกับค่า Factor F หากผู้ผูกคืดได้ใช้ความระมัดระวังตามวิสัยและพฤติการณ์ของผู้มีวิชาชีพด้านช่างแล้ว ผู้ผูกคืดย่อมจะเห็นได้ว่าราคาวัสดุที่นำมาคำนวณราคากลางเป็นราคาวัสดุที่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วหรือไม่ ทำให้ราคากลางที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดค่าจ้างสูงกว่าราคาค่างก่อสร้างที่ถูกต้อง ผู้ผูกคืดดำรงตำแหน่งนายช่างชลประทาน ๗ ย่อมมีความรู้ความเชี่ยวชาญในวิชาช่างเป็นอย่างดีและอยู่ในวิสัยที่จะตรวจสอบและประมาณการราคาให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ได้ การที่ผู้ผูกคืด

ไม่ได้ตรวจสอบเอกสารการคำนวณราคากลางให้รอบคอบตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ โดยเพียงแต่ตรวจสอบใบแจ้งปริมาณงานและราคาต่อหน่วย โดยมีได้มีการคำนวณใหม่ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของทางราชการ จึงทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่ทราบว่าผู้คิดคำนวณราคากลางได้คำนวณราคาวัสดุตั้งกล่าวถูกต้องตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ หรือไม่ พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวถือว่าปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหาย เป็นการกระทำละเมิดตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แม้การดำเนินการตามโครงการดังกล่าวไว้ดำเนินการเพื่อป้องกันน้ำท่วม ก็ไม่เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีต้องดำเนินการโดยไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของทางราชการ

ส่วนการคำนวณรายการหินคลุกและหินย่อยเบอร์ ๒ นั้น เมื่อหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทานตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ ได้กำหนดไว้ว่า การคำนวณราคาวัสดุประเภทหิน กรวด และทราย ต้องใช้ราคาจากสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กรมการค้าภายใน ของจังหวัดที่มีแหล่งวัสดุอยู่ใกล้สถานที่ก่อสร้าง และคิดค่าขนส่งโดยระยะทางจากแหล่งถึงสถานที่ก่อสร้างเป็นลำดับแรก หากสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กรมการค้าภายใน ไม่ได้กำหนดราคาวัสดุที่แหล่งไว้ จึงให้สืบราคาจากแหล่งโดยตรงและคิดค่าขนส่งให้ใช้ระยะทางจากแหล่งถึงสถานที่ก่อสร้างเป็นลำดับถัดมา หากมีแหล่งผลิตหลายแห่งเมื่อคิดค่าขนส่งแล้วจึงให้เลือกใช้วัสดุจากแหล่งที่มีราคาต่ำสุด จึงเห็นว่า แม้ว่าผู้ฟ้องคดีจะอ้างว่าจังหวัดพิษณุโลกมีปริมาณหินคลุกและหินย่อยเบอร์ ๒ ไม่มากพอกับความต้องการใช้หรือไม่มีแหล่งหินคลุกและหินย่อยเบอร์ ๒ ก็ตาม ก็ยังไม่อาจถือได้ว่าจังหวัดพิษณุโลกไม่มีแหล่งหินคลุกและหินย่อยเบอร์ ๒ อีกทั้งในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๘ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลกได้กำหนดราคาวัสดุหินคลุกและหินย่อยเบอร์ ๒ เอาไว้ ดังนั้น การคำนวณราคาหินคลุกและหินย่อยเบอร์ ๒ จึงต้องใช้ราคาที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลกกำหนด และคิดคำนวณค่าขนส่งจากอำเภอเมืองพิษณุโลกถึงสถานที่ก่อสร้างเท่านั้น การที่ผู้ฟ้องคดีในฐานะคณะกรรมการกำหนดราคากลางได้คิดคำนวณราคาหินคลุกและหินย่อยเบอร์ ๒ โดยใช้ราคาที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลกกำหนด แต่คิดค่าขนส่งจากอำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ถึงสถานที่ก่อสร้างจึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทานตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวถือว่าปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหาย เป็นการกระทำละเมิดตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

สำหรับจำนวนเงินที่ผู้ฟ้องคดีจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นั้น เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ราคากลางที่สำนักตรวจเงินแผ่นดิน

จังหวัดพิษณุโลกชี้แจงโดยจัดทำเอกสารการคำนวณราคาวัสดุ อัตราค่างาน อัตราค่าเหล็กเส้นเสริมคอนกรีต ค่า Factor F ซึ่งมีการทบทวนราคาวัสดุโดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มตามที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลกกำหนดในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๘ โดยวัสดุทุกรายการมีราคาเท่ากับราคาวัสดุในแบบประมาณการและราคาค่าก่อสร้างที่โครงการชลประทานพิษณุโลก ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๑ ได้จัดทำขึ้นเพื่อเสนอเป็นโครงการขุดลอกคลองระบายน้ำเชื่อมระหว่างคลองอ้ายเลื้อกกับแม่น้ำน่านที่ต้องมีการจัดทำเร่งด่วนในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ในส่วนของวัสดุหินย่อยเบอร์ ๒ ได้ใช้ราคาขายส่งวัสดุหินย่อยเบอร์ ๒ ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลกเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๘ ที่รวมค่าขนส่งระยะทาง ๑๐ กิโลเมตร ราคาลูกบาศก์เมตรละ ๓๐๓.๗๔ บาท ค่าขนส่งจากจังหวัดพิษณุโลกถึงสถานที่ก่อสร้างระยะทาง ๔๐ กิโลเมตร หักค่าขนส่ง ๑๐ กิโลเมตรแรก คิดเป็นเงิน ๖๗.๒๑ บาท ต่อลูกบาศก์เมตรรวมเป็นเงิน ๓๗๐.๙๕ บาท ต่อลูกบาศก์เมตร ส่วนหินคลุกใช้ราคาเท่ากับที่ผู้คิดคำนวณราคากลางและคณะกรรมการกำหนดราคากลางกำหนด คือ ราคาลูกบาศก์เมตร ละ ๒๙๙.๐๗ บาท และได้คิดค่าขนส่งจากจังหวัดพิษณุโลกถึงสถานที่ก่อสร้างคิดเป็นเงิน ๙๐.๕๓ บาท ต่อลูกบาศก์เมตรรวมเป็นเงิน ๓๘๙.๖๐ บาท ต่อลูกบาศก์เมตร ส่วนการคำนวณค่า Factor F ของงานก่อสร้างทางและงานสะพานและท่อเหลี่ยม ได้มีการคำนวณจากราคางานต้นทุนของงานทุกรายการและยอดรวมทั้งโครงการเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๑๕,๕๖๕,๘๐๔.๑๑ บาท ซึ่งเมื่อนำยอดรวมดังกล่าวไปคำนวณหาค่า Factor F ตามประเภทของงาน ปรากฏว่าได้ค่า Factor F งานทางเท่ากับ ๑.๒๔๒๘ และค่า Factor F งานสะพานและท่อเหลี่ยมเท่ากับ ๑.๒๐๔๑ และนำค่า Factor F ที่ได้ ไปคูณกับราคางานต้นทุนต่อหน่วยของงานแต่ละรายการตามประเภท เมื่อนำมาคำนวณราคากลางของงานก่อสร้างทั้งโครงการแล้วเป็นเงินจำนวน ๑๙,๑๐๓,๔๓๒.๖๖ บาท จึงเห็นว่าสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดพิษณุโลก ได้คำนวณราคากลางเป็นไปตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร งานก่อสร้างชลประทาน และงานก่อสร้างทางของคณะกรรมการควบคุมราคากลาง สำนักนายกรัฐมนตรี ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ สำหรับความเห็นของกรมบัญชีกลาง ตามหนังสือลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๘๑๒,๓๑๙.๓๓ บาท นั้น เกิดจากการคำนวณค่าภาษีมูลค่าเพิ่มของวัสดุบางรายการซ้ำซ้อนกับค่า Factor F ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงิน ๒๗๑,๙๗๘.๔๙ บาท และการคำนวณราคากลางรายการหินคลุกและรายการหินย่อยเบอร์ ๒ โดยใช้ราคาและคิดอัตราค่าขนส่งไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งทำให้ราคากลางของโครงการดังกล่าวสูงเกินความจริงเป็นเงินจำนวน ๕๔๐,๓๔๐.๘๔ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๘๑๒,๓๑๙.๓๓ บาท (๒๗๑,๙๗๘.๔๙ + ๕๔๐,๓๔๐.๘๔) ซึ่งเมื่อพิจารณาตารางเปรียบเทียบค่าความเสียหาย ในการตรวจสอบราคากลางของกรมบัญชีกลาง ผลการตรวจสอบมูลค่างานก่อสร้างคำนวณได้จำนวน ๑๘,๕๘๖,๒๖๕.๙๑ บาท มีส่วนต่างจากค่างานตามสัญญาจำนวน ๘๑๒,๓๑๙.๓๓ บาท และตารางเปรียบเทียบปริมาณงานและราคาต่อหน่วย กับราคากลางของคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ในตารางระบุรายการที่ไม่ได้ตรวจสอบราคา ๔,๓๖๗,๔๙๐.๙๔ บาท

เห็นได้ว่ายังไม่ได้มีการตรวจสอบงานทุกรายการที่เป็นส่วนประกอบของราคากลาง อีกทั้งการคำนวณหาค่า Factor F ระบุค่า Factor F เท่ากับ ๑.๒๐๓๗ ไม่ปรากฏว่าได้มีการคำนวณราคางานต้นทุนของงานทุกรายการและยอดรวมทั้งโครงการแล้วนำยอดรวมดังกล่าวไปคำนวณหาค่า Factor F ตามประเภทของงานทางและงานสะพานและท่อเหลี่ยม ซึ่งแตกต่างจากสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดพิษณุโลกคำนวณ ส่วนราคากลางที่ผู้ฟ้องคดีคำนวณใหม่ภายหลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้คำนวณหาค่า Factor F ของงานแต่ละประเภทโดยมิได้ใช้ยอดรวมราคาต้นทุนของทั้งโครงการมาคำนวณเพื่อหาค่า Factor F ของงานแต่ละประเภท การคำนวณดังกล่าวไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ จึงไม่อาจถือได้ว่าราคากลางที่ผู้ฟ้องคดีคำนวณได้เป็นจำนวน ๑๙,๕๒๗,๓๓๕.๘๑ บาท เป็นราคาที่ถูกต้อง จึงเห็นได้ว่าผลการตรวจสอบราคากลางงานจ้างขุดลอกคลองระบายน้ำเชื่อมระหว่างคลองอ้ายเล็กกับแม่น้ำน่านของโครงการชลประทานพิษณุโลกจำนวน ๑๙,๑๐๓,๔๓๒.๖๖ บาท ที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดพิษณุโลกคำนวณได้เป็นราคากลางที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงในขณะที่ประมาณราคามากที่สุด เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ทำสัญญาจ้างโครงการดังกล่าววงเงินตามสัญญาจำนวน ๑๙,๓๙๘,๕๘๕.๒๔ บาท ความเสียหายที่เกิดขึ้นจึงคิดเป็นเงินจำนวน ๒๙๕,๑๕๒.๕๘ บาท ผู้ฟ้องคดีไม่ได้กระทำทุจริต เมื่อพิจารณาความร้ายแรงและความเป็นธรรม คณะกรรมการกำหนดราคากลางควรต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในอัตราร้อยละ ๖๐ ของเงินจำนวน ๒๙๕,๑๕๒.๕๘ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๑๗๗,๐๗๑.๕๕ บาท เมื่อคณะกรรมการกำหนดราคากลางมีจำนวน ๓ คน ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบ ๑ ใน ๓ ของความเสียหายดังกล่าว คิดเป็นเงินจำนวน ๕๙,๐๓๐.๕๒ บาท ดังนั้น คำสั่งลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ เฉพาะส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าจำนวน ๕๙,๐๓๐.๕๒ บาท จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบเกินกว่าจำนวน ๕๙,๐๓๐.๕๒ บาท จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกัน ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำละเมิดแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่แจ้งตามหนังสือกรมชลประทาน ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้เงินให้แก่ทางราชการเฉพาะในส่วนที่เกินกว่าจำนวน ๖๘,๘๖๘.๙๓ บาท โดยให้มีผลย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นวันที่ออกคำสั่งดังกล่าว นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วยบางส่วน

พิพากษาแก้เป็นให้เพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ เฉพาะส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าจำนวน ๕๙,๐๓๐.๕๒ บาท โดยให้มีผลย้อนหลังนับแต่วันที่ออกคำสั่ง นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ฟ้องขอให้เทศบาลงดเว้นการขุดลอกคลองและชดใช้ค่าเสียหาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๘๗๒/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองที่ดินตามหลักฐานแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) หมู่ที่ ๑ ตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีจัดทำโครงการขุดลอกคลองบึงระมาณโดยยึดแนวเขตตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (บึงระมาณ) ตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก มีรัศมีเข้าไปในที่ดินของผู้ฟ้องคดีทำให้ไร่กล้วยและที่นาของผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดียังเห็นว่าที่ดินด้านทิศตะวันตกและด้านทิศเหนือมีการลดหย่อนรัศมีในการขุดลอกคลองบึงระมาณออกไปจากหลักเขตประมาณ ๔๐๐ เมตร ทำให้ผลผลิตในบริเวณดังกล่าวไม่ได้รับความเสียหาย แต่ทางด้านทิศใต้ซึ่งเป็นที่ดินของผู้ฟ้องคดีกลับได้รับการลดหย่อนรัศมีเพียง ๕๐ เมตร เท่านั้น ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าว จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีตั้งเว้นการขุดลอกคลองบึงระมาณบริเวณที่ดินของผู้ฟ้องคดี หรือเลื่อนแนวเขตการขุดลอกคลองในบริเวณที่ดินของผู้ฟ้องคดีจากแนวเขตเดิมประมาณ ๒๐๐ เมตร และหากไม่สามารถตั้งเว้นหรือเลื่อนแนวเขตการขุดลอกคลองได้ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นค่าต้นกล้วยน้ำว้าเป็นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท ค่าขุดบ่อและอุปกรณ์เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท ค่าพันธุ์ข้าว ๒๐ กระสอบ กระสอบละ ๕๒๐ บาท เป็นเงิน ๑๐,๔๐๐ บาท ค่าน้ำมันที่ใช้กับเครื่องสูบน้ำ จำนวน ๒ ถัง ถังละ ๕,๙๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๑,๘๐๐ บาท และค่าจ้างไถนา ๑๘ ไร่ ไร่ละ ๒๔๐ บาท เป็นเงิน ๔,๓๒๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๕๖,๕๒๐ บาท

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การดำเนินโครงการขุดลอกคลองบึงระมาณของผู้ถูกฟ้องคดีเป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๒๒ แห่ง พ.ร.บ. ลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และมาตรา ๕๐ (๙) แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ โดยการขุดลอกคลองบึงระมาณกระทำภายในแนวเขต น.ส.ล. ปราบภูหลักฐานตามทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ ตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งกระทรวงมหาดไทยประกาศหวงห้ามเป็นทุ่งเลี้ยงสัตว์พาหนะไว้เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๙ ประกอบกับผู้ฟ้องคดีอ้างว่าผู้ถูกฟ้องคดีกำหนดเขตโครงการขุดลอกคลองบึงระมาณทางด้านทิศตะวันตกและด้านทิศเหนือมีการลดหย่อนรัศมี (ถอยร่น) ไปจากหลักเขตประมาณ ๔๐๐ เมตร ส่วนทางด้านทิศใต้ซึ่งเป็นที่ดินของผู้ฟ้องคดีกลับมีการลดหย่อนรัศมีเพียง ๕๐ เมตร ซึ่ง น.ส.ล. เป็นเอกสารที่พนักงานเจ้าหน้าที่ออกไว้เป็นหลักฐานการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน โดยเฉพาะคดีนี้ปรากฏหลักเขตที่ดินชัดเจนและผู้ฟ้องคดีไม่ได้โต้แย้งว่า น.ส.ล. ดังกล่าวออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือรुक้าที่ดินตามหลักฐาน ส.ค. ๑ ของผู้ฟ้องคดี กรณีจึงแสดงให้เห็นอย่างชัดแจ้งว่า ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินโครงการอยู่ภายในแนวเขตที่ดินตาม น.ส.ล. (บึงระมาณ) การลดหย่อนรัศมี (ถอยร่น) ไปจากหลักเขตด้านทิศเหนือประมาณ ๔๐๐ เมตร หรือด้านทิศใต้ซึ่งเป็นที่ดินของผู้ฟ้องคดีเพียง ๕๐ เมตร จึงเป็นการดำเนินการภายในแนวเขตที่ดินตาม น.ส.ล. (บึงระมาณ) ตามความจำเป็นของแต่ละจุด นอกจากนี้ การดำเนินการขุดลอกคลองบึงระมาณนี้ยังมีได้ล่วงล้ำเข้าไปในเขตที่ดินตาม ส.ค. ๑ ของผู้ฟ้องคดีส่วนที่เป็นพื้นที่แปลงนาเพาะปลูกข้าว เนื่องจากเมื่อผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาจ้าง ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๓ เพื่อปรับลดปริมาณงานในสัญญาจ้างตามโครงการดังกล่าว จากเดิมความยาว ๑,๐๕๐ เมตร เหลือเพียงความยาว ๘๐๐ เมตร ส่วนความยาวอีก ๒๕๐ เมตร ซึ่งเป็นที่ตั้งพื้นที่แปลงนาเพาะปลูกข้าวของผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีให้ผู้รับจ้างหยุดการขุดลอกคลองบึงระมาณไว้ ดังนั้น การขุดลอกคลองบึงระมาณจึงยังมิได้ทำให้เกิดความเสียหายแก่นาข้าวและบ่อน้ำบาดาลตามที่ถูกฟ้องคดีเรียกร้อง ส่วนที่ดินที่เป็นสวนกล้วยน้ำว้า เนื้อที่ ๗ ไร่ ซึ่งผู้ฟ้องคดีอ้างว่าเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินตาม ส.ค. ๑ ของผู้ฟ้องคดี และผู้ถูกฟ้องคดีขุดลอกทำให้เกิดความเสียหายแก่ที่ดินและต้นกล้วยน้ำว้า นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ที่ดินอยู่ในแนวเขตของ น.ส.ล. โดยขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีขุดลอกคลองบึงระมาณมาถึงบริเวณดังกล่าว นาย ส. ยิงครอบครองทรัพย์สินอยู่ โดยนาย ส. เข้าที่ดินของผู้ฟ้องคดีเพื่อใช้ปลูกกล้วยน้ำว้ามาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยเช่าครั้งละ ๕ ปี ค่าเช่าประมาณปีละ ๒,๐๐๐ บาท ไม่มีการทำสัญญาเช่า และมาทำการเช่าใหม่อีกครั้ง ซึ่งในส่วนทรัพย์สินที่เป็นพืชผลทางการเกษตร (กล้วยน้ำว้า) ที่ปลูกไว้ นาย ส. ยินยอมให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการโดยไม่เรียกร้องค่าเสียหายใดๆ ดังนั้น ความเสียหายในส่วนของต้นกล้วยน้ำว้าจึงมิใช่เป็นเรื่องที่ถูกฟ้องคดีจะเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้ถูกฟ้องคดีได้ ดังนั้น เมื่อไม่ปรากฏว่าการดำเนินการโครงการขุดลอกคลองบึงระมาณของผู้ถูกฟ้องคดีเป็นการดำเนินการไม่ชอบด้วยกฎหมายทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงหาต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายตามที่ผู้ฟ้องคดีเรียกร้องแต่อย่างใด ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า การขุดลอกบึงระมาณของผู้ถูกฟ้องคดีด้านทิศตะวันตกและด้านทิศเหนือมีการลดหย่อนรัศมีไปจากหลักเขตประมาณ ๔๐๐ เมตร แต่ทางด้านทิศใต้ซึ่งเป็นที่ดินของผู้ฟ้องคดีกลับได้รับการลดหย่อนรัศมีเพียง ๕๐ เมตร จึงขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีลดแนวกันเขตไป ๒๐๐ เมตร นั้น เห็นว่า เมื่อรับฟังได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินโครงการอยู่ภายในแนวเขตที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) ไม่ได้รุกล้ำที่ดินของผู้ฟ้องคดี จึงยอมเป็นอำนาจดุลพินิจของผู้ถูกฟ้องคดีที่จะกำหนดแนวเขตโครงการภายในขอบเขตที่ดินตาม น.ส.ล. ดังกล่าว ทั้งนี้ ตามกำลังงบประมาณและความจำเป็นที่ต้องดำเนินการศาลปกครองหาอาจก้าวล่วงเข้าไปพิพากษาบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีกำหนดขอบเขตโครงการตามคำขอของผู้ฟ้องคดีได้ การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

ฟ้องขอให้เพิกถอนการก่อสร้างสะพานข้ามบ่อน้ำ และเปลี่ยนแปลงการก่อสร้างใหม่เป็นถมดินเพื่อสร้างถนนผิวจราจรลาดยางหรือคอนกรีต

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๘๘๔/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นเจ้าของที่ดินซึ่งตั้งอยู่ ณ ตำบลหนองกรด อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ และอยู่ในแนวเขตการสำรวจเพื่อดำเนินการก่อสร้างทางหลวง

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

สายเลี้ยวเมืองโครงการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข ๑๒๒ ตอนทางเลี้ยวเมืองนครสวรรค์ด้านเหนือ จุดเริ่มต้นโครงการ กม. ๑๔ + ๒๘๒.๙๔๓ ถึง กม. ๒๓ + ๖๘๖.๒๘๙ ระยะทางยาว ๙.๔๐๓ กิโลเมตร โดยผู้ผูกฟองคตีทั้งเจ็ด (แขวงทางทางนครสวรรค์ที่ ๑ ที่ ๑ สำนักทางหลวงที่ ๙ (ลพบุรี) ที่ ๒ กรมทางหลวง ที่ ๓ อธิบดีกรมทางหลวง ที่ ๔ กระทรวงคมนาคม ที่ ๕ ปลัดกระทรวงคมนาคม ที่ ๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ที่ ๗) ได้ร่วมกันออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในกรณีดังกล่าว ซึ่งปรากฏว่า ที่ดินโฉนดเลขที่ ๔๐๗๘๘ เนื้อที่ ๒๐ ไร่ ๑ งาน ๕ ^๕/_{๑๐} ตารางวา ได้ถูกเขตทางจำนวน ๖ ไร่ ๓๔ ^๗/_{๑๐} ตารางวา แต่หลังจากมีการจ่ายเงินค่าทดแทนเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๓ แล้ว ได้มีกลุ่มบุคคลนำเครื่องจักรกลพร้อมอุปกรณ์เครื่องมือเข้าทำการขุดดินบริเวณส่วนที่ถูกเวนคืนดังกล่าว ไปขายทำให้พื้นที่เป็นบ่อ ทั้งที่พื้นที่ดังกล่าวได้ถูกประกาศเป็นเขตทางซึ่งเป็นทรัพย์สินของรัฐแล้ว โดยที่ผู้ผูกฟองคตีทั้งเจ็ดไม่ดำเนินการกับผู้ที่เกี่ยวข้องดังกล่าวแต่อย่างใด จากนั้นผู้ผูกฟองคตีทั้งเจ็ด ได้ร่วมกันกำหนดให้ทำการสำรวจและออกแบบสร้างสะพานข้ามบ่อน้ำในบริเวณดังกล่าว กม. ๑๔ + ๙๗๙.๒๔๘ ระยะทาง ๑๔๐ เมตร ซึ่งต้องใช้งบประมาณก่อสร้างประมาณ ๓๐ ล้านบาท มากกว่าการถมดินและทำถนนประมาณ ๒ เท่า ผู้ผูกฟองคตีทั้งสิบและชาวบ้านบริเวณใกล้เคียง จึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ และลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ ร้องเรียนคัดค้าน การก่อสร้างสะพานดังกล่าวโดยขอให้ผู้ผูกฟองคตีทั้งเจ็ดเปลี่ยนแปลงแบบการก่อสร้างสะพาน มาเป็นการถมดินและสร้างถนน ต่อมา ผู้ผูกฟองคตีที่ ๔ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ และผู้ผูกฟองคตีที่ ๗ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ชี้แจงผู้ผูกฟองคตีที่ ๑ ว่า สภาพพื้นที่ ดังกล่าวในช่วงที่เริ่มดำเนินการสำรวจพบว่ามีสภาพทางกายภาพของพื้นที่เป็นบ่อลึกแต่เดิม ซึ่งมีความลึก จากระดับดินเดิมสูงสุด (ก้นบ่อ) ประมาณ ๘ เมตร ในทางวิศวกรรมส่วนใหญ่จะเลือกก่อสร้างในรูปแบบ ของโครงสร้างแทนการก่อสร้างในรูปแบบปกติ เนื่องจากจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพทางกายภาพ น้อยที่สุด และคันทางมีเสถียรภาพสูง อีกทั้งยังไม่ต้องมีการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินเพิ่มเติมไปจากเดิม ผู้ผูกฟองคตีทั้งสิบเห็นว่า ผู้ผูกฟองคตีทั้งเจ็ดกระทำการโดยไม่สุจริตและไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ ผู้ผูกฟองคตีทั้งสิบได้รับความเดือดร้อนเสียหาย จึงนำคดีมายื่นฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งยกเลิก การก่อสร้างสะพานข้ามบ่อน้ำกม. ๑๔ + ๙๗๙.๒๔๘ (ข้ามบ่อน้ำตำบลหนองกรด) และให้สำรวจ ออกแบบเปลี่ยนแปลงการก่อสร้างใหม่เป็นถมดินเพื่อสร้างถนนผิวจราจรลาดยางหรือคอนกรีต

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การก่อสร้างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๒๒ สายทางเลี้ยวเมืองนครสวรรค์ ตอนทางเลี้ยวเมืองนครสวรรค์ด้านเหนือ ระหว่าง กม. ๑๔ + ๒๘๒.๙๔๓ ถึง กม. ๒๓ + ๖๘๖.๒๘๙ ระยะทางประมาณ ๙.๔๐๓ กิโลเมตร เป็นการดำเนินการตามประกาศ พ.ร.ฎ. กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนเพื่อสร้างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๒๒ สายทางเลี้ยวเมืองนครสวรรค์ ตอนทางเลี้ยวเมืองนครสวรรค์ด้านเหนือ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่ออำนวยความสะดวก และความรวดเร็วแก่การจราจรและการขนส่งอันเป็นกิจการสาธารณูปโภค การก่อสร้างทางหลวงดังกล่าว รวมถึงสะพานข้ามบ่อน้ำตำบลหนองกรด (กม. ๑๔ + ๙๗๙.๒๔๘) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของทางหลวง จึงเป็นงานทางที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ผูกฟองคตีที่ ๓ และที่ ๔ ภายใต้การบังคับบัญชาและกำกับดูแล ของผู้ผูกฟองคตีที่ ๕ ถึงที่ ๗ โดยมีผู้ผูกฟองคตีที่ ๑ และที่ ๒ เป็นหน่วยงานในสังกัดที่ปฏิบัติงานในพื้นที่

ซึ่งอำนาจหน้าที่ดังกล่าวหมายความรวมถึงการกำหนดรูปแบบ มาตรฐานและลักษณะของทางหลวง ให้เป็นไปตามมาตรฐานทางวิศวกรรมด้วย ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๕ แห่ง พ.ร.บ. ทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ประกอบข้อ ๒ ของกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งมีผลใช้บังคับอยู่ในขณะดำเนินการก่อสร้างทางหลวง ดังกล่าว และเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามบัญชีสำรวจทรัพย์สินชั้นเริ่มต้นเพื่อจัดกรรมสิทธิ์เขตทางหลวง ซึ่งสำรวจเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๑ รวมถึงบันทึกการสำรวจหลักฐานเรื่องกรรมสิทธิ์ที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง และต้นไม้ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ว่า ในการดำเนินการเวนคืนที่ดิน โฉนดเลขที่ ๔๐๗๘๘ ของนาย ย. เพื่อก่อสร้างทางหลวงดังกล่าว มีเนื้อที่ดินที่ถูกเขตทาง จำนวน ๖ ไร่ ๓๔ ^๗/_{๑๐} ตารางวา และมีสิ่งปลูกสร้าง ๑ รายการ ได้แก่ บ่อเลี้ยงปลา/สระน้ำของนาย บ. ซึ่งนาย ย. และนาย บ. ได้ตกลงรับเงินค่าทดแทนที่ดินและสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวตามบันทึกข้อตกลง ยินยอมระหว่างผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนกับเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกา ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๓ และลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๓ และได้รับเงินค่าทดแทนดังกล่าวแล้ว จึงเห็นได้ว่า ก่อนที่กรรมสิทธิ์ที่ดินแปลงดังกล่าวในส่วนที่ถูกเขตทางของนาย ย. จะถูกโอนไปเป็นของรัฐ ตามที่ได้มีการตกลงซื้อขายตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๑ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. ว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ รวมทั้งก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งเจ็ดจะเข้าครอบครอง หรือใช้ที่ดินในส่วนที่ถูกเขตทางดังกล่าว นั้น สภาพของที่ดินแปลงดังกล่าวมีบ่อน้ำอยู่ก่อนแล้ว และบ่อน้ำดังกล่าวมิได้เกิดจากการขุดของหน่วยงานของรัฐแต่อย่างใด ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งเจ็ด จึงย่อมมีดุลพินิจในการกำหนดรูปแบบ มาตรฐานและลักษณะการก่อสร้างทางหลวงในจุดบริเวณ ที่ตัดผ่านบ่อน้ำดังกล่าวให้เป็นไปตามมาตรฐานทางวิศวกรรมจราจรทางบกเพื่อให้การดำเนินกิจการ ทางปกครองหรือจัดทำบริการสาธารณะเกี่ยวกับการคมนาคมขนส่งบรรลุผลและเกิดประโยชน์สูงสุด แก่ประชาชนโดยรวม ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีทั้งเจ็ดเห็นว่า ในทางหลักวิศวกรรมสามารถพิจารณาออกแบบ การก่อสร้างทางหลวงในจุดบริเวณที่ตัดผ่านบ่อน้ำดังกล่าวได้ ๒ รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่หนึ่ง การก่อสร้างในรูปแบบปกติซึ่งจะต้องดำเนินการถมดินเพื่อให้คันทางมีความสูงเท่ากับสภาพ ทางกายภาพเดิม และก่อสร้างคันทางสูงเท่ากับระดับที่ทางวิศวกรรมกำหนดไว้ แต่จะมีข้อจำกัด จึงเห็นควรก่อสร้างทางหลวงในจุดบริเวณที่ตัดผ่านบ่อน้ำดังกล่าวในรูปแบบของโครงสร้าง หรือสะพานข้ามบ่อน้ำ อันเป็นการพิจารณาไปตามสภาพพื้นที่ที่ปรากฏต่อผู้ถูกฟ้องคดีทั้งเจ็ด การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบอ้างว่า การก่อสร้างสะพานข้ามบ่อน้ำดังกล่าวเป็นการสร้างภาระให้เกิดแก่ ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบเกินสมควร ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมอย่างรุนแรง และเป็น การปฏิบัติหน้าที่ขัดต่อหลักธรรมาภิบาล นั้น เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งเจ็ดซึ่งเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ ตามกฎหมายในการก่อสร้างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๒๒ สายทางเลี่ยงเมืองนครสวรรค์ ตอนทางเลี่ยงเมืองนครสวรรค์ด้านเหนือ ได้กำหนดให้มีการก่อสร้างสะพานข้ามบ่อน้ำในจุดบริเวณ ที่ทางหลวงดังกล่าวตัดผ่านบ่อน้ำ (กม. ๑๔ + ๙๗๙.๒๔๘) โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และมีหลักทางวิศวกรรมสนับสนุนอย่างชัดเจน โดยจะเห็นได้ว่า การก่อสร้างสะพานข้ามบ่อน้ำ

เป็นรูปแบบการก่อสร้างทั่วไปที่ใช้แก้ปัญหาทางด้านวิศวกรรมสำหรับพื้นที่ที่มีค่าระดับความสูงแตกต่างกัน ทำให้คันทางมีเสถียรภาพสูงและมีโอกาสน้อยที่จะเกิดการทรุดตัวในภายหลัง การบำรุงรักษา และการขยายความกว้างของคันทางสามารถทำได้ง่ายกว่าการถมดิน รวมทั้งสภาพทางกายภาพของพื้นที่ยังคงใกล้เคียงกับสภาพเดิมไม่กระทบต่อการระบายน้ำในพื้นที่ ในขณะที่การถมดินเพื่อก่อสร้างทางหลวงตามที่มีผู้ฟ้องคดีทั้งสิบมีความประสงค์นั้น ต้องถมดินให้คันทางสูงเท่ากับระดับที่ทางวิศวกรรมกำหนดไว้และจะต้องดำเนินการซ่อมบำรุงเสถียรภาพของคันทางอยู่เป็นระยะๆ ด้วยเหตุที่คันทางจะทรุดตัวลงอย่างต่อเนื่องหลังจากเปิดใช้งานทางหลวง อันส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้ใช้ทางและความต่อเนื่องในการจัดทำบริการสาธารณะของรัฐ อีกทั้งบ่อน้ำที่จะต้องทำการถมดินเป็นคันทางดังกล่าวมีขนาดกว้างกว่าเขตทางจึงต้องเวนคืนใช้เขตทางเพิ่มขึ้นจากเดิมหรือต้องก่อสร้างกำแพงคันดินด้านข้างซึ่งอาจจะเป็นปัญหาในการขยายคันทางในอนาคต และอาจจะส่งผลให้คันทางที่จมอยู่ในพื้นที่น้ำท่วมขังได้รับความเสียหาย รวมทั้งการเชื่อมต่อทางเข้าออกกับที่ดินข้างเคียงจะกระทำได้อย่างยากและอาจเกิดความไม่ปลอดภัยเนื่องจากพื้นที่มีความสูงต่างระดับกันมาก ประกอบกับ ในระหว่างขั้นตอนการสำรวจออกแบบเพื่อก่อสร้างทางหลวงดังกล่าว กลุ่มบริษัท ส. และบริษัท น. ผู้รับจ้างสำรวจออกแบบ ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน รวมทั้งได้มีการประชาสัมพันธ์ก่อนที่จะเริ่มดำเนินการก่อสร้าง อันถือได้ว่าได้มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการก่อสร้างทางหลวงดังกล่าวแล้ว ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบจึงไม่อาจอ้างเรื่องการเป็นแหล่งช่องสุ่มของมิถุนาซีฟ แหล่งน้ำเน่าขังสะสมสิ่งสกปรกบริเวณใต้สะพาน และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งเป็นเพียงการคาดการณ์โดยปราศจากพยานหลักฐานสนับสนุน ส่วนการก่อสร้างจุดกับล้อลอดใต้สะพานดังกล่าว นั้น ยังไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งเจ็ดจะดำเนินการก่อสร้างในขณะนี้ และเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งเจ็ดจะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมต่อไป ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งเจ็ดกำหนดให้มีการก่อสร้างสะพานข้ามบ่อน้ำ บริเวณ กม. ๑๔ + ๙๗๙.๒๔๘ ของทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๒๒ สายทางเลียงเมืองนครสวรรค์ ตอนทางเลียงเมืองนครสวรรค์ ด้านเหนือ จึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบ และเป็นไปตามมาตรา ๓/๑ วรรคสาม แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ประกอบมาตรา ๖ แห่ง พ.ร.บ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ แล้ว มิได้เป็นการปฏิบัติหน้าที่ขัดต่อหลักธรรมาภิบาลแต่อย่างใด ดังนั้น การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งเจ็ดจึงไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีทั้งสิบ ตามนัยมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งเจ็ดจึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อผู้ฟ้องคดีทั้งสิบ ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

**ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้خذใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
ดำเนินการจัดซื้อรถบรรทุกน้ำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย**

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๘๙๘/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุ่มหัก) ได้มีคำสั่งลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ ตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน ๓๘๙,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (องค์การบริหารส่วนตำบลกุ่มหัก) เนื่องจากกรณีผู้ฟ้องคดีในขณะดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลกุ่มหัก และเป็นประธานกรรมการเปิดซองสอบราคาในโครงการจัดซื้อรถบรรทุกน้ำ (อเนกประสงค์) ดำเนินการจัดซื้อรถบรรทุกน้ำดังกล่าวโดยไม่ชอบด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ ผู้ฟ้องคดีจึงได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรีได้พิจารณายกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ตนเองปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบระมัดระวังเช่นวิญญูชนพึงมีและไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนและการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดโดยปราศจากมูลเหตุความผิดเป็นการปฏิบัติหน้าที่ไม่ชอบ จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ ในส่วนของผู้ฟ้องคดีที่ให้ชดใช้เงินจำนวน ๓๘๙,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ทำสัญญาซื้อขายกับบริษัท พ. โดยตกลงซื้อขายรถยนต์บรรทุกน้ำ (อเนกประสงค์) ขนาด ๖ ตัน ขับเคลื่อน ๖ ล้อ บรรจุน้ำไม่น้อยกว่า ๖,๐๐๐ ลิตร เครื่องยนต์ดีเซล มีกำลังแรงม้าไม่น้อยกว่า ๑๓๐ แรงม้า เป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๙๔๕,๐๐๐ บาท โดยมีการส่งมอบรถยนต์ที่จัดซื้อและคณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ทำการตรวจรับว่าถูกต้องตามสัญญาซื้อขายแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้เบิกจ่ายเงินจำนวนดังกล่าวให้แก่ผู้ขาย แต่ต่อมา สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้เข้าตรวจสอบพบว่า การจัดซื้อรถยนต์บรรทุกน้ำดังกล่าวไม่เป็นไปตามคุณลักษณะเฉพาะที่กำหนดไว้ตามสัญญาซื้อขาย โดยมีข้อเท็จจริงว่า ในขั้นตอนกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของรถยนต์บรรทุกน้ำที่จะจัดซื้อ ได้มีการดำเนินการจัดหารายชื่อบริษัท ห้างร้านต่างๆ โดยบริษัทห้างร้านดังกล่าวส่วนใหญ่ไม่ได้มีการจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบการที่มีวัตถุประสงค์ในการจำหน่ายรถบรรทุกน้ำหรือรถดับเพลิง และบริษัทห้างร้านผู้เสนอราคาที่มีการนำเสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ นั้น เป็นการหาเข้ามาเพื่อเป็นคู่แข่งให้กับบริษัท พ. โดยมีเจตนาที่จะเข้าร่วมแข่งขันในการเสนอราคา และในขั้นตอนการตรวจรับพัสดุก่อนมีการส่งมอบรถบรรทุกน้ำให้กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ บริษัท พ. ได้เคยจดทะเบียนรถยนต์คันที่ขายครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๐ เพื่อส่งมอบให้องค์การบริหารส่วนตำบลกุดตาเพชร แต่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดตาเพชรไม่ยอมรับ เพราะคุณลักษณะเฉพาะของรถที่ส่งมอบไม่ถูกต้อง บริษัท พ. จึงยกเลิกการจดทะเบียนรถยนต์ดังกล่าว ต่อมา บริษัท พ. ได้ส่งมอบรถยนต์คันดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐ และเมื่อวันที่

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๐ จึงได้มีการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์รถยนต์คันดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยในทะเบียนดังกล่าว ระบุว่ามีน้ำหนักเฉพาตัวรถ ๔,๒๐๐ กิโลกรัม น้ำหนักบรรทุกได้ ๔,๒๐๐ กิโลกรัม ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้สรุปว่าเป็นรถบรรทุกขนาด ๓ ตัน ถึงบรรจุได้ ๕,๗๔๗ ลิตร กรณีจึงเห็นได้ว่า การจัดซื้อรถบรรทุกน้ำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รถยนต์บรรทุกน้ำที่ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการจัดซื้อและไม่ตรงตามสัญญา กรณีจึงต้องถือว่ามีความเสียหายเกิดขึ้นกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แล้ว โดยเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้จ่ายเงินสำหรับรถยนต์คันพิพาท เป็นเงิน ๑,๙๔๕,๐๐๐ บาท แต่เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับรถยนต์บรรทุกน้ำคันพิพาทไว้ใช้งาน แม้อาจจะพบว่าผู้ขายส่งมอบรถยนต์บรรทุกน้ำคันพิพาทไม่ถูกต้องตามสัญญาก็ตาม แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ก็ไม่ได้คืนรถยนต์บรรทุกน้ำคันดังกล่าวให้แก่ผู้ขาย และเรียกร้องเงินค่าซื้อรถยนต์บรรทุกน้ำคันดังกล่าวคืนจากผู้ขาย จึงต้องถือว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ยินยอมรับรถยนต์บรรทุกน้ำคันพิพาทไว้ใช้งานต่อไป จึงต้องหักมูลค่ารถยนต์บรรทุกน้ำคันพิพาทออกจากจำนวนเงิน ๑,๙๔๕,๐๐๐ บาท ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้จ่ายให้แก่ผู้ขายไป ซึ่งเมื่อเหลือจำนวนเท่าใด จึงจะถือเป็นความเสียหายที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับ และเมื่อพิจารณาความเสียหายดังกล่าวแล้วเห็นว่า รถยนต์บรรทุกน้ำคันพิพาทตามหลักฐานการจดทะเบียนของสำนักงานขนส่งจังหวัดสระบุรี เป็นรถบรรทุกขนาด ๖ ล้อ น้ำหนัก ๔,๒๐๐ กิโลกรัม หรือ ๔ ตัน ซึ่งตามมาตรฐานครุภัณฑ์ เดือนเมษายน ๒๕๔๙ ซึ่งใช้ในขณะที่มีการจัดซื้อรถยนต์บรรทุกคันพิพาท มีราคาคันละ ๙๕๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นราคาของรถยนต์บรรทุกที่ยังมิได้ติดตั้งถังเก็บน้ำ โดยหากพิจารณาเปรียบเทียบราคารถบรรทุกน้ำขนาด ๖ ตัน ๖ ล้อ ที่มีอุปกรณ์พร้อมตามราคามาตรฐานครุภัณฑ์ ซึ่งประกาศใช้เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๔๙ มีราคาคันละ ๑,๕๕๐,๐๐๐ บาท กับราคาของรถยนต์บรรทุก ขนาด ๖ ตัน ๖ ล้อ แบบกระบะเหล็ก ซึ่งมีราคา ๑,๔๒๐,๐๐๐ บาท ราคาของถังเก็บน้ำขนาดประมาณ ๖,๐๐๐ ลิตร พร้อมปั๊มและอุปกรณ์ จึงควรมีราคา ๑๓๐,๐๐๐ บาท หรือประมาณร้อยละ ๑๐ ของราคาตัวรถ เมื่อรถยนต์บรรทุกน้ำคันพิพาทมีขนาด ๔ ตัน ๖ ล้อ มีราคา ๙๕๐,๐๐๐ บาท ราคาถังเก็บน้ำขนาดบรรจุได้ ๕,๗๔๗ ลิตร พร้อมปั๊มน้ำอุปกรณ์ จึงควรมีราคา ๙๕,๐๐๐ บาท เมื่อรวมกับตัวรถแล้ว รถยนต์บรรทุกน้ำคันพิพาทจึงมีราคา ๑,๐๔๕,๐๐๐ บาท ดังนั้น เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ชำระราคารถยนต์บรรทุกน้ำคันพิพาทไปเป็นเงิน ๑,๙๔๕,๐๐๐ บาท เมื่อหักมูลค่าที่แท้จริงออกเป็นเงิน ๑,๐๔๕,๐๐๐ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้รับความเสียหายในส่วนของมูลค่ารถเป็นเงิน ๙๐๐,๐๐๐ บาท และเนื่องจากรถบรรทุกน้ำคันพิพาทไม่สามารถใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ของการจัดซื้อ กรณีจึงถือเป็นความเสียหายส่วนหนึ่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับ ซึ่งพิจารณาถึงความร้ายแรงของความเสียหายแล้วเห็นควรกำหนดให้ร้อยละ ๑๐ ของมูลค่ารถยนต์บรรทุกน้ำคันพิพาทซึ่งมีราคาจริง ๑,๐๔๕,๐๐๐ บาท คิดแล้วเป็นเงิน ๑๐๔,๕๐๐ บาท รวมเป็นความเสียหายที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับคิดเป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๐๐๔,๕๐๐ บาท เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับการแต่งตั้งให้เป็นประธานคณะกรรมการเปิดซองราคาในโครงการดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ ข้อ ๒๘ (๒) และ (๓) แต่เมื่อพิจารณาการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีในการเป็น

คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาแล้วเห็นว่า มีผู้ยื่นซองเสนอราคาขายรถยนต์บรรทุกน้ำทั้งหมดจำนวน ๔ ราย แต่ละรายมิได้ระบุในใบเสนอราคาว่าจะขายรถยนต์บรรทุกน้ำยี่ห้อใด รุ่นใด เพียงแต่ระบุรายละเอียดตามรายละเอียดในเอกสารแนบท้ายประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยบางรายก็แนบเอกสารคุณลักษณะของรถและรูปแคตตาล็อกรถยนต์บรรทุกมาด้วย แต่ก็ได้ระบุว่าจะขายรถยนต์บรรทุกที่จะขายเป็นรุ่นใด ซึ่งรวมถึงบริษัท พ. ก็มีได้ระบุว่าจะขายรถยนต์ที่เสนอขายเป็นรุ่นใด ทั้งที่ตามเอกสารคุณลักษณะของรถยนต์บรรทุกที่แนบมาพร้อมใบเสนอราคาได้แสดงคุณลักษณะของรถยนต์บรรทุกไว้หลายรุ่น ดังนั้น การที่คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาซึ่งผู้ฟ้องคดีเป็นประธาน ได้พิจารณาให้บริษัท พ. เป็นผู้ชนะการสอบราคา จึงถือว่าการพิจารณาที่ไม่ละเอียดรอบคอบ อันเป็นการถือว่ามีการกำหนดผู้ชนะการสอบราคาไว้ล่วงหน้าแล้ว แต่เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มิได้นำกรณีการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะคณะกรรมการเปิดซองสอบราคา มาพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น จึงถือว่าเป็นคุณกับผู้ฟ้องคดีแล้ว อย่างไรก็ตาม การที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลกลุ่มหัก ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตาม พ.ร.บ. สถาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๖๐/๑ และมาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่ ก. อบต. กำหนดไว้เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๕ ดังนั้น ในฐานะที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ต้องพิจารณาเสนอแนะต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติให้จัดซื้อรถยนต์บรรทุกน้ำ ให้ดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมาย เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในขั้นตอนการเปิดซองสอบราคา คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาได้เสนอความเห็นพร้อมกับเอกสารสอบราคาของผู้เสนอราคารวม ๔ ราย โดยได้พิจารณาให้บริษัท พ. เป็นผู้ชนะการสอบราคา ทั้งๆ ที่เอกสารการสอบราคาไม่ได้มีการระบุรุ่นของรถยนต์บรรทุกน้ำที่เสนอขายมีเพียงเอกสารระบุคุณลักษณะของรถยนต์บรรทุกรุ่นต่างๆ ซึ่งอาจมีปัญหาถกเถียงในภายหลังได้ว่าบริษัทได้เสนอขายรถยนต์บรรทุกรุ่นใด แต่ผู้ฟ้องคดีในฐานะปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลกลุ่มหักก็ได้หักท้วงความไม่ถูกต้องดังกล่าว และต่อมา เมื่อมีการส่งมอบรถยนต์บรรทุกน้ำคันพิพาทซึ่งมีคุณลักษณะไม่ตรงตามสัญญาซื้อขาย และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ตรวจรับไว้พร้อมกับความเห็นว่าควรจ่ายเงินค่ารถยนต์บรรทุกน้ำคันพิพาทให้แก่ผู้ขายต่อไป ซึ่งผู้ฟ้องคดีก็ได้เสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า ควรอนุมัติตามเสนอ และเมื่อมีการตั้งฎีกาเบิกจ่ายเงิน ผู้ฟ้องคดีก็ได้มีความเห็นเสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า เห็นควรอนุมัติให้เบิกจ่ายได้ กรณีจึงเห็นได้ว่าการจัดซื้อรถยนต์บรรทุกน้ำคันพิพาท ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติงานในฐานะปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลกลุ่มหักให้เป็นไปโดยถูกต้อง และการเสนอความเห็นต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในแต่ละขั้นตอนการจัดซื้อ ผู้ฟ้องคดีขาดความรอบคอบ ไม่ได้ตรวจพิจารณาว่ารถยนต์บรรทุกน้ำคันพิพาทมีความถูกต้องตรงตามสัญญาซื้อขายหรือไม่ ทั้งนี้ หากผู้ฟ้องคดีจะใช้ความระมัดระวังสักเพียงเล็กน้อยโดยตรวจสอบรายการจดทะเบียนรถยนต์คันพิพาทก่อนที่จะมีการจ่ายเงินให้แก่ผู้ขาย ก็คงพบว่ารถยนต์บรรทุกคันพิพาทไม่อาจบรรทุกน้ำจำนวน ๖,๐๐๐ ลิตรซึ่งมีน้ำหนัก ๖ ตันได้ ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีในฐานะปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลกลุ่มหักจึงมีความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับความเสียหาย

ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้กระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายดังกล่าวให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยเห็นว่าเมื่อตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว ๖๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ ได้กำหนดสัดส่วนความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ กรณีการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบในเรื่องการจัดซื้อกรณีการตรวจรับพัสดุไม่ตรงตามสัญญาไว้ โดยให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้ผ่านงานรับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๑๐ ของความเสียหาย ซึ่งการกำหนดสัดส่วนให้รับผิดชอบดังกล่าวมีความเหมาะสมและเป็นธรรมแล้ว ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีในฐานะเป็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลกุ่มหักซึ่งเป็นผู้ผ่านงานทุกขั้นตอนของการจัดซื้อรถยนต์บรรทุกน้ำคันพิพาท จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในอัตราร้อยละ ๑๐ ของความเสียหาย เมื่อความเสียหายที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับ คิดเป็นเงิน ๑,๐๐๔,๕๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นเงิน ๑๐๐,๔๕๐ บาท การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ ในส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นเงิน ๓๘๙,๐๐๐ บาท จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ ในส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เกินกว่าจำนวน ๒๑๘,๐๐๐ บาท โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ มีคำสั่งดังกล่าว คำขออื่นนอกจากนี้ ให้ยก นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วยบางส่วน

พิพากษาแก้ เป็นเพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ ในส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เกินกว่าจำนวน ๑๐๐,๔๕๐ บาท นอกจากที่แก้ ให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนพร้อมดอกเบี้ย กรณีไม่ดำเนินการจัดให้มีระเบียบหรือข้อบังคับกำหนดให้พนักงานและลูกจ้างได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยคุ้มครองแรงงาน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๙๑๙/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ดฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ดเป็นพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดี (ธนาคารแห่งประเทศไทย) และได้พ้นจากตำแหน่งและออกจากงานเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ เนื่องจากครบเกษียณอายุโดยมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ตามข้อ ๖.๖ (๕) ของข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการพนักงาน พ.ศ. ๒๕๔๖ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มี พ.ร.บ. ธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ. ธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๔๕ โดยมาตรา ๑๑ บัญญัติให้กิจการของผู้ถูกฟ้องคดีไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม กฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน และกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ ทั้งนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีต้องจัดให้

มีระเบียบหรือข้อบังคับกำหนดให้พนักงานและลูกจ้างได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายดังกล่าว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีมีได้ดำเนินการจัดให้มีระเบียบหรือข้อบังคับกำหนดให้พนักงานและลูกจ้างได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานเช่นเดียวกับค่าชดเชยตามมาตรา ๑๑๘ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างผู้ถูกฟ้องคดีกับผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ดมีสถานะเป็นนายจ้างกับลูกจ้างตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และได้ทำงานติดต่อกันครบสิบปีขึ้นไป ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ดจึงมีสิทธิได้รับค่าชดเชยตามมาตรา ๑๑๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ผู้ถูกฟ้องคดีจึงละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ดได้รับความเสียหาย จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ดเท่ากับค่าชดเชยตามมาตรา ๑๑๘ วรรคหนึ่ง (๕) แห่ง พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ประกอบกับ มาตรา ๑๑ แห่ง พ.ร.บ. ธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. ธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของค่าชดเชยนับแต่วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ด พร้อมทั้งเสียเงินเพิ่มให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ด ในอัตราร้อยละ ๑๕ ของเงินค่าชดเชย ทุกระยะเวลา ๗ วัน โดยขอคิดเงินเพิ่มนับแต่วันที่ครบ ๗ วัน นับแต่วันฟ้อง คือ วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๖ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ขณะที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ดพ้นจากการเป็นพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีได้กำหนดระเบียบ ข้อบังคับซึ่งเป็นการให้หลักประกันสำหรับพนักงานและครอบครัวเมื่อพนักงานตายหรือพ้นจากงานไว้ ได้แก่ ข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยเงินทุนเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายสิทธิประโยชน์ให้แก่พนักงานที่ออกจากงานเป็นบำเหน็จ บำนาญ เช่นเดียวกับข้าราชการ พร้อมเงินชดเชยและผลประโยชน์อีกจำนวนหนึ่งวันแต่จะเข้าช้อยกเว้นตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับฯ และข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายเงินให้แก่สมาชิกหรือผู้รับประโยชน์เมื่อสมาชิกกองทุนพ้นจากงานแล้ว โดยมีหลักเกณฑ์ว่า สมาชิกกองทุนต้องนำส่งเงินสะสมเป็นรายเดือน จำนวนร้อยละ ๕ - ๑๒ ของเงินเดือนที่ได้รับ ผู้ถูกฟ้องคดีจะจ่ายสมทบอีกร้อยละ ๑๒ ของเงินเดือนของสมาชิกกองทุน และสำหรับพนักงานที่เข้าทำงานก่อนวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๓๙ ที่สมัครใจเข้าเป็นสมาชิกกองทุน ผู้ถูกฟ้องคดีจะนำส่งเงินสมทบครั้งแรกเมื่อเข้ากองทุนตามสิทธิของแต่ละคนให้ด้วย เมื่อพ้นจากงานสมาชิกกองทุนก็จะมีสิทธิได้รับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมในส่วนของตนที่ส่งเป็นรายเดือนเต็มจำนวน และได้รับเงินสมทบในส่วนของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งจำนวนหรือบางส่วน หรือไม่ได้รับเลยหากเข้าช้อยกเว้นที่ไม่ต้องจ่ายเงินสมทบตามที่ตามที่กำหนดในข้อบังคับฯ ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ดเป็นพนักงานที่เข้าทำงานก่อนวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๓๙ ซึ่งอาจสมัครใจเข้าเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือไม่ก็ได้ หากไม่ประสงค์จะเข้าเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

จะได้รับสิทธิประโยชน์ตามข้อบังคับฯ ว่าด้วยเงินทุนเลี้ยงชีพ แต่หากเข้าเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ในวันที่ออกจากงานจะได้รับสิทธิประโยชน์ตามข้อบังคับฯ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เมื่อพิจารณาข้อกำหนดกองทุนทั้งสองกองทุนดังกล่าวแล้ว เห็นได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้กำหนดข้อบังคับไว้รองรับสำหรับพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ต้องออกจากงานไว้แล้ว โดยผู้ฟ้องคดีซึ่งเข้าทำงานก่อนวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๓๙ ที่สมัครใจเข้าเป็นสมาชิกกองทุนฯ เมื่อพ้นจากงานมีสิทธิได้รับเงินสะสมที่ตนจ่ายเข้ากองทุน เงินสมทบที่ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายให้เป็นรายเดือน และเงินสมทบที่ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายครั้งแรกเข้ากองทุนรวมทั้งเงินเพิ่มในกรณีที่เงินดังกล่าวน้อยกว่าเงินที่คำนวณได้จากบำเหน็จตามข้อบังคับฯ ว่าด้วยเงินทุนเลี้ยงชีพ ส่วนผู้ฟ้องคดีที่ไม่สมัครใจเข้าเป็นสมาชิกกองทุนฯ มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จบำนาญพร้อมเงินชดเชยและผลประโยชน์ตามข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยเงินทุนเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งเงินประโยชน์ตอบแทนดังกล่าวแม้ผู้ถูกฟ้องคดีจะจ่ายสมทบให้แก่พนักงานในแต่ละเดือนจนกว่าจะออกจากงานก็ตามแต่สิทธิในการรับเงินดังกล่าวยังไม่เกิดขึ้น หากยังเป็นพนักงานอยู่ สิทธิการได้รับจะมีต่อเมื่อพนักงานผู้นั้นออกจากงานโดยไม่มีคามผิด และแม้ผู้ถูกฟ้องคดีจะจ่ายสมทบดังกล่าวเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งมีบริษัทจัดการกองทุนเป็นผู้ดูแลผลประโยชน์ของกองทุนดังกล่าวก็ตาม แต่กองทุนดังกล่าวจัดตั้งขึ้นตามข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๙ เงินสมทบที่ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายเข้ากองทุนเป็นเงินของผู้ถูกฟ้องคดีที่นำเข้าสู่กองทุนเพื่อให้บริษัทกองทุนดูแลจัดการเพื่อจ่ายให้แก่พนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนเมื่อออกจากงานโดยไม่มีคามผิด เงินดังกล่าวจึงมิใช่เป็นของบริษัทจัดการกองทุนแต่อย่างใด ดังนั้น จึงต้องถือว่าเงินดังกล่าวเป็นเงินประโยชน์ตอบแทนที่ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายในลักษณะเดียวกับเงินชดเชยตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานให้แก่พนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีเมื่อออกจากงานโดยไม่มีคามผิด ดังนั้น จึงถือได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้จัดให้มีระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่พนักงานที่ต้องออกจากงานไว้แล้วเช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในกฎหมายคุ้มครองแรงงาน เมื่อผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ถึงที่ ๓๓ และที่ ๓๕ ถึงที่ ๓๗ เป็นพนักงานที่พ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุเกษียณอายุ และสมัครใจเข้าเป็นสมาชิกกองทุนฯ ส่วนผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๓๔ ไม่สมัครใจเข้าเป็นสมาชิกกองทุนฯ ซึ่งผู้ฟ้องคดีดังกล่าวได้รับประโยชน์ตอบแทนกรณีพ้นจากงานแล้วเมื่อเปรียบเทียบกับค่าสินไหมทดแทนที่ผู้ฟ้องคดีเรียกร้องตามฟ้อง จะเห็นได้ว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ถึงที่ ๓๓ และที่ ๓๕ ถึงที่ ๓๗ ได้รับเงินตอบแทนเมื่อพ้นจากการเป็นพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีตามข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยเงินทุนเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๙ และข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๙ มีจำนวนมากกว่าเงินค่าชดเชยที่ผู้ฟ้องคดีเรียกร้องจากผู้ถูกฟ้องคดีตามฟ้อง ส่วนผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๓๔ แม้จะได้เงินชดเชยผลประโยชน์น้อยกว่าเงินค่าเสียหายที่ขอตามฟ้อง แต่เงินจำนวนดังกล่าวเป็นเพียงเงินชดเชยพร้อมผลประโยชน์เบื้องต้นที่ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๓๔ เท่านั้น ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๓๔ จึงยังมีสิทธิได้รับบำนาญตามข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยเงินทุนเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๙ อีกเดือนละ ๔๖,๐๐๒.๑๕ บาท และ ๑๖,๔๔๐.๗๗ บาท ตามลำดับ ต่อไปอีกทุกเดือนจนกว่าจะเสียชีวิต

ซึ่งเมื่อคำนวณบำเหน็จทั้งจำนวนของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๓๔ คิดเป็นจำนวนเงินถึง ๒,๓๐๐,๑๐๗.๕๐ บาท และ ๘๒๒,๐๓๘.๓๓ บาท ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีต้องจ่ายให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๓๔ หากถึงแก่ความตาย และได้รับเงินน้อยกว่าบำเหน็จทั้งจำนวนดังกล่าว โดยหักกับจำนวนเงินที่ได้รับไปแล้ว จึงเห็นว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๓๔ ได้รับประโยชน์ตอบแทนจากผู้ถูกฟ้องคดีมากกว่าเงินค่าสินไหมทดแทนที่เรียกร้องตามฟ้อง ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้จัดให้มีประโยชน์ตอบแทนอื่นโดยออกข้อบังคับที่เรียกชื่ออย่างอื่นเพื่อจ่ายแก่พนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีเมื่อออกจากงานซึ่งประโยชน์ตอบแทนที่พนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีได้รับไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กรณีจึงเป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑ แห่ง พ.ร.บ. ธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. ธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว ดังนั้น เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีได้จัดให้มีระเบียบ ข้อบังคับหรือระบบการจ่ายเงินค่าตอบแทนเมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ดต้องพ้นจากการเป็นพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีโดยมีผลประโยชน์ไม่น้อยกว่าเงินชดเชยตาม พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ แล้ว กรณีจึงมิได้ทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ด ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมิได้กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ดที่จะต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ด ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ดพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ของต้นเงินตามฟ้อง ตั้งแต่วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ จนถึงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ รวม ๘๘ วัน และให้ผู้ถูกฟ้องคดีเสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปีของต้นเงินที่เป็นค่าเสียหายของผู้ฟ้องคดีแต่ละราย ตั้งแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป (วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๕) จนกว่าจะชำระเสร็จ ทั้งนี้ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ดให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด พร้อมทั้งให้คืนค่าธรรมเนียมศาลตามส่วนของการชนะคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ด นั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

พิพากษากลับเป็นยกฟ้อง

ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ กรณีจัดซื้อที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างแหล่งน้ำและระบบบำบัดน้ำเสียสูงกว่าราคาซื้อขายในท้องตลาด

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๙๓๕-๙๓๗/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีทั้งหกฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งหกได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี) ออกคำสั่งลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๒ ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนความรับผิดชอบทางละเมิด กรณีสืบเนื่องจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ภูมิภาคที่ ๖ (จังหวัดอุดรธานี) ได้ตรวจสอบและชี้มูลว่า การดำเนินการจัดซื้อที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างแหล่งน้ำและระบบบำบัดน้ำเสียโรงฆ่าสัตว์โดยวิธีพิเศษของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ (เทศบาลนครอุดรธานี) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๒ สูงกว่าราคาซื้อขายที่ดินบริเวณใกล้เคียงที่มีการซื้อขายสูงสุดในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๐ ถึง พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงเป็นการจัดซื้อแพงกว่าราคา

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

ในท้องตลาดไร่ละ ๒๐๒,๑๖๒ บาท และจากการตรวจสอบการจ่ายเงินค่าซื้อที่ดินพบว่าได้ออกเช็ค และไม่ได้ขีดฆ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” ออก ให้แก่นาย ท. ซึ่งมีใช้เจ้าของที่ดิน เมื่อนำเช็คไปขึ้นเงิน และจ่ายให้กับนาง ท. ผู้ขายที่ดินเพียง ๑,๙๐๐,๐๐๐ บาท ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เป็นเงิน ๑๗,๗๘๙,๖๗๐ บาท คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดและผู้ถูกฟ้อง คดีที่ ๓ พิจารณาแล้ว เห็นว่า ควรให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๖ นาย ว. นาย ส. และนาง ร. รับผิดชอบใช้ คนละ ๑,๙๗๖,๖๓๐ บาท แต่กรมบัญชีกลางเห็นว่า กรณีนี้เป็นการซื้อที่ดินที่ราคาสูงเกินกว่า ความเป็นจริงเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงิน ๑๗,๗๘๙,๖๗๐ บาท พฤติการณ์ เป็นการกระทำที่ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงต้องรับผิดชอบใช้ให้แก่ทางราชการ จึงให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ที่เป็นผู้ลงนามอนุมัติให้จัดซื้อที่ดินดังกล่าวโดยมิได้คำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการให้รอบคอบ รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๓๐ ของค่าเสียหาย คิดเป็นเงิน ๕,๓๓๖,๙๐๑ บาท ให้คณะกรรมการจัดซื้อที่ดินฯ ได้แก่ ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ถึงที่ ๖ รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๕๐ ของค่าเสียหาย คิดเป็นเงิน ๘,๘๙๔,๘๓๕ บาท โดยรับผิดชอบเป็นเงินคนละ ๑,๗๗๘,๙๖๗ บาท ตามมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีทั้งหกได้อุทธรณ์คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) ได้วินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีทั้งหก เห็นว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดังกล่าวไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๒ ที่ให้ซื้อที่ดินใหม่ทดแทนความรับผิดทางละเมิด และเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๒ ศาลปกครองชั้นต้นยกฟ้อง ผู้ฟ้องคดีทั้งหกอุทธรณ์

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ยื่นคำร้องขอถอนอุทธรณ์ ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งอนุญาตและจำหน่ายคดีเฉพาะ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ออกจากสารบบความ โดยในส่วนของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ถึงที่ ๖ เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริง ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีการทำหนังสือสัญญาซื้อขายที่ดินเพื่อก่อสร้างแหล่งน้ำและ ระบบบำบัดน้ำเสียโรงฆ่าสัตว์ ระหว่าง นาง ท. ผู้ขาย กับ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ผู้ซื้อ เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๔๒ ในราคา ๑๙,๖๘๙,๖๗๐ บาท ซึ่งเป็นราคาที่สูงเกินจริง ทำให้ทางราชการ ได้รับความเสียหายเป็นเงิน ๑๗,๗๘๙,๖๗๐ บาท กรณีจึงถือได้ว่า วันดังกล่าวเป็นวันที่มี การกระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดในกรณีดังกล่าว ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวได้รายงานผล การสอบข้อเท็จจริงว่า มีผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน ๙ คน รวมถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๖ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้รับความเสียหายจากการสอบสวนข้อเท็จจริงในวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๗ กรณีจึงถือว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน ในวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๗ ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะต้องใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน จากผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ถึงที่ ๖ ภายในอายุความสองปีนับแต่วันที่รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิด

ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙ กล่าวคือ ภายในวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๙ แต่เนื่องจากการพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิดในกรณีนี้ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบตามข้อ ๑๗ วรรคสองของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๗ รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ เมื่อปรากฏว่าในระหว่างที่กระทรวงการคลังยังไม่ได้แจ้งผลการพิจารณาดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยนาย จ. รอนนายกเทศมนตรีนครอุดรธานีได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๙ แจ้งคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๖ และนาย ว ปลัดเทศบาลนครอุดรธานี นาย ส. ผู้อำนวยการกองคลัง และนาง ร. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ซึ่งดำรงตำแหน่งในขณะนั้นขอใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นจำนวนเงินคนละ ๑,๙๗๖,๖๓๐ บาท ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง ดังนั้น เมื่อคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ถึงที่ ๖ ขอใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นคำสั่งทางปกครองหากถึงกำหนดแล้วไม่มีการชำระโดยถูกต้องครบถ้วน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ย่อมใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ถึงที่ ๖ และขายทอดตลาดเพื่อนำเงินมาชำระให้ครบถ้วนได้ตามมาตรา ๕๗ แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยไม่จำเป็นต้องฟ้องคดีต่อศาลการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ออกคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ถึงที่ ๖ รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวจึงเป็นการกระทำอื่นใดอันมีผลเป็นอย่างเดียวกันกับการฟ้องคดีตามมาตรา ๑๙๓/๑๔ (๕) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมีผลทำให้อายุความการใช้สิทธิเรียกร้องสองปีตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ สะดุดหยุดลงตั้งแต่วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๙ มีผลให้เหตุที่ทำให้อายุความสะดุดหยุดลงสิ้นสุดไปในเวลานั้นด้วย อายุความการใช้สิทธิเรียกร้องของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงเริ่มนับใหม่ตั้งแต่นั้นเป็นต้นไปตามมาตรา ๑๙๓/๑๕ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว เมื่อปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีหนังสือลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๙ แจ้งคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ถึงที่ ๖ ขอใช้ค่าสินไหมทดแทน และผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ถึงที่ ๖ ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้พิจารณาอุทธรณ์และเห็นว่าอุทธรณ์ดังกล่าวฟังขึ้นจึงได้มีคำสั่งยกเลิกคำสั่งของตนเองตามหนังสือลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๙ ที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ถึงที่ ๖ ขอใช้ค่าสินไหมทดแทน และมีหนังสือลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๙ และลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๔๙ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ถึงที่ ๖ และนาย ว. ปลัดเทศบาล ทราบต่อมา กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๐ แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ รับทราบว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ถึงที่ ๖ ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในอัตราร้อยละ ๕๐ ของค่าเสียหายจำนวน ๑๗,๗๘๙,๖๗๐ บาท คิดเป็นเงิน ๘,๘๙๔,๘๓๕ บาท โดยรับผิดชอบเป็นเงินคนละ ๑,๗๗๘,๙๖๗ บาท แต่ในขณะนั้น ปรากฏว่านาย อ. นายกเทศมนตรีนครอุดรธานีคนปัจจุบันเป็นญาติกับผู้ฟ้องคดีที่ ๑ โดยเกี่ยวพันทางการแต่งงานนับได้เพียงสองชั้นจึงต้องห้ามไม่ให้พิจารณาทางปกครองตามมาตรา ๑๓ (๓) แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

จึงไม่สามารถออกคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ถึงที่ ๖ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ต้องส่งเรื่องให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ออกคำสั่งทางปกครอง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงส่งเรื่องให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ถึงที่ ๖ และนาย ว. ปลัดเทศบาล ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามคำสั่งลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นเวลาที่พ้นกำหนดอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องสองปีของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไปแล้ว ด้วยเหตุจากการที่อายุความดังกล่าวสะดุดหยุดลงแล้วเริ่มนับใหม่ตั้งแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้กำหนดให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ถึงที่ ๖ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ดังนั้น คำสั่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังกล่าวซึ่งออกเมื่อพ้นกำหนดอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องสองปีตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ไปแล้ว จึงไม่มีผลบังคับให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ถึงที่ ๖ ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามคำสั่งดังกล่าว แม้จะปรากฏต่อมาว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ถึงที่ ๖ ได้อุทธรณ์คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ สั่งยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ถึงที่ ๖ ก็มีได้ก่อให้เกิดผลใดๆ ทางกฎหมายให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ถึงที่ ๖ ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามคำสั่งดังกล่าวอีกแต่อย่างใด ดังนั้น คำสั่งลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๒ ที่ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนความรับผิดทางละเมิดจึงเป็นการออกคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ถึงที่ ๖ ชำระเงินเป็นค่าสินไหมทดแทนเมื่อพ้นกำหนดอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนสองปีนับตั้งแต่วันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนตามนัยมาตรา ๑๒ ประกอบมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนั้น คำสั่งลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๒ ที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ถึงที่ ๖ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ถึงที่ ๖ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

พิพากษากลับเป็นเพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๒ เฉพาะส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ถึงที่ ๖ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๒ ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ถึงที่ ๖ นับตั้งแต่วันที่มิคำสั่งและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว

ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีแบ่งงวดงานกับงวดรับเงินไม่สัมพันธ์กับสัญญาจ้าง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๙๓๙/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลเมืองสระแก้ว อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (นายกเทศมนตรีเมืองสระแก้ว) ออกคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนความรับผิดทางละเมิด กรณีที่เทศบาลเมืองสระแก้วได้ทำสัญญาว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. ทำการก่อสร้างโรงฆ่าสัตว์ ในวงเงิน ๔๓,๔๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีกำหนดจ่ายค่าจ้าง ๑๐ งวด แต่ผู้รับจ้างส่งมอบงานเพียง ๘ งวด

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

แล้วทิ้งงาน เป็นเหตุให้เทศบาลเมืองสระแก้วบอกเลิกสัญญาจ้าง ซึ่งเทศบาลเมืองสระแก้ว ได้จ่ายเงินให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. ไปแล้วจำนวน ๓๑,๙๕๐,๖๖๑ บาท แต่เทศบาลเมืองสระแก้ว อ้างว่าคงเหลือเนื่องงานคิดเป็นเงิน ๒๒,๐๑๗,๓๐๐ บาท ต่อมา เทศบาลเมืองสระแก้วได้หาผู้รับจ้างรายใหม่ ก่อสร้างต่อจนแล้วเสร็จภายในวงเงิน ๑๑,๕๔๙,๓๓๙ บาท ทำให้เทศบาลเมืองสระแก้วได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน ๑๐,๗๓๓,๐๐๐ บาท แต่เมื่อเทศบาลเมืองสระแก้วได้รับหลักประกัน สัญญาแล้วเป็นเงิน ๒,๑๗๐,๐๐๐ บาท ไปหักออกจากค่าเสียหายจำนวน ๑๐,๗๓๓,๐๐๐ บาท คงเหลือความเสียหายเป็นเงินทั้งสิ้น ๘,๕๖๓,๐๐๐ บาท เทศบาลเมืองสระแก้วจึงเรียกให้ผู้ฟ้องคดี ในฐานะปลัดเทศบาลเมืองสระแก้ว รับผิดชอบอัตราร้อยละ ๑๐ ของความเสียหายจำนวน ๘,๕๖๓,๐๐๐ บาท คิดเป็นเงิน ๘๕๖,๓๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๗ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (ผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้ว) พิจารณาแล้วไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ จึงมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๑๐ ของความเสียหายจำนวน ๘,๕๖๓,๐๐๐ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๘๕๖,๓๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหาย จึงนำคดีมาฟ้องขอให้มีการพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบชดใช้เงินในอัตราร้อยละ ๑๐ ของเงินจำนวน ๘,๕๖๓,๐๐๐ บาท เป็นเงินจำนวน ๘๕๖,๓๐๐ บาท และเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบชดใช้เงินใน อัตราร้อยละ ๑๐ ของเงินจำนวน ๘,๕๖๓,๐๐๐ บาท เป็นเงินจำนวน ๘๕๖,๓๐๐ บาท

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ภายหลังจากที่เทศบาลเมืองสระแก้วได้มีคำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงกรณีห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. ทิ้งงานก่อสร้างโรงฆ่าสัตว์ โดยคณะกรรมการดังกล่าวเสนอให้หาผู้รับผิดชอบทางละเมิดที่ทำให้เทศบาลเมืองสระแก้วได้รับความเสียหาย และให้ดำเนินการทางวินัยกับผู้เกี่ยวข้องแล้ว เทศบาลเมืองสระแก้วได้ส่งเรื่องให้ พนักงานอัยการยื่นฟ้องห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และนาย อ. หุ่นส่วนผู้จัดการ เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต่อศาลปกครองระยอง เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๑๕๑/๒๕๕๓ ต่อมา ศาลปกครองระยองได้มีคำพิพากษาเป็นคดีหมายเลขแดงที่ ๓๐๕/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ โดยข้อเท็จจริงรับฟังตามคำวินิจฉัยของศาลปกครองระยองในคดีดังกล่าว ได้ว่า เทศบาลเมืองสระแก้วได้ทำสัญญาจ้างลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ กับห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. ในวงเงินค่าจ้างจำนวน ๔๓,๔๐๐,๐๐๐ บาท โดยห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. ต้องเริ่มทำงานภายในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ และจะต้องทำงานให้แล้วเสร็จสมบูรณ์ภายในวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ จ่ายค่าจ้างโดยถือราคาเหมารวมเป็นเกณฑ์และกำหนดจ่ายค่าจ้างเป็นงวดๆ รวม ๑๐ งวด ซึ่งต่อมา คณะกรรมการตรวจการจ้างได้ตรวจรับงานงวดที่ ๑ ถึงงวดที่ ๘ แล้วเห็นว่า ห้างหุ้นส่วน จำกัด อ. ได้ดำเนินการก่อสร้างโดยถูกต้องจึงได้ตรวจรับงานจ้างดังกล่าว และได้จ่ายเงินค่าจ้าง ให้กับห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. แล้ว เป็นเงิน ๓๒,๑๑๖,๐๐๐ บาท กรณีจึงถือได้ว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. ได้ส่งมอบงานโดยชอบแล้ว ภายหลังจากที่เทศบาลเมืองสระแก้วบอกเลิกสัญญาจ้างกับห้างหุ้นส่วน จำกัด อ. แล้ว เทศบาลเมืองสระแก้วได้ว่าจ้างให้บริษัท ค. เข้าดำเนินการก่อสร้างในส่วนหนึ่งของงาน ส่วนที่เหลือในงวดที่ ๙ และงวดที่ ๑๐ ซึ่งรวมถึงให้ดำเนินการในส่วนที่นอกเหนือจากงานก่อสร้าง

งวดที่ ๙ และงวดที่ ๑๐ ด้วย เป็นเงิน ๑๑,๕๔๙,๓๓๙ บาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม จำนวน ๗๕๕,๕๖๔.๒๓) โดยเทศบาลเมืองสระแก้วก็รับในคำฟ้องคดีดังกล่าวว่ามีได้จ่ายค่าจ้างเพิ่มเติมจากวงเงินเดิมแต่อย่างใด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเนื้องานในส่วนงานงวดที่ ๑ ถึงงวดที่ ๘ ที่เทศบาลเมืองสระแก้วอ้างว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. ก่อสร้างไม่แล้วเสร็จนั้น มิได้เป็นมูลค่าของเนื้องานจำนวน ๑๐,๗๓๓,๐๐๐ บาท ตามที่เทศบาลเมืองสระแก้วกล่าวอ้าง เพราะหากเป็นไปตามข้ออ้างดังกล่าวแล้ว ก็ย่อมหมายความว่า บริษัท ค. ต้องก่อสร้างในส่วนของเนื้องานงวดที่ ๙ และงวดที่ ๑๐ และส่วนที่ก่อสร้างไม่แล้วเสร็จในงวดที่ ๑ ถึงงวดที่ ๘ ซึ่งมีวงเงินค่าก่อสร้างรวมกันจำนวน ๒๒,๒๘๒,๓๓๙ บาท แต่บริษัท ค. รับเงินค่าจ้างเพียงจำนวน ๑๑,๕๔๙,๓๓๙ บาท เท่านั้น ซึ่งไม่น่าเชื่อว่าจะเป็นเช่นนั้น ข้ออ้างของเทศบาลเมืองสระแก้วที่อ้างว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. เบิกเงินค่าจ้างงวดที่ ๑ ถึงงวดที่ ๘ เกินจากเนื้องานที่ทำงานที่ ๑ ถึงงวดที่ ๘ คิดเป็นเงินจำนวน ๑๐,๗๓๓,๐๐๐ บาท จึงไม่มีน้ำหนักรับฟังได้ดังนั้น ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. จึงไม่ต้องคืนเงินจำนวน ๑๐,๗๓๓,๐๐๐ บาท ให้แก่เทศบาลเมืองสระแก้วแต่อย่างใด และคดีดังกล่าวได้ถึงที่สุดแล้ว กรณีจึงต้องรับฟังเป็นที่ยุติว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. มิได้เบิกเงินค่าจ้างไปเกินกว่าเนื้องานที่ได้ปฏิบัติจริง ข้อกล่าวอ้างของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองที่ว่าผู้ฟ้องคดีซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลเมืองสระแก้ว ในฐานะผู้ควบคุมกำกับดูแลตรวจสอบ และผ่านงานต่างๆ ของผู้ใต้บังคับบัญชา รวมถึงการเสนอความเห็นให้นายกเทศมนตรีพิจารณา กรณีที่มีการแบ่งงวดงานกับงวดเงินไม่สัมพันธ์กันในสัญญาจ้างก่อสร้างโรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลเมืองสระแก้ว กับห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. ตามสัญญาจ้างลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จนเป็นเหตุให้เทศบาลเมืองสระแก้วได้รับความเสียหายจึงไม่อาจรับฟังได้ ดังนั้น เมื่อเทศบาลเมืองสระแก้วไม่ได้รับความเสียหายตามที่ได้วินิจฉัยแล้ว การกระทำของผู้ฟ้องคดีจึงมิได้กระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงแต่อย่างใด เทศบาลเมืองสระแก้วจึงไม่ได้รับความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เทศบาลเมืองสระแก้ว ตามนัยมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบกับมาตรา ๑๐ แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่มีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงินค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนั้น คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน ๘๕๖,๓๐๐ บาท จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้อาศัยข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเดียวกันกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แล้วพิจารณายกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกัน การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน ๘๕๖,๓๐๐ บาท โดยให้มีผลย้อนหลังไปนับแต่วันที่มีคำสั่งดังกล่าว และให้เพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี โดยให้มีผลย้อนหลังไปนับแต่วันที่มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีการควบคุมงานจ้าง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๙๔๙/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นวิธีพิจารณาคดีปกครอง หน้า ๔๒

ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีเข้าไปทำลายทรัพย์สินและรื้อเพิงพักของผู้บุกรุกเขตป่าสงวนแห่งชาติ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๙๘๐/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๖ ผู้ฟ้องคดีได้เข้าไปปลูกสร้างเพิงพักอาศัยในที่ดินซึ่งเป็นสวนปาล์มน้ำมันที่หมดอายุสัญญาสัมปทานของบริษัท ย. ซึ่งตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ ตำบลปลายพระยา อำเภอปลายพระยา จังหวัดกระบี่ ต่อมา เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสาม (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๑ กรมการปกครอง ที่ ๒ กรมป่าไม้ ที่ ๓) ประกอบด้วยผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรปลายพระยา ปลัดอำเภอปลายพระยา เจ้าหน้าที่ป่าไม้ กำนันตำบลปลายพระยา และผู้ใหญ่บ้าน ได้นำกำลังเจ้าหน้าที่ประมาณ ๔๐๐ คน เข้าไปขับไล่และทำลายทรัพย์สินและรื้อเพิงพักของผู้ฟ้องคดี โดยไม่ได้มีการแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ฟ้องคดีทราบล่วงหน้าก่อน เป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี เป็นค่าไม้สร้างเพิงพัก จำนวน ๒๕,๐๐๐ บาท ค่ากระเบื้อง จำนวน ๕,๐๐๐ บาท ค่าเครื่องมือการเกษตร จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท ค่าทรัพย์สินในครัวเรือน จำนวน ๑๖,๐๐๐ บาท และค่าแรงสร้างเพิงพัก จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท ค่าสัตว์เลี้ยง จำนวน ๔,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๗๐,๐๐๐ บาท

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ สาขากระบี่ ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติ ป่าปลายคลองพระยามีคำสั่งลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ สั่งให้กลุ่มบุคคลพร้อมบริวารที่ได้ยึดถือครอบครองพื้นที่ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าปลายคลองพระยา จังหวัดกระบี่ ออกจากพื้นที่ และให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกจากพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ หากฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งให้แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าว โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ สาขากระบี่ หรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายมีความจำเป็นต้องยึดทำลาย รื้อถอน แก้ไข หรือทำประการอื่นแล้วแต่กรณีเองได้ โดยผู้กระทำความผิดจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเพื่อการนั้นทั้งหมด ทั้งปรากฏว่ากลุ่มผู้ร่วมชุมนุมพร้อมบริวารยังคงฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ สาขากระบี่ จึงมีคำสั่งลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๖ สั่งให้กลุ่มบุคคลพร้อมบริวารที่ได้ยึดถือครอบครองพื้นที่ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าปลายคลองพระยา จังหวัดกระบี่ ออกจากพื้นที่ และให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกจากพื้นที่ให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๗ พร้อมระบุด้วยว่าหากฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด เจ้าหน้าที่จะเข้าดำเนินการเอง โดยผู้กระทำความผิดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ และมีหนังสือลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๖ แจ้งคำสั่ง

พร้อมประมาณการค่าใช้จ่ายให้กลุ่มบุคคลดังกล่าวทราบ โดยแจ้งคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ทั้งสองคำสั่งด้วยวิธีการปิดประการไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอปลายพระยา สถานีตำรวจภูธรปลายพระยา ที่ทำการกำนันตำบลปลายพระยา ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗ ตำบลปลายพระยา องค์การบริหารส่วนตำบลปลายพระยา และในพื้นที่เกิดเหตุ รวม ๖ แห่ง ซึ่งผู้ฟ้องคดีและกลุ่มชาวกระบี่ไร่ที่ดินทำกิน ยังคงอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนจนพ้นกำหนดวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๗ เมื่อคำสั่งลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ และคำสั่งลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๖ เป็นคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และการที่พนักงานเจ้าหน้าที่ เข้าไปรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างในที่ดินพิพาทถือเป็นมาตรการบังคับทางปกครองตามมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว โดย พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับวิธีการแจ้งคำสั่งทางปกครองและการแจ้งคำเตือนว่าจะใช้มาตรการบังคับทางปกครองดังกล่าวไว้ จึงต้องนำหลักเกณฑ์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ สำหรับกรณีการใช้มาตรการบังคับทางปกครองนั้น เมื่อคำสั่งลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ และคำสั่งลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๖ ระบุว่า หากฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด เจ้าหน้าที่จะเข้าดำเนินการเอง โดยผู้กระทำผิดจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ทั้งหมด ตลอดจนได้ประมาณการค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่และเงินเพิ่มร้อยละสิบห้าต่อปีของค่าใช้จ่ายแนบท้ายคำสั่งดังกล่าวไว้ด้วย กรณีจึงถือได้ว่า ก่อนที่จะมีการใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้ารื้อถอนเพิงพักของผู้ฟ้องคดีนั้น ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ สาขากระบี่ ได้มีคำเตือนเป็นหนังสือให้กลุ่มบุคคลดังกล่าวกระทำการตามคำสั่งทางปกครอง คือ ให้รื้อถอนเพิงพักออกไป โดยได้กำหนดระยะเวลาให้ตามสมควรแล้ว ซึ่งคำเตือนดังกล่าวระบุในคำสั่งทางปกครองให้เข้าใจได้อย่างชัดเจนแล้ว การดำเนินการดังกล่าวจึงเป็นไปโดยชอบ ตามมาตรา ๕๙ แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้ว เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจสังกัดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีอำนาจหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประชาชนตามมาตรา ๖ (๔) แห่ง พ.ร.บ. ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๒๕ แห่ง พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ในการรื้อถอนเพิงพักอาศัย และเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยให้แก่ราษฎรในหมู่บ้านตามมาตรา ๒๗ (๑) มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๔ ทวิ แห่ง พ.ร.บ. ลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และปลัดอำเภอ เป็นผู้ช่วยนายอำเภอ มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยแก่ราษฎรในอำเภอตามมาตรา ๖๖ (๒) และมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และปลัดอำเภอ เป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เมื่อเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๓ ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ดังกล่าวเพื่อเฝ้าระวังและระงับเหตุกลุ่มมวลชนปะทะกัน ในวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยของประชาชนตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ อีกทั้งไม่ปรากฏว่า

เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๓ ได้รื้อถอนหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการรื้อถอนเพิงพักและทำให้ทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดีเสียหาย หรือหากเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๓ ได้ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รื้อถอนเพิงพักของผู้ฟ้องคดีและกลุ่มบุคคลที่บุกรุกป่าสงวนก็เป็นการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้ช่วยพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติป่าปลายคลองพระยา จังหวัดกระบี่ เมื่อการใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับผู้ฟ้องคดีและกลุ่มบุคคลที่บุกรุกป่าสงวนเป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย กรณีจึงฟังได้ว่าการกระทำของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นการกระทำตามอำนาจหน้าที่ จึงไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๙๘๒/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นวิธีพิจารณาคดีปกครอง หน้า ๕๖

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๐๐๗/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (อธิบดีกรมธนารักษ์) ได้มีคำสั่งลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายจำนวน ๒๔๖,๗๓๖.๕๐ บาท แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (กรมธนารักษ์) เนื่องจาก เมื่อครั้งผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ๕ ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหน่วยจำหน่ายสินค้า ณ หน่วยจำหน่ายส่วนรายได้ ศาลาเครื่องราชอิสริยยศ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญกษาปณ์ ในพระบรมมหาราชวัง ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการรับจองและจ่ายเหรียญกษาปณ์ที่ระลึก ปี ค.ศ. ๒๐๐๐ เหรียญที่ระลึกการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ ๑๘ และเข็มกลัดที่ระลึก ๗๒ พรรษา รัชกาลที่ ๙ โดยมีนางสาว ข. ลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน เงินทุนหมุนเวียนการแสดงเหรียญกษาปณ์และเงินตราไทย สำนักบริหารเงินตรา เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่จำหน่ายสินค้าดังกล่าว โดยเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๔๔ ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งจากผู้สั่งจองเหรียญกษาปณ์ที่ระลึก ปี ค.ศ. ๒๐๐๐ ว่า ไม่สามารถรับเหรียญกษาปณ์ที่ระลึกฯ ได้ ต่อมา นางสาว ข. รับสารภาพว่าได้ยกยอกสินค้าจริงและจะนำเงินมาชดใช้ภายในวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๔ พร้อมทั้งได้ทำหนังสือสารภาพผิดและลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้มีคำสั่งลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๔ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด กรณีนางสาว ข. กระทำการทุจริตยกยอกทรัพย์สินของทางราชการไปเป็นจำนวนเงิน ๑,๐๗๔,๖๗๖ บาท ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีหนังสือลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๑ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายตามสัดส่วนร้อยละ ๕๐ ของเงินจำนวน ๔๙๓,๔๗๓ บาท คิดเป็นเงิน ๒๔๖,๗๓๖.๕๐ บาท ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีหนังสือลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๒ แจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ว่า ให้ยกอุทธรณ์ผู้ฟ้องคดี และให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน ๒๔๖,๗๓๖.๕๐ บาท ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วย จึงนำคดีมาฟ้องต่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหาย และเพิกถอนคำสั่งอื่นที่เกี่ยวข้องกับคำสั่งลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ทั้งหมด

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหน่วยจำหน่ายสินค้า มอบหมายให้ลูกจ้างชั่วคราวที่ปฏิบัติงาน ณ หน่วยจำหน่าย ซึ่งรวมถึงนางสาว ช. เป็นผู้จำหน่ายสินค้าแต่ละประเภทโดยให้แต่ละคนปฏิบัติงานเบ็ดเสร็จในลักษณะครบวงจรแต่เพียงผู้เดียว ทำให้ขาดการควบคุมตรวจสอบซึ่งกันและกัน เป็นเหตุให้เกิดช่องทางการทุจริตได้โดยง่าย ประกอบกับผู้ฟ้องคดีมีหน้าที่ในการเก็บรักษาบัญชีเงินและสินค้าที่หน่วยจำหน่ายแต่เพียงผู้เดียว แต่ปรากฏว่า ในทางปฏิบัติ เจ้าหน้าที่ผู้จำหน่ายสินค้าสามารถเข้าไปเบิกสินค้าที่ตนรับผิดชอบได้เองโดยไม่มี การควบคุมตรวจสอบ อันเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ทำให้เกิดการกระทำทุจริตได้โดยง่าย ซึ่งนางสาว ช. ได้อาศัยช่องทางจากการที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่รับจองและจำหน่าย รวมตลอดถึงการเก็บรักษาใบเสร็จรับเงินและหลักฐานการจ่ายเหรียญแต่เพียงผู้เดียว กระทำการทุจริตยักยอกเงินและหลักทรัพย์ของทางราชการไป จึงเป็นการที่ผู้ฟ้องคดีมิได้ควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของนางสาว ช. ซึ่งเป็นผู้ใต้บังคับบัญชาให้ถูกต้องตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง เป็นการเปิดโอกาสให้นางสาว ช. สามารถอาศัยโอกาสที่ผู้ฟ้องคดีขาดการตรวจสอบดังกล่าวทำการทุจริตและยักยอกเงินและหลักทรัพย์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไปเพื่อประโยชน์ของตนได้โดยง่าย กรณีของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหาย จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบในผลแห่งละเมิดตามมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ปรากฏว่า คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ได้รายงานผลการสอบสวนเสนอผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า นางสาว ช. ได้ทำการทุจริตยักยอกทรัพย์สินของทางราชการ ดังนี้ (๑) เหรียญกษาปณ์ที่ระลึก ปี ค.ศ. ๒๐๐๐ แยกเป็น เงินค่าจองเหรียญ มูลค่า ๘๗,๗๓๐ บาท และเหรียญที่ไม่ได้จ่ายแก่ผู้จอง มูลค่า ๒๗๕,๘๕๐ บาท (๒) เหรียญที่ระลึกการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ ๑๘ แยกเป็น เหรียญทองคำขัดเงา มูลค่า ๖๔๐,๐๐๐ บาท และเหรียญเงินขัดเงา มูลค่า ๕๓,๖๐๐ บาท และ (๓) เข็มกลัดที่ระลึก ๗๒ พรรษา รัชกาลที่ ๙ ชนิดทองแดงรมดำ มูลค่า ๖,๖๙๖ บาท และชนิดทองแดงชุบทอง มูลค่า ๑๐,๘๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๐๗๔,๖๗๖ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๔ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด โดยคณะกรรมการดังกล่าวได้รายงานการสอบสวนข้อเท็จจริงฯ ว่า ความเสียหายจากการกระทำทุจริตของนางสาว ช. รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๐๗๔,๖๗๖ บาท โดยนางสาว ช. กระทำทุจริตแต่เพียงผู้เดียว ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๕ ให้คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงฯ สอบสวนเพิ่มเติม โดยในระหว่างนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ยื่นฟ้องคดีแพ่งกับนางสาว ช. และนาง พ.

ผู้ค้าประกัน ต่อมา คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ได้รายงานผลการสอบเพิ่มเติมว่า กรณีการกระทำทุจริตของนางสาว ช. เกี่ยวกับเหรียญกษาปณ์ที่ระลึก ปี ค.ศ. ๒๐๐๐ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องตลอดจนผู้บังคับบัญชาตามสายงานได้ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการแล้ว สำหรับกรณีที่ไม่ได้กำหนดรายละเอียดในระเบียบ ก็ได้จัดให้มีการดำเนินการที่สมควร รวมทั้งมีการสอบทานยอดในเบื้องต้น จึงไม่ได้เป็นการเปิดโอกาสหรือช่องทางให้ผู้ทุจริตกระทำการได้เพราะการไม่ปฏิบัติตามระเบียบราชการสำหรับกรณีเหรียญที่ระลึกการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ครั้งที่ ๑๘ ถือเป็นเหตุสุดวิสัยที่จะควบคุมได้ และในกรณีเข้มก๊อตที่ระลึก ๗๒ พรรษา รัชกาลที่ ๙ ถือว่าประมาทเลินเล่ออย่างไม่ร้ายแรง ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการดังกล่าว ในระหว่างนั้น ศาลแพ่งได้มีคำพิพากษาให้นางสาว ช. และนาง พ. ร่วมกันชำระเงินจำนวน ๑,๐๖๗,๖๒๒.๒๕ บาท พร้อมดอกเบี้ย แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งนาง พ. จำเลยที่ ๒ อุทธรณ์คำพิพากษาดังกล่าว คดีอยู่ในระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๘ รายงานไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยมีความเห็นเช่นเดียวกับผลการสอบของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ต่อมา กรมบัญชีกลางได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิดว่า เมื่อพิจารณาถึงเหตุแห่งความเป็นธรรม จึงให้หักลดส่วนแห่งความรับผิดชอบร้อยละ ๕๐ ของเงินค่าเสียหายจำนวน ๙๘๖,๙๔๖ บาท คิดเป็นเงิน ๔๙๓,๔๗๓ บาท โดยมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย ดังนี้ (๑) ผู้ฟ้องคดี รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๕๐ ของเงินจำนวน ๔๙๓,๔๗๓ บาท คิดเป็นเงิน ๒๔๖,๗๓๖.๕๐ บาท (๒) นางสาว จ. รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๓๐ ของเงินจำนวน ๔๙๓,๔๗๓ บาท คิดเป็นเงิน ๑๔๘,๐๔๑.๙๐ บาท (๓) นางสาว ป. และนาง ส. รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๒๐ ของเงินจำนวน ๔๙๓,๔๗๓ บาท คิดเป็นเงิน ๙๘,๖๙๔.๖๐ บาท ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ เรียกให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องชดใช้ค่าเสียหายตามความเห็นของกรมบัญชีกลางดังกล่าว โดยให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายเป็นจำนวนเงิน ๒๔๖,๗๓๖.๕๐ บาท หลังจากนั้นศาลอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษาคำพิพากษาของศาลแพ่ง เป็นให้นางสาว ช. และนาง พ. ร่วมกันรับผิดชอบชดใช้เงินจำนวน ๑๗,๔๙๖ บาท พร้อมดอกเบี้ย และศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ พิพากษาแก้คำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ เป็นให้นางสาว ช. และนาง พ. ร่วมกันชำระเงินจำนวน ๓๔๔,๕๔๖ บาท พร้อมดอกเบี้ย นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ โดยศาลฎีกาได้วินิจฉัยว่ากรณีการลักเหรียญที่ระลึกการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ ๑๘ เหรียญทองคำขัดเงา คิดเป็นจำนวนเงิน ๖๔๐,๐๐๐ บาท ไม่อาจฟังได้ว่านางสาว ช. ลักเหรียญดังกล่าวไป และกรณีทำให้เหรียญที่ระลึกการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ ๑๘ เหรียญเงินขัดเงา มีเหรียญที่เสียหายจำนวน ๖๔ เหรียญ คิดเป็นจำนวนเงิน ๕๑,๒๐๐ บาท จึงรับฟังได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหายจากกรณีนางสาว ช. กระทำทุจริตยกยอกทรัพย์สินของทางราชการ ดังนี้ (๑) ระหว่างวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๓ ถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ได้ยกยอกเงินค่าจองเหรียญกษาปณ์ที่ระลึก ปี ค.ศ. ๒๐๐๐ ที่ได้รับไว้และไม่ได้นำส่งคิดเป็นจำนวนเงิน ๘๗,๗๓๐ บาท (๒) ระหว่างวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ถึงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๔๔ ได้ลักเหรียญกษาปณ์ที่ระลึก ปี ค.ศ. ๒๐๐๐ ที่ยังไม่ได้นำส่งให้แก่ผู้จอง คิดเป็นจำนวนเงิน ๑๘๘,๑๒๐ บาท (๓) ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๓ ถึงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๔๔

ได้ทำให้เหรียญเงินเสียหายโดยการนำไปซุบเป็นเหรียญทองคำแล้วนำมาใส่ไว้แทนเหรียญทองคำขัดเงา คิดเป็นจำนวนเงิน ๕๑,๒๐๐ บาท และ (๔) ระหว่างวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ถึงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๔๔ ได้ลักเข็มกลัดที่ระลึก ๗๒ พรรษา รัชกาลที่ ๙ คิดเป็นจำนวนเงิน ๑๗,๔๙๖ บาท รวมเป็นค่าเสียหายจำนวนทั้งสิ้น ๓๔๔,๕๔๖ บาท อย่างไรก็ตาม เมื่อผลการสอบสวนในชั้นคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ตามคำสั่งลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๔๔ และจากผลการสอบสวนในชั้นคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงฯ ตามคำสั่งลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๔ ว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดการกระทำทุจริตได้โดยง่ายนั้น ส่วนหนึ่งเกิดจากการที่สำนักบริหารเงินตราไม่มีระเบียบวิธีปฏิบัติในการมอบหมายกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในตำแหน่งนั้นๆ อย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ไม่มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานหรือกำหนดรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ชัดเจน โดยในการปฏิบัติงานได้อาศัยเพียงระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ และระเบียบกรมธนารักษ์ เรื่อง เงินทุนหมุนเวียนการแสวงหาเหรียญกษาปณ์และเงินตราไทย พ.ศ. ๒๕๑๙ เท่านั้น การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่จึงอาศัยแนวปฏิบัติต่อกันมา การไม่มีระบบการตรวจสอบสินค้าคงเหลือที่เพียงพอและรัดกุม และการขาดแคลนอัตรากำลัง ซึ่งหน่วยจำหน่ายดังกล่าวมีเพียงผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการเพียงคนเดียว ประกอบกับสถานที่ในการจำหน่ายสินค้าของหน่วยจำหน่ายมีลักษณะคับแคบ สินค้าบางชนิดไม่มีตู้เก็บ ส่วนสินค้าที่พร้อมจำหน่ายจะอยู่ในตู้ไม้เลื่อนเมื่อถึงเวลาจำหน่าย จะเข็นสอดเข้าไปในเคาน์เตอร์ โดยในระหว่างวัน จะมีผู้สนใจหรือลูกค้าเข้ามาติดต่อสอบถามหรือซื้อสินค้าเป็นจำนวนมาก ผู้จำหน่ายสินค้าจึงมีความจำเป็นต้องเข้าออกห้องเก็บสินค้าเป็นประจำ ทำให้การจัดเก็บสินค้าและการควบคุมการเบิกจ่ายสินค้าทำได้ไม่รัดกุมและไม่สามารถจัดเก็บได้โดยปลอดภัย จึงเป็นการเปิดโอกาสให้มีการทุจริตได้ง่าย การกระทำละเมิดดังกล่าวส่วนหนึ่งจึงเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐประกอบด้วย จึงให้หักส่วนแห่งความรับผิดดังกล่าวออกในอัตราร้อยละ ๕๐ ของจำนวนค่าเสียหายที่เกิดขึ้นตามมาตรา ๘ วรรคสาม แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เหลือความเสียหายจำนวน ๑๗๒,๒๗๓ บาท และเมื่อไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีมีส่วนร่วมในการกระทำทุจริตกับนางสาว ข. เพียงแต่ต้องรับผิดในฐานะผู้บังคับบัญชาที่ได้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา และกรณีนี้มีเจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหลายราย เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมดาที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว ผู้ฟ้องคดีในฐานะหัวหน้าหน่วยจำหน่ายสินค้า ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของนางสาว ข. และมีความใกล้ชิดกับการปฏิบัติงานของนางสาว ข. ผู้ฟ้องคดีควรรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนร้อยละ ๕๐ ของความเสียหายจำนวน ๑๗๒,๒๗๓ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๘๖,๑๓๖.๕๐ บาท ดังนั้น คำสั่งลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ในส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวนเกินกว่า ๘๖,๑๓๖.๕๐ บาท จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วยพิพากษากลับ เป็นให้เพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ เฉพาะในส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวนเกินกว่า ๘๖,๑๓๖.๕๐ บาท โดยให้มีผลนับแต่วันที่มีคำสั่งดังกล่าว

ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้เจ้าพนักงานพัสดุจ่ายเงินให้แก่เทศบาล

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๐๑๒/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ขณะที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่ง เจ้าพนักงานพัสดุ เทศบาลตำบลคูเต่า ตำบลคูเต่า อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ปฏิบัติหน้าที่เจ้าพนักงานพัสดุระหว่างเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๕ จังหวัดสงขลา ได้เข้าตรวจสอบงบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ ของเทศบาลตำบลคูเต่า โดยมีข้อสังเกตการสอบราคาตามประกาศเทศบาลตำบลคูเต่า ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๑ เรื่อง จ้างเหมาโครงการปรับปรุงสนามลานกีฬาด้านยาเสพติด จำนวน ๑ โครงการ มีห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. เป็นผู้เสนอราคาต่ำสุดเป็นเงิน ๒๓๙,๐๐๐ บาท แต่คณะกรรมการเปิดซองสอบราคา มีความเห็นว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. มีเอกสารประกอบการยื่นเสนอราคาบกพร่อง คือ เสนอ ๒ ราคา ไม่ทราบแน่ชัดว่าจะเสนอราคาใด ทำให้ขาดคุณสมบัติของผู้เสนอราคา ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดี (นายกเทศมนตรีตำบลคูเต่า) ได้ประกาศสอบราคาใหม่ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๑ มีร้าน ท. เป็นผู้เสนอราคาต่ำสุดเป็นเงิน ๓๑๙,๐๐๐ บาท เทศบาลตำบลคูเต่าได้ตกลงจ้างร้าน ท. ตามสัญญาจ้างวงเงิน ๓๑๙,๐๐๐ บาท แต่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๕ มีข้อเสนอแนะให้ดำเนินการทางแพ่งตามความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเรียกชดใช้เงินจำนวน ๘๐,๐๐๐ บาท นำส่งคืนคลังเทศบาลตำบลคูเต่า ต่อมา เทศบาลตำบลคูเต่าได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีดังกล่าว ซึ่งผู้ฟ้องคดีในฐานะเจ้าพนักงานพัสดุเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบชำระค่าสินไหมทดแทน เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีคำสั่งลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๓ ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบหนังสือ ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลาไม่เห็นด้วยกับอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งให้ชดใช้เงินไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ตามอำนาจหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่มีเจตนาจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง คำสั่งให้ชดใช้เงินจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องคดีขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่ง เรื่อง ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนความรับผิดชอบทางละเมิด ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๓

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ขณะเกิดเหตุผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่พัสดุ จึงตกอยู่ภายใต้ข้อสันนิษฐานของกฎหมายว่า จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นอย่างดี สอดคล้องกับข้อความตามหนังสือของผู้ฟ้องคดี ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ ซึ่งผู้ฟ้องคดีชี้แจงต่อประธานกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดว่า คณะกรรมการเปิดซองสอบราคามีหน้าที่อ่านและแจ้งราคาและตรวจสอบคุณสมบัติ การที่คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาอ้างว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. ยื่นเอกสารสอบราคาบกพร่องคือ เสนอ ๒ ราคา

ไม่ทราบแน่ชัดว่าจะเสนอราคาใด จึงไม่ถูกต้อง เพราะเมื่อพิจารณาเอกสารใบแสดงรายละเอียดราคาค่าวัสดุแรงงานประกอบกรเสนอราคาค่าก่อสร้าง หน้าที ๒ สรุปบรรทัดสุดท้ายว่า คิดเป็นเงินราคาค่าก่อสร้างที่ขอเสนอเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๓๙,๐๐๐ บาท โดยมีนาย ว. หุ่นส่วนผู้จัดการลงลายมือชื่อและประทับตราถูกต้อง และในตอนท้ายของเอกสารดังกล่าวมีข้อความว่า คิดราคาเพียง ๒๓๙,๐๐๐ บาท และลงลายมือชื่อนาย ว. ประทับตราถูกต้องและเป็นลายมือเดียวกันกับข้อความในเอกสารตอนต้น กรณีจึงยอมแสดงให้เห็นว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. ประสงค์จะยืนยันราคาสุดท้ายที่ราคา ๒๓๙,๐๐๐ บาท โดยใช้คำว่าคิดราคาเพียง ๒๓๙,๐๐๐ บาท เมื่อเป็นการเขียนก่อนยื่นซองเสนอราคา จึงไม่มีประเด็นว่ามีกรเสนอ ๒ ราคา ตามที่คณะกรรมการเปิดซองสอบราคากล่าวอ้าง ประกอบกับคณะกรรมการทุกคนได้ลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องของเอกสารดังกล่าวแล้ว จะอ้างว่าไม่ทราบข้อความในเอกสารหรือไม่มีเอกสารหาได้ไม่ การที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๕ ตรวจสอบเอกสารกรยืนยันราคาดังกล่าวแล้วมีความเห็นว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. เสนอราคาถูกต้อง เป็นไปตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๘ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติในการพิจารณาราคา และให้คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาชดใช้เงินที่เป็นเหตุให้เทศบาลตำบลคูเต่าเกิดความเสียหายจึงชอบแล้ว ดังนั้น การที่เทศบาลตำบลคูเต่าออกประกาศสอบราคาจ้างเหมาโครงการปรับปรุงสนามลานกีฬาต้านยาเสพติด และมีห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. ยื่นเอกสารประกอบการยื่นเสนอราคา ๒ ราคา หากผู้ฟ้องคดีได้อาศัยความรู้และประสบการณ์ในฐานะเจ้าหน้าที่พัสดุเสนอความเห็นต่อหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุและผู้ถูกฟ้องคดีว่า กรณิกรเสนอราคาของห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. เป็นไปโดยถูกต้องตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๗๐๑ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๘ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติในการพิจารณาราคา แล้ว ย่อมเป็นประโยชน์ต่อทางราชการ และเทศบาลตำบลคูเต่าย่อมไม่ได้รับความเสียหายจากการต้องออกประกาศสอบราคาครั้งใหม่ รวมถึงต้องทำสัญญาจ้างผู้เสนอราคารายใหม่ในราคาที่สูงขึ้น หรือหากแม้ผู้ฟ้องคดีเสนอความเห็นดังกล่าวต่อหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุและผู้ถูกฟ้องคดีไปแล้ว แม้ในท้ายที่สุดผู้ถูกฟ้องคดีจะยืนยันให้มีการยื่นซองเสนอราคาใหม่เนื่องจากผู้เสนอราคาต่ำสุดยื่นหลักฐานใบเสนอราคาไม่ถูกต้อง ก็ไม่ถือเป็นความบกพร่องของผู้ฟ้องคดี เนื่องจากถือว่าผู้ฟ้องคดีได้ทักท้วงแล้ว ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ ดังนั้น เมื่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีในกระบวนการสอบราคาดังกล่าวทำให้เทศบาลตำบลคูเต่าได้รับความเสียหาย โดยเป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่ผู้ฟ้องคดีในฐานะเจ้าหน้าที่พัสดุย่อมคาดเห็นได้ว่าอาจเกิดความเสียหายแก่เทศบาลตำบลคูเต่า จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่อตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และโดยที่กรเสนอความเห็นของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวมีลักษณะเป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่เบี่ยงเบนไปจากมาตรฐานปกติของผู้ที่ปฏิบัติงานในฐานะเจ้าหน้าที่พัสดุ จึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐในความเสียหายนั้น ตามบทบัญญัติมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้โต้แย้งคัดค้านจำนวนเงินค่าสินไหมทดแทนที่ต้องชดใช้

เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท กรณีจึงไม่มีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยเกี่ยวกับจำนวนเงินค่าสินไหมทดแทนตามคำสั่งลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๓ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เทศบาลตำบลคูเต่าเป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท แต่ประการใด ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้เจ้าพนักงานราชทัณฑ์ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๐๑๗/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการสังกัดกรมราชทัณฑ์ ปฏิบัติหน้าที่งานการเงิน ซึ่งรวมถึงการตรวจสอบเอกสารหลักฐานและรับจ่ายเงินฝากผู้ต้องขังพร้อมออกใบเสร็จรับเงิน โดยมูลคดีนี้เกิดจากการที่นาย ส. เจ้าพนักงานราชทัณฑ์ ๕ ยักยอกเงินฝากผู้ต้องขังทำให้กรมราชทัณฑ์ได้รับความเสียหาย ผู้ถูกฟ้องคดี (อธิบดีกรมราชทัณฑ์) จึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบและผู้ถูกฟ้องคดีได้ส่งสำนวนการสอบสวนดังกล่าวให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ต่อมา กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางได้แจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบตามหนังสือลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ ว่า กรณีการยักยอกเงินดังกล่าว ส่วนหนึ่งเกิดจากการที่ผู้ฟ้องคดีมิได้ใช้ความระมัดระวังและเอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่ ทำให้กรมราชทัณฑ์ได้รับความเสียหายเป็นจำนวนเงินดังกล่าว จึงให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่กรมราชทัณฑ์ในอัตราร้อยละ ๑๐ ของความเสียหาย ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีคำสั่งลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๒ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่กรมราชทัณฑ์เป็นเงินจำนวน ๔๗๑,๘๕๑.๗๔ บาท ตามความเห็นของกรมบัญชีกลาง ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ได้กระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เนื่องจากได้ตรวจสอบยอดเงินฝากผู้ต้องขังกับใบเสร็จรับเงินและเงินสดด้วยความรอบคอบตามระเบียบกรมราชทัณฑ์ทุกประการ ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาว่า อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้น ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีตามหนังสือลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๒ ที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวน ๔๗๑,๘๕๑.๗๔ บาท

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานราชทัณฑ์ ๕ ปฏิบัติหน้าที่ที่งานการเงิน ฝ่ายบริหารทั่วไป มีหน้าที่เกี่ยวกับงานการเงินและบัญชีรวมถึงการตรวจสอบเอกสารหลักฐานและรับ - จ่าย เงินฝากผู้ต้องขังพร้อมออกใบเสร็จรับเงิน และหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงมีอำนาจหน้าที่ในการรับเงินธนาณัติที่ฝากให้กับผู้ต้องขังซึ่งฝ่ายสวัสดิการผู้ต้องขังนำมาส่งเพื่อนำเข้าบัญชีเงินฝากของผู้ต้องขัง ตามข้อ ๑๑ ของระเบียบกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยการรับจ่ายเงินฝากของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน พ.ศ. ๒๕๒๙ เมื่อในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ นาย ส. ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่ง

เจ้าพนักงานราชทัณฑ์ ๕ ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานควบคุมผู้ต้องขังเยี่ยมญาติและหัวหน้างานเงินฝากผู้ต้องขัง ฝ่ายสวัสดิการผู้ต้องขัง ทัณฑสถานบำบัดพิเศษจังหวัดปทุมธานี อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี มีหน้าที่รับมอบฉันทะจากผู้ต้องขังเพื่อรับเงินฝากธนาณัติที่ฝากให้แก่ผู้ต้องขัง ณ ที่ทำการไปรษณีย์ และนำเงินสดพร้อมแบบบันทึกยอดเงินฝากและสมุดสรุปรยอดเงินฝากส่งให้ฝ่ายบริหารทั่วไป เพื่อนำฝากเข้าบัญชีเงินฝากของผู้ต้องขัง แต่นาย ส. ได้ทุจริตยักยอกเงินธนาณัติของผู้ต้องขัง โดยมีการใช้ใบเสร็จรับเงินข้ามเลขที่ในลักษณะเดียวกันเกิดขึ้นอีกหลายครั้ง ซึ่งแต่ละครั้งใบเสร็จรับเงินที่ข้ามไปดังกล่าวเป็นใบเสร็จรับเงินที่นาย ส. ออกให้แก่ผู้ต้องขังตามข้อ ๕ ของระเบียบดังกล่าว และไม่นำส่งฝ่ายบริหารทั่วไปตามข้อ ๘ ของระเบียบเดียวกัน อันเป็นสาเหตุโดยตรงที่ทำให้กรมราชทัณฑ์ ได้รับความเสียหาย การที่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่การเงินที่ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายบริหารทั่วไป มีหน้าที่ในการรับเงินธนาณัติมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานย่อมสามารถพบความผิดปกตินี้ได้โดยการตรวจสอบเลขที่ใบเสร็จรับเงินที่นาย ส. นำส่งกับต้นขั้วใบเสร็จรับเงินสำหรับเงินฝากธนาณัติที่ฝ่ายบริหารทั่วไป ออกให้แก่ นาย ส. ในครั้งล่าสุด แต่ผู้ฟ้องคดีกลับไม่ตรวจสอบเลขที่ใบเสร็จรับเงินที่นาย ส. นำส่งว่า มีการออกต่อเนื่องมาจากครั้งก่อนหรือไม่ ซึ่งกรณีดังกล่าวไม่ต้องใช้ความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ ธรรมเนียมถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีมิได้ใช้ความละเอียดรอบคอบและระมัดระวังเท่าที่เจ้าหน้าที่การเงินพึงกระทำ เป็นเหตุให้นาย ส. สามารถยักยอกเงินฝากผู้ต้องขังได้โดยง่าย ทั้งที่หากผู้ฟ้องคดีใช้ความระมัดระวังเพียงเล็กน้อยก็จะทราบถึงความผิดปกติดังกล่าวได้ พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเป็นเหตุให้กรมราชทัณฑ์ ได้รับความเสียหายอันเป็นการกระทำละเมิดตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทั้งนี้ แม้นาย ส. จะเลือกเวลาส่งเงินใกล้เคียงหมดเวลาทำงานซึ่งเป็นช่วงเวลาเร่งด่วนตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง แต่การที่นาย ส. ได้นำส่งเงินสดฝากเข้าบัญชีผู้ต้องขังของงานการเงิน ฝ่ายบริหารทั่วไป ต่ำกว่าความเป็นจริง เป็นระยะเวลาต่อเนื่องตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ จนถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ รวม ๕๑ ครั้ง มีเงินขาดบัญชีสะสมอยู่เป็นจำนวนมากถึง ๔,๗๑๘,๕๑๗.๓๕ บาท ผู้ฟ้องคดีย่อมไม่อาจอ้างเหตุดังกล่าวเพื่อให้พ้นจากความรับผิดได้ แม้ข้อ ๙ ของระเบียบกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยการรับจ่ายเงินฝากของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน พ.ศ. ๒๕๒๙ จะกำหนดเพียงว่า ให้ฝ่ายบริหารทั่วไปตรวจสอบบัญชีรับเงินฝากผู้ต้องขังประจำวันกับใบเสร็จรับเงินและเงินสด เมื่อเห็นว่าถูกต้องตรงกันแล้วก็ให้ลงหลักฐานแสดงการตรวจสอบและรับเงินไว้ต่อกัน แต่ในการตรวจสอบเงินฝากผู้ต้องขังนอกจากผู้ฟ้องคดีจะต้องตรวจสอบว่าเงินสดและใบเสร็จรับเงินที่นาย ส. ออกให้ผู้ต้องขังตรงกันหรือไม่แล้ว การตรวจการเรียงลำดับเลขที่ใบเสร็จรับเงินย่อมเป็นมาตรการที่จะเป็นการป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่ผู้ฝากเงินสามารถยักยอกเงินที่รับมาจากไปรษณีย์และมีการออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ต้องขังไปแล้วได้โดยง่าย ซึ่งวิธีการดังกล่าวอยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี การที่ผู้ฟ้องคดีตรวจสอบเพียงจำนวนเงินสดที่นาย ส. นำส่งพร้อมกับใบเสร็จรับเงินว่าตรงกันหรือไม่เพียงอย่างเดียวโดยละเลยที่จะตรวจสอบความต่อเนื่องของเลขที่ใบเสร็จรับเงินทำให้มีการทุจริตยักยอกเงินฝากผู้ต้องขังต่อเนื่องและยาวนานเป็นระยะเวลาเกือบ ๓ ปี ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดในความเสียหายที่เกิดขึ้นโดยไม่อาจปิดความรับผิดชอบได้ และแม้ว่านาย ส. ได้ปลอม

ลายมือชื่อของผู้ฟ้องคดีในสมุดทะเบียนรับธนาคัติเพื่อเสนอต่อนายหัวหน้าฝ่ายสวัสดิการผู้ต้องขัง เป็นเงินจำนวน ๒,๖๙๖,๒๗๓ บาท แต่กรณีดังกล่าวก็เป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่ผู้ฟ้องคดีละเลยที่จะตรวจสอบความต่อเนื่องของใบเสร็จรับเงิน แต่เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีมีส่วนในการยกยอกเงินฝากผู้ต้องขังหรือมีพฤติการณ์ในทางทุจริตร่วมกับนาย ส. และเมื่อพิจารณาถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในกรณีนี้ ตามมาตรา ๘ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่กรมราชทัณฑ์ในอัตราร้อยละ ๑๐ ตามความเห็นของกระทรวงการคลัง จึงเป็นการพิจารณาโดยคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำที่เป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดีและหน่วยงานของรัฐพอสมควรแล้ว ทั้งนี้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ตามหนังสือลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ เรื่อง การรับเงินและนำส่งเงินนอกสำนักงาน ซึ่งได้กำหนดแนวทางในการไปรับเงินหรือนำส่งเงินนอกที่ตั้งเงื่อนไขหรือทัณฑ์สถานไว้ โดยให้แต่งตั้งข้าราชการระดับ ๒ ขึ้นไปอย่างน้อย ๒ คน ไปรับเงินหรือนำส่งเงิน แต่ปรากฏว่า นาย ส. เป็นผู้รับมอบฉันทะเพื่อเบิกเงินธนาคัติและเป็นผู้นำเงินดังกล่าวไปส่งให้ฝ่ายบริหารทั่วไปเพื่อเข้าบัญชีของผู้ต้องขังแต่เพียงผู้เดียว กรณีดังกล่าวย่อมเป็นเหตุส่วนหนึ่งที่ทำให้ นาย ส. สามารถยกยอกเงินผู้ต้องขังไปได้โดยง่าย นอกจากนั้น การที่ทัณฑ์สถานบำบัดพิเศษจังหวัดปทุมธานี แยกกระบวนการรับ - ฝากเงินออกจากกัน โดยฝ่ายบริหารทั่วไปซึ่งเป็นผู้รับธนาคัติตั้งแต่ต้นและจะต้องเป็นผู้นำเงินเข้าบัญชีเงินฝากของผู้ต้องขังในขั้นตอนสุดท้ายกลับไม่ได้ร่วมรับรู้ยอดเงินธนาคัติที่ฝากให้แก่ผู้ต้องขังในแต่ละวันเนื่องจากเมื่อรับของธนาคัติฝ่ายบริหารทั่วไปจะส่งให้แก่ฝ่ายสวัสดิการผู้ต้องขังโดยไม่เปิดซอง ดังนั้น หากมีการปลอมแปลงยอดเงินก่อนนำส่ง ฝ่ายบริหารทั่วไปย่อมไม่อาจรับรู้ได้ ถือได้ว่าระบบตรวจสอบภายในของผู้ถูกฟ้องคดีมีส่วนบกพร่องด้วยเช่นกัน การละเมิดส่วนหนึ่งจึงเกิดจากความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวมด้วย จึงเห็นควรให้หักส่วนแห่งความบกพร่องดังกล่าวออกร้อยละ ๕๐ ของความเสียหายทั้งหมด จำนวน ๔,๗๑๘,๕๑๗.๓๕ บาท คงเหลือค่าเสียหายจำนวน ๒,๓๕๙,๒๕๘.๖๘ บาท ตามนัยมาตรา ๘ วรรคสาม แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยผู้ฟ้องคดีควรต้องรับผิดชอบร้อยละ ๑๐ ของค่าเสียหายดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่กรมราชทัณฑ์เป็นเงินจำนวน ๒๓๕,๙๒๕.๘๖ บาท ดังนั้น คำสั่งผู้ถูกฟ้องคดีตามหนังสือลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๒ ที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าสินไหมทดแทนแก่กรมราชทัณฑ์เฉพาะส่วนที่เกินกว่าจำนวน ๒๓๕,๙๒๕.๘๖ บาท จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

พิพากษากลับ เป็นพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีตามหนังสือลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๒ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนที่เกินกว่าจำนวน ๒๓๕,๙๒๕.๘๖ บาท โดยให้มีผลย้อนหลังนับแต่วันที่มีคำสั่ง และมีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาว่า หากกรมราชทัณฑ์ได้รับการชำระเงินคืนหรือสามารถบังคับชำระเงินจากนาย ส. ผู้ทุจริตเป็นจำนวนเท่าใดให้นำเงินนั้นหักหรือคืนตามส่วนแห่งความรับผิดให้แก่ผู้ฟ้องคดี

ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีไม่ควบคุมงานชุดลอกลำห้วย เป็นเหตุในราชการเสียหาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๐๑๗/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่ง นายช่างชลประทาน ๖ ในสังกัดผู้ถูกฟ้องคดี (กรมชลประทาน) ได้รับความเดือดร้อนจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีโดยอธิบดีกรมชลประทานมีคำสั่งลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยอ้างว่าผู้ฟ้องคดีในฐานะที่ได้รับมอบหมายให้เป็นช่างควบคุมงานชุดลอกลำห้วย โครงการฝายห้วยวังชู กิ่งอำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดมหาสารคาม มีหน้าที่ตรวจและควบคุมงานให้เป็นไปตามแบบรูป รายการละเอียด และข้อกำหนดในสัญญา ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ไม่ควบคุมงานตามที่ได้รับมอบหมาย แต่กลับลงลายมือชื่อรับรองว่าผู้รับจ้างได้ทำงานเสร็จเรียบร้อยถูกต้องตามแบบรูป รายการละเอียด และข้อกำหนดในสัญญา เป็นเหตุให้ราชการได้รับความเสียหาย จึงให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๖๐ ของค่าเสียหายจำนวน ๗๗๑,๓๓๘.๓๔ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๔๖๒,๘๐๓ บาท ผู้ฟ้องคดีผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้วมีคำสั่งยื่น จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๔๖๒,๘๐๓ บาท

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีซึ่งมีหน้าที่ตรวจและควบคุมงาน เมื่อผู้รับจ้างทำงานไม่ครบถ้วนตามแบบรูป รายการละเอียด และข้อกำหนดในสัญญา แต่ผู้ฟ้องคดีรับรองว่าผู้รับจ้างได้ทำงานเสร็จเรียบร้อยถูกต้องครบถ้วนตามสัญญา และเสนอคณะกรรมการตรวจการจ้างให้ตรวจรับงาน เมื่อคณะกรรมการตรวจการจ้างตรวจรับงานโดยมีความเห็นว่าผู้รับจ้างทำงานถูกต้องครบถ้วนตามสัญญาแล้ว ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายเงินค่าจ้างแก่ผู้รับจ้างเต็มจำนวนตามสัญญาแต่สูงกว่าปริมาณเนื้องานที่ผู้รับจ้างทำจริงเป็นเงินจำนวน ๗๗๑,๓๓๘.๓๔ บาท พฤติกรรมของผู้ฟ้องคดีถือได้ว่าเป็นกระทำการโดยปราศจากความระมัดระวังเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๘ ประกอบมาตรา ๑๐ แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙ เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ได้อุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นในประเด็นดังกล่าว จึงยุติตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นว่าผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ส่วนประเด็นว่าผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นจำนวนเงินเท่าใด นั้น เมื่อพิจารณาจากรายงานผลการสอบสวนของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดที่เสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีปรากฏว่า ปริมาณงานที่ส่งมอบดังกล่าวขาดหายไปปริมาณมากและกรณีดังกล่าวสามารถตรวจสอบได้โดยมีต้องอาศัยความรู้ความชำนาญทางด้านช่างเป็นการเฉพาะ แม้ผู้ฟ้องคดีมิได้ออกไปควบคุมงานและรายงานข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการตรวจการจ้าง คณะกรรมการตรวจการจ้างยังมีหน้าที่ที่จะต้องตรวจสอบว่าผู้รับจ้างส่งมอบงานถูกต้องครบถ้วนตามแบบรูป รายการละเอียด และข้อกำหนดในสัญญาดังกล่าวหรือไม่ เมื่อการส่งมอบงานเห็นได้ชัดแจ้งว่าไม่ถูกต้องครบถ้วนแต่คณะกรรมการ

ตรวจการจ้างก็ได้ตรวจรับงานดังกล่าว เมื่อพิจารณาจากระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในกรณีนี้ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. ความผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีควรรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๕๐ ของความเสียหายจำนวน ๗๗๑,๓๓๘.๓๔ บาท โดยต้องรับผิดชอบเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๓๘๕,๖๖๙.๑๗ บาท ดังนั้น คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕ ในส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าจำนวน ๓๘๕,๖๖๙.๑๗ บาท จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทั้งนี้ เมื่อความเสียหายกรณีพิพาทเกิดจากการตรวจสอบและรับมอบงานก่อสร้างที่ไม่ครบถ้วนตามสัญญา ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้ควบคุมงาน และคณะกรรมการตรวจการจ้างตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดไว้ เมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าการกระทำละเมิดดังกล่าวเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม จึงไม่อาจหักส่วนความรับผิดชอบดังกล่าวออกได้ตามมาตรา ๘ วรรคสาม แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ อนึ่ง ในชั้นอุทธรณ์นี้ ผู้ถูกฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์และมีคำขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายกฟ้อง พร้อมกับได้ชำระค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์มาด้วย แต่คดีพิพาทในคดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งมีลักษณะเป็นคดีไม่มีทุนทรัพย์ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีชำระค่าธรรมเนียมศาลมาในชั้นอุทธรณ์ จึงเป็นค่าธรรมเนียมที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่มีหน้าที่ต้องชำระ ชอบที่ศาลปกครองสูงสุดจะมีคำสั่งให้คืนค่าธรรมเนียมดังกล่าวแก่ผู้ถูกฟ้องคดี ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕ เฉพาะส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าจำนวน ๓๘๕,๖๖๙.๑๗ บาท โดยให้มีผลย้อนหลังไปนับแต่วันที่ออกคำสั่งดังกล่าว นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ทั้งหมดแก่ผู้ถูกฟ้องคดี

ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีกำหนดราคากลางโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๐๒๐/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ขณะเกิดเหตุผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งวิศวกรชลประทาน ๕ สังกัดสำนักชลประทานที่ ๓ กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (กรมชลประทาน) ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๐ จังหวัดพิษณุโลก ตรวจสอบพบว่า งานจ้างเหมาชุดคลองระบายน้ำเชื่อมระหว่างคลองอ้ายเลือกกับแม่น้ำน่านของโครงการชลประทานพิษณุโลก มีการคิดคำนวณและกำหนดราคากลางมีค่าภาษีมูลค่าเพิ่มของวัสดุบางรายการซ้ำซ้อนกับค่า Factor F ที่มีการคำนวณค่าภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ ๗ อยู่แล้ว ทำให้ราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๒๗๑,๙๗๘.๔๙ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่ง

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๓ ให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน โดยในส่วนของ ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นคณะกรรมการกำหนดราคากลางรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในความเสียหายที่เกิดขึ้น ในอัตราร้อยละ ๗๐ ของจำนวนค่าเสียหายตามสัดส่วนคิดเป็นเงิน ๖๓,๔๖๑.๖๕ บาท ผู้ฟ้องคดี จึงอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ต่อมา กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางมีความเห็นว่า นอกจากความรับผิดชอบ ตามคำสั่งดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้ฟ้องคดีและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องยังได้กระทำการประมาทเลินเล่อ อย่างร้ายแรง โดยไม่ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ในกรณีการคำนวณราคากลางรายการหินคลุกและรายการหินย่อยเบอร์ ๒ ซึ่งทำให้ราคากลางของ โครงการดังกล่าวสูงเกินกว่าความเป็นจริงเป็นเงินจำนวน ๕๔๐,๓๔๐.๘๔ บาท อีกกรณีหนึ่งด้วย ความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบรวมทั้งสิ้น ๘๑๒,๓๑๙.๓๓ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ เพิกถอนคำสั่งกรมชลประทาน ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๓ บางส่วน เป็นให้ผู้ฟ้องคดีในฐานะคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในอัตราร้อยละ ๗๐ ของความเสียหาย ตามสัดส่วน เป็นจำนวนเงิน ๑๘๙,๕๔๑.๑๘ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ แจ้งว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ วินิจฉัย ยืนตามคำสั่งลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ ที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งทบทวนตรวจสอบการคิดราคากลางใหม่ ตามข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ เพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๓ และคำสั่งลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ ที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวน ๖๓,๔๖๑.๖๕ บาท และ ๑๘๙,๕๔๑.๑๘ บาท ตามลำดับ และเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่แจ้งตามหนังสือลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ชลประทานตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ กำหนดให้ค่าวัสดุทุกประเภท ที่นำมาคำนวณราคากลางงานก่อสร้างจะต้องเป็นราคาที่ไม่วรรณภูมิมูลค่าเพิ่ม เนื่องจากจะต้องนำราคา ค่างานที่คำนวณได้คูณด้วยค่า Factor F การนำราคาค่าก่อสร้างที่เป็นงานดำเนินการเองมาปรับใช้ จึงต้องมีการคิดคำนวณใหม่โดยต้องถอดค่าภูมิมูลค่าเพิ่มออกจากราคาวัสดุเสียก่อนที่จะนำค่า Factor F ไปคูณกับราคางานต้นทุนของงานทุกรายการ ผู้ฟ้องคดีในฐานะคณะกรรมการกำหนดราคากลางได้นำประมาณการ และราคาค่าก่อสร้างสำหรับงานดำเนินการเองซึ่งคิดคำนวณราคากลางโดยใช้ราคาสำนักงานพาณิชย์ จังหวัดพิษณุโลก (ยังไม่รวมภูมิมูลค่าเพิ่ม) มาบวกภูมิมูลค่าเพิ่มร้อยละ ๗ มาปรับใช้กับงานจ้าง ชุดคลองระบายน้ำเชื่อมระหว่างคลองอ้ายเลือกกับแม่น้ำน่านของโครงการชลประทานพิษณุโลก แล้วคูณด้วยค่า Factor F และได้พิจารณากำหนดราคากลางจากราคาสำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลก โดยตรวจสอบเพียงว่ารายการราคาวัสดุของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลกเป็นราคาที่ระบุ ว่า ไม่รวมภูมิมูลค่าเพิ่ม และตรวจสอบใบแจ้งปริมาณงานและราคา ตรวจสอบราคาต่อหน่วย แต่ไม่ได้มีการคิดคำนวณใหม่เกี่ยวกับภูมิมูลค่าเพิ่มของวัสดุบางรายการว่า ชำซ้อนกับค่า Factor F

ทำให้ราคากลางที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดค่าจ้างสูงกว่าราคาค่าก่อสร้างที่ถูกต้อง หากผู้ฟ้องคดีได้ใช้ความระมัดระวังตามวิสัยและพฤติการณ์ของผู้มีวิชาชีพด้านช่างแล้ว ย่อมจะเห็นได้ว่าราคาวस्तุที่นำมาคำนวณราคากลางเป็นราคาวस्तุที่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วหรือไม่ เมื่อผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งวิศวกรกรมชลประทาน ย่อมมีความรู้ความเชี่ยวชาญในวิชาช่างเป็นอย่างดีและอยู่ในวิสัยที่จะตรวจสอบและประมาณการราคาให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ได้ การที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ตรวจสอบเอกสารการคำนวณราคากลางให้รอบคอบตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ โดยเพียงแต่ตรวจสอบใบแจ้งปริมาณงานและราคาต่อหน่วย (BOQ) โดยมิได้มีการคำนวณใหม่ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของทางราชการ จึงทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่ทราบว่าผู้คิดคำนวณราคากลางได้คำนวณราคาวस्तุดังกล่าวถูกต้องตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ หรือไม่ พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวถือว่าเป็นการกระทำละเมิดตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

สำหรับการคำนวณรายการหินคลุกและรายการหินย่อยเบอร์ ๒ นั้น คณะกรรมการกำหนดราคากลาง ได้คิดคำนวณรายการราคาค่าหินคลุกและหินย่อย โดยใช้ราคาสำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลกในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๘ แต่ได้คิดค่าขนส่งจากแหล่งวัสดุที่อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ แทนการคิดค่าขนส่งจากเมืองพิษณุโลกถึงจุดก่อสร้าง ซึ่งตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทานตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ ได้กำหนดไว้ว่า การคำนวณราคาวस्तุประเภทหิน กรวด และทราย ต้องใช้ราคาจากสำนักัดขนิเศรษฐกิจการค้า กรมการค้าภายใน ของจังหวัดที่มีแหล่งวัสดุอยู่ใกล้สถานที่ก่อสร้าง และคิดค่าขนส่งโดยระยะทางจากแหล่งถึงสถานที่ก่อสร้างเป็นลำดับแรก หากสำนักัดขนิเศรษฐกิจการค้า กรมการค้าภายใน ไม่ได้กำหนดราคาวस्तุที่แหล่งไว้ จึงให้สืบราคาจากแหล่งโดยตรง และคิดค่าขนส่งให้ใช้ระยะทางจากแหล่งถึงสถานที่ก่อสร้างเป็นลำดับถัดมา หากมีแหล่งผลิตหลายแห่ง เมื่อคิดค่าขนส่งแล้ว จึงให้เลือกใช้วัสดุจากแหล่งที่มีราคาต่ำสุด ดังนั้น แม้ว่าผู้ฟ้องคดีจะอ้างว่าจังหวัดพิษณุโลกมีปริมาณหินคลุกและหินย่อยไม่มากพอกับความต้องการใช้หรือไม่มีแหล่งหินคลุกและหินย่อยก็ตาม ก็ยังไม่อาจถือได้ว่าจังหวัดพิษณุโลกไม่มีแหล่งหินคลุกและหินย่อย อีกทั้งในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๘ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลกได้กำหนดราคาวस्तุหินคลุกและหินย่อยเอาไว้ การคำนวณราคาค่าหินคลุกและหินย่อยจึงต้องใช้ราคาที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลกกำหนด และคิดคำนวณค่าขนส่งจากอำเภอเมืองพิษณุโลกถึงสถานที่ก่อสร้างเท่านั้น การที่ผู้ฟ้องคดีในฐานะคณะกรรมการกำหนดราคากลางได้คิดคำนวณราคาค่าหินคลุกและหินย่อย โดยไม่ได้ตรวจสอบแหล่งวัสดุรายการหินคลุกและหินย่อยว่าในจังหวัดพิษณุโลกมีแหล่งหินที่จะผลิตเป็นหินคลุกและหินย่อยหรือไม่ จึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทานตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวถือว่าเป็นการกระทำละเมิด

อย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหาย เป็นการกระทำละเมิดตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดพิษณุโลก คำนวณราคากลาง โดยจัดทำเอกสารการคำนวณราคาวัสดุ อัตราค่างาน อัตราค่าเหล็กเส้นเสริมคอนกรีต ค่า Factor F ซึ่งมีการทบทวนราคาวัสดุโดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มตามที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลก กำหนดในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๘ โดยวัสดุทุกรายการมีราคาเท่ากับราคาวัสดุในแบบประมาณการ และราคาค่าก่อสร้างที่โครงการชลประทานพิษณุโลก ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๑ ได้จัดทำขึ้น เพื่อเสนอเป็นโครงการขุดลอกคลองระบายน้ำเชื่อมระหว่างคลองอ้ายเลือกกับแม่น้ำน่านที่ต้องมีการจัดทำเร่งด่วนในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ในส่วนของวัสดุหินย่อยเบอร์ ๒ ได้ใช้ราคาขายส่งวัสดุหินย่อยเบอร์ ๒ ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลกเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๘ ที่รวมค่าขนส่งระยะทาง ๑๐ กิโลเมตร ราคาลูกบาศก์เมตรละ ๓๐๓.๗๔ บาท ค่าขนส่งจากจังหวัดพิษณุโลกถึงสถานที่ก่อสร้างระยะทาง ๔๐ กิโลเมตร หักค่าขนส่ง ๑๐ กิโลเมตรแรก คิดเป็นเงิน ๖๗.๒๑ บาท ต่อลูกบาศก์เมตร รวมเป็นเงิน ๓๗๐.๙๕ บาท ต่อลูกบาศก์เมตร ส่วนหินคลุกใช้ราคาเท่ากับที่ผู้คิดคำนวณราคากลางและคณะกรรมการ กำหนดราคากลางกำหนด คือ ราคาลูกบาศก์เมตรละ ๒๙๙.๐๗ บาท และได้คิดค่าขนส่งจากจังหวัดพิษณุโลก ถึงสถานที่ก่อสร้างคิดเป็นเงิน ๙๐.๕๓ บาท ต่อลูกบาศก์เมตร รวมเป็นเงิน ๓๘๙.๖๐ บาท ต่อลูกบาศก์เมตร ส่วนการคำนวณค่า Factor F ของงานก่อสร้างทางและงานสะพานและท่อเหลี่ยม ได้มีการคำนวณจากราคางานต้นทุนของงานทุกรายการและยอดรวมทั้งโครงการเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๑๕,๕๖๕,๘๐๔.๑๑ บาท ซึ่งเมื่อนำยอดรวมดังกล่าวไปคำนวณค่า Factor F ตามประเภทของงาน ปรากฏว่าได้ค่า Factor F งานทางเท่ากับ ๑.๒๔๒๘ และค่า Factor F งานสะพานและท่อเหลี่ยมเท่ากับ ๑.๒๐๔๑ และนำค่า Factor F ที่ได้ ไปคูณกับราคางานต้นทุนต่อหน่วยของงานแต่ละรายการตามประเภท เมื่อนำมาคำนวณราคากลางของงานก่อสร้างทั้งโครงการแล้วเป็นเงินจำนวน ๑๙,๑๐๓,๔๓๒.๖๖ บาท จึงเห็นได้ว่า สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดพิษณุโลก ได้คำนวณราคากลางเป็นไปตามหลักเกณฑ์ การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร งานก่อสร้างชลประทาน และงานก่อสร้างทางของคณะกรรมการ ควบคุมราคากลาง สำนักนายกรัฐมนตรี ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ แล้ว สำหรับความเห็นของกรมบัญชีกลาง ตามหนังสือลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ที่ให้ผู้ฟ้องคดี และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๘๑๒,๓๑๙.๓๓ บาท นั้น เมื่อพิจารณา ตารางเปรียบเทียบค่าความเสียหาย ในการตรวจสอบราคากลางของกรมบัญชีกลาง ผลการตรวจสอบ มูลค่างานก่อสร้างคำนวณได้จำนวน ๑๘,๕๘๖,๒๖๕.๙๑ บาท มีส่วนต่างจากค่างานตามสัญญา จำนวน ๘๑๒,๓๑๙.๓๓ บาท และตารางเปรียบเทียบปริมาณงานและราคาต่อหน่วย กับราคากลางของ คณะกรรมการกำหนดราคากลาง ในตารางระบุรายการที่ไม่ได้ตรวจสอบราคา ๔,๓๖๗,๔๙๐.๙๔ บาท เห็นได้ว่ายังไม่ได้มีการตรวจสอบงานทุกรายการที่เป็นส่วนประกอบของราคากลาง อีกทั้ง การคำนวณค่า Factor F ระบุค่า Factor F เท่ากับ ๑.๒๐๓๗ ไม่ปรากฏว่าได้มีการคำนวณ ราคางานต้นทุนของงานทุกรายการและยอดรวมทั้งโครงการแล้วนำยอดรวมดังกล่าวไปคำนวณ

หาค่า Factor F ตามประเภทของงานทางและงานสะพานและท่อเหลี่ยม ซึ่งแตกต่างจาก สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดพิษณุโลกคำนวณ ส่วนราคากลางที่ผู้ฟ้องคดีคำนวณใหม่ภายหลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้คำนวณหาค่า Factor F ของงานแต่ละประเภทโดยมิได้ใช้ยอดรวมราคาค่าต้นทุนของ ทั้งโครงการมาคำนวณเพื่อหาค่า Factor F ของงานแต่ละประเภท การคำนวณดังกล่าวไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ จึงไม่อาจถือได้ว่าราคากลางที่ผู้ฟ้องคดีคำนวณได้เป็นจำนวน ๑๙,๕๒๗,๓๓๕.๘๑ บาท เป็นราคาที่ต้องจ่าย จึงเห็นได้ว่า ผลการตรวจสอบราคากลางงานจ้างชุดลอกคลองระบายน้ำเชื่อมระหว่างคลองอ้ายเล็กกับแม่น้ำน่าน ของโครงการชลประทานพิษณุโลกจำนวน ๑๙,๑๐๓,๔๓๒.๖๖ บาท ที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน จังหวัดพิษณุโลกคำนวณได้เป็นราคากลางที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงในขณะที่ประมาณราคามากที่สุด เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ทำสัญญาจ้างโครงการดังกล่าววงเงินตามสัญญาจำนวน ๑๙,๓๙๘,๕๘๕.๒๔ บาท ความเสียหายที่เกิดขึ้นจึงคิดเป็นเงินจำนวน ๒๙๕,๑๕๒.๕๘ บาท ผู้ฟ้องคดีไม่ได้กระทำทุจริต เมื่อพิจารณาความร้ายแรงและความเป็นธรรม คณะกรรมการกำหนดราคากลางควรต้องรับผิดชอบใช้ ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในอัตราร้อยละ ๖๐ ของเงินจำนวน ๒๙๕,๑๕๒.๕๘ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๑๗๗,๐๙๑.๕๕ บาท เมื่อคณะกรรมการกำหนดราคากลางมีจำนวน ๓ คน ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบ ๑ ใน ๓ ของความเสียหายดังกล่าวคิดเป็นเงินจำนวน ๕๙,๐๓๐.๕๒ บาท ดังนั้น คำสั่งกรมชลประทาน ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ เฉพาะส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าจำนวน ๕๙,๐๓๐.๕๒ บาท จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบเกินกว่าจำนวน ๕๙,๐๓๐.๕๒ บาท จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย เช่นเดียวกัน ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ ที่ให้ผู้ฟ้องคดี ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำละเมิดแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่แจ้งตามหนังสือลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้เงินให้แก่ ทางราชการเฉพาะในส่วนที่เกินกว่าจำนวน ๖๘,๘๖๘.๙๓ บาท โดยให้มีผลย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นวันที่ออกคำสั่งดังกล่าว นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วยบางส่วน

พิพากษาแก้ เป็นให้เพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เฉพาะส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าจำนวน ๕๙,๐๓๐.๕๒ บาท โดยให้มีผลย้อนหลังนับแต่วันที่ที่มีคำสั่งและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว

ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยและให้ลงข้อความขอโทษในหนังสือพิมพ์รายวัน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๐๒๓/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ สสวท. (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) นับแต่วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๙ จนถึงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๓ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๒๔ (ประธานกรรมการและกรรมการ สสวท.) ได้แต่งตั้งและมอบหมายให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑๙ ถึงที่ ๒๔ เป็นผู้ประเมินผลการทำงานของผู้ฟ้องคดี

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

และมีการเปลี่ยนแปลงเกณฑ์การประเมินใหม่โดยผู้ฟ้องคดีไม่ได้ตกลงด้วย ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๒๔ ได้มีมติว่าการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีไม่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาและให้ผู้ฟ้องคดีไปจัดทำแผนปรับปรุงการทำงานของตนเอง เพื่อประเมินผลในครั้งต่อไปอีกครั้ง ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ คณะกรรมการ สสวท. โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๒๔ ได้มีมติว่า ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งผู้อำนวยการ สสวท. ตั้งแต่วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๑ โดยให้เหตุผลว่า “แผนปรับปรุงการทำงานของตนเองของผู้ฟ้องคดี ไม่เป็นแผนงานพัฒนาองค์กรแบบก้าวกระโดดและผู้ฟ้องคดีขาดภาวะการเป็นผู้นำ ถือว่าการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีบกพร่องต่อหน้าที่” ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ข้อกล่าวอ้างดังกล่าวขัดแย้งกับผลการปฏิบัติงานในระยะ ๒ ปีที่ผ่านมาของผู้ฟ้องคดี ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะประธานกรรมการ สสวท. ได้ออกประกาศแจ้งมติคณะกรรมการ ระบุว่า คณะกรรมการ สสวท. ได้ลงมติให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งผู้อำนวยการ สสวท. เมื่อปฏิบัติงานครบครึ่งวาระ คือ วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๑ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีไม่สามารถปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามความเห็นของคณะกรรมการ สสวท. และให้ถือว่าผู้ฟ้องคดีบกพร่องต่อหน้าที่ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๒๔ ได้มีคำสั่งให้มีการออกหนังสือเวียน เพื่อแจ้งข้อความในประกาศดังกล่าวส่งไปยังทุกหน่วยงานภายใน สสวท. นอกจากนี้ ยังแจ้งให้ส่งข้อความเกี่ยวกับประกาศดังกล่าวทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ไปยังพนักงาน สสวท. ทุกคน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๒๔ ได้เผยแพร่เรื่องผลการประเมินดังกล่าวให้แก่บรรดาสื่อมวลชนนำไปลงข่าวในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน ฉบับลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๑ ฉบับลงวันที่ ๗ - ๘ เมษายน ๒๕๕๑ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๑ โดยมีเจตนาเผยแพร่มติที่ประชุมต่อประชาชนทั่วไป เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓๕ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) ได้ทำจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ภายในองค์กร สสวท. พร้อมทั้งแนบเอกสารที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒๕ ถึงที่ ๓๔ (รองผู้อำนวยการ สสวท. ผู้ช่วยผู้อำนวยการ สสวท. และพนักงานของ สสวท.) ได้ส่งไปถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ส่งไปยังพนักงาน สสวท. ทุกคน การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามสืบดังกล่าวทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓๕ ต้องรับผิดชอบในฐานะเป็นหน่วยงานที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามสืบสังกัดอยู่ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓๕ ชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปีของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และให้ลงข้อความขอโทษผู้ฟ้องคดีในหนังสือพิมพ์รายวัน ๓ ฉบับ คือ หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน หนังสือพิมพ์คมชัดลึก และหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ เป็นเวลาติดต่อกัน ๗ วัน โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓๕ เป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย และให้ชดใช้ค่าธรรมเนียมนาและค่าทนายความแทนผู้ฟ้องคดีด้วย

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะประธานกรรมการ สสวท. ได้ออกประกาศคณะกรรมการ สสวท. ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๑ โดยระบุว่า คณะกรรมการ สสวท. ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ได้มีมติให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งผู้อำนวยการ สสวท. เมื่อปฏิบัติงานครบครึ่งวาระในวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๑ นั้น แม้ว่ามีมติดังกล่าวจะเป็นมติลับโดยมีคณะกรรมการ สสวท. และผู้ฟ้องคดีเท่านั้นที่ทราบผลของมติ แต่เนื่องจากผู้ฟ้องคดียังคง

ปฏิบัติหน้าที่ในวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๑ อยู่ต่อไป ทั้งที่คณะกรรมการ สสวท. ได้มีมติให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งเมื่อปฏิบัติงานครบครึ่งวาระในวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๑ ไปแล้ว จึงเป็นผลให้เกิดปัญหาในการบริหารจัดการภายในองค์กร สร้างความสับสนแก่บรรดาบุคลากรของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓๕ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีความชอบธรรมในการออกประกาศฉบับลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๑ แจ้งมติคณะกรรมการ สสวท. ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เพื่อให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับสถานะของผู้ฟ้องคดีและเพื่อป้องกันการเกิดความสับสนภายในหน่วยงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓๕ ทั้งยังเป็นการแจ้งให้บุคลากรของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓๕ ทราบข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเพื่อให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในการให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายต่อไป เมื่อประกาศฉบับดังกล่าวเป็นประกาศทั่วไปที่แจ้งให้พนักงานและลูกจ้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓๕ ทราบ ตามวิธีการปกติที่ใช้ในการแจ้งข่าวสารที่ผ่านมาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓๕ เกี่ยวกับรายงานผลการดำเนินงาน ความคืบหน้าเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามโครงการ แผนงาน ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงการบริหาร การแต่งตั้งโยกย้ายคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งของผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้าง ได้มีการจัดทำเป็นเอกสารแจ้งเวียนและติดประกาศที่บอร์ดประชาสัมพันธ์รวมทั้งผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ภายในขององค์กรเพื่อให้บุคลากรในองค์กรได้รับทราบ ซึ่งการแจ้งข่าวสารพ้นจากตำแหน่งของผู้ฟ้องคดีนั้นก็ได้นำดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการดังกล่าวเช่นเดียวกัน การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๒๔ จึงเป็นเพียงการแจ้งข่าวสารการประชุมของคณะกรรมการ สสวท. ตามระบบปกติภายในองค์กรของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓๕ โดยไม่ได้มีการบิดเบือนไปจากมติของคณะกรรมการ สสวท. จึงไม่ใช่เป็นการนำมติลับดังกล่าวไปประกาศต่อสาธารณชนเพื่อให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความอับอายแต่อย่างใด กรณีจึงไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเมื่อปรากฏว่าภายหลังจากที่คณะกรรมการ สสวท. ได้มีมติให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งเมื่อปฏิบัติงานครบครึ่งวาระในวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๑ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเพื่อนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อไปแล้ว ผู้ฟ้องคดียังคงมาปฏิบัติหน้าที่อยู่ต่อไปตั้งแต่วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๑ จึงก่อให้เกิดความสับสนในบรรดาพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓๕ ทุกระดับ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒๕ ถึงที่ ๓๒ ซึ่งเป็นคณะผู้บริหารของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓๕ รวมทั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓๓ และที่ ๓๔ ซึ่งเป็นผู้แทนพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓๕ ย่อมมีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นเพื่อป้องกันสิทธิของตนหรือส่วนได้เสียเกี่ยวกับตนตามคลองธรรมในการรักษาชื่อเสียงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓๕ จึงมีความชอบธรรมที่จะมีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแจ้งให้ทราบถึงความสับสนในหมู่พนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓๕ ทุกระดับ และความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นจากกรณีดังกล่าว เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการซึ่งมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓๕ โดยตรงตาม พ.ร.บ. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้ทราบข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณานำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งเป็นกรณีเร่งด่วน ประกอบกับข้อความในหนังสือ

ฉบับดังกล่าวก็ไม่ได้ปรากฏข้อความใดที่แสดงว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ก่อให้เกิดความแตกแยกภายในองค์กร หรือมีลักษณะเป็นการจงใจกล่าวข้อความเท็จเพื่อใส่ร้ายผู้ฟ้องคดีให้เกิดความเสียหาย ทั้งการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒๕ ได้ทำจดหมายอิเล็กทรอนิกส์โดยแนบหนังสือที่มีถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ แจ้งเวียนภายในหน่วยงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓๕ ก็ไม่ได้ทำให้ผู้อ่านข้อความเข้าใจผิดว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ก่อให้เกิดความแตกแยกภายในองค์กร หรือมีลักษณะเป็นการจงใจให้พนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓๕ เกิดความรู้สึกดูหมิ่นเกลียดชังผู้ฟ้องคดี และการที่หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันและหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ได้ลงข่าวกรณีคณะกรรมการ สสวท. มีมติให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งผู้อำนวยการ สสวท. ก็ปรากฏข้อเท็จจริงแต่เพียงว่า รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้ให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนเกี่ยวกับการที่คณะกรรมการ สสวท. ปลดผู้ฟ้องคดีเท่านั้น โดยไม่ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๓๔ เป็นผู้ให้ข่าวต่อหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับ การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒๕ ถึงที่ ๓๔ จึงไม่ได้เป็นการกล่าวหรือไขข่าวให้แพร่หลายซึ่งข้อความอันฝ่าฝืนต่อความเป็นจริง เป็นที่เสียหายแก่ชื่อเสียงเกียรติคุณ ทางทำมาหาได้ หรือทางเจริญของผู้ฟ้องคดี และไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๒๓ แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว นอกจากนี้ เมื่อปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓๓ และที่ ๓๔ ได้รับคัดเลือกให้เป็นผู้แทนพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓๕ ซึ่งนอกจากจะมีหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ของพนักงานแล้ว ยังจะต้องเป็นตัวแทนในการตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องใดๆ ที่มีผลกระทบต่อพนักงานแล้วรายงานให้บรรดาพนักงานได้รับทราบ ซึ่งในเรื่องการพ้นจากตำแหน่งผู้อำนวยการ สสวท. ย่อมต้องมีผลกระทบต่อการทำงานของพนักงานทุกระดับ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓๓ และที่ ๓๔ ทำจดหมายเวียนไปยังพนักงานภายในองค์กรโดยจัดทำภายหลังจากที่มีประกาศคณะกรรมการ สสวท. ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๑ แจ้งมติของคณะกรรมการ สสวท. ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ แล้ว การกล่าวอ้างมติของคณะกรรมการ สสวท. จึงไม่เป็นการเปิดเผยความลับของคณะกรรมการ สสวท. ต่อสาธารณชน และเมื่อข้อความในจดหมายฉบับดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓๓ และที่ ๓๔ ก็ไม่ได้ระบุข้อความว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ทำให้องค์กรเกิดความแตกแยกหรือทำให้บรรดาพนักงานเกิดความรู้สึกดูหมิ่นเกลียดชังผู้ฟ้องคดีตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง หากแต่เป็นการแสดงความคิดเห็นโดยสุจริตเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นภายในองค์กร การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓๓ และที่ ๓๔ จึงไม่ได้เป็นการกล่าวหรือไขข่าวให้แพร่หลายซึ่งข้อความอันฝ่าฝืนต่อความเป็นจริง เป็นที่เสียหายแก่ชื่อเสียงเกียรติคุณ ทางทำมาหาได้ หรือทางเจริญของผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๓ แห่งประมวลกฎหมายเดียวกัน และไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ดังนั้น เมื่อการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๓๔ ไม่ได้เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓๕ ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

ฟ้องขอให้ชำระค่าสินไหมทดแทนกรณีคณะกรรมการกำหนดราคากลางไม่ตรวจสอบราคา ทำให้มีการจัดจ้างในราคาสูงกว่าความเป็นจริง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๐๔๒/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดี (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอนแดง) ฟ้องว่า จังหวัดชลบุรีได้ให้อำเภอบ้านบึง ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้รับเรื่องร้องเรียนว่าคณะผู้บริหาร (ในขณะนั้น) ของผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ โดยจัดจ้างโครงการติดตั้งมู่ลี่ภายในอาคารของผู้ฟ้องคดี ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ในราคาสูงเกินจริง อำเภอบ้านบึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว ผลการตรวจสอบปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีโดยผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางจำนวน ๓ คน ประกอบด้วย ผู้ถูกฟ้องคดีและพนักงานส่วนตำบลของผู้ฟ้องคดีอีก ๒ คน คณะกรรมการกำหนดราคากลางไม่ได้จัดทำใบประมาณราคากลางของมู่ลี่ไว้ ต่อมา ได้ว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด บ. ทำการติดตั้งมู่ลี่หน้าต่าง และติดตั้งมู่ลี่ปรับแสงประตูภายในอาคารอเนกประสงค์ ในราคา ๘๐,๐๐๐ บาท ซึ่งสูงกว่าราคาตามปกติในท้องตลาด อีกทั้งมู่ลี่ที่ติดตั้งไม่ปรากฏชื่อสินค้า อำเภอบ้านบึงได้มีหนังสือให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการทางละเมิดนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอนแดงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด โดยคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงว่า คณะกรรมการกำหนดราคากลางไม่ได้จัดทำใบประมาณราคากลาง เป็นการไม่ถือปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมาย เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจำนวน ๔๑,๗๔๗.๕๐ บาท เห็นควรดำเนินการเรียกค่าสินไหมทดแทนจากคณะกรรมการกำหนดราคากลางเต็มจำนวนในอัตราร้อยละ ๑๐๐ โดยให้รับผิดชอบส่วนความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่คนละ ๑๓,๙๑๕.๘๓ บาท ผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีและพนักงานส่วนตำบลอีก ๒ คน ในฐานะคณะกรรมการกำหนดราคากลางชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวนดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่ง ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี แต่ผู้ถูกฟ้องคดียังคงเพิกเฉย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๑๓,๙๑๕.๘๓ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าว นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระค่าสินไหมทดแทน จนถึงวันฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๒,๐๗๘.๖๘ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๕,๙๙๔.๕๑ บาท และให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑๓,๙๑๕.๘๓ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จให้แก่ผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดได้มีรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ ต่อมา เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีได้ลงนามสั่งการให้ดำเนินการเรียกค่าสินไหมทดแทนจากผู้ที่ต้องรับผิดชอบเป็นเงินคนละ ๑๓,๙๑๕.๘๓ บาท กรณีจึงถือได้ว่าวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ เป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการยื่นฟ้องภายในกำหนดอายุความสองปี นับแต่วันดังกล่าว ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

พ.ศ. ๒๕๓๙ ส่วนการที่อำเภอบ้านบึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๐ และหนังสือลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๐ ถึงผู้ฟ้องคดี นั้น เป็นเพียงการขอให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการทางละเมิดและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งผู้ฟ้องคดีก็ยังคงดำเนินการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดเพื่อให้ได้ทราบความเสียหายและเจ้าหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่าวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือสองฉบับดังกล่าวเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าในการดำเนินการจัดจ้างตามโครงการติดตั้งมูลี่นั้น การที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางซึ่งประกอบด้วยผู้ถูกฟ้องคดี ในฐานะประธานกรรมการ มิได้จัดทำใบประมาณราคากลางเพื่อใช้เป็นราคากลางในการจัดจ้างมูลี่หน้าต่า และประตูตามที่คุณฟ้องคดีได้มีคำสั่งลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๔๗ มอบหมายและให้ปฏิบัติหน้าที่ กำหนดราคากลางงานจ้างดังกล่าว ทำให้นางสาว อ. เจ้าหน้าที่พัสดุ ได้ใช้วิธีโทรศัพท์สอบถามราคากับร้านค้าที่รับผิดชอบติดตั้งมูลี่ จำนวน ๒ แห่ง โดยทางร้านแจ้งว่า ราคาติดตั้งมูลี่จำนวน ๘๐,๐๐๐ บาท เป็นราคาปกติตามท้องตลาด ประกอบกับนางสาว อ. ได้สอบถามคณะกรรมการกำหนดราคากลาง และผู้บริหารแล้ว ได้รับแจ้งว่ามูลี่ดังกล่าวไม่มีมาตรฐานราคากลางและราคาดังกล่าวเป็นราคาปกติตามท้องตลาด กรณีจึงทำให้ไม่มีการต่อรองราคากับห้างหุ้นส่วนจำกัด บ. ที่เสนอราคาติดตั้งมูลี่ปรับแสงหน้าต่าจำนวน ๒๒ ชุด และมูลี่ปรับแสงประตูจำนวน ๔ ชุด รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นเงินจำนวน ๘๐,๐๐๐ บาท แม้ว่าจะไม่มีหน่วยราชการใดได้กำหนดมาตรฐานราคากลางของมูลี่ไว้ก็ตาม แต่คณะกรรมการกำหนดราคากลางก็ย่อมมีหน้าที่ในการสืบราคามูลี่ที่เป็นราคาปกติตามท้องตลาด เพื่อให้ทราบราคาที่เหมาะสมและเพื่อป้องกันการจัดจ้างในราคาที่สูงกว่าความเป็นจริงอันจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี อีกทั้งยังเป็นการช่วยถ่วงราคาค่าที่เหมาะสมเพื่อประกอบการตัดสินใจในการว่าจ้างโดยวิธีตกลงราคา ดังนั้น การที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางไม่ได้จัดทำใบประมาณราคากลางหรือมีการตรวจสอบราคาอย่างจริงจังหรือมีการต่อรองราคาเพื่อให้ได้ราคาที่เป็นธรรมและเหมาะสมที่จะจัดจ้าง จึงเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายอันเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะประธานกรรมการกำหนดราคากลางจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี ทั้งนี้ แม้ว่ามูลี่ยี่ห้อ SUNNY ที่ผู้ถูกฟ้องคดีว่าจ้างให้ติดตั้ง และมูลี่ยี่ห้อ MMM มีราคาเท่ากัน ซึ่งเท่ากับราคามูลี่ของร้าน ว. และร้าน ผ. ที่คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ไปทำการตรวจสอบราคากรณีจึงรับฟังได้ว่า ราคามูลี่ดังกล่าวเป็นราคาทั่วไปตามท้องตลาดที่ใช้อยู่ขณะที่มีการติดตั้งมูลี่พิพาทก็ตาม แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด บ. ให้ทำการติดตั้งมูลี่เป็นเงินทั้งสิ้น ๗๐,๑๙๒ บาท แต่ปรากฏหลักฐานตามใบสั่งจ้าง ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้ว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด บ. โดยวิธีตกลงราคาให้ทำการติดตั้งมูลี่เป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๘๐,๐๐๐ บาท ดังนั้น มูลี่ที่ผู้ถูกฟ้องคดีว่าจ้างจึงมีราคาสูงเกินความเป็นจริงเป็นเงินจำนวน ๙,๘๐๘ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงได้รับความเสียหายจากการที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางไม่ได้จัดทำใบประมาณราคากลาง เป็นเงินจำนวน ๙,๘๐๘ บาท คณะกรรมการกำหนดราคากลางทั้งสามคนจึงต้องรับผิดชอบสัดส่วนความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่แต่ละคนในอัตราที่เท่ากัน

เป็นเงินคนละ ๓,๒๖๙.๓๓ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนของตนให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๓,๒๖๙.๓๓ บาท ตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง ประกอบกับมาตรา ๘ วรรคหนึ่งและวรรคสี่ แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ พร้อมทั้งชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าว นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระค่าสินไหมทดแทน คือ ตั้งแต่วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ จนถึงวันฟ้องคดีคือ วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๖ คิดเป็นดอกเบี้ยจำนวน ๔๘๗.๗๓ บาท รวมเป็นเงิน ๓,๗๕๗.๐๖ บาท และชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๓,๒๖๙.๓๓ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าผู้ถูกฟ้องคดีจะชำระเสร็จให้แก่ผู้ฟ้องคดี การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินจำนวน ๓,๗๕๗.๐๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๓,๒๖๙.๓๓ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยให้ชำระให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลบางส่วนตามส่วนของการชนะคดีแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีมติให้ยุติเรื่องร้องเรียน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๐๕๖/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีถูกคุมขังอยู่ที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ทำให้ได้รับความทุกข์ทรมานอย่างแสนสาหัส ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการร้องเรียนขอความเป็นธรรมและขอความช่วยเหลือทางด้านกฎหมายจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีประสบกับภาวะปัญหาทางจิตในช่วงก่อนการกระทำความผิดและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ด้วยตนเอง จนกระทั่งต้องถูกคุมขังที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ปรากฏว่าคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ) ไม่ได้เข้ามาให้คำปรึกษาแนะนำหรือช่วยเหลือผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด ซึ่งแตกต่างจากกรณีกลุ่มบุคคลทางการเมืองบางกลุ่มที่ได้รับความช่วยเหลืออย่างเต็มที่ อันเป็นการเลือกปฏิบัติขัดแย้งกับมาตรา ๕๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และขัดกับนโยบายหลักของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ การกระทำดังกล่าวได้ส่งผลให้อาการทางจิตของผู้ฟ้องคดีกำเริบหนักขึ้นด้วยโรคจิตอารมณ์แปรปรวนหรือไบโพลาร์ – ดิสออเดอร์ จนต้องเข้ารับการรักษาอาการทางจิตที่ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ (นาย ว. รongเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ) ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แจ้งปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือผู้ฟ้องคดีและให้ยุติเรื่องร้องเรียน โดยให้เหตุผลว่าเป็นประเด็นเดียวกันกับที่ศาลมีคำพิพากษาแล้ว คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่อาจใช้อำนาจตรวจสอบและเสนอมาตรการการแก้ไขตาม

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

คำร้องเรียนได้ตามมาตรา ๒๒ แห่ง พ.ร.บ. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่ได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหา ผู้ฟ้องคดีสามารถใช้สิทธิปฏิเสธและยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในชั้นศาลได้ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ ๒ (ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ) ถึงที่ ๔ (เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ) ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท และให้ลงโทษผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๔ ตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ฐานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย โดยขอให้ศาลมีคำสั่งยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดให้แก่ผู้ฟ้องคดี ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น ต่อมา ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งแก้คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้รับคำฟ้องเฉพาะในส่วนที่ขอให้ศาลมีคำสั่งให้หน่วยงานของรัฐรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายในผลแห่งละเมิดให้แก่ผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา และมีคำสั่งเรียกกระทรวงการคลังเข้ามาเป็นคู่กรณีโดยกำหนดให้เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อร้องเรียนขอความเป็นธรรมและขอความช่วยเหลือกรณีศาลอาญากรุงเทพใต้ดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีโดยไม่พิจารณาถึงประเด็นอาการเจ็บป่วยทางจิตของผู้ฟ้องคดี ในขณะที่กระทำคามผิดในคดีที่ถูกกล่าวหาและขอให้ติดต่อญาติของผู้ฟ้องคดีเพื่อให้เข้ามาช่วยเหลือดูแลผู้ฟ้องคดีในระหว่างถูกควบคุมตัว นั้น เป็นการร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอาญาของศาลและขอให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเข้ามาช่วยเหลือทางคดีดังกล่าว แต่โดยที่บทบัญญัติมาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบมาตรา ๑๕ (๒) และมาตรา ๒๒ แห่ง พ.ร.บ. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะเกิดข้อพิพาท บัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรืออันไม่เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี และเสนอมาตรการการแก้ไขที่เหมาะสมต่อบุคคลหรือหน่วยงานที่กระทำหรือละเลยการกระทำดังกล่าวเพื่อดำเนินการ แต่หากบุคคลหรือหน่วยงานดังกล่าวไม่ดำเนินการตามที่เสนอแล้ว ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรายงานต่อรัฐสภาเพื่อดำเนินการต่อไป แต่อย่างไรก็ดี การกระทำหรือการละเลยการกระทำของบุคคลหรือหน่วยงานดังกล่าวมิได้หมายความรวมถึงการใช้อำนาจตุลาการของศาลและจะต้องมิใช่เป็นเรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือที่ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเด็ดขาดแล้ว ฉะนั้น เรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่เรื่องการกระทำหรือละเลยการกระทำของบุคคลหรือหน่วยงานที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบและเสนอมาตรการการแก้ไขตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว หากแต่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลในคดีอาญาที่ผู้ฟ้องคดีถูกกล่าวหาซึ่งจะต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญา โดยผู้ฟ้องคดีสามารถใช้สิทธิให้การปฏิเสธข้อกล่าวหา

และยกประเด็นอาการเจ็บป่วยทางจิตของผู้ฟ้องคดีในขณะกระทำความผิดขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในชั้นศาลได้ตามนัยมาตรา ๑๗๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประกอบกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่ได้มีอำนาจหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายในการเข้ามาช่วยเหลือต่อสู้คดีในชั้นศาลให้แก่ผู้หนึ่งผู้ใด และผู้ฟ้องคดีไม่อาจหยิบยกกระบวนการพิจารณาคดีของศาลอาญากรุงเทพใต้ที่สั่งให้เลื่อนคดีอาญาที่ผู้ฟ้องคดีถูกกล่าวหาออกไปเพื่อรอผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเข้ามาช่วยเหลือทางคดีแก่ผู้ฟ้องคดี มากกล่าวอ้างให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องมีหน้าที่เข้ามาช่วยเหลือทางคดีอาญาแก่ผู้ฟ้องคดีได้ และศาลไม่จำเป็นต้องเรียกเอกสารรายงานกระบวนการพิจารณาดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาพิพากษาคดีนี้ตามคำขอของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด ดังนั้น มติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ให้ยุติเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย และไม่อาจถือได้ว่าคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ จะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนในกรณีดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่อย่างใด ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้องนั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วยพิพากษายืน

ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีลงนามหนังสือบอกเลิกสัญญาจ้าง โดยมีได้ใช้สิทธิเรียกค่าปรับก่อนการบอกเลิกสัญญาหรือสงวนสิทธิการเรียกค่าปรับ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๐๕๙/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดี (ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายะลา เขต ๑) ได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีผู้ฟ้องคดีขณะดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต ๑ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต ๑ เดิม) ไม่ใช่ความรอบคอบตรวจสอบสัญญาจ้างก่อสร้างอาคารเรียน โรงเรียนบ้านสาคอ จึงไม่ทราบว่าจะต้องใช้สิทธิเรียกค่าปรับแก่ผู้รับจ้างก่อนบอกเลิกสัญญาและไม่แจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบก่อนลงนามในหนังสือบอกเลิกสัญญา จึงเรียกค่าปรับจากผู้รับจ้างไม่ได้ เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงตามมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้บังคับบัญชาต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๑๕ ของค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน ๔๑,๑๗๕.๙๔ บาท ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาแล้ววินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นการไม่ให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดี จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๔ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๑๓๔ วรรคท้าย กำหนดว่า เมื่อครบกำหนด

ส่งมอบพัสดุตามสัญญาหรือข้อตกลง ให้ส่วนราชการรับแจ้งการเรียกค่าปรับตามสัญญาหรือข้อตกลง จากคู่สัญญา และเมื่อคู่สัญญาได้ส่งมอบพัสดุ ให้ส่วนราชการบอกสงวนสิทธิการเรียกค่าปรับ ในขณะที่รับมอบพัสดุนั้นด้วย เมื่อผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเขต ๑ ในขณะนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงต้องปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว เมื่อข้อเท็จจริง ปรากฏว่า วันที่ครบกำหนดแล้วเสร็จตามสัญญา คือ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ เจ้าหน้าที่พัสดุ ไม่ได้เสนอให้แจ้งสงวนสิทธิการเรียกค่าปรับแก่ผู้รับจ้าง และกรณีพิพาทเกี่ยวกับขนาดของเหล็กเส้น ที่นำมาใช้ในการก่อสร้างยังไม่ได้ช้อยุติ ทำให้ไม่ทราบแน่ชัดว่าผู้รับจ้างจะสามารถดำเนินการ ก่อสร้างตามสัญญาต่อไปได้หรือไม่ เมื่อผลการพิจารณาปรากฏว่าเหล็กเส้นที่ผู้รับจ้างนำมาใช้ ในการก่อสร้างมีผลการทดสอบไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ไม่ถูกต้อง ตามรูปแบบรายการและอาจมีผลกระทบกับความมั่นคงแข็งแรงของอาคาร นอกจากนี้ ในวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๗ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสาโคได้รายงานต่อผู้ฟ้องคดีว่า ตามที่สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระดับเขต ๑ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเขต ๑ เดิม) ได้แจ้งให้ผู้รับจ้างเข้าไปปฏิบัติงานก่อสร้างภายใน ๗ วัน นั้น ผู้รับจ้างไม่ได้เข้าปฏิบัติงาน ดังนั้น หลังจากวันดังกล่าวผู้ฟ้องคดีย่อมทราบว่าผู้รับจ้างไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างให้แล้วเสร็จ ตามสัญญาได้ เมื่อเจ้าหน้าที่พัสดุได้ทำหน้าที่บอกเลิกสัญญาเสนอผู้ฟ้องคดีลงนาม โดยเนื้อความ ในหนังสือดังกล่าวไม่ปรากฏข้อความที่ระบุถึงการแจ้งสงวนสิทธิการเรียกค่าปรับ ผู้ฟ้องคดีจึงต้อง ตรวจสอบข้อกำหนดในสัญญาและข้อกำหนดก่อนลงนามว่าการบอกเลิกสัญญาถูกต้องตามที่ระบุไว้ ในสัญญาจ้างลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๖ หรือไม่ และมีการแจ้งสงวนสิทธิการเรียกค่าปรับ ตามสัญญาแล้วหรือไม่ เมื่อไม่มีการแจ้งสงวนสิทธิการเรียกค่าปรับตามสัญญา ผู้ฟ้องคดีในฐานะ ผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานย่อมมีหน้าที่แจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไป ตามข้อกำหนดในสัญญาและข้อกำหนดก่อนที่จะใช้สิทธิบอกเลิกสัญญา แต่ผู้ฟ้องคดีก็ได้พิจารณา ตรวจสอบข้อกำหนดในสัญญาและข้อกำหนดด้วยความรอบคอบจนทำให้เกิดความเสียหาย แก่ทางราชการดังกล่าว แม้ผู้ฟ้องคดีจะอ้างว่า ได้สั่งการให้นิติกรเป็นผู้ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งแล้วก็ตาม แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานและเป็นผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่พัสดุ จึงมีหน้าที่ที่จะต้องศึกษาและทำความเข้าใจกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ของตนและจะต้องระมัดระวังเอาใจใส่รักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ด้วย ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีได้ใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบข้อกำหนดในสัญญาและข้อกำหนดก็จะทราบว่า กรณีดังกล่าวต้องมีการใช้สิทธิเรียกค่าปรับก่อนที่จะมีการบอกเลิกสัญญา พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการกระทำที่ขาดความระมัดระวังตามวิสัยและพฤติการณ์ของบุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องใช้ความระมัดระวังเช่นว่านี้ได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่ ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงทำให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานไม่สามารถเรียกค่าปรับจากห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. ใต้ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบใช้ ค่าสินไหมทดแทนแก่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง ประกอบกับมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ.

ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และเมื่อพิจารณาหน้าที่ความรับผิดชอบและพฤติการณ์แห่งการกระทำของผู้ฟ้องคดีและผู้กระทำความผิดอื่นแล้ว เห็นว่า การกำหนดให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๑๕ ของค่าเสียหายเป็นการกำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบที่คำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณีเป็นเกณฑ์ และเป็นการให้เจ้าหน้าที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนของตนแล้ว ตามมาตรา ๘ วรรคสอง และวรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กรณีจึงเป็นการกำหนดค่าสินไหมทดแทนที่เหมาะสมกับระดับความร้ายแรงและมีความเป็นธรรมกับการกระทำละเมิดของผู้ฟ้องคดีแล้ว อย่างไรก็ตาม เมื่อกรมบัญชีกลางได้มีความเห็นให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการในอัตราร้อยละ ๑๕ ของค่าเสียหายเป็นเงินเท่ากับอัตราค่าปรับรายวันคูณด้วยจำนวนวันซึ่งนับถัดจากวันที่กำหนดแล้วเสร็จตามสัญญาจนถึงวันที่ผู้รับจ้างได้รับหนังสือบอกเลิกสัญญา ซึ่งข้อเท็จจริงปรากฏว่า วันที่กำหนดแล้วเสร็จตามสัญญา คือ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ (เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ มี ๒๙ วัน) และวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือบอกเลิกสัญญา คือ วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๗ หากผู้รับจ้างได้รับหนังสืออย่างรวดเร็วที่สุดก็ภายในวันที่มีหนังสือบอกเลิกสัญญาดังกล่าว ซึ่งคิดเป็นระยะเวลา ๑๓๓ วัน สัญญาจ้างลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๖ กำหนดค่าปรับวันละ ๑,๗๑๕.๒๐ บาท คิดเป็นเงินค่าปรับจำนวน ๒๒๘,๑๒๑.๖๐ บาท เมื่อผู้ฟ้องคดีต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการในอัตราร้อยละ ๑๕ ของเงินจำนวนดังกล่าว จึงคิดเป็นค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๓๔,๒๑๘.๒๔ บาท แต่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการในอัตราร้อยละ ๑๕ ของค่าเสียหายเป็นเงินเท่ากับอัตราค่าปรับรายวันคูณด้วยจำนวนวันซึ่งนับถัดจากวันที่กำหนดแล้วเสร็จตามสัญญาจนถึงวันที่ผู้รับจ้างได้รับหนังสือบอกเลิกสัญญา โดยรวมดอกเบี้ยผิดนัดในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของค่าปรับนับแต่วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีแจ้งให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. ชำระค่าปรับกรณีผิดสัญญา ถึงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นวันยื่นข้อเรียกร้องต่ออนุญาโตตุลาการ คิดเป็นดอกเบี้ยจำนวน ๔๖,๓๘๔.๖๔ บาท เข้าไปด้วย รวมเป็นค่าเสียหายเท่ากับ ๒๗๔,๕๐๖.๒๔ บาท คิดเป็นค่าสินไหมทดแทนที่ผู้ฟ้องคดีต้องชดใช้เป็นเงินจำนวน ๔๑,๑๗๕.๙๔ บาท ซึ่งเกินกว่าค่าสินไหมทดแทนที่ผู้ฟ้องคดีต้องชดใช้ตามความเห็นของกรมบัญชีกลาง ดังนั้น คำสั่งลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๔ ในส่วนที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้เงินให้แก่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเกินกว่า ๓๔,๒๑๘.๒๔ บาท จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๔ ในส่วนที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่า ๓๔,๒๑๘.๒๔ บาท นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของกลางที่ถูกยึดไว้สูญหาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๐๘๑/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเงื่อนไขการฟ้องคดี หน้า ๓๓

ฟ้องขอให้จ่ายค่าทดแทนที่ดิน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๐๙๕/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเขตอำนาจศาล หน้า ๑

ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้รับช่วงสิทธิผู้รับประกันภัย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๑๒๐/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้รับประกันภัยรถยนต์นั่งส่วนบุคคล ยี่ห้อฮิซุซุ รูนมิว – เซเวน (ISUZU MU – 7) หมายเลขทะเบียน สข ๙๓๖๔ กรุงเทพมหานคร ไว้จากนาย ท. ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เวลาประมาณ ๑๕ นาฬิกา ขณะที่นาย ท. ได้ขับขี้อยนต์คันดังกล่าวไปตามถนนเขียวไข่กา แขวงสามเสน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร และได้จอดรออยู่ริมถนนดังกล่าวด้วยความระมัดระวังและปฏิบัติตามกฎหมายจราจร ปรากฏว่ากิ่งของต้นไม้ที่อยู่ริมถนนดังกล่าวได้หักลงมาทับรถยนต์คันดังกล่าวได้รับความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้รับประกันภัยได้ว่าจ้างให้บริษัท ด. เป็นผู้ซ่อมแซมรถยนต์คันดังกล่าวตามสัญญาประกันภัย และได้ชำระค่าซ่อมแซมรถยนต์ให้แก่บริษัทดังกล่าวเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ เป็นเงินจำนวน ๘๕,๐๐๐ บาท โดยผู้ฟ้องคดีได้ส่งมอบรถยนต์คันดังกล่าวให้แก่ นาย ท. ผู้เอาประกันภัยแล้ว ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าต้นไม้พิพาทอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดี (กรุงเทพมหานคร) แต่ผู้ถูกฟ้องคดีละเลยต่อหน้าที่ไม่ดูแลบำรุงรักษาต้นไม้ให้มั่นคงแข็งแรง เป็นเหตุให้กิ่งไม้หักลงมาทับรถยนต์ที่ผู้ฟ้องคดีรับประกันภัยได้รับความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีซึ่งได้รับช่วงสิทธิจากนาย ท. ได้เรียกร้องค่าเสียหายจำนวนดังกล่าวจากผู้ถูกฟ้องคดี แต่ผู้ถูกฟ้องคดีเพิกเฉย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๘๕,๑๕๖.๘๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๘๕,๐๐๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการในเขตกรุงเทพมหานครในการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ รวมทั้งการดูแลรักษาที่สาธารณะตามมาตรา ๘๙ วรรคหนึ่ง (๖) และ (๑๐) แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ และมาตรา ๑๘ ประกอบกับมาตรา ๑๖ (๒) และ (๒๗) แห่ง พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนั้น สำนักงานเขตดุสิตในฐานะส่วนราชการในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีที่มีเขตพื้นที่ความรับผิดชอบจึงมีหน้าที่โดยตรงในการจัดทำบริการสาธารณะดังกล่าว เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ดูแลบำรุงรักษาต้นไม้ที่อยู่ในเขตทางบกและที่สาธารณะให้อยู่ในสภาพแข็งแรง

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

รวมถึงการตัดแต่งกิ่งไม้ที่ไม่แข็งแรงและอาจหักตกลงมาเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนผู้ใช้นนและที่สาธารณะด้วย เมื่อบริเวณที่เกิดเหตุอยู่ใกล้กับโรงเรียนราชินีบน จึงมีเด็กนักเรียนและผู้ปกครองที่มารับส่งบุตรหลานซึ่งจะต้องสัญจรผ่านบริเวณดังกล่าวเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีจึงควรต้องดูแลบำรุงรักษาต้นไม้บริเวณดังกล่าวเป็นพิเศษเพื่อป้องกันมิให้เกิดอันตรายแก่เด็กนักเรียนและผู้ปกครอง ตลอดจนผู้สัญจรไปมาในบริเวณดังกล่าว เมื่อพิจารณาภาพถ่ายของกิ่งต้นมะก่าที่หักหล่นลงมาทับรถยนต์คันพิพาทและรถยนต์คันอื่นที่จอดบริเวณดังกล่าวรวม ๓ คัน เห็นได้ว่า เป็นกิ่งไม้ขนาดใหญ่และมีสภาพกลวง อันแสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีมิได้มีการดูแลบำรุงรักษาต้นไม้อย่างเพียงพอ เพื่อป้องกันมิให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนผู้ใช้นนและที่สาธารณะ เมื่อในวันเกิดเหตุพิพาทบริเวณใกล้เคียงที่เกิดเหตุมีฝนตกและความเร็วลมเพียงเล็กน้อย ซึ่งหากผู้ถูกฟ้องคดีได้ดูแลบำรุงรักษาต้นมะก่าพิพาทอย่างเพียงพอ ย่อมไม่อาจทำให้กิ่งขนาดใหญ่ของต้นมะก่าหักหล่นลงมาทับรถยนต์ที่จอดบริเวณดังกล่าวได้ ดังนั้น กรณีที่กิ่งขนาดใหญ่ของต้นมะก่าหักหล่นทับรถยนต์พิพาทจึงมิใช่เหตุสุดวิสัยเนื่องจากภัยธรรมชาติ อันจะเป็นเหตุสุดวิสัยตามมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ถือได้ว่าเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีงดเว้นต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติในการดูแลบำรุงรักษาดูแลต้นไม้ในความรับผิดชอบ เป็นเหตุให้กิ่งไม้หล่นลงมาทับรถยนต์คันพิพาทได้รับความเสียหาย จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อ นาย ท. ผู้เอาประกันภัยรถยนต์คันดังกล่าว และจำต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายให้แก่ นาย ท. ตามมาตรา ๔๒๐ ประกอบกับมาตรา ๔๓๔ วรรคหนึ่งและวรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว เมื่อเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีเป็นผู้กระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะหน่วยงานของรัฐต้นสังกัดของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว จึงต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ นาย ท. ตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และเมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้รับประกันภัยรถยนต์คันดังกล่าวของ นาย ท. ตามกรมธรรม์ประกันภัย ได้จ่ายเงินค่าซ่อมแซมความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่รถยนต์คันดังกล่าวให้อยู่ในสภาพดีจนเป็นที่พอใจแก่ นาย ท. ผู้เอาประกันภัยแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงเข้ารับช่วงสิทธิของ นาย ท. ที่มีต่อผู้ถูกฟ้องคดีในอันที่จะเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีตามมาตรา ๘๘๐ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยค่าสินไหมทดแทนจะพึงใช้โดยสถานใดเพียงใดนั้น ให้ศาลวินิจฉัยตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิดตามมาตรา ๔๓๕ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายเดียวกัน เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ท. ได้อยู่ในรถยนต์พิพาทตั้งแต่อ่อนฝนตกจนกระทั่งเกิดเหตุกิ่งต้นมะก่าที่อยู่บริเวณริมถนนหล่นลงมาทับรถยนต์ได้รับความเสียหาย ซึ่งกรณีดังกล่าวไม่เกินความคาดหมายของวิญญูชนที่จะสังเกตเห็นได้ว่า การจอดรถยนต์ใต้ต้นไม้ในขณะที่ฝนตก ต้นไม้อาจโค่นล้มทับรถยนต์หรือกิ่งไม้อาจหักหล่นลงมาทับรถยนต์ได้ จึงไม่ควรจอดรถยนต์ใต้ต้นไม้ต่อไป แต่นาย ท. กลับยังคงจอดรถยนต์ใต้ต้นไม้พิพาทต่อไป จึงเป็นการกระทำโดยปราศจากความระมัดระวัง ซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ ประกอบกับ นาย ท. จอดรถยนต์

ในช่วงเวลาที่เกิดเหตุอันเป็นเวลาห้ามจอด จึงเป็นการฝ่าฝืนเครื่องหมายจราจรประเภทป้ายบังคับ ซึ่งมีไว้เพื่อควบคุมให้ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ เพื่อความปลอดภัยของผู้ขับขี่ และเพื่อป้องกันมิให้การจราจรติดขัด กรณีจึงถือได้ว่านาย ท. ฝ่าฝืนบทบังคับแห่งกฎหมาย อันมีที่ประสงค์เพื่อจะปกป้องบุคคลอื่นๆ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๒๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น ความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อรถยนต์คันพิพาทจึงเกิดจากความประมาทเลินเล่อ และการฝ่าฝืนบทบังคับแห่งกฎหมายของนาย ท. ผู้เอาประกันภัยมากกว่าความผิดของผู้ถูกฟ้องคดี ที่ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ในการไม่ดูแลบำรุงรักษาต้นไม้ที่อยู่ในความรับผิดชอบ นาย ท. จึงต้องรับภาระในความเสียหายอันเกิดจากความประมาทเลินเล่อและการฝ่าฝืนบทบังคับแห่งกฎหมายของตนด้วย ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๓๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๔๒ ประกอบกับมาตรา ๒๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว เมื่อพิเคราะห์ถึงพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งการทำละเมิดแล้ว จึงเห็นสมควรให้ผู้ถูกฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวนร้อยละ ๒๕ ของค่าเสียหาย เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ชำระเงินจำนวน ๘๕,๐๐๐ บาท ให้แก่บริษัท ด. ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๒๑,๒๕๐ บาท และผู้ฟ้องคดีชอบที่จะเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๒๑,๒๕๐ บาท แก่ผู้ฟ้องคดีนับแต่วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้จ่ายค่าซ่อมแซมรถคันที่ประกันภัยไว้เป็นต้นไปจนถึงวันฟ้องคดี (วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕) จำนวน ๒๓๘ วัน เป็นเงินจำนวน ๑,๐๓๘.๕๘ บาท ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องชำระเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดี รวมเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๒๒,๒๘๘.๕๘ บาท ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

พิพากษากลับเป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวน ๒๒,๒๘๘.๕๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๒๑,๒๕๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี ทั้งนี้ ให้ชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลในศาลปกครองชั้นต้นและในชั้นอุทธรณ์บางส่วนตามส่วนของการชนะคดีแก่ผู้ฟ้องคดี

ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าเสียหายจากการที่ผู้รับจ้างของกรมชลประทานขุดร่องน้ำตัดผ่านที่ดินของเอกชน และขอให้ดำเนินการทำให้ที่ดินกลับสู่สภาพเดิม

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๑๓๘/๒๕๖๓

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๒๗๔๓ ตำบลนาหม่อม อำเภอหม่อม จังหวัดสงขลา เนื้อที่ ๖ ไร่ ๓ งาน ๘๗ ตารางวา ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดี (กรมชลประทาน) ได้จัดทำโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำพรุพลีห้วย เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดี เจริญขอซื้อที่ดินจากผู้ฟ้องคดี แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ยินยอมขายที่ดินให้ หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดี โดยผู้รับจ้าง ได้เข้าไปดำเนินการก่อสร้างตามโครงการดังกล่าวในที่ดินของผู้ฟ้องคดี โดยทำการ

เกลี่ยดินก่อสร้างอ่างเก็บน้ำทำให้ทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดีเสียหาย ผู้ฟ้องคดีได้แจ้งความไว้แล้ว แต่ยังไม่ได้รับการเยียวยาความเดือดร้อนเสียหาย จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี กรณีผู้รับจ้างของผู้ถูกฟ้องคดีขุดร่องน้ำตัดผ่านที่ดินของผู้ฟ้องคดี จำนวน ๔๗๒,๑๑๑.๒๐ บาท ค่าเสียหายในส่วนของผลอาสิน จำนวน ๖,๐๐๐ บาท และค่าขาดประโยชน์จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๕๐๘,๑๑๑.๒๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทำให้ที่ดินของผู้ฟ้องคดีกลับสู่สภาพเดิม

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ในการดำเนินงานก่อสร้างตามโครงการอ่างเก็บน้ำพรุฬหีควาย ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศ. และห้างหุ้นส่วนจำกัด ฉ. ผู้รับจ้าง ได้เข้าดำเนินการตามแผนงานโดยไม่ปรากฏว่าได้มีการทำสัญญาซื้อขายที่ดินระหว่างผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดี หรือผู้ถูกฟ้องคดีได้จ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีและที่ดินพิพาทได้มีการจดทะเบียนสิทธิเป็นของทางราชการแล้ว โดยผู้ฟ้องคดียืนยันว่าไม่ได้ให้ความยินยอมในการที่ผู้ถูกฟ้องคดีและผู้รับจ้างเข้าไปดำเนินการขุดร่องน้ำสำหรับผันน้ำในที่ดินของตน ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้โต้แย้งหรือมีเอกสารหลักฐานแสดงความยินยอมของผู้ฟ้องคดีประกอบข้ออ้างของตน อีกทั้งผู้ถูกฟ้องคดียังได้ยืนยันข้อเท็จจริงดังกล่าวในคำอุทธรณ์ว่า ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือแสดงความยินยอมให้ผู้ถูกฟ้องคดีและผู้รับจ้างเข้าไปดำเนินงานดังกล่าว ในที่ดินของผู้ฟ้องคดี แสดงให้เห็นได้ว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศ. และห้างหุ้นส่วนจำกัด ฉ. ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ถูกฟ้องคดีให้ทำการก่อสร้างตามโครงการอ่างเก็บน้ำพรุฬหีควาย มิได้ใช้ความระมัดระวังในการดำเนินการก่อสร้าง เป็นเหตุให้ผู้รับจ้างขุดดินรูก่อเข้าไปในที่ดินของผู้ฟ้องคดี ซึ่งแม้ผู้ถูกฟ้องคดีจะอ้างในชั้นอุทธรณ์ว่า ปัจจุบันมีการประกาศใช้ พ.ร.ฎ. กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน ในท้องที่ตำบลนาหม่อม อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา พ.ศ. ๒๕๕๘ แล้ว ที่ดินของผู้ฟ้องคดีแปลงโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๒๗๔๓ เนื้อที่ ๖ ไร่ ๓ งาน ๘๗ ตารางวา ถูกเวนคืนทั้งแปลง ซึ่งคณะกรรมการกำหนดราคาเบื้องต้นฯ พิจารณากำหนดเงินค่าทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีในราคาไร่ละ ๒๔๐,๐๐๐ บาท ก็ตาม ก็ไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีจากกรณีห้างหุ้นส่วนจำกัด ศ. และห้างหุ้นส่วนจำกัด ฉ. ผู้รับจ้าง เข้าไปทำการเกลี่ยดินเพื่อปรับระดับทำอ่างเก็บน้ำ และใช้รถแบคโฮเข้าไปขุดร่องน้ำในที่ดินของผู้ฟ้องคดี เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้รู้ถึงการกระทำของห้างหุ้นส่วนจำกัด ศ. ที่เป็นเหตุแห่งการละเมิดเมื่อประมาณเดือนเมษายน ๒๕๕๕ เรื่อยมาจนกระทั่งมีการนำมาฟ้องเป็นคดีนี้ ซึ่งเป็นช่วงเวลาก่อนที่จะมีการเวนคืนที่ดินของผู้ฟ้องคดีตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว กรณีจึงเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อต่อผู้ฟ้องคดีโดยผิดกฎหมาย เป็นเหตุให้ที่ดินของผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย อันถือเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ส่วนค่าสินไหมทดแทนจะพึงใช้โดยสถานใดเพียงใดนั้น มาตรา ๔๓๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลดังกล่าวกำหนดให้ศาลวินิจฉัยตามสมควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิด เมื่อผู้ฟ้องคดีทราบอยู่แล้วว่าที่ดินของผู้ฟ้องคดีอยู่ในแนวเขตก่อสร้างอ่างเก็บน้ำพรุฬหีควายทั้งแปลง เพียงแต่ในชั้นเจรจาปรองดองตกลงซื้อขาย ผู้ฟ้องคดียังไม่ยินยอมขายที่ดินให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี เนื่องจากยังมิได้รับราคา ค่าทดแทนในอัตราที่เหมาะสมและเป็นธรรม ซึ่งต่อมาได้มีการตรา พ.ร.ฎ. กำหนดเขตที่ดิน

ในบริเวณที่ที่จะเวนคืน ฯ พ.ศ. ๒๕๕๘ ขึ้นใช้บังคับ เพื่อเวนคืนที่ดินสำหรับการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ
 พรุพลีควายดังกล่าว โดยมีที่ดินของผู้ฟ้องคดี ซึ่งถูกเวนคืนทั้งแปลงรวมอยู่ด้วย ประกอบกับ
 ในขณะที่มีเหตุแห่งการกระทำละเมิดบริเวณที่ดินของผู้ฟ้องคดีมีลักษณะเป็นที่รก มีหญ้าปกคลุม
 จำนวนมาก และไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ใช้ประโยชน์ในที่ดิน เช่น การทำนาปลูกข้าวหรือ
 ทำประโยชน์อื่นใดไว้แต่อย่างใด เมื่อคำนึงถึงพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิดแล้ว
 เห็นควรกำหนดค่าเสียหายจากการไม่ได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท
 สำหรับกรณีค่าเสียหายที่เป็นพืชผลอาสิน นั้น ผู้ฟ้องคดีเรียกร้องค่าเสียหายในส่วนนี้รวมเป็นเงิน
 ๖,๐๐๐ บาท โดยราคาค่าทดแทนต้นไม้ในแต่ละชนิดที่ผู้ฟ้องคดีเรียกร้อง เป็นราคาที่มีความ
 เหมาะสมและมีได้มีราคาสูงกว่าราคาตามบัญชีรายละเอียดค่าทดแทนต้นไม้ที่ถูกเขตชลประทาน
 ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีได้อนุมัติหลักการเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐ การที่ศาลปกครองชั้นต้นกำหนด
 ค่าเสียหายในส่วนของพืชผลอาสินให้แก่ผู้ฟ้องคดี จำนวน ๖,๐๐๐ บาท จึงเหมาะสมแล้ว
 ส่วนกรณีค่าขาดประโยชน์จากการจับปลาไปขาย นั้น แม้จะไม่ปรากฏหลักฐานว่าผู้ฟ้องคดีมีรายได้
 จากการจับปลาตามธรรมชาติที่เข้ามาอาศัยในบ่อที่ผู้ฟ้องคดีขุดไว้ไปขายเป็นจำนวนปีละเท่าใดก็ตาม
 แต่การที่ผู้ฟ้องคดีขุดบ่อไว้ในที่ดินของตน ย่อมต้องมีการจับปลาตามธรรมชาติไปขายตามวิถีชีวิต
 ของประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นประจำทุกปี แต่ก็ไม่เป็นที่แน่นอนว่าในแต่ละปีผู้ฟ้องคดี
 จะมีรายได้จากการจับปลาไปขายเพียงใด และเมื่อพิจารณาระยะเวลานับแต่วันที่มีเหตุแห่งการ
 กระทำละเมิดเมื่อประมาณเดือนเมษายน ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ อันเป็นวันที่ พ.ร.ฎ.
 กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืน ฯ พ.ศ. ๒๕๕๘ ใช้บังคับ ซึ่งมีระยะเวลาสามปีเศษ ประกอบกับ
 พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิดแล้ว เห็นควรกำหนดค่าเสียหายในส่วนของค่าขาดประโยชน์
 จากการจับปลาไปขายให้แก่ผู้ฟ้องคดี จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นค่าเสียหายจากการกระทำละเมิด
 ทั้งสิ้นจำนวน ๖๖,๐๐๐ บาท การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหาย
 ให้ผู้ฟ้องคดี จำนวน ๑๒๑,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน
 ดังกล่าว นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยให้ชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๔๕ วัน
 นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วยบางส่วน

พิพากษาแก้ เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวน ๖๖,๐๐๐ บาท
 พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าว นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไป
 จนกว่าจะชำระเสร็จให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยให้ชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด
 กับให้คืนค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์บางส่วนตามส่วนของการชนะคดีแก่ผู้ถูกฟ้องคดี
 คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

**ฟ้องเรียกค่าเสียหายจากการไม่จ่ายเงินค่าชดเชยในลักษณะเดียวกับกฎหมายว่าด้วย
 การคุ้มครองแรงงาน**

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๑๕๗/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเคยเป็นพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดี (ธนาคารแห่งประเทศไทย) ซึ่งทำงานติดต่อกันเกินกว่า ๑๐ ปี ได้เกษียณอายุเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเข้าลักษณะเป็นการเลิกจ้างตามมาตรา ๑๑๘ แห่ง พ.ร.บ. คຸ້ມครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องจ่ายเงินค่าชดเชยให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ไม่ลงวันที่ ถึงผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายทรัพยากรบุคคลของผู้ถูกฟ้องคดี ขอให้จ่ายค่าชดเชยให้แก่ผู้ฟ้องคดีไม่น้อยกว่าหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๑๑๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายทรัพยากรบุคคล ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๘ ปฏิเสธการจ่ายค่าชดเชยให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นพ้องด้วย เนื่องจากตามมาตรา ๑๑ แห่ง พ.ร.บ. ธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีต้องจัดให้มีระเบียบหรือข้อบังคับกำหนดให้พนักงานและลูกจ้างได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน การที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ดำเนินการดังกล่าว ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายค่าชดเชยให้แก่ผู้ฟ้องคดีไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้ายสามร้อยวันตามมาตรา ๑๑๘ วรรคหนึ่ง (๕) แห่ง พ.ร.บ. คຸ້ມครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นเงิน ๓,๔๑๙,๒๐๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับจากวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อพิจารณามาตรา ๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. ธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ ประกอบกับมาตรา ๕ และมาตรา ๑๑๘ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. คຸ້ມครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ เห็นได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ใช่หน่วยงานของรัฐที่จัดตั้งขึ้นเพื่อประกอบธุรกิจหากำไรทางพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม ซึ่งได้รับการยกเว้นตามกฎหมายกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความใน พ.ร.บ. คຸ້ມครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๓ ที่กำหนดมิให้ใช้บทบัญญัติในหมวด ๑๑ ค่าชดเชย ตั้งแต่มาตรา ๑๑๘ ถึงมาตรา ๑๒๒ แห่ง พ.ร.บ. คຸ້ມครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาใช้บังคับ การที่ผู้ฟ้องคดีพ้นจากการเป็นพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีด้วยเหตุเกษียณอายุ แม้จะถือว่าเป็นการออกจากงานโดยผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้ให้ทำงานต่อไปซึ่งเข้าลักษณะเป็นการเลิกจ้างโดยไม่มีความผิดก็ตาม แต่ผู้ถูกฟ้องคดีก็ไม่ได้อยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานที่จะต้องจ่ายค่าชดเชยเพราะเหตุออกจากงานโดยถือเป็นการเลิกจ้างโดยไม่ได้กระทำความผิดแต่อย่างใด นอกจากนี้ เมื่อพิจารณามาตรา ๑๑ แห่ง พ.ร.บ. ธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่บัญญัติให้ผู้ถูกฟ้องคดีต้องกำหนดให้มีระเบียบหรือข้อบังคับกำหนดให้พนักงานและลูกจ้างได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม กฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน และกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ แล้ว แม้กฎหมายมิได้บังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีต้องมีระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อให้มีการจ่ายเงินชดเชยแก่พนักงานและลูกจ้างเมื่อออกจากงานก็ตาม แต่ผู้ถูกฟ้องคดีก็ต้องมีระเบียบหรือข้อบังคับในการจ่ายค่าตอบแทน

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

หรือเงินอื่นใดที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้แก่พนักงานและลูกจ้างเมื่อต้องออกจากงานซึ่งรวมแล้ว ต้องไม่น้อยกว่าเงินชดเชยตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน เมื่อในการคำนวณเงินที่ผู้ฟ้องคดี จะได้รับหากผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องจ่ายเป็นค่าชดเชยเช่นเดียวกับค่าชดเชยตามมาตรา ๑๑๘ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับเงินเดือนและค่าครองชีพ ปีสุดท้ายก่อนเกษียณอายุ รวมจำนวน ๓๔๑,๙๒๐ บาท ต่อเดือน คิดเป็นปีละ ๔,๑๐๓,๐๔๐ บาท เฉลี่ยได้วันละ ๑๑,๒๔๑.๒๑ บาท ผู้ฟ้องคดีจะได้รับประโยชน์ตอบแทนเมื่อออกจากงานเป็นจำนวน ไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้ายสามร้อยวัน คิดเป็นเงิน ๓,๓๗๒,๓๖๓ บาท (๑๑,๒๔๑.๒๑ x ๓๐๐) และตามข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยเงินทุนเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๙ และข้อบังคับ ธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้กำหนดให้พนักงาน และลูกจ้างได้รับประโยชน์ตอบแทนเมื่อพ้นจากการเป็นพนักงานโดยไม่มีคามผิดตามข้อบังคับ ธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยให้ได้รับค่าประโยชน์ ตอบแทนโดยระบบบำเหน็จบำนาญ สำหรับพนักงานที่ได้รับการบรรจุก่อนวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๓๙ ที่มีได้เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งจดทะเบียนแล้ว และได้รับ ผลประโยชน์ตามระบบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับพนักงานที่ได้รับการบรรจุตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๓๙ เป็นต้นไป และพนักงานที่ได้รับการบรรจุก่อนวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๓๙ ซึ่งสมัครใจเข้าเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานที่ได้รับ การบรรจุก่อนวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๓๙ ซึ่งสมัครใจเข้าเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งจดทะเบียนจัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้พ้นจากการเป็นพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดี เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ โดยปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินผลประโยชน์ตอบแทน เฉพาะในส่วนที่ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายให้แก่ผู้ฟ้องคดีจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นเงินประเดิม และเงินสมทบ รวมทั้งผลประโยชน์จากเงินดังกล่าว เป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๑๐,๗๓๙,๔๓๓.๗๔ บาท เมื่อเปรียบเทียบกับเงินที่ผู้ฟ้องคดีจะได้รับหากผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องจ่ายเป็นค่าชดเชยเช่นเดียวกับ ค่าชดเชยตามมาตรา ๑๑๘ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ แล้ว เห็นได้ว่า เงินที่ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายให้จากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีจำนวนที่สูงกว่ามาก ดังนั้น จึงถือได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้จัดให้มีระเบียบ ข้อบังคับหรือระบบการจ่ายเงินค่าตอบแทนเมื่อผู้ฟ้องคดีต้อง พ้นจากการเป็นพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีโดยมีผลประโยชน์ไม่น้อยกว่าค่าชดเชยตาม พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ แล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมิได้ละเลยต่อหน้าที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่ ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมิได้กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี และไม่ต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๓,๔๑๙,๒๐๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ของต้นเงินดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๘ รวม ๓๓๙ วัน คือ คิดเป็นดอกเบี้ยจำนวน ๒๓๘,๑๗๔.๖๒ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓,๖๕๗,๓๗๖.๖๒ บาท และให้จ่ายดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินที่เป็นค่าเสียหายของผู้ฟ้องคดี ตั้งแต่วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๘ จนกว่าจะชำระเสร็จ ทั้งนี้ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดีให้แล้วเสร็จภายใน

หกสิบวันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลตามส่วนของการชนะคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดี ส่วนคำขออื่นนอกจากนี้ ให้ยก นั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

พิพากษากลับ เป็นยกฟ้อง และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์ทั้งหมดให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี

ฟ้องขอให้แก้ไขราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินเพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๑๖๓/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเขตอำนาจศาล หน้า ๕

ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีผู้รับจ้างเบิกเงินค่าจ้างเกินกว่างานที่ได้ปฏิบัติจริง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๑๖๔/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (นายกเทศมนตรีเมืองสระแก้ว) มีคำสั่งตามหนังสือลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีขณะที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองช่าง เทศบาลเมืองสระแก้ว เทศบาลเมืองสระแก้วได้ทำสัญญาว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. ทำการก่อสร้างโรงฆ่าสัตว์ ในวงเงิน ๔๓,๔๐๐,๐๐๐ บาท กำหนดจ่ายค่าจ้าง ๑๐ งวด แต่ผู้รับจ้างส่งมอบงานเพียง ๘ งวด แล้วทำงานเป็นเหตุให้เทศบาลเมืองสระแก้วบอกเลิกสัญญาจ้าง ซึ่งเทศบาลเมืองสระแก้วได้จ่ายเงินให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. ไปแล้วจำนวน ๓๑,๙๕๐,๖๖๑ บาท แต่เทศบาลเมืองสระแก้วอ้างว่าคงเหลือเนื้องานคิดเป็นเงิน ๒๒,๐๑๗,๓๐๐ บาท ต่อมา เทศบาลเมืองสระแก้วได้ว่าจ้างบริษัท ค. ผู้รับจ้างรายใหม่ ก่อสร้างต่อจนแล้วเสร็จภายในวงเงิน ๑๑,๕๔๙,๓๓๙ บาท ทำให้เทศบาลเมืองสระแก้วได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงิน ๑๐,๗๓๓,๐๐๐ บาท เมื่อหักกับหลักประกันสัญญาจำนวน ๒,๑๗๐,๐๐๐ บาท จึงคงเหลือความเสียหายเป็นเงินทั้งสิ้น ๘,๕๖๓,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีในฐานะหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุและในฐานะผู้อำนวยการกองช่าง จึงต้องรับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๖๐ ของความเสียหายจำนวน ๘,๕๖๓,๐๐๐ บาท คิดเป็นเงิน ๕,๑๓๗,๘๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๗ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (ผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้ว) ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี จึงมีคำสั่งตามหนังสือลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๗ ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นพ้องด้วย เนื่องจากเทศบาลเมืองสระแก้วไม่ได้รับความเสียหายตามจำนวนที่กล่าวอ้าง คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามหนังสือลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๗ และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๗

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า เทศบาลเมืองสระแก้วได้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณาฟ้องร้องห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. เรืองเงินคืนจำนวน ๑๐,๗๓๓,๐๐๐ บาท ต่อศาลปกครองระยอง เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๑๕๑/๒๕๕๓ ต่อมา ศาลปกครองระยองได้มีคำพิพากษาเป็นคดีหมายเลขแดงที่ ๓๐๕/๒๕๕๕ โดยข้อเท็จจริงรับฟังตามคำวินิจฉัยของศาลปกครองระยองในคดีดังกล่าวได้ว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. ได้ส่งมอบงานงวดที่ ๑ ถึงงวดที่ ๘ ให้แก่เทศบาลเมืองสระแก้วโดยชอบแล้ว และภายหลังจากที่เทศบาลเมืองสระแก้วบอกเลิกสัญญาจ้างกับห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. เทศบาลเมืองสระแก้วได้ว่าจ้างให้บริษัท ค. เข้าดำเนินการก่อสร้างในส่วนของเนื้องานส่วนที่เหลือในงวดที่ ๙ และงวดที่ ๑๐ ซึ่งรวมถึงให้ดำเนินการในส่วนที่นอกเหนือจากงานก่อสร้างงวดที่ ๙ และงวดที่ ๑๐ ด้วย เป็นเงิน ๑๑,๕๔๙,๓๓๙ บาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน ๗๕๕,๕๖๔.๒๓ บาท) โดยเทศบาลเมืองสระแก้วรับในคำฟ้องคดีดังกล่าวว่า มิได้จ่ายค่าจ้างเพิ่มเติมจากวงเงินเดิมแต่อย่างใด ซึ่งแสดงให้เห็นได้ว่า เนื้องานในส่วนงานงวดที่ ๑ ถึงงวดที่ ๘ ที่เทศบาลเมืองสระแก้วอ้างว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. ก่อสร้างไม่แล้วเสร็จนั้น มิได้เป็นมูลค่าของเนื้องานจำนวน ๑๐,๗๓๓,๐๐๐ บาท ตามที่เทศบาลเมืองสระแก้วกล่าวอ้าง ข้ออ้างของเทศบาลเมืองสระแก้วที่อ้างว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. เบิกเงินค่าจ้างงวดที่ ๑ ถึงงวดที่ ๘ เกินจากเนื้องานที่ทำงานงวดที่ ๑ ถึงงวดที่ ๘ คิดเป็นเงินจำนวน ๑๐,๗๓๓,๐๐๐ บาท จึงไม่มีน้ำหนักรับฟังได้ ดังนั้น ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. จึงไม่ต้องคืนเงินจำนวน ๑๐,๗๓๓,๐๐๐ บาท ให้แก่เทศบาลเมืองสระแก้ว และคดีดังกล่าวได้ถึงที่สุดแล้ว กรณีจึงต้องรับฟังเป็นที่ยุติว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. มิได้เบิกเงินค่าจ้างไปเกินกว่าเนื้องานที่ได้ปฏิบัติจริง เทศบาลเมืองสระแก้วจึงไม่ได้รับความเสียหายแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงมิได้กระทำความผิดและไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เทศบาลเมืองสระแก้วตามนัยมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบกับมาตรา ๑๐ แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่มีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงินค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนั้น คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามหนังสือลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๗ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน ๕,๑๓๗,๘๐๐ บาท จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้อาศัยข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเดียวกันกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แล้วพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีตามหนังสือลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๗ จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกัน การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามหนังสือลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๗ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน ๕,๑๓๗,๘๐๐ บาท โดยให้มีผลย้อนหลังไปนับแต่วันที่มิคำสั่งดังกล่าว และให้เพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๗ ที่ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี โดยให้มีผลย้อนหลังไปนับแต่วันที่มิคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีสำรวจและคำนวณเงินค่าทดแทนโรงเรือนสูงเกินจริง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๑๖๖/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (กรมทางหลวง) มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๓ เข้าตรวจสอบสืบสวนและข้อมูลความผิดปกติ พบว่า การดำเนินการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๔ สายกระบี่ - กาญจนดิษฐ์ ตอน ๙ บริเวณตำบลช้างขวา ตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีการจ่ายเงินค่าทดแทนโรงเรือนและพืชผลสูงเกินกว่าความเป็นจริง น่าเชื่อว่าเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จำนวน ๕ คน รวมผู้ฟ้องคดี ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจและคำนวณเงินค่าทดแทนโรงเรือนและพืชผลไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ทำให้ทรัพย์สินของรัฐเสียหาย คิดเป็นเงินจำนวน ๒,๘๔๗,๖๗๘ บาท และต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งตามความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (กระทรวงการคลัง) โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ (กรมบัญชีกลาง) ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการกรณีดังกล่าว เป็นเงินจำนวน ๓๙๐,๗๒๔.๖๐ บาท ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่ปลัดกระทรวงคมนาคมซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ ได้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า กระบวนการสอบสวนของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด และการพิจารณาออกคำสั่งไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนกระบวนการที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามดำเนินการมาตั้งแต่ต้นทั้งหมด และเพิกถอนคำสั่งที่ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า แม้ผู้ฟ้องคดีจะอ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้ให้โอกาสให้ผู้ฟ้องคดีได้ทราบข้อเท็จจริงในสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ว่า ผู้ฟ้องคดีมีพฤติการณ์ใดอันเป็นการกระทำละเมิด ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่ เพียงใด แต่เมื่อข้อเท็จจริงและพฤติการณ์แห่งการกระทำผิดที่ปรากฏในสำนวนการสอบสวนทางวินัยซึ่งได้มีการแจ้งข้อกล่าวหา ทั้งส่วนที่เกี่ยวกับการกระทำทางผิดวินัยและการกระทำละเมิด โดยผู้ฟ้องคดีได้รับทราบข้อเท็จจริง และได้โต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตนในกระบวนการสอบสวนทางวินัยทั้งสองส่วน ซึ่งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มิได้กำหนดให้ต้องแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ฟ้องคดีทราบก่อนทำการสอบสวนเหมือนดังเช่นการดำเนินการสอบสวนทางวินัย ดังนั้น แม้คณะกรรมการจะมีได้แจ้งข้อกล่าวหาที่ไม่ได้ทำให้การสอบสวนดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ทราบข้อเท็จจริงพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำละเมิดเป็นอย่างดี เนื่องจากเป็นเอกสารที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นและให้การโต้แย้งคัดค้านไว้ต่อคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ผู้ฟ้องคดียอม

ไม่อาจให้การโต้แย้งแตกต่างไปจากเดิมได้ กรณีจึงเป็นการให้โอกาสผู้ฟ้องคดีโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอตามมาตรา ๓๐ แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้ว จึงไม่ทำให้คำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายต้องเสียไปแต่อย่างใด และเมื่อข้อกล่าวหาว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ ข้อกล่าวหาที่หนึ่ง กรณีผู้ฟ้องคดีคำนวณค่าทดแทนค่าโรงเรือน (เล้าหมู) ที่ไม่ถูกเขตทาง โดยเจ้าของโรงเรือนไม่ได้ร้องขอและยังไม่ได้รับอนุมัติตามนัย พ.ร.บ. ว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง ข้อกล่าวหาที่ผู้ฟ้องคดีกระทำการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมายจริง แต่ไม่ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหายแต่อย่างใด จึงไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และข้อกล่าวหาที่สอง กรณีผู้ฟ้องคดีสำรวจคำนวณประมาณราคาค่าทดแทน ค่าโรงเรือนไม่ถูกต้องสูงกว่าความเป็นจริงให้แก่ราษฎรจำนวน ๗ คน ข้อกล่าวหาที่ปรากฏว่า จำนวนและขนาดของวัสดุก่อสร้างและสิ่งปลูกสร้างที่ผู้ฟ้องคดีสำรวจและคำนวณมีมากกว่าที่มีอยู่จริง จึงน่าเชื่อว่าผู้ฟ้องคดีมิได้เข้าตรวจสอบสถานที่จริงอย่างครบถ้วน การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีในส่วนนี้เป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหายจริง ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามได้พิจารณาถึงความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแล้ว จึงให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบเพียงร้อยละ ๕๐ ของความเสียหายในแต่ละราย โดยในรายผู้ฟ้องคดีมีหน้าที่สำรวจคำนวณประมาณราคาค่าทดแทนโรงเรือนดังกล่าว จึงต้องรับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๗๐ ของความเสียหายในแต่ละราย รวมเป็นเงินที่ผู้ฟ้องคดีต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวน ๑๔๕,๗๐๕ บาท ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการเฉพาะในส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าจำนวน ๑๔๕,๗๐๕ บาท ตามความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามหนังสือลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๑ ที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการโดยให้มีผลย้อนหลังนับแต่วันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่ง และให้ยกฟ้องในส่วนที่ฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และที่ ๓ คำขออื่นนอกจากนี้ ให้ยก นั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วยบางส่วน

พิพากษาแก้ เป็นให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามหนังสือลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๑ ที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการเฉพาะในส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าจำนวน ๑๔๕,๗๐๕ บาท โดยให้มีผลย้อนหลังนับแต่วันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่ง นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ กรณีขับข้าราชการของทางราชการเป็นเหตุให้บุคคลภายนอกและรถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๑๗๖/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งนักวิชาการป่าไม้ ๗. ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ (อุดรธานี) สังกัดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (กรมป่าไม้) เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาให้เดินทางไปราชการเพื่อประสานงานที่ศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ (ขอนแก่น) แต่เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้จัดสรรบุคลากรในตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ไว้ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องขับรถยนต์เอง ในวันดังกล่าวผู้ฟ้องคดีได้ขับรถยนต์กระบะของทางราชการไปปฏิบัติหน้าที่ ขณะเดินทางกลับยางรถยนต์เกิดระเบิดทำให้รถยนต์พลิกคว่ำมีบุคคลภายนอกได้รับบาดเจ็บและยื่นฟ้องเรียกค่าเสียหายจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเป็นเงิน ๑,๔๓๐,๔๑๓ บาท และค่าเสียหายในส่วนของรถยนต์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อีก ๓๒๐,๐๐๐ บาท รวมค่าเสียหายทั้งสิ้น ๑,๗๕๐,๔๑๓ บาท ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด คณะกรรมการดังกล่าวเห็นว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้ตั้งใจหรือประมาทเลินเล่ออันจะเป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีสิทธิเรียกร้องให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายได้ แต่กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลางเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำการโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เห็นควรให้รับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ร้อยละ ๗๕ ของค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน ๙๙๒,๘๐๘.๗๕ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นอุทธรณ์คำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำวินิจฉัยลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๔ ให้ยกอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนและคำวินิจฉัยอุทธรณ์

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า โดยที่ในชั้นตรวจคำฟ้องคดีนี้ ศาลปกครองชั้นต้น ได้มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีในข้อหาที่ขอให้เพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และคำฟ้องในส่วนที่เกี่ยวกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไว้พิจารณา ซึ่งต่อมา ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น ศาลปกครองจึงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาได้เฉพาะคำฟ้องในส่วนที่ขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๔ เท่านั้น แต่ศาลย่อมมีอำนาจตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ในฐานะที่เป็นคำสั่งทางปกครองที่ตั้งต้นสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้ฟ้องคดี โดยมีปัญหาที่ต้องพิจารณาในเบื้องต้นก่อนว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้ฟ้องคดีภายในระยะเวลาการใช้สิทธิเรียกร้องหรือไม่ เห็นว่า หลังจากเกิดเหตุผู้ฟ้องคดีขับรถยนต์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พลิกคว่ำไปเฉี่ยวชนกับรถยนต์ของบุคคลภายนอก ผู้เสียหายส่วนหนึ่งได้ฟ้องเป็นคดีแพ่งต่อศาลจังหวัดอุดรธานี เป็นคดีหมายเลขแดงที่ ๑๙๐๔/๒๕๕๓ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๓ เป็นเงินจำนวน ๑,๑๗๑,๒๗๓ บาท ขณะที่ผู้เสียหายอีกส่วนหนึ่งฟ้องเป็นคดีแพ่งต่อศาลแขวงอุดรธานีเป็นคดีหมายเลขแดงที่ ๓๖๘/๒๕๕๓

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

ซึ่งต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ขอใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๓ เป็นเงิน ๒๕๙,๑๔๐ บาท ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งกรมป่าไม้ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีขอใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และบุคคลภายนอก ตามความเห็นของกระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลาง ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ใช้สิทธิเรียกร้องให้ผู้ฟ้องคดีขอใช้ค่าสินไหมทดแทน ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขอใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่บุคคลภายนอกผู้เสียหาย ตามมาตรา ๙ แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลังตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ก่อนเกิดเหตุยางรถยนต์คันพิพาทอยู่ในสภาพสมบูรณ์พร้อมใช้งาน ไม่เป็นอุปสรรคต่อการใช้งานตามปกติ ขณะที่ผู้ฟ้องคดียอมรับว่า ขณะเกิดเหตุผู้ฟ้องคดีได้เร่งความเร็วของรถยนต์เพื่อแซงรถยนต์ที่วิ่งอยู่ในช่องทางเดินรถยนต์ด้านซ้าย อันเป็นลักษณะการขับขึ้นตามวิสัยปกติของผู้ขับทั่วไปที่ต้องเร่งความเร็วเพื่อแซงรถยนต์ที่ขับด้วยความเร็วที่ต่ำกว่า แต่โดยที่สภาพถนนบริเวณที่เกิดเหตุเป็นทางขึ้นเนินซึ่งวิญญูชนผู้ขับขึ้นรถยนต์ โดยทั่วไปย่อมต้องใช้ความระมัดระวังยิ่งกว่าการขับขึ้นรถยนต์บนทางราบ และไม่ควรรเร่งความเร็วรถยนต์หรือแซงคนอื่นในขณะที่รถยนต์วิ่งอยู่บนทางขึ้นเนินเพราะต้องใช้ความเร็วเพิ่มมากขึ้น เพื่อที่จะแซงรถยนต์คันอื่น อันเป็นการเสี่ยงต่อการที่จะไม่สามารถแซงรถยนต์คันอื่นได้อย่างทันท่วงที ดังนั้น แม้ข้อเท็จจริงจะยังฟังไม่ได้ว่า ขณะเกิดเหตุผู้ฟ้องคดีขับขึ้นรถยนต์คันพิพาทด้วยความเร็วที่สูงกว่าที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ แต่การที่ผู้ฟ้องคดียอมรับว่าได้เร่งความเร็วของรถยนต์เพื่อแซงรถยนต์ที่วิ่งอยู่ในช่องทางเดินรถยนต์ด้านซ้ายในขณะที่รถยนต์กำลังวิ่งอยู่บนทางขึ้นเนิน ย่อมฟังได้ว่า พฤติการณ์การขับขึ้นรถยนต์ของผู้ฟ้องคดีนำมาซึ่งความเสี่ยงในลักษณะที่จะก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยทั้งต่อตนเองและเพื่อนร่วมทางที่สัญจรผ่านเส้นทางดังกล่าว ซึ่งการกระทำที่ฝ่าฝืนมาตรฐานความปลอดภัยที่วิญญูชนพึงปฏิบัติดังกล่าวเป็นเรื่องที่ผู้ฟ้องคดีคาดหมายได้ล่วงหน้าว่า การขับขึ้นรถยนต์ด้วยความเร็วสูงย่อมเพิ่มอัตราความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยมากกว่าการขับขึ้นรถยนต์ด้วยความเร็วปกติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อบริเวณที่เกิดเหตุเป็นทางขึ้นเนินซึ่งมีผลทำให้การควบคุมรถยนต์ทำได้ยากยิ่งกว่าการขับขึ้นบนทางปกติ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ขับขึ้นจะต้องใช้ความระมัดระวังยิ่งกว่าการขับขึ้นบนพื้นถนนที่มีสภาพปกติ แม้ผู้ฟ้องคดีจะอ้างเหตุยางรถยนต์ระเบิดว่าเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถควบคุมรถยนต์ได้ตามปกติ จนเป็นเหตุให้รถยนต์คันพิพาทเสียการทรงตัว แต่เมื่ออุบัติเหตุดังกล่าวเป็นเหตุที่เกิดขึ้นหลังจากเหตุการณ์ที่ผู้ฟ้องคดีเร่งความเร็วเพื่อแซงรถยนต์ที่วิ่งอยู่ในช่องทางเดินรถยนต์ด้านซ้ายในบริเวณที่เป็นทางขึ้นเนิน กรณีจึงต้องถือว่า พฤติการณ์ที่ผู้ฟ้องคดีขับขึ้นรถยนต์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แฉลบตกลงไปในร่องระบายน้ำกลางถนน แล้วพลิกคว่ำข้ามไปยังช่องทางเดินรถยนต์ฝั่งตรงข้าม จนเกิดเหตุเฉี่ยวชนกับบุคคลภายนอก เป็นผลมาจากการที่ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถควบคุมรถยนต์ให้อยู่ในความปลอดภัยได้ จึงถือได้ว่า การที่ผู้ฟ้องคดีขับขึ้นรถยนต์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในวันดังกล่าวจนเกิดอุบัติเหตุเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง โดยที่คำสั่งลงวันที่

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ กำหนดให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทนร้อยละ ๗๕ ของค่าเสียหาย เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ขับซีรยนต์ทั้งที่มีได้มีตำแหน่งหน้าที่โดยตรง ซึ่งเป็นไปตามหนังสือกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางการกำหนด สัดส่วนความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ กรณีอุบัติเหตุ กรณีที่ ๒ ฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการจราจรและมีเหตุปัจจัยภายนอกประกอบด้วย แต่เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า การกำหนดแนวทางการ รับผิดชอบตามหนังสือดังกล่าวมุ่งใช้กับกรณีการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ที่มีตำแหน่งเป็นพนักงานขับรถ โดยตรง หากมีการกำหนดความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ทั่วไปกับพนักงานขับรถไว้เหมือนกัน ย่อมไม่เป็นธรรมต่อเจ้าหน้าที่ทั่วไปในการที่จะต้องรับผิดชอบร้อยละ ๗๕ ของค่าเสียหายในกรณีที่ จำเป็นต้องปฏิบัติหน้าที่ขับรถโดยมิได้มีตำแหน่งหน้าที่โดยตรง ซึ่งเท่ากับความรับผิดชอบของ พนักงานขับรถที่มีความชำนาญเฉพาะทาง ส่วนกรณีข้อ ๓.๒ ระบุความรับผิดชอบกรณีได้รับมอบหมาย ให้ปฏิบัติหน้าที่ขับรถโดยมิได้มีตำแหน่งหน้าที่โดยตรง หมายถึงเจ้าหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมาย ให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานขับรถในกรณีที่พนักงานขับรถไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เท่านั้น แต่มิได้ หมายถึงเจ้าหน้าที่ทั่วไปซึ่งจำเป็นต้องนำรถยนต์ของทางราชการไปใช้ และเมื่อพิจารณาพฤติการณ์ และความร้ายแรงแห่งการกระทำละเมิดของผู้ฟ้องคดีโดยพิจารณาประกอบกับความเป็นธรรมแก่ กรณีรวมถึงความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวมแล้วเห็นว่า ขณะเกิดเหตุ ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนักวิชาการป่าไม้ ๗ ๖ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ (อุดรธานี) มีหน้าที่ปฏิบัติงานและควบคุมดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติภารกิจของศูนย์ดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดีต้องเดินทางไปราชการที่จังหวัดขอนแก่นและต้องขับซีรยนต์ของทางราชการไป ปฏิบัติราชการด้วยตนเองเป็นเพราะผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้จัดให้มีพนักงานขับรถยนต์ จึงต้องถือว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำให้ผู้ฟ้องคดีต้องแบกรับความเสี่ยงมากกว่าการเดินทางไปปฏิบัติราชการตามปกติ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีจะต้องร่วมรับผิดชอบในกรณีที่มีความเสียหายเกิดขึ้นแก่รถยนต์ของทางราชการ ซึ่งหาก ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จัดให้มีพนักงานขับรถเพื่อนำผู้ฟ้องคดีไปปฏิบัติราชการ แม้จะเกิดอุบัติเหตุและ มีความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีก็ไม่ต้องรับผิด ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีต้องขับรถยนต์ของผู้ถูกฟ้องคดี ไปปฏิบัติหน้าที่แล้วเกิดความเสียหายขึ้น จึงเป็นผลมาจากความบกพร่องของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ด้วยส่วนหนึ่ง สมควรหักส่วนความรับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกร้อยละ ๕๐ ของค่าเสียหาย ตามมาตรา ๘ วรรคสาม แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

สำหรับจำนวนเงินค่าสินไหมทดแทนที่ผู้ฟ้องคดีต้องชดใช้ประกอบด้วยค่าเสียหาย ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ให้แก่บุคคลภายนอกเป็นเงินจำนวน ๑,๔๓๐,๔๑๓ บาท ซึ่งเป็นผลมาจาก กรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถูกบุคคลภายนอกฟ้องต่อศาลจังหวัดอุดรธานี และฟ้องต่อศาลแขวงอุดรธานี และค่าเสียหายในส่วนที่ผู้ฟ้องคดีจ่ายเป็นค่าซ่อมแซมรถยนต์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จำนวน ๓๒๐,๐๐๐ บาท นอกจากนั้น ยังมีค่าเสียหายจำนวน ๑๘๕,๔๗๘ บาท ที่ผู้ฟ้องคดีชดใช้ให้แก่ บุคคลภายนอกไปก่อน หากผู้ฟ้องคดีไม่ชดใช้ ผู้เสียหายย่อมมีสิทธิเรียกร้องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ จึงต้องถือว่าเงินจำนวน ๑๘๕,๔๗๘ บาท เป็นผลแห่งละเมิดที่ผู้ฟ้องคดีได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องรับผิดชอบชดใช้ให้แก่บุคคลภายนอก เมื่อผู้ฟ้องคดีชดใช้เงินจำนวนดังกล่าว

ให้แก่บุคคลภายนอกไปแล้ว จึงต้องนำเงินจำนวนดังกล่าวมาคิดคำนวณเป็นค่าเสียหายเพื่อกำหนดความรับผิดของผู้ฟ้องคดี ดังนั้น ค่าเสียหายทั้งหมดที่ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดจึงได้แก่ ๑,๔๓๐,๔๑๓ บาท + ๓๒๐,๐๐๐ บาท + ๑๘๕,๔๗๘ บาท = ๑,๙๓๕,๘๙๑ บาท เมื่อหักส่วนความรับผิดออกร้อยละ ๕๐ ของค่าเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดเป็นเงินจำนวน ๙๖๗,๙๔๕.๕๐ บาท แต่โดยที่ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้จ่ายค่าซ่อมแซมรถยนต์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จำนวน ๓๒๐,๐๐๐ บาท และชดใช้ค่าเสียหายให้แก่บุคคลภายนอกไปเป็นเงินจำนวน ๑๘๕,๔๗๘ บาท จึงต้องนำเงินจำนวนดังกล่าวมาหักออกจากค่าเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิด ค่าเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดจึงได้แก่ ๙๖๗,๙๔๕.๕๐ บาท - ๓๒๐,๐๐๐ บาท - ๑๘๕,๔๗๘ บาท = ๔๖๒,๔๖๗.๕๐ บาท ดังนั้น คำสั่งกรมป่าไม้ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในส่วนที่เกินกว่า ๔๖๒,๔๖๗.๕๐ บาท จึงไม่ถูกต้อง ไม่เป็นธรรม และไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ส่วนข้ออ้างที่ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะผู้อำนวยการพิจารณาอุทธรณ์ไม่อาจรับฟังข้อเท็จจริงที่แตกต่างจากคำวินิจฉัยของของกระทรวงการคลังได้ นั้น แม้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต้องผูกพันรับฟังข้อเท็จจริงตามคำวินิจฉัยของกระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลาง จึงไม่อาจมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์กำหนดความรับผิดของผู้ฟ้องคดีให้แตกต่างจากที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กำหนดตามความเห็นของกระทรวงการคลังก็ตาม แต่เมื่อวินิจฉัยแล้วว่า คำสั่งลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในส่วนที่เกินกว่า ๙๔๖,๔๔๐.๒๕ บาท ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นธรรม และไม่ชอบด้วยกฎหมาย การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีโดยใช้ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้อกฎหมายที่อ้างอิง ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจอย่างเดียวกันกับ คำสั่งลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ไม่ชอบด้วยเหตุผลอย่างเดียวกัน ดังนั้น คำวินิจฉัยอุทธรณ์ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๔ ในส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนที่เกินกว่า ๔๖๒,๔๖๗.๕๐ บาท จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย เห็นควรเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวบางส่วน โดยให้มีผลย้อนหลังไปนับตั้งแต่วันที่ที่มีคำสั่งลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๔ เฉพาะในส่วนที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าจำนวน ๙๔๖,๔๔๐.๒๕ บาท โดยให้มีผลย้อนหลังไปนับตั้งแต่วันที่ที่มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วยบางส่วน

พิพากษาแก้ เป็นพิพากษาเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๔ เฉพาะในส่วนที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าจำนวน ๔๖๒,๔๖๗.๕๐ บาท โดยให้มีผลย้อนหลังไปนับตั้งแต่วันที่ที่มีคำสั่งลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔

ฟ้องขอให้จ่ายค่าตอบแทนการออกจากราชการโดยไม่มีคามผิด กรณีโอนไปปฏิบัติงานกับการยางแห่งประเทศไทย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๒/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเขตอำนาจศาล หน้า ๑๕

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๗/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเขตอำนาจศาล หน้า ๑๗
 คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๑๓/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเขตอำนาจศาล หน้า ๑๙
 คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๑๔/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเขตอำนาจศาล หน้า ๒๒
 คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๑๗/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นวิธีพิจารณาคดีปกครอง หน้า ๕๔
 คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๑๘/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเขตอำนาจศาล หน้า ๒๔
 คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๑๔๕/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเขตอำนาจศาล หน้า ๒๖

ฟ้องขอให้ชำระเงินค่าตอบแทนรายเดือนและเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวเนื่องจากการไม่ต่อสัญญาจ้าง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๒๘/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเขตอำนาจศาล หน้า ๒๙

ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการไม่ต่อสัญญาสัญญาจ้างพนักงานจ้างตามภารกิจ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๔๒/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเขตอำนาจศาล หน้า ๓๑

ฟ้องขอให้เทศบาลระงับการหักเงินพนักงานเทศบาล

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๔๔/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานเทศบาล ตำแหน่ง สันทนาการ ๖ว กองการศึกษา สังกัดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (เทศบาลเมืองลัดหลวง) ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (นายกเทศมนตรีเมืองลัดหลวง) หักเงินเดือนของผู้ฟ้องคดี ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๕๖ ถึงเดือนตุลาคม ๒๕๕๗ เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มอบหมายให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการแทนผู้อำนวยการกองการศึกษาในการจัดกิจกรรมโครงการแข่งขันกีฬาโรงเรียน เยาวชน และหรือประชาชน ประจำปี ๒๕๕๖ ระหว่างวันที่ ๗ กรกฎาคม ถึงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๖ ที่ได้ตั้งงบประมาณไว้ ๒,๒๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีได้จัดทำเอกสารขออนุมัติยืมเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายโครงการดังกล่าว และทำสัญญายืมเงิน ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๖ เป็นเงิน ๑,๒๑๑,๒๕๕ บาท หลังเสร็จสิ้นโครงการเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๖ ผู้ฟ้องคดีได้จัดทำเอกสารการส่งใช้เงินยืม แต่เกิดความล่าช้าเนื่องจากเอกสารของกรรมการตัดสินกีฬาไม่ครบถ้วน จึงไม่สามารถส่งใช้เงินยืมได้ตามกำหนดเวลา ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รายงานให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทราบโดยตลอด ผู้ฟ้องคดีได้ส่งใช้เงินยืมรวมทั้งเงินเหลือจ่าย จำนวน ๒,๐๐๐ บาท โดยเสนอต่อผู้อำนวยการกองการศึกษา แต่ผู้อำนวยการกองการศึกษาไม่ได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบความไม่ถูกต้องของเอกสารส่งใช้เงินยืม แต่เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ ได้มีหนังสือถึงนิติกรว่า เอกสารไม่ถูกต้องครบถ้วน หลังจากนั้น ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๕๖ กองคลังได้หักเงินเดือนของผู้ฟ้องคดี เป็นจำนวน ๑๒,๘๘๗ บาท ทุกเดือน

ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือขอระงับการหักเงินส่งใช้หนี้ตามสัญญาออมเงิน แต่กองคลังยังคงหักเงินเดือนของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การที่ผู้ฟ้องคดีส่งใช้เงินออมล่าช้ากว่ากำหนดเพียง ๑๒ วัน และได้แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทราบถึงเหตุแห่งความล่าช้าแล้วนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังไม่เกิดความเสียหาย การที่ผู้ฟ้องคดีทำสัญญาออมเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดทำโครงการดังกล่าวไม่เป็นสัญญาออมเงิน เพราะไม่มีเจตนาที่จะยืมเงินไปใช้เป็นการส่วนตัวแต่นำไปใช้เพื่อประโยชน์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อเกิดความเสียหายต่อหน่วยงาน หัวหน้าหน่วยงานต้องแต่งตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดเพื่อหาตัวผู้กระทำละเมิดก่อน จะนำสัญญาออมเงินมาใช้บังคับไม่ได้ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล ขอให้มีการพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสาม (ผู้อำนวยการกองคลัง ที่ ๓) ระงับการหักเงินเดือนของผู้ฟ้องคดีไว้ชั่วคราวและคืนเงินที่หักผู้ฟ้องคดีตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๕๖ จนถึงเดือนตุลาคม ๒๕๕๗ จนกว่าคดีจะถึงที่สุด เป็นเงินเดือนเดือนละ ๑๒,๘๘๗ บาท รวมเป็นเงิน ๑๔๑,๗๕๗ บาท พร้อมดอกเบี้ย ๗.๕ ต่อปี นับถัดจากวันฟ้อง จนกว่าศาลจะได้มีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น เห็นว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญาออมเงินจำนวน ๑,๒๑๑,๒๘๕ บาท จากกองคลังเทศบาลเมืองลัดหลวง นั้น ในสัญญาออมดังกล่าวมีข้อความดังนี้ “ข้าพเจ้าสัญญาว่าจะปฏิบัติตามระเบียบของทางหน่วยงาน การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นทุกประการ และจะนำไปสำคัญค่าใช้จ่ายที่ถูกต้องพร้อมทั้งเงินเหลือจ่าย (ถ้ามี) ส่งใช้ภายในกำหนดตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับเงินยืมนี้ ถ้าข้าพเจ้าไม่ส่งตามกำหนด ข้าพเจ้ายินยอมให้หักเงินเดือน ค่าจ้าง เบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ หรือเงินอื่นใดที่ข้าพเจ้ามีสิทธิได้รับจากหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่น คิดใช้จำนวนเงินที่ยืมไปจนครบถ้วนทันที” อยู่เหนือลายมือชื่อผู้ฟ้องคดี อันเป็นการกระทำที่ถูกต้องตามข้อ ๘๔ (๒) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะเป็นผู้บริหารของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ลงนามอนุมัติให้ผู้ฟ้องคดียืมเงินได้ เมื่อกองคลังได้เบิกจ่ายเงินให้ผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๗ และเงินที่ผู้ฟ้องคดียืมไป ผู้ฟ้องคดีนำไปใช้จ่ายในโครงการแข่งขันกีฬาโรงเรียน เยาวชน และหรือประชาชน ประจำปี ๒๕๕๖ จึงเป็นการยืมเงินเพื่อใช้ปฏิบัติราชการตามข้อ ๘๖ (๓) ของระเบียบดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ที่จะต้องส่งใบสำคัญและเงินที่เหลือจ่าย (ถ้ามี) ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ให้ยืมภายในกำหนดเวลาสามสิบวัน นับจากวันที่ได้รับเงิน เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับเงินไปเมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ที่จะต้องส่งใบสำคัญและเงินที่เหลือจ่าย (ถ้ามี) ภายในวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๖ แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อครบกำหนดส่งใบสำคัญและเงินที่เหลือจ่าย คือวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๖ ผู้ฟ้องคดีไม่ส่งใบสำคัญและเงินที่เหลือจ่ายคืนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หลังจากนั้น เจ้าหน้าที่การเงินของกองคลัง ได้มีหนังสือเร่งรัดให้ทุกกอง/งาน รวมทั้งผู้ฟ้องคดี ส่งใช้เงินยืมภายในวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ แต่เมื่อครบกำหนดเวลาแล้ว ผู้ฟ้องคดีไม่ส่งใบสำคัญและเงินที่เหลือจ่าย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะผู้บริหารผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหนังสือลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ แจ้งหักเงินเดือนผู้ฟ้องคดีส่งใช้หนี้เงินที่ยืมไปตามข้อ ๘๔ (๔) ของระเบียบดังกล่าว เป็นเงินจำนวน ๑,๒๑๑,๒๘๕ บาท

ตามที่ผู้ฟ้องคดีทำสัญญา ยืมไปได้ โดยสั่งการให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เริ่มหักเงินเดือนผู้ฟ้องคดี ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นมา การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และที่ ๓ จึงเป็นการใช้อำนาจหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แต่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเงินยืม จำนวน ๑,๒๑๑,๒๘๕ บาท ที่ผู้ฟ้องคดีทำสัญญา ยืมไปใช้ในโครงการแข่งขันกีฬาโรงเรียน ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้สั่งการย้ายหนังสือลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๗ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีส่งใช้เงินคืน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เฉพาะตามรายการค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ คือ การจัดซื้อ เครื่องแต่งกายชุดกีฬา เป็นเงิน ๙๗,๕๐๐ บาท การเบิกจ่ายค่ากรรมการตัดสิน จำนวน ๒๐๖,๔๐๐ บาท และค่าครุภัณฑ์กีฬา คือ โต๊ะเทเบิลเทนนิส จำนวน ๒ ชุด เป็นเงิน ๑๖,๕๖๐ บาท รวมเป็นเงิน ๓๒๐,๔๖๐ บาท เท่านั้น ซึ่งการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้สั่งการย้ายหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีส่งใช้เงินคืน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังกล่าวข้างต้น ถือว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้กระทำไปในฐานะผู้บริหารของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ให้ยืมได้มีเหตุต้องหักท้วงตามข้อ ๘๖วรรคสอง ของระเบียบดังกล่าว เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือข้อทักท้วงดังกล่าวแล้ว ผู้ฟ้องคดีมิได้ชี้แจงเหตุผลให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบว่าเหตุใดผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่อาจส่งใช้เงินยืมตามรายการค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นไปตามระเบียบ และหลักเกณฑ์ได้ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบใช้เงินยืมตามจำนวนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีข้อทักท้วง เป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๓๒๐,๔๖๐ บาท ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ สั่งการให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ หักเงินเดือนของผู้ฟ้องคดีเพื่อชำระหนี้เงินยืมทดรองราชการตามรายการค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์ ตามหนังสือลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นมา จึงเป็นการกระทำที่ชอบด้วยข้อ ๘๔ (๒) ของระเบียบดังกล่าวแล้ว ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ สั่งการให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ หักเงินเดือนผู้ฟ้องคดีเพื่อชำระหนี้ยืมทดรองราชการข้างต้น ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๕๗ ถึงเดือนตุลาคม ๒๕๕๗ เดือนละ ๑๒,๘๘๗ บาท รวมเป็นเงินจำนวน ๖๔,๔๓๕ บาท จึงไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีสิทธิที่จะหักเงินเดือนของผู้ฟ้องคดีได้ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามจึงไม่ต้องชดใช้เงินที่ได้หักไปตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๕๖ ถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๗ เดือนละ ๑๒,๘๘๗ บาท รวมเป็นเงินจำนวน ๗๗,๓๒๒ บาท คืนให้แก่ผู้ฟ้องคดี การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาห้ามผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามหักเงินเดือนผู้ฟ้องคดีเพื่อส่งใช้คืนเงินยืมตามสัญญา และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ คืนเงินจำนวน ๖๔,๔๓๕ บาท พร้อมจ่ายดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๖๔,๔๓๕ บาท นับถัดจากวันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้นแก่ผู้ฟ้องคดี ทั้งนี้ ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด และให้คำสั่งศาลที่กำหนดมาตรการบรรเทาทุกข์ชั่วคราวมีผลบังคับใช้ต่อไปจนกว่าคดีจะถึงที่สุด นั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

พิพากษากลับ เป็นยกฟ้อง และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลในศาลปกครองสูงสุด ทั้งหมดให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสาม

ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการไม่ต่อสัญญาจ้างพนักงานจ้างทั่วไป

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ.๑๑๖/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานจ้างทั่วไป ตำแหน่งภารโรง สังกัดผู้ถูกฟ้องคดี (เทศบาลตำบลท่าช้าง) ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๖ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ และได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงานปี พ.ศ. ๒๕๕๕ อยู่ในเกณฑ์ดี ต่อมา วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายกเทศมนตรีตำบลท่าช้างไม่ต่อสัญญาจ้างผู้ฟ้องคดีรวมทั้งพนักงานจ้างอื่นๆ โดยอ้างว่าผู้ถูกฟ้องคดีมีค่าใช้จ่ายด้านการบริหารงานบุคคลเกินกว่าร้อยละ ๔๐ ของเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี จึงต้องปรับลดพนักงานเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายด้านการบริหารงานบุคคล ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ต่อสัญญาจ้างกับผู้ฟ้องคดีเป็นการจงใจละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ผู้ฟ้องคดีและพนักงานจ้างอื่นๆ รวม ๑๘ คน ที่ไม่ได้รับการต่อสัญญาจ้างจึงได้ร่วมกันร้องเรียนต่อหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งต่อมาผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีหนังสือลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ แจ้งผลการวินิจฉัยว่า งบประมาณด้านการบริหารงานบุคคล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ของผู้ถูกฟ้องคดี มิได้เกินกว่าร้อยละ ๔๐ ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีกล่าวอ้างแต่อย่างใด จากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้เงินค่าสินไหมทดแทน ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีและคณะเข้าร่วมประชุมเพื่อหาทางเยียวยาและหาทางออกที่เหมาะสม หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๐ แจ้งผู้ฟ้องคดีและคณะให้สมัครงานประเภทจ้างเหมาบริการ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีไม่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามคำขอ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๑๐๘,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อสัญญาจ้างระหว่างผู้ถูกฟ้องคดีกับผู้ฟ้องคดีเป็นสัญญาที่มีกำหนดระยะเวลาการจ้างที่แน่นอน และระยะเวลาการจ้างที่แน่นอนดังกล่าวจะสิ้นสุดลงตามที่ได้ทำสัญญาจ้างต่อกันไว้ การที่ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีไม่ต่อสัญญาจ้างกับผู้ฟ้องคดี ย่อมถือเป็นการเลิกจ้างตามกำหนดระยะเวลาในสัญญาจ้างตามนัยข้อ ๕๔ (๑) ของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดนครราชสีมา เรื่อง หลักเกณฑ์ทั่วไปเกี่ยวกับพนักงานจ้าง ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๗ โดยผู้ถูกฟ้องคดีไม่จำเป็นต้องบอกกล่าวล่วงหน้าแก่ผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด และไม่มีข้อกำหนดใดในสัญญาจ้างดังกล่าวที่กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องทำการต่อสัญญาจ้างให้กับผู้ฟ้องคดีเมื่อครบกำหนดระยะเวลาตามสัญญาจ้างแล้ว ส่วนกรณีที่ประกาศดังกล่าวกำหนดให้มีการประเมินผลงานของพนักงานจ้างนั้น ก็เพื่อตรวจสอบว่าผลการปฏิบัติงานของพนักงานจ้างเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของผู้ถูกฟ้องคดีหรือไม่ อีกทั้ง ยังนำผลการประเมินดังกล่าวไปใช้ไม่เฉพาะเพียงการต่อสัญญาจ้างเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการเลิกจ้างและการเลื่อนขั้นเงินเดือนอีกด้วย ตามข้อ ๓๔ วรรคหนึ่ง (๓) ประกอบข้อ ๓๖ ของประกาศเดียวกัน ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีมีผลการประเมินการปฏิบัติงานในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ อยู่ในเกณฑ์ดี จึงไม่ใช่หลักประกันว่าผู้ฟ้องคดีจะได้รับการต่อสัญญาจ้างเสมอไป เนื่องจากการจะได้รับการต่อสัญญาจ้างหรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับงบประมาณ

ลักษณะงาน และความจำเป็นของภารกิจของผู้ถูกฟ้องคดีที่จะต้องพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสมแก่การบริหารงานของผู้ถูกฟ้องคดี เมื่อผลจากการตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยผู้ตรวจการแผ่นดินปรากฏว่า งบประมาณด้านการบริหารงานบุคคลประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ของผู้ถูกฟ้องคดี คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๗๒ ซึ่งอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับร้อยละสี่สิบของเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันเป็นข้อห้ามตามมาตรา ๓๕ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับกรณีที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้มีการจ้างพนักงานจ้างรายเดิมจำนวน ๑๘ คน และพนักงานจ้างรายใหม่จำนวน ๑๙ คน เข้าปฏิบัติงานในตำแหน่งเดิมของผู้ฟ้องคดีด้วย นั้น ปรากฏข้อเท็จจริงว่า การดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวเกิดขึ้นภายหลังจากผู้ฟ้องคดีและคณะไม่ได้ไปยื่นความจำนงเพื่อทำสัญญาจ้างเหมาบริการกับผู้ถูกฟ้องคดีตามที่ปลัดเทศบาลตำบลท่าช้างได้แจ้งให้ทราบ อีกทั้ง การจ้างพนักงานจ้างรายใหม่ของผู้ถูกฟ้องคดี ก็เป็นการจ้างเหมาบริการรวมอยู่ด้วย ดังนั้น การทำสัญญาจ้างพนักงานจ้างรายเดิมและพนักงานจ้างรายใหม่ของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าว จึงเป็นการจ้างพนักงานจ้างให้ปฏิบัติงานตามภารกิจที่จำเป็นของผู้ถูกฟ้องคดี ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เกิดการจัดทำบริการสาธารณะของผู้ถูกฟ้องคดีในช่วงที่อยู่ระหว่างการตรวจสอบงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ต้องหยุดชะงักซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการให้บริการแก่ประชาชนในท้องถิ่น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีโดยนายกเทศมนตรีตำบลท่าช้าง ได้อาศัยเหตุผลว่ามีภาระค่าใช้จ่ายด้านการบริหารงานบุคคลเกินกว่าร้อยละ ๔๐ จึงทำให้ต้องมีการปรับลดพนักงานจ้าง เพื่อใช้ดุลพินิจในการไม่ต่อสัญญาจ้างให้กับผู้ฟ้องคดี จึงมิได้ขัดหรือแย้งกับแนวทางปฏิบัติของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นตามหนังสือวิญญูสื่อสารในราชการกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๘ และหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๐ แต่อย่างใด การที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ต่อสัญญาจ้างให้กับผู้ฟ้องคดีดังกล่าว จึงไม่ได้เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติและเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามที่ขอมาแต่ประการใด ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วยในผล

พิพากษายืน

ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าเสียหายจากคำสั่งที่ไม่เลื่อนขึ้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๑๓๕/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ ตำแหน่งนายช่างโยธา ๖ว สังกัดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ) ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ) มีคำสั่งลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๖ เลื่อนขึ้นเงินเดือนประจำปี ๒๕๕๖ ครั้งปีแรก ณ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๖ โดยผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับการเลื่อนขึ้นเงินเดือนตามคำสั่งดังกล่าว

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

เนื่องจากผลการประเมินต่ำกว่า ๖๐% ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือร้องทุกข์ต่อประธานกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ แต่ไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ให้ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง ได้รับเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ ประจำปี ๒๕๕๖ แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับเงินดังกล่าว เนื่องจากไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามคำสั่งลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๖ ที่ไม่เลื่อนขึ้นเงินเดือนให้แก่ผู้ฟ้องคดี ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จนทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับการเลื่อนขึ้นเงินเดือนเพิ่มขึ้นในอัตราเดือนละ ๗๘๐ บาท เป็นเวลา ๖ เดือน รวมเป็นเงิน ๔,๖๘๐ บาท และไม่ได้รับเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ ตามคำสั่งลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เป็นเงินประมาณ ๕๗,๐๐๘ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๖๑,๖๘๘ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามคำสั่งลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๖ และให้จ่ายเงินเดือนที่ค้างจ่ายจำนวน ๔,๖๘๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยผิดนัดตามอัตราที่กฎหมายกำหนดให้แก่ผู้ฟ้องคดี และเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ไม่ได้จ่ายเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ ประจำปี ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๗ และให้จ่ายเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ ประจำปี ๒๕๕๖ ที่ค้างจ่าย จำนวน ๕๗,๐๐๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยผิดนัดตามอัตราที่กฎหมายกำหนดให้แก่ผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณาเฉพาะคำฟ้องในข้อหาที่ฟ้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชดใช้ค่าเสียหายจำนวน ๔,๖๘๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย โดยผู้ฟ้องคดีไม่ได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวแต่อย่างใด

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยแต่เพียงว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องรับผิดชอบใช้เงินจำนวน ๔,๖๘๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยผิดนัดตามกฎหมาย แก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เพียงใด ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้อำนวยการกองช่างในฐานะผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของผู้ฟ้องคดีได้ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ครั้งที่ ๑ ในส่วนของผู้ฟ้องคดีแล้ว ได้ให้คะแนน ๑๐๔.๕ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน หรือเท่ากับ ๕๒.๒๕% เมื่อได้ประเมินแล้วเสร็จ ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการประเมินของผู้ฟ้องคดีลงในแบบประเมินว่าไม่ควรเลื่อนขึ้นเงินเดือน (ผลการประเมินต่ำกว่า ๖๐%) จากนั้น ได้เสนอไปยังปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งพิจารณาแล้วเห็นด้วยกับผลการประเมิน ครั้นเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๖ คณะกรรมการกลั่นกรองผลการประเมินได้พิจารณาแล้วเห็นชอบตามผลการประเมิน ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีหนังสือลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๖ เพื่อส่งประกาศผลการประเมินการปฏิบัติงานที่มีผลการประเมินดีเด่น ประจำปี ๒๕๕๖ ครั้งที่ ๑ มาให้ทราบเพื่อให้แจ้งข้าราชการและลูกจ้างประจำในสังกัดทราบ ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๖ คณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนและค่าจ้างได้ประชุมเพื่อพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนและค่าจ้างให้แก่ข้าราชการและลูกจ้างประจำขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และหลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำสั่งลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๖ เลื่อนขึ้นเงินเดือน ครั้งที่ ๑ ประจำปี ๒๕๕๖ ณ วันที่

๑ เมษายน ๒๕๕๖ แต่ไม่เลื่อนขึ้นเงินเดือนให้แก่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า ไม่เคยทราบมาก่อนว่าได้รับการประเมินต่ำกว่า ๖๐% ซึ่งกรณีนี้ต้องมีการแจ้งผลการประเมินให้ผู้ฟ้องคดีทราบก่อนที่จะมีคำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือน แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่ได้มีการแจ้งผลการประเมินให้ผู้ฟ้องคดีทราบแต่อย่างใด ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้ให้ถ้อยคำไว้ว่า ก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะมีคำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะมีการแจ้งผลการประเมินให้ข้าราชการทุกคนทราบว่า ข้าราชการผู้ใดได้คะแนนผลการประเมินดีเด่น ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้รับผลการประเมินต่ำนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้มีการแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบโดยตรง ส่วนผู้อำนวยการกองช่างจะแจ้งผลการประเมินให้ผู้ฟ้องคดีทราบหรือไม่ ไม่ทราบ โดยแนวทางปฏิบัติของข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่กองช่างนั้น เมื่อกองช่างได้รับหนังสือแจ้งเวียนจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ หรือจากกองอื่นๆ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะนำมาใส่ไว้ในแฟ้มเพื่อให้ข้าราชการและลูกจ้างในกองช่างได้เปิดอ่าน แต่จะไม่ได้มีการแจ้งเวียนให้ทราบโดยตรง เนื่องจากมีบุคลากรจำนวนมาก ซึ่งกรณีการประเมินผลการเลื่อนขึ้นเงินเดือนที่พิพาทนี้ แม้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะไม่ได้มีการแจ้งผลการประเมินให้ผู้ฟ้องคดีทราบโดยตรงก็ตาม แต่เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีการแจ้งเวียนผลการประเมินของข้าราชการที่มีผลประเมินดีเด่น และกองช่างก็ได้รับเอกสารดังกล่าวไปแล้ว หากผู้ฟ้องคดีได้ติดตามผลการประเมินก็สามารถตรวจสอบได้ที่แฟ้มแจ้งเวียน เมื่อผู้ฟ้องคดีตรวจสอบแล้วไม่มีรายชื่อของตนเองได้รับการประเมินดีเด่น ผู้ฟ้องคดีย่อมทักท้วงต่อผู้บังคับบัญชาได้ แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้มีการทักท้วงผลการประเมินใดๆ ก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะได้มีคำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนจากข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงฟังได้ว่า ในการดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานรายผู้ฟ้องคดีผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้มีการแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีได้ทราบผลการประเมินก่อนมีการประกาศผลการประเมินแต่อย่างใด ซึ่งมีผลเป็นการไม่ให้โอกาสผู้ฟ้องคดีได้ให้ความเห็น หรือขอคำปรึกษาเกี่ยวกับการประเมินก่อนมีคำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือน รวมทั้งไม่ได้ให้โอกาสผู้ฟ้องคดีได้เข้าพบผู้บังคับบัญชาในทันทีที่ได้รับทราบผลการพิจารณาดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีโอกาสได้ชี้แจงข้อเท็จจริงให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้ประเมินได้รับทราบข้อมูลอย่างรอบด้าน เพื่อพิจารณาทบทวนผลการประเมินหากข้อมูลที่ใช้ในการประเมินไม่ถูกต้อง หรือคลาดเคลื่อนไม่เป็นไปตามความเป็นจริง การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๖ ไม่เลื่อนขึ้นเงินเดือน โดยไม่ดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอนที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๒๐๓ วรรคสอง และข้อ ๒๙๘ วรรคสอง และข้อ ๓๐๕ ของประกาศคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด จังหวัดสมุทรปราการ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ จึงเป็นการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญของกฎหมาย การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๖ เฉพาะในส่วนที่ไม่เลื่อนขึ้นเงินเดือน ประจำปี ๒๕๕๖ ครั้งที่ ๑ ณ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๖ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่การที่ศาลจะสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีจ่ายค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีจะต้องทำให้

ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายด้วย และความเสียหายที่เกิดขึ้นต้องเป็นผลโดยตรงจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีด้วย ซึ่งในประเด็นนี้เห็นว่า ถึงแม้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งก็มีผลเพียงทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต้องไปดำเนินการเกี่ยวกับการแจ้งผลการประเมินให้ผู้ฟ้องคดีทราบเพื่อให้ถูกต้องตามขั้นตอน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวไม่อาจยืนยันได้ว่า ผู้ฟ้องคดีจะได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนเพิ่มขึ้นในอัตราเดือนละ ๗๘๐ บาทเป็นเวลา ๖ เดือน รวมเป็นเงิน ๔,๖๘๐ บาท ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างมาในคำฟ้อง หากผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้ฟ้องคดีควรได้รับผลการประเมินเช่นเดิม ผู้ฟ้องคดีจะไม่ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือน แต่หากผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้ฟ้องคดีควรได้รับการประเมินตั้งแต่ ๖๐% ขึ้นไป ผู้ฟ้องคดีจะได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือน ประกอบกับในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ช่วงระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๖ ผู้ฟ้องคดีได้ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการสาย ๒๒ วัน เกินกว่าที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กำหนดไว้ และมีการขาดราชการ ๖ วัน ซึ่งการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการสายเกินกว่าที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กำหนดไว้ และมีการขาดราชการนี้เป็นเงื่อนไขที่ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่ได้อยู่ในเงื่อนไขที่จะได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนตามข้อ ๒๐๘ (๔) และ (๘) ของประกาศคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด จังหวัดสมุทรปราการ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๓ ดังนั้น การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายข้างต้นจึงยังไม่แน่ชัดว่ามีผลทำให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือน ความเสียหายตามผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างจึงเกิดจากความคาดเดาของผู้ฟ้องคดีเอง ยังมีข้อความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีจึงไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ศาลจึงไม่อาจสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่เป็นหน่วยงานต้นสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีจ่ายค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

ฟ้องขอให้ชดเชยค่าเสียหายกรณีเจ้าหน้าที่ละเลยต่อหน้าที่ไม่ดำเนินการซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อผ. ๒/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเกษตรกรมีพื้นที่ทำนาในเขตชลประทานที่อยู่ในความรับผิดชอบของสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า P.๖/๑ บ้านเวินชัย ตำบลผือฮี อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพัฒนาลุ่มน้ำชีตอนล่างและเขบายตอนล่าง ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง (สำนักชลประทานที่ ๗ ที่ ๑, กรมชลประทาน ที่ ๒) โดยโครงการดังกล่าวมีหน้าที่ส่งน้ำหรือกระจายน้ำของสถานีสูบน้ำ P. ๖/๑ ตามสัญญาในการสูบน้ำเพื่อการเกษตร ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เมื่อประมาณเดือน

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

ธันวาคม ๒๕๕๔ เครื่องสูบน้ำของสถานีสูบน้ำ P.๖/๑ ได้ชำรุดทั้งหมด ส่งผลให้ข้าวนาปรังของผู้ฟ้องคดีจำนวน ๒ ไร่ ๓ งาน แห้งตายในเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๕๕ จังหวัดยโสธร ได้จ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยแล้งให้ผู้ฟ้องคดีในอัตราไร่ละ ๖๐๖ บาท ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าความเสียหายดังกล่าวไม่ได้เกิดจากภัยแล้ง แต่เกิดจากความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองที่ละเลยไม่ตรวจสอบและซ่อมบำรุงเครื่องสูบน้ำ ผู้ฟ้องคดีจึงมอบหมายให้ตัวแทนเกษตรกรมีหนังสือลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และผู้ว่าราชการจังหวัดยโสธร ขอให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายในอัตราไร่ละ ๑๕,๐๐๐ บาท แต่ไม่ได้รับการชดใช้ค่าเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชดใช้ค่าเสียหายจากการกระทำละเมิดแก่ผู้ฟ้องคดีในอัตราไร่ละ ๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๒ ไร่ ๓ งาน เป็นเงินทั้งสิ้น ๔๑,๒๕๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี จากต้นเงินดังกล่าว นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจะชำระเสร็จสิ้น และให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดแก่ผู้ฟ้องคดี เห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับโอนสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า P.๖/๑ จากกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ตาม พ.ร.ฎ. โอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยสถานีสูบน้ำ P.๖/๑ ได้ดำเนินการจัดสรรน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติให้กับเกษตรกรในเขตชลประทานตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ. การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ ตั้งแต่ฤดูการผลิตข้าวนาปรัง ปี ๒๕๕๒/๒๕๕๓ แต่เนื่องจากเครื่องสูบน้ำที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับโอนมาจำนวน ๕ เครื่อง มีสภาพเก่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้ทำสัญญาจ้างการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โรงไฟฟ้าพลังน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขื่อนอุบลรัตน์ (กฟผ. เขื่อนอุบลรัตน์) ทำการซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำทั้ง ๕ เครื่อง รวมทั้งอาคารสถานีสูบน้ำและห้องควบคุมระบบไฟฟ้า โดยจ้างซ่อมแซมแบบยกเครื่องใหม่ เครื่องที่ ๑ เครื่องที่ ๓ เครื่องที่ ๔ และเครื่องที่ ๕ ตามสัญญา ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ รับบอบงานซ่อมเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๓ และจ้างซ่อมแซมเครื่องที่ ๒ ตามสัญญา ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๓ รับบอบงานซ่อมเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๓ หลังจากนั้น โครงการส่งน้ำฯ ได้ดำเนินการส่งน้ำและกระจายน้ำจากสถานีสูบน้ำ P.๖/๑ ให้กับเกษตรกรในเขตชลประทานมาตั้งแต่ฤดูการผลิตข้าวนาปรัง ปี ๒๕๕๓/๒๕๕๔ และในระหว่างฤดูการทำนาปีในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ มีฝนทิ้งช่วง โครงการส่งน้ำฯ จึงดำเนินการส่งน้ำและกระจายน้ำให้เกษตรกรในพื้นที่ชลประทานของสถานีสูบน้ำ P.๖/๑ โดยใช้เครื่องสูบน้ำทั้ง ๕ เครื่อง สับเปลี่ยนหมุนเวียนกันสูบน้ำให้เกษตรกร เป็นเหตุให้เครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๑ เกิดชำรุดเสียหาย โดยเพลขาตและท่อดูดน้ำแตก ส่วนเครื่องที่ ๒ เครื่องที่ ๓ เครื่องที่ ๔ และเครื่องที่ ๕ มีอาการสั้นขณะสูบน้ำ โครงการส่งน้ำฯ จึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๔ ประสานให้นาย ฌ. วิศวกรระดับ ๗ สังกัดแผนกบำรุงรักษาเครื่องกล กองบำรุงรักษาโรงไฟฟ้า (กฟผ. เขื่อนอุบลรัตน์) เข้าตรวจสอบแก้ไขเครื่องสูบน้ำ เนื่องจากยังอยู่ภายในระยะเวลาประกันความ

ชำระคูปองพร้อมตามสัญญาจ้างซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำ นาย ณ. จึงได้เข้าดำเนินการตรวจสอบแก้ไขระหว่างวันที่ ๘ ถึงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ปรากฏว่า เครื่องสูบน้ำของสถานีสูบน้ำ P.๖/๑ เครื่องที่ ๒ เครื่องที่ ๔ และเครื่องที่ ๕ สามารถใช้งานได้ตามปกติ ส่วนเครื่องที่ ๑ ไม่สามารถเดินเครื่องได้ เนื่องจากมีชิ้นส่วนชำรุดเสียหาย จำเป็นต้องถอดอุปกรณ์หลักของเครื่องสูบน้ำเพื่อนำไปตรวจสอบและวิเคราะห์หาสาเหตุของความเสียหาย และวางแผนการซ่อมแซม ต่อมาเมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๔ นาย ณ. ได้นำอุปกรณ์หลักของเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๑ ที่ชำรุดเสียหายไปซ่อมที่ทำการ กฟผ. เชื้อนอุบลรัตน์ แต่การซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๑ จำต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ เนื่องจากความเสียหายของเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๑ เกิดจากชุดเสื้อปั๊มท่อสูบน้ำด้านดูด ชุดรองรับเพลลา ชุดเสื้อประคองเพลลา ชุดใบพัด และชุดเพลลาชำรุด ประกอบกับไม่สามารถหาอะไหล่ได้ จึงต้องทำการผลิตอุปกรณ์ขึ้นมาเองโดยเจ้าหน้าที่ของ กฟผ. เชื้อนอุบลรัตน์ จนกระทั่งการซ่อมแซมแล้วเสร็จเมื่อประมาณเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ และใช้เวลาติดตั้งอีกประมาณ ๑ สัปดาห์ จากข้อเท็จจริงดังกล่าวเห็นว่า เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ดูแล บำรุงรักษา และซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๑ ตามอำนาจหน้าที่แล้ว ส่วนเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๕ มีอาการสั้นอย่างรุนแรงระหว่างการสูบน้ำในฤดูการทำนาปีในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงได้หยุดการใช้งานเพื่อมิให้เครื่องได้รับความเสียหายมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ของ กฟผ. เชื้อนอุบลรัตน์ และผู้บังคับบัญชาได้แจ้งเจ้าหน้าที่ของ กฟผ. เชื้อนอุบลรัตน์ให้เข้ามาซ่อมแซมแก้ไขเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๕ ในช่วงระหว่างวันที่ ๘ ถึงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ โดยนาย ณ. วิศวกรของ กฟผ. เชื้อนอุบลรัตน์ ได้เข้าตรวจสอบแก้ไขแล้วพบว่า เครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๕ ยังสามารถใช้งานได้ตามปกติ ทั้งนี้ ตามหนังสือการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โรงไฟฟ้าพลังน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เชื้อนอุบลรัตน์ ที่ NEBU ๑ - ๑๑/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเมื่อมีการใช้งานเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๕ ต่อไปอีกระยะหนึ่งปรากฏว่าเครื่องมีอาการสั้นรุนแรงมากขึ้น จึงต้องหยุดการใช้งานตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ของ กฟผ. เชื้อนอุบลรัตน์ ซึ่งเจ้าหน้าที่ประจำสถานีสูบน้ำได้รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบและได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ของ กฟผ. เชื้อนอุบลรัตน์ เข้ามาดำเนินการตรวจสอบแก้ไขแล้ว จากข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงเห็นว่า เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มิได้ละเลยต่อหน้าที่ในการดูแล บำรุงรักษา และซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๕ แต่อย่างใด ส่วนการที่ยังมิได้มีการแก้ไขซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๕ ในขณะนั้น เนื่องจาก กฟผ. เชื้อนอุบลรัตน์ ยังไม่สามารถแก้ไขซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๑ ให้แล้วเสร็จ ประกอบกับเจ้าหน้าที่ประจำสถานีสูบน้ำมีหน้าที่เพียงเปิดปิดเครื่องสูบน้ำเท่านั้น ไม่มีความสามารถในการแก้ไขซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำได้ อีกทั้งเจ้าหน้าที่ของ กฟผ. เชื้อนอุบลรัตน์ ยังไม่ทราบว่าอาการสั้นของเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๕ เกิดจากการที่มีทรายทับถมที่ดูดน้ำและใบพัดเครื่องสูบน้ำ จนกระทั่งเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๒ เครื่องที่ ๓ และเครื่องที่ ๔ ชำรุดเสียหายและโครงการส่งน้ำฯ จึงได้ประสานกับเจ้าหน้าที่ของ กฟผ. เชื้อนอุบลรัตน์ ให้เข้าตรวจสอบแก้ไขเครื่องสูบน้ำที่ชำรุดเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕ และได้ให้นักประดาน้ำลงไปตรวจสอบใต้น้ำพบว่า มีทรายทับถมใบพัดเครื่องสูบน้ำอยู่จำนวนมาก จึงได้ดำเนินการแก้ไขโดยดูดทรายออกไป

กลางแม่น้ำ ใช้เวลาดูทรายประมาณ ๑๕ วัน จึงทำให้เครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๕ สามารถสูบน้ำได้ เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ สำหรับเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๒ เครื่องที่ ๓ และเครื่องที่ ๔ นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในช่วงต้นเดือนธันวาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นการเริ่มฤดูการทำนาปรัง ปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕ รัฐบาลจัดทำโครงการรับจำนำข้าว ทำให้เกิดอุปทานส่วนเกิน หรือราคาซื้อข้าวในช่วงปีนั้นๆ สูงกว่าความเป็นจริง อันเป็นเหตุจูงใจให้เกษตรกรปลูกข้าวในฤดูการทำนาปรังในปีนั้นเป็นจำนวนมาก แต่เนื่องจากข้อจำกัดเรื่องเครื่องสูบน้ำ โครงการส่งน้ำฯ จึงได้จัดประชุมกับคณะกรรมการบริหารการใช้น้ำสถานีสูบน้ำ P.๑ สถานีสูบน้ำ P.๕ และสถานีสูบน้ำ P.๖/๑ เพื่อร่วมวางแผนการส่งน้ำในช่วงการทำนาปรังดังกล่าวว่าจะกำหนดพื้นที่เป้าหมายในการส่งน้ำ ๑๕,๐๐๐ ไร่ มีใช้ครอบคลุมทั้งโครงการ ๓๕,๕๐๐ ไร่ แต่การที่มีเกษตรกรทำนาปรังในเขตพื้นที่ชลประทานของสถานีสูบน้ำ P.๖/๑ เกินกว่าพื้นที่ที่กำหนดไว้ตามแผนบริหารจัดการน้ำและเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง เป็นเหตุให้ต้องมีการระดมใช้เครื่องสูบน้ำให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ โดยข้อเท็จจริงปรากฏว่า หลังจากที่สถานีสูบน้ำ P.๖/๑ เริ่มสูบน้ำเข้าคลองส่งน้ำตั้งแต่วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ จนถึงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๕ เครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๔ มีอาการสั้นมากจนไม่สามารถสูบน้ำต่อไปได้ เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๕ เครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๓ ก็มีอาการสั้นจนไม่สามารถสูบน้ำได้ และเมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๕ เครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๒ ก็มีอาการสั้นเช่นเดียวกันจนไม่อาจสูบน้ำได้ สถานีสูบน้ำ P.๖/๑ จึงไม่สามารถสูบน้ำให้เกษตรกรได้ตั้งแต่วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไป ระหว่างนั้นเจ้าหน้าที่ของโครงการส่งน้ำฯ ได้ประสานกับเจ้าหน้าที่ของ กฟผ. เชื้อนอุบลรัตน์ ให้เข้าตรวจสอบและแก้ไขเครื่องสูบน้ำที่ชำรุด และมีหนังสือลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงผู้อำนวยการ กฟผ. เชื้อนอุบลรัตน์ ขอให้ส่งเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบและประเมินค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำโดยด่วนที่สุด โดยเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕ เจ้าหน้าที่ของ กฟผ. เชื้อนอุบลรัตน์ ได้เข้าไปที่สถานีสูบน้ำ P.๖/๑ เพื่อดำเนินการตรวจสอบและแก้ไข โดยได้ให้นักประดาน้ำลงไปตรวจสอบใต้น้ำจึงพบว่า มีทรายทับถมใบพัดเครื่องสูบน้ำจำนวนมาก โดยเฉพาะเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๑ เครื่องที่ ๒ และเครื่องที่ ๓ ซึ่งอยู่ในช่วงโค้งน้ำ มีทรายทับถมใบพัดสูงประมาณ ๖๐ เซนติเมตร ส่วนเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๔ และเครื่องที่ ๕ ก็มีทรายทับถมใบพัดอยู่เช่นกัน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้แจ้ง กฟผ. เชื้อนอุบลรัตน์ ดำเนินการดูทรายโดยต่อท่อดูทรายออกไปกลางแม่น้ำ ใช้เวลาดำเนินการดูทรายประมาณ ๑๕ วัน เมื่อดูเอาทรายออกไปแล้ว เครื่องสูบน้ำจึงสามารถสูบน้ำต่อไปได้ โดยเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๒ สามารถสูบน้ำได้เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เครื่องที่ ๕ สามารถสูบน้ำได้เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ และเครื่องที่ ๓ สามารถสูบน้ำได้เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยมีการสูบน้ำสลับเปลี่ยนหมุนเวียนกันตลอดเดือน มีนาคม ๒๕๕๕ และได้หยุดสูบน้ำเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๕๕ เนื่องจากสิ้นสุดการทำนาปรังแล้ว จากข้อเท็จจริงดังกล่าวเห็นว่า ขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รับโอนสถานีสูบน้ำ P.๖/๑ มาจากกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานได้แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทราบว่ามีหรือเคยมีทรายมาทับถมท่อดูน้ำและใบพัดเครื่องสูบน้ำ และเมื่อเครื่องสูบน้ำทั้ง ๕ เครื่อง ชำรุดเสียหาย เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ก็ได้ประสานแจ้งให้ กฟผ.

เชื่อนอุบลรัตน์ เข้าดำเนินการตรวจสอบซ่อมแซมโดยทันที กรณีจึงรับฟังไม่ได้ว่า การที่เครื่องสูบน้ำของสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า P.๖/๑ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ขำรุดเสียหายไม่สามารถสูบน้ำเพื่อส่งน้ำและกระจายน้ำให้แก่ผู้ฟ้องคดีเพื่อทำนาปรังตลอดฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕ ทำให้ข้าวนาปรังของผู้ฟ้องคดีแห้งตาย เกิดจากเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ละเลยต่อหน้าที่ ไม่ดูแล บำรุงรักษาและซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานตามหน้าที่ที่กำหนด เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่ได้กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย
พิพากษายืน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อผ. ๔/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเกษตรกรมีพื้นที่ทำนาในเขตชลประทานที่อยู่ในความรับผิดชอบของสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า P.๖/๑ (สถานีสูบน้ำ P.๖/๑) บ้านเวินชัย ตำบลผือฮี อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร จำนวน ๒ แปลง แปลงที่ ๑ ตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๗๓๔ ตำบลเมืองแคน อำเภอราชไศล จังหวัดศรีสะเกษ เนื้อที่ ๕ ไร่ ๒ งาน ๕๗ ตารางวา ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ฟ้องคดี ส่วนแปลงที่ ๒ ตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๙๑๒๖ ตำบลห้วยน้ำคำ อำเภอราชไศล จังหวัดศรีสะเกษ เนื้อที่ ๑๑ ไร่ ๒ งาน ๖๒ ตารางวา ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของมารดาของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพัฒนาลุ่มน้ำชีตอนล่างและเขบายตอนล่างซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง (สำนักชลประทานที่ ๗ ที่ ๑ กรมชลประทาน ที่ ๒) โดยโครงการดังกล่าวมีหน้าที่ส่งน้ำหรือกระจายน้ำของสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า P.๖/๑ ตามสัญญาในการสูบน้ำเพื่อการเกษตร ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ โดยในฤดูกาลทำนาปรังปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕ หลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้ปลูกข้าวพร้อมใส่ปุ๋ยจนข้าวตั้งท้องแล้ว ประมาณเดือนธันวาคม ๒๕๕๔ เครื่องสูบน้ำของสถานีสูบน้ำ P.๖/๑ ได้ชำรุดทั้งหมด ส่งผลให้ข้าวนาปรังของผู้ฟ้องคดี จำนวน ๑๑ ไร่ ๒ งาน แห้งตายในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๕๕ โดยมีการพิจารณาจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยแล้งให้ผู้ฟ้องคดีในอัตราไร่ละ ๖๐๖ บาท ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าความเสียหายดังกล่าวไม่ได้เกิดจากภัยแล้ง แต่เกิดจากความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองที่ละเลยไม่ตรวจสอบและซ่อมบำรุงเครื่องสูบน้ำ โดยเครื่องสูบน้ำของสถานีสูบน้ำ P.๖/๑ มีทั้งหมด ๕ เครื่อง ปรากฏว่าเครื่องที่ ๑ ขำรุด สูบน้ำไม่ได้ ก่อนที่จะมีการทำสัญญาในการสูบน้ำเพื่อการเกษตร ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ส่วนเครื่องที่ ๒ เครื่องที่ ๓ เครื่องที่ ๔ และเครื่องที่ ๕ ก็มีอาการสั้น เสียงดังผิดปกติเพราะใช้งานมานานกว่า ๑๐ ปี โดยเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่ได้ตรวจสอบเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๑ ว่าชำรุดเพราะเหตุใด และเครื่องสูบน้ำอีก ๔ เครื่อง ก็ไม่มีการทดสอบเดินเครื่องสูบน้ำเพื่อตรวจสอบว่าพร้อมใช้งานหรือไม่ โดยหากพบความผิดปกติของเครื่องสูบน้ำหรือพบว่าไม่มีความพร้อมที่จะใช้สูบน้ำเพื่อการเกษตรแล้ว

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ควรประกาศงดการดำเนินงานปรับในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีสูบน้ำ P.๖/๑ เพื่อซ่อมหรือเปลี่ยนเครื่องสูบน้ำบางเครื่องหรือทุกเครื่องให้ใช้งานได้ ซึ่งหากเครื่องสูบน้ำไม่ชำรุด ผู้ฟ้องคดีจะขายหรือจำหน่ายเข้าได้ก็โลกรั่มละ ๑๕ บาท หรือตันละ ๑๕,๐๐๐ บาท ต่อไร่ โดยคิดจากต้นทุนเป็นเงินจำนวน ๔,๑๐๐ บาท ต่อไร่ และกำไรเป็นเงินจำนวน ๑๐,๙๐๐ บาท ต่อไร่ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่ได้พิจารณาخذใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามอำนาจหน้าที่จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชดใช้ค่าเสียหายจากการกระทำละเมิดให้แก่ผู้ฟ้องคดีในอัตราไร่ละ ๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๑ ไร่ ๒ งาน เป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๑๗๒,๕๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าวนับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น และให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดแก่ผู้ฟ้องคดี ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องเฉพาะส่วนที่ฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไว้พิจารณา และมีคำสั่งให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดแก่ผู้ฟ้องคดี เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับโอนสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า P.๖/๑ ซึ่งตั้งอยู่ที่บ้านเวินชัย ตำบลฝือฮี อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร จากกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม แต่เนื่องจากเครื่องสูบน้ำที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับโอนมาจำนวน ๕ เครื่อง มีสภาพเก่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้ทำสัญญาจ้างการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โรงไฟฟ้าพลังน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เชื้อนอุบลรัตน์ (กฟผ. เชื้อนอุบลรัตน์) ทำการซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำทั้ง ๕ เครื่อง รวมทั้งอาคารสถานีสูบน้ำและห้องควบคุมไฟฟ้า โดยจ้างซ่อมแซมแบบยกเครื่องใหม่ เครื่องที่ ๑ เครื่องที่ ๓ เครื่องที่ ๔ และเครื่องที่ ๕ ตามสัญญาลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ รับมอบงานซ่อมเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๓ และจ้างซ่อมแซมเครื่องที่ ๒ ตามสัญญาลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๓ รับมอบงานซ่อมเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๓ หลังจากนั้น โครงการส่งน้ำฯ ได้ดำเนินการส่งน้ำและกระจายน้ำจากสถานีสูบน้ำ P.๖/๑ ให้แก่เกษตรกรในเขตชลประทานมาตั้งแต่ฤดูการผลิตข้าวนาปี ปี ๒๕๕๓/๒๕๕๔ และในระหว่างฤดูการทำนาปีในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ มีฝนทิ้งช่วง โครงการส่งน้ำฯ จึงดำเนินการส่งน้ำและกระจายน้ำให้เกษตรกรในพื้นที่ชลประทานของสถานีสูบน้ำ P.๖/๑ โดยใช้เครื่องสูบน้ำทั้ง ๕ เครื่อง สับเปลี่ยนหมุนเวียนกันสูบน้ำให้เกษตรกร เป็นเหตุให้เครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๑ เกิดชำรุดเสียหาย โดยเพลอาขาดและท่ออุดน้ำแตก ส่วนเครื่องที่ ๒ เครื่องที่ ๓ เครื่องที่ ๔ และเครื่องที่ ๕ มีอาการสันขณะสูบน้ำ โครงการส่งน้ำฯ จึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๔ ประสานให้นาย ณ. วิศวกรระดับ ๗ สังกัดแผนกบำรุงรักษาเครื่องกล กองบำรุงรักษาโรงไฟฟ้า กฟผ. เชื้อนอุบลรัตน์ เข้าตรวจสอบแก้ไขเครื่องสูบน้ำ โดยได้เข้าดำเนินการตรวจสอบแก้ไขระหว่างวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ปรากฏว่า เครื่องที่ ๒ เครื่องที่ ๓ เครื่องที่ ๔ และเครื่องที่ ๕ สามารถใช้งานได้ตามปกติ ส่วนเครื่องที่ ๑ ไม่สามารถเดินเครื่องได้ เนื่องจากมีชิ้นส่วนชำรุดเสียหาย จำเป็นต้องถอดอุปกรณ์หลักของเครื่องสูบน้ำเพื่อนำไปตรวจสอบและวิเคราะห์หาสาเหตุของความเสียหาย และวางแผนการซ่อมแซม ทั้งนี้ ตามหนังสือลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ต่อมา เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๔ นาย ณ. ได้นำอุปกรณ์หลักของเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๑ ที่ชำรุดเสียหายไปซ่อมที่ทำการ กฟผ. เชื้อนอุบลรัตน์

แต่การซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๑ จำต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ เนื่องจากความเสียหายของเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๑ เกิดจากชุดเสื่อปี่ม ท่อสูบน้ำด้านดูด ชุดรองรับเพลลา ชุดเสื่อประคองเพลลา ชุดใบพัด และชุดเพลลาชำรุด ประกอบกับไม่สามารถหาอะไหล่ได้ จึงต้องทำการผลิตอุปกรณ์ขึ้นมาเอง โดยเจ้าหน้าที่ของ กฟผ. เชื้อนอุบลรัตน์ จนกระทั่งการซ่อมแซมแล้วเสร็จเมื่อประมาณเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ และใช้เวลาติดตั้งอีกประมาณ ๑ สัปดาห์ จากข้อเท็จจริงดังกล่าวเห็นว่า เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ดูแล บำรุงรักษา และซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๑ ตามอำนาจหน้าที่แล้ว ส่วนเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๕ มีอาการสั่นอย่างรุนแรงระหว่างการสูบน้ำในฤดูการทำนาปีในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงได้หยุดการใช้งานเพื่อมิให้เครื่องได้รับความเสียหายมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ของ กฟผ. เชื้อนอุบลรัตน์ และผู้บังคับบัญชาได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ของ กฟผ. เชื้อนอุบลรัตน์ เข้ามาซ่อมแซมแก้ไขเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๕ ในช่วงระหว่างวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ โดยนาย ณ. ได้เข้าตรวจสอบแก้ไขแล้วพบว่า เครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๕ ยังสามารถใช้งานได้ตามปกติ ทั้งนี้ตามหนังสือลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเมื่อมีการใช้งานเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๕ ต่อไปอีกระยะหนึ่งปรากฏว่า เครื่องมีอาการสั่นรุนแรงมากขึ้น จึงต้องหยุดการใช้งานตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ของ กฟผ. เชื้อนอุบลรัตน์ ซึ่งเจ้าหน้าที่ประจำสถานีสูบน้ำได้รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบและได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ของ กฟผ. เชื้อนอุบลรัตน์ เข้ามาดำเนินการตรวจสอบแก้ไขแล้ว จากข้อเท็จจริงดังกล่าวเห็นว่า เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มิได้ละเลยต่อหน้าที่ในการดูแล บำรุงรักษา และซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๕ แต่อย่างใด ส่วนการที่ยังมิได้มีการแก้ไขซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๕ ในขณะนั้น เนื่องจากโครงการส่งน้ำฯ ได้ประสานกับเจ้าหน้าที่ของ กฟผ. เชื้อนอุบลรัตน์ ให้เข้าตรวจสอบแก้ไขเครื่องสูบน้ำที่ชำรุดเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๔ และได้ให้นักประดาน้ำลงไปตรวจสอบใต้น้ำ พบว่ามีทรายทับถมใบพัดเครื่องสูบน้ำอยู่จำนวนมาก จึงได้ดำเนินการแก้ไขโดยดูดทรายออกไปกลางแม่น้ำ ใช้เวลาดูดทรายประมาณ ๑๕ วัน จึงทำให้เครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๕ สามารถสูบน้ำได้เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ สำหรับเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในช่วงต้นเดือนธันวาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นช่วงเริ่มฤดูการทำนาปรัง ฤดูการผลิตปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕ รัฐบาลจัดทำโครงการรับจำนำข้าว เกษตรกรทำนาปรังในเขตพื้นที่ชลประทานของสถานีสูบน้ำ P.๖/๑ เกินกว่าพื้นที่ที่กำหนดไว้ตามแผนบริหารจัดการน้ำและแผนเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง เป็นเหตุให้ต้องมีการระดมใช้เครื่องสูบน้ำให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ โดยข้อเท็จจริงปรากฏว่า หลังจากที่สถานีสูบน้ำ P.๖/๑ เริ่มสูบน้ำเข้าคลองส่งน้ำตั้งแต่วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ จนถึงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๕ เครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๔ มีอาการสั่นมากจนไม่สามารถสูบน้ำต่อไปได้ เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๕ เครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๓ ก็มีอาการสั่นจนไม่สามารถสูบน้ำได้ และเมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๕ เครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๒ ก็มีอาการสั่นเช่นเดียวกันจนไม่อาจสูบน้ำได้ สถานีสูบน้ำ P.๖/๑ จึงไม่สามารถสูบน้ำให้เกษตรกรได้ตั้งแต่วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไป ระหว่างนั้นเจ้าหน้าที่ของโครงการส่งน้ำฯ ได้ประสานกับเจ้าหน้าที่ของ กฟผ. เชื้อนอุบลรัตน์ ให้เข้าตรวจสอบและแก้ไขเครื่องสูบน้ำที่ชำรุด และมีหนังสือลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงผู้อำนวยการ กฟผ. เชื้อนอุบลรัตน์ ขอให้ส่งเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบ

และประเมินค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำโดยด่วนที่สุด โดยเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕ เจ้าหน้าที่ของ กฟผ. เชื้อนอุบลรัตน์ ได้เข้าไปที่สถานีสูบน้ำ P.๖/๑ เพื่อดำเนินการตรวจสอบและแก้ไข โดยได้ให้นักประดาน้ำลงไปตรวจสอบใต้น้ำจึงพบว่ามีทรายทับถมใบพัดเครื่องสูบน้ำจำนวนมาก โดยเฉพาะเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๑ เครื่องที่ ๒ และเครื่องที่ ๓ ซึ่งอยู่ในช่วงโค้งของลำน้ำ มีทรายถมใบพัดสูงประมาณ ๖๐ เซนติเมตร ส่วนเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๔ และเครื่องที่ ๕ ก็มีทรายทับถมใบพัดอยู่เช่นกัน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้ว่าจ้าง กฟผ. เชื้อนอุบลรัตน์ ทำการดูดทรายออกไป ซึ่งเจ้าหน้าที่ของ กฟผ. เชื้อนอุบลรัตน์ ได้ดำเนินการดูดทรายโดยต่อท่อดูดทรายออกไปกลางแม่น้ำ ใช้เวลาดำเนินการดูดทรายประมาณ ๑๕ วัน เมื่อดูดทรายออกไปแล้วเครื่องสูบน้ำจึงสามารถสูบน้ำต่อไปได้ โดยเครื่องสูบน้ำเครื่องที่ ๒ สามารถสูบน้ำได้เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เครื่องที่ ๕ สามารถสูบน้ำได้เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ และเครื่องที่ ๓ สามารถสูบน้ำได้เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยมีการสูบน้ำสลับเปลี่ยนหมุนเวียนกันตลอดเดือนมีนาคม ๒๕๕๕ และได้หยุดสูบน้ำเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๕๕ เนื่องจากสิ้นสุดฤดูกาลทำนาปรังแล้ว จากข้อเท็จจริงดังกล่าวเห็นว่า ขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รับโอนสถานีสูบน้ำ P.๖/๑ มาจากกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน ตาม พ.ร.ฎ. โอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.ฎ. โอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานได้แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทราบว่ามีหรือเคยมีทรายมาทับถมที่ดูดน้ำและใบพัดเครื่องสูบน้ำ และเมื่อเครื่องสูบน้ำทั้ง ๕ เครื่อง ชำรุดเสียหาย เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ก็ได้ประสานแจ้งให้ กฟผ. เชื้อนอุบลรัตน์ เข้าดำเนินการตรวจสอบซ่อมแซมโดยทันที กรณีจึงรับฟังไม่ได้ว่า การที่เครื่องสูบน้ำของสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า P.๖/๑ บ้านวินชัย ตำบลผือฮี อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชำรุดเสียหายไม่สามารถสูบน้ำเพื่อส่งน้ำและกระจายน้ำให้แก่ผู้ฟ้องคดีเพื่อทำนาปรังตลอดฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕ ทำให้ข้าวนาปรังของผู้ฟ้องคดีแห่งตาย เกิดจากเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ดูแล บำรุงรักษา และซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ และข้อ ๑๔ ของกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบกับคำสั่งกรมชลประทาน เรื่อง การกำหนดโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเพิ่มใหม่ ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๑ เมื่อเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มิได้ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่ได้กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่คลัง สถานเอกอัครราชทูตทูตจตุรติ
คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อผ.๒๒/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นวิธีพิจารณาคดีปกครอง หน้า ๕๐

ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าเสียหายจากการก่อสร้างทำนบดินกั้นน้ำเพื่อขุดลอกคลองชลประทาน
เป็นเหตุให้เอ่อล้นไหลเข้าท่วมที่นา

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อผ.๙๔/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเงื่อนไขการฟ้องคดี หน้า ๓๗

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อผ.๙๕/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเขตอำนาจศาล หน้า ๘

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อผ.๑๓๗/๒๕๖๓ อ้างแล้วในประเด็นเขตอำนาจศาล หน้า ๑๑

ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีจัดซื้อผ้าห่มเพื่อแจกให้ผู้ประสบภัยหนาว
คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อผ.๒๐๗/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ขณะผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองคลัง เทศบาลเมือง
อุดรดิตถ์ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๙ จังหวัดลำปาง ได้ตรวจสอบงบการเงินของ
เทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ กรณีจัดซื้อผ้าห่มเพื่อแจกให้ผู้ประสบภัยหนาวในเขตเทศบาล โดยวิธีพิเศษ
รวม ๒ ครั้ง เป็นค่าซื้อผ้าห่มรวมจำนวน ๑๓,๕๐๐ ผืน เป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๑๓๓,๐๐๐ บาท
โดยไม่ปรากฏเอกสารหลักฐานจำนวนผู้ประสบภัยหนาวที่ได้รับความเดือดร้อนที่ไม่สามารถ
ช่วยเหลือตัวเองได้ แต่เป็นการจัดซื้อเพื่อแจกจ่ายทุกครั้งเรือน จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติ
ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๔๓๔๘ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖
หลังจากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (นายกเทศมนตรีเมืองอุดรดิตถ์) มีหนังสือลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๑
ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์) เพื่อรายงานความเสียหายและขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒
แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง
ความรับผิดชอบทางละเมิดรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการดังกล่าว ให้นาย พ.
รองนายกเทศมนตรีเมืองอุดรดิตถ์ รับผิดชอบในความเสียหายเต็มจำนวนความเสียหายเป็นเงิน
๑,๕๔๔,๗๖๖ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๓ ให้นาย พ. ชดใช้
ค่าสินไหมทดแทนแก่เทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ เป็นเงินจำนวน ๑,๕๔๔,๗๖๖ บาท และรายงาน
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ (กระทรวงการคลัง) จากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้แจ้งผลการพิจารณาความรับผิด
ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ตามหนังสือลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ และหนังสือลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๘
กำหนดสัดส่วนความรับผิดและเพิ่มเติมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องซึ่งต้องรับผิดใหม่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
จึงมีคำสั่งลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๘ แก้ไขเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมคำสั่งลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๓
อ้างว่าผู้ฟ้องคดีตำแหน่งผู้อำนวยการกองคลัง เทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ได้เข้าร่วมในการประชุม
ผู้บริหารของเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์เพื่อพิจารณาช่วยเหลือผู้ประสบภัย เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๙

และลงชื่อผ่านเรื่องเพื่อขออนุมัติจัดซื้อผ้าห่มต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยมีได้ทักท้วงว่ากรณีดังกล่าวไม่ชอบด้วยระเบียบ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้เทศบาลเมืองอุตรดิตถ์ได้รับความเสียหาย จึงให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในอัตราร้อยละ ๕ ของค่าเสียหายจำนวน ๑,๕๔๔,๗๖๖ บาท เป็นเงินจำนวน ๗๗,๒๘๓.๓๐ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นอุทธรณ์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาแล้ว ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และการพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่เป็นธรรมต่อผู้ฟ้องคดี จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๘ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เทศบาลเมืองอุตรดิตถ์เป็นเงินจำนวน ๗๗,๒๘๓.๓๐ บาท และเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า นาย พ. รองนายกเทศมนตรีเมืองอุตรดิตถ์ รักษาราชการแทนนายกเทศมนตรีเมืองอุตรดิตถ์ เป็นประธานในที่ประชุมพิจารณาช่วยเหลือผู้ประสบภัยมีอำนาจควบคุมและรับผิดชอบการบริหารกิจการของเทศบาลเมืองอุตรดิตถ์ รวมถึงเป็นผู้บังคับบัญชาของพนักงานเทศบาลและลูกจ้างเทศบาลเมืองอุตรดิตถ์ และมีหน้าที่กำหนดนโยบายในการบริหารราชการของเทศบาลเมืองอุตรดิตถ์ แจ้งให้ที่ประชุมทราบแล้วว่า คณะผู้บริหารเทศบาลเมืองอุตรดิตถ์มีนโยบายที่จะช่วยเหลือผู้ประสบภัยหนาวด้วยการแจกผ้าห่ม โดยนาย ก. รองนายกเทศมนตรีเมืองอุตรดิตถ์ มิได้โต้แย้งคัดค้านว่าเรื่องดังกล่าวมิใช่ในนโยบายของคณะผู้บริหารเทศบาลเมืองอุตรดิตถ์ และยังให้การสนับสนุนที่จะแจกจ่ายผ้าห่มแก่ประชาชนทุกครัวเรือน แม้วานาง พ. รองปลัดเทศบาลเมืองอุตรดิตถ์ รักษาการผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม ได้รายงานผลการสำรวจรายชื่อผู้ประสบภัยหนาวที่สมควรได้รับความช่วยเหลือ จำนวน ๒,๖๐๐ คน และเสนอขออนุมัติจัดซื้อผ้าห่ม ๒,๖๐๐ ผืน รวมทั้งนาย ส. ปลัดเทศบาลเมืองอุตรดิตถ์ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาลและลูกจ้างรองจากนายกเทศมนตรีและรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของเทศบาลเมืองอุตรดิตถ์จะแจ้งแนวทางการให้ความช่วยเหลือกรณีดังกล่าวว่า จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ กล่าวคือ ควรจะให้ความช่วยเหลือเฉพาะผู้ที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้เท่านั้น ไม่สามารถแจกจ่ายให้แก่ทุกคนได้ทั้งหมดเป็นเรื่องการสังคมสงเคราะห์ควรจะแจกจ่ายให้แก่ผู้ด้อยโอกาสจริงๆ ซึ่ให้เห็นว่า นาย พ. และนาย ก. ซึ่งเป็นคณะผู้บริหารเทศบาลเมืองอุตรดิตถ์ได้รับทราบหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือตามความในข้อ ๒ ของหนังสือเวียนกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๔๓๔๘ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๖ และถือว่าการที่นาย ส. ปลัดเทศบาลเมืองอุตรดิตถ์ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดี พนักงานเทศบาลและลูกจ้างเทศบาลได้ทำการโต้แย้งคัดค้านกรณีที่คณะผู้บริหารมีนโยบายที่จะแจกผ้าห่มให้แก่ประชาชนทุกครัวเรือนว่าเป็นการไม่ชอบด้วยหลักเกณฑ์ดังกล่าวแล้ว เป็นการทักท้วงแทนผู้ฟ้องคดีและพนักงานเทศบาลผู้ใต้บังคับบัญชาของนาย ส. แล้ว การที่ผู้ฟ้องคดีจะทักท้วงอีกย่อมไม่เกิดผลกับกรณีนี้ เนื่องจากในที่ประชุมมีการเสนอความคิดเห็นออกเป็นสองฝ่ายแล้ว ได้แก่ ฝ่ายของนาย ก. ซึ่งอยู่ในคณะผู้บริหารที่เสนอให้จัดซื้อผ้าห่มแจกจ่ายแก่

ทุกครัวเรือน และฝ่ายของนาย ส. ปลัดเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ ซึ่งรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำ ที่เสนอให้แจกจ่ายแก่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้เท่านี้ การที่นาย พ. รองนายกเทศมนตรีเมืองอุดรดิตถ์ ประธานที่ประชุมและในฐานะรักษาราชการแทนนายกเทศมนตรีรับทราบถึงความไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวตามที่นาย ส. ทักท้วง ถือว่าเป็นการเพียงพอและบรรลุวัตถุประสงค์ตามข้อ ๖ ของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาล จังหวัดอุดรดิตถ์ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ ที่กำหนดให้ในกรณีที่พนักงานเทศบาลเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งจะทำให้เสียหายแก่ราชการหรือไม่เป็นการรักษาประโยชน์ของทางราชการ ให้เสนอความเห็นเป็นหนังสือทันทีเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้น ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันตามคำสั่งเดิมผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม การที่นาย พ. สั่งในที่ประชุมว่า ตนในฐานะคณะผู้บริหาร ขอให้ดำเนินการแจกจ่ายผ้าห่มแก่ทุกครัวเรือน จึงให้จัดซื้อผ้าห่มทั้งหมด ๑๓,๕๐๐ ผืน ราคาผืนละไม่เกิน ๑๖๐ บาท จึงเป็นการสั่งราชการในฐานะผู้มีอำนาจอนุมัติแล้ว ต่อมา ผู้ฟ้องคดีลงชื่อผ่านความเห็นชอบให้ดำเนินการจัดซื้อผ้าห่มตามโครงการที่นาย พ. สั่งราชการจำนวน ๒ ครั้ง เป็นการปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งโดยทราบข้อมูลครบถ้วนแล้ว ไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงที่จะเป็นการกระทำละเมิดต่อเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ตามนัยมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามคำสั่งลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๘ ที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่เทศบาลเมืองอุดรดิตถ์เป็นเงินจำนวน ๗๗,๒๓๘.๓๐ บาท จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีตามหนังสือลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๘ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้องนั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

พิพากษากลับ เป็นให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามคำสั่งลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๘ เรื่อง แก้ไขเปลี่ยนแปลง เพิ่มเติมคำสั่งลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๓ เรื่อง ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เฉพาะส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน ๗๗,๒๓๘.๓๐ บาท และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๘ เฉพาะส่วนที่ให้อยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี โดยให้มีผลย้อนหลังนับแต่วันที่มีคำสั่งดังกล่าว

ฟ้องขอให้ปฏิบัติหน้าที่ในการระงับเหตุเดือดร้อนรำคาญและชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อร.๑๑/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองอาคารเลขที่ ๔๗/๒๗๒ ซอยหนองระแหง ๓ ถนนหทัยราษฎร์ แขวงสามวาตะวันตก เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ นาย จ. นางสาว ส. นาย ท. นาง ท. และนาย อ. จงใจใช้และครอบครองถนนบริเวณหน้าบ้านของผู้ฟ้องคดี อันเป็นทางเข้าออกและทางแยกร่วมในการจอด ล้าง รถยนต์และจักรยายนต์ และตั้งวาง

วัตถุประสงค์มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (ผู้อำนวยการเขตคลองสามวา) ร้องทุกข์ถึงเหตุเดือดร้อนรำคาญดังกล่าว แต่ไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาหรือคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง (กรุงเทพมหานคร ที่ ๒) ปฏิบัติหน้าที่ตาม พ.ร.บ. รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และ พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน วันละ ๕๐๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าผู้ถูกฟ้องคดีจะปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด เห็นว่า ภายหลังจากที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีแล้วได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่เทศกิจ ฝ่ายเทศกิจ ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและฝ่ายโยธาาร่วมกันตรวจสอบที่เกิดเหตุ โดยเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ จากการตรวจสอบพบว่ามี การจอดรถยนต์บริเวณถนนตรงข้ามบ้านของผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นถนนเอกชน มีความกว้างประมาณ ๘ เมตร โดยจอดทแยง จำนวน ๓ คัน เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้แนะนำ เจ้าของรถยนต์ และผู้อยู่อาศัยในอาคารดังกล่าว ให้จอดรถเป็นการชั่วคราวและให้จอดแนวขนานกับถนน ไม่ควรจอดทแยง และห้ามมิให้ตั้งวางสิ่งของ หรือวัตถุใดๆ บนถนน และล้างรถบนถนนโดยเด็ดขาด และขณะตรวจสอบก็ไม่พบเห็นการล้างรถยนต์บนถนนตามข้อร้องเรียน จึงเห็นได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่ถูกต้องและแนะนำผู้กระทำความผิดหรือสั่งให้ผู้กระทำความผิดแก้ไข หรือขจัดความสกปรก หรือความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยให้หมดไปตามมาตรา ๒๖ แห่ง พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๔๔ (๓) แห่ง พ.ร.บ. รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ อีกทั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังได้ติดตามผลอย่างต่อเนื่อง โดยเมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๘ เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ปฏิบัติหน้าที่ตรวจตราและพบนาง ท. ล้างรถยนต์ บนถนนบริเวณหน้าบ้านเลขที่ ๔๗/๒๗๑ จึงได้ดำเนินการจับกุมและเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิด อันเป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้แล้ว หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๘ ประสานแก้ไขเรื่องร้องทุกข์ ถึงผู้กำกับสถานีตำรวจนครบาล คันนายาวเพื่อให้ดำเนินการกับกรณีที่มีการนำรถยนต์และรถจักรยานยนต์มาจอดบริเวณหน้าบ้าน ของผู้ฟ้องคดี ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อน และได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๘ แจ้งผู้ฟ้องคดีถึงการดำเนินการดังกล่าวแล้ว จึงเห็นได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหา ตามข้อร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีแล้วในการระงับเหตุเดือดร้อนรำคาญจากการจอดรถยนต์กีดขวาง ล้างรถบนถนน และตั้งวางวัตถุบนถนนบริเวณหน้าบ้านของผู้ฟ้องคดีตามที่กฎหมายกำหนด ให้ต้องปฏิบัติแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่ได้ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร และหาได้กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่อย่างใดไม่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

ฟ้องขอให้จ่ายเงินค่าชดเชยกรณีเลิกจ้างพนักงานสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อร.๒๓/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีเข้ารับราชการครั้งแรกที่สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๒๕ และได้โอนไปรับราชการที่กรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๖ ต่อมา ได้มี พ.ร.บ. คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้จัดตั้งผู้ถูกฟ้องคดี (สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย) ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการและไม่ใช่รัฐวิสาหกิจ ขึ้นแทนกรมการประกันภัยโดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๐ ผู้ฟ้องคดีได้สมัครใจเปลี่ยนเป็นพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดี มีผลตั้งแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ และเกษียณอายุเมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการปฏิบัติงานเป็นเวลา ๖ ปี ๒ เดือน ซึ่งผู้ฟ้องคดีมีสิทธิได้รับค่าชดเชยในกรณีเลิกจ้าง ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ขอรับค่าชดเชยจากผู้ถูกฟ้องคดี แต่ได้รับแจ้งการปฏิเสธการจ่าย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายค่าชดเชยจำนวน ๘๗๖,๓๔๓ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าผู้ถูกฟ้องคดีจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เดิมผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการกรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ ได้สมัครใจเปลี่ยนไปเป็นพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีตามมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ตั้งแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดี โดยผู้ฟ้องคดีตกลงทำงานให้ผู้ถูกฟ้องคดี และผู้ถูกฟ้องคดีตกลงจ่ายค่าจ้างให้แก่ผู้ฟ้องคดีตลอดเวลาที่ทำงาน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีจึงเป็นความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ปฏิบัติงานให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีจนเกษียณอายุเนื่องจากอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ เมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ และผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งและออกจากงานเนื่องจากครบเกษียณอายุตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๗ จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งตามข้อ ๑๓ (๕) ของข้อบังคับสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ว่าด้วยการพนักงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ถือได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีไม่ให้ผู้ฟ้องคดีทำงานและไม่จ่ายค่าจ้างให้แก่ผู้ฟ้องคดีอีกต่อไป สัญญาจ้างจึงสิ้นสุด จึงเป็นการเลิกจ้างตามความในมาตรา ๑๑๘ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. คู่คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ แต่กรณีจะเป็นการเลิกจ้างที่ผู้ถูกฟ้องคดีต้องจ่ายค่าชดเชยตามมาตรา ๑๑๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันหรือไม่ นั้น เห็นว่า มาตรา ๑๙ แห่ง พ.ร.บ. คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติให้กิจการของผู้ถูกฟ้องคดีไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และกฎหมาย

ว่าด้วยเงินทดแทน อีกทั้ง กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความใน พ.ร.บ. คຸ້ມครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ (๓) กำหนดให้มีให้นำหมวด ๑๑ ค่าชดเชย ตั้งแต่มาตรา ๑๑๘ ถึงมาตรา ๑๒๒ แห่ง พ.ร.บ. คຸ້ມครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาใช้บังคับแก่นายจ้างซึ่งจ้างลูกจ้างทำงานที่มีได้แสวงหากำไรในทางเศรษฐกิจ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีจัดตั้งขึ้นตาม พ.ร.บ. คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยที่มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติให้จัดตั้งผู้ถูกฟ้องคดีขึ้นเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ และมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย และอำนาจหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ซึ่งคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย กำกับ ส่งเสริมและพัฒนาการประกอบธุรกิจประกันภัย ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ประกอบกับเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้างต้น ก็เพื่อให้มีคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยที่มีความเป็นอิสระ และคล่องตัวในการกำกับดูแลธุรกิจประกันภัยขึ้นเป็นการเฉพาะ ดังนั้น การดำเนินกิจการของคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยและการดำเนินกิจการของผู้ถูกฟ้องคดีจึงเป็นการดำเนินกิจการในฐานะองค์กรกำกับดูแลธุรกิจประกันภัย มิได้มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรในทางเศรษฐกิจ แม้ผู้ถูกฟ้องคดีมีรายได้ แต่รายได้ดังกล่าวมาจากการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือเงินอื่นๆ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับยกเว้นไม่ต้องนำส่งเป็นเงินรายได้แผ่นดิน ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ซึ่งหากจะมีกำไรเกิดขึ้นบ้างจากกิจการที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้กระทำ ก็เป็นเพียงผลพลอยได้เท่านั้น หากใช้เป็นวัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้งผู้ถูกฟ้องคดีผู้ถูกฟ้องคดีจึงเป็นนายจ้างซึ่งจ้างผู้ฟ้องคดีเป็นลูกจ้างทำงานที่มีได้แสวงหากำไรในทางเศรษฐกิจ ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่ต้องจ่ายค่าชดเชยตามมาตรา ๑๑๘ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. คຸ້ມครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีในกรณีที่ผู้ฟ้องคดีพ้นจากการเป็นพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีเพราะเหตุเกษียณอายุอันเป็นการเลิกจ้างแต่อย่างใด นอกจากนี้ แม้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีจะได้รับยกเว้นไม่อยู่ในบังคับของ พ.ร.บ. คຸ້ມครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ แต่พนักงานและลูกจ้างของผู้ถูกฟ้องคดีต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ ตามที่มาตรา ๑๙ แห่ง พ.ร.บ. คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติไว้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยได้จัดให้มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามข้อบังคับกองทุนเฉพาะส่วนของคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ภายใต้กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ค. ซึ่งจดทะเบียนแล้ว โดยเมื่อพิจารณาข้อบังคับกองทุนเฉพาะส่วนของคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ภายใต้กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ค. ซึ่งจดทะเบียนแล้ว เห็นว่า ข้อ ๖ ของข้อบังคับดังกล่าวได้กำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายเงินสะสมและเงินสมทบแก่สมาชิกที่สิ้นสมาชิกภาพว่าการสิ้นสุดสมาชิกภาพในกรณีเกษียณอายุ สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินสมทบและผลประโยชน์

ของเงินสมทบร้อยละ ๑๐๐ จึงเห็นได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้จัดให้พนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีได้รับประโยชน์ตอบแทนตามระบบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพในลักษณะเดียวกันกับค่าชดเชยซึ่งไม่ว่าจะเรียกชื่ออื่นใดก็ถือเป็นประโยชน์ตอบแทนที่ได้รับจากผู้ถูกฟ้องคดี กรณีจึงถือได้ว่า พนักงานและลูกจ้างของผู้ถูกฟ้องคดีได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทนตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีปฏิเสธไม่จ่ายค่าชดเชยในกรณีเลิกจ้างให้แก่ผู้ฟ้องคดีจึงไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด

ส่วนค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์ นั้น เห็นว่า คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายเงินจำนวน ๘๗๖,๓๔๓ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าผู้ถูกฟ้องคดีจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี ทุนทรัพย์ในศาลปกครองชั้นต้นจึงมีจำนวน ๘๗๖,๓๔๓ บาท ซึ่งต่อมา ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นเป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๘๗๖,๓๔๓ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องถึงวันที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษา และขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๘๗๖,๓๔๓ บาท นับจากวันอุทธรณ์เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จึงเห็นได้ว่า ทุนทรัพย์ในชั้นอุทธรณ์เป็นอย่างเดียวกับในศาลปกครองชั้นต้น คือ จำนวน ๘๗๖,๓๔๓ บาท ส่วนดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องถึงวันที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาที่ผู้ฟ้องคดีนำมาคำนวณเป็นทุนทรัพย์เป็นเงินจำนวน ๑๖๔,๐๔๔ บาท ด้วยนั้น ถือเป็นค่าเสียหายในอนาคต ไม่อาจนำมารวมคำนวณเป็นทุนทรัพย์ในชั้นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดได้ เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ชำระค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์ในส่วนของดอกเบี้ยนับถัดจากวันฟ้องจนถึงวันที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษามาด้วย จึงเป็นการชำระเกินกว่าที่ต้องชำระตามกฎหมาย จึงต้องคืนค่าธรรมเนียมศาลส่วนที่ชำระไว้เกินดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดี ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วยพิพากษายืน กับให้คืนค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์เฉพาะในส่วนของดอกเบี้ยที่ผู้ฟ้องคดีชำระไว้เกินให้แก่ผู้ฟ้องคดี

ฟ้องขอให้ชดเชยค่าเสียหายจากการก่อสร้างเขื่อนกันทราย ทำให้ที่ดินของประชาชนได้รับความเสียหาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อส.๕/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีอาศัยอยู่ที่หมู่ ๑๐ ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (กรมชลประทาน) โดยโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลุ่มน้ำบางนรา จังหวัดนราธิวาส ก่อสร้างเขื่อนกันทราย (รอดักทราย) ติดกับที่ดินของผู้ฟ้องคดี

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓

ทำให้ที่ดินของผู้ฟ้องคดีเสียหาย ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือร้องเรียนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแต่ไม่ได้
 รับคำตอบที่ชัดเจน จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง (กรมเจ้าท่า ที่ ๒)
 ร่วมกันชดเชยค่าเสียหายเป็นเงิน ๘,๒๙๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยนับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่า
 จะชำระเสร็จ เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗๔๘๑ เนื้อที่ ๒๑ ไร่ ๓ งาน
 ๓๖ ตารางวา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จัดทำโครงการปรับปรุงปากแม่น้ำโก – ลก โดยมีการก่อสร้าง
 รอดักทรายแบบหินทิ้ง (Rubble Mound Groynes) จำนวน ๓๐ แห่ง ตามแนวชายฝั่งทะเล
 ระยะทางยาวประมาณ ๒๐ กิโลเมตร เพื่อป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเล โดยรอดักทรายจุดที่ ๓๐
 ซึ่งเป็นจุดสุดท้ายอยู่ติดกับที่ดินของผู้ฟ้องคดี หลังจากนั้นปรากฏว่าที่ดินของผู้ฟ้องคดีถูกกัดเซาะ
 ต่อเนื่องตลอดมา ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาค
 ความเดือดร้อนเสียหาย ผู้ตรวจการแผ่นดินมีคำวินิจฉัยตามหนังสือลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐
 ว่ารอดักทรายแบบหินทิ้งจุดที่ ๓๐ ซึ่งมีความยาวเพียง ๑๐๗ เมตร น้อยกว่ารอดักทรายแห่งที่ ๑
 ถึงที่ ๒๙ เนื่องจากผลการศึกษาผลกระทบในการก่อสร้างระบุว่าจุดที่ ๓๐ มีการกัดเซาะของน้ำ
 ทะเลน้อยที่สุดถึงไม่มีเลย เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงก่อสร้างความยาวน้อยกว่าแห่งอื่นๆ
 เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าภายหลังจากการก่อสร้าง ที่ดินของผู้ฟ้องคดีถูกน้ำทะเลกัดเซาะ
 ไปประมาณ ๑๐ ไร่ แสดงว่าผลการศึกษาผลกระทบจึงอาจคลาดเคลื่อน ปัญหาความเดือดร้อน
 ของผู้ฟ้องคดีจึงน่าจะมีสาเหตุจากการก่อสร้างรอดักทรายของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังนั้น
 ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงเสนอแนะให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ร่วมกันแก้ไขปัญหาค
 ความเดือดร้อนให้แก่ผู้ฟ้องคดี ต่อมา ผู้ฟ้องคดีมีคำขอรับวัดตรวจสอบที่ดินเมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐
 ปรากฏว่าที่ดินของผู้ฟ้องคดีมีเนื้อที่เหลือ ๘ ไร่ ๔๐ ตารางวา โดยถูกกัดเซาะไปประมาณ ๑๓ ไร่
 ๒ งาน ๘๖ ตารางวา หลังจากนั้น เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ประชุม
 ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามคำแนะนำของผู้ตรวจการ
 แผ่นดิน ที่ประชุมมีมติว่าตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการสามารถดำเนินการจัดซื้อที่ดิน
 เพิ่มเติมในพื้นที่ดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีได้ โดยการจัดซื้อตามเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดิน
 และสมควรจัดทำโครงการศึกษาสำรวจติดตามการเปลี่ยนแปลงหรือการกัดเซาะแนวชายฝั่ง
 เพิ่มเติมต่อไป นอกจากนี้ ยังปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยโครงการส่งน้ำและ
 บำรุงรักษาลุ่มน้ำบางนราติดตามและแก้ไขปัญหาค
 ความเดือดร้อนร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี แต่มีปัญหาว่า
 ที่ดินของผู้ฟ้องคดีมีการแก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ตามผลการรับวัดสอบเขตเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม
 ๒๕๕๑ จึงมีปัญหาทางกฎหมายต้องพิจารณาว่า ที่ดินที่ถูกน้ำกัดเซาะตกเป็นที่สาธารณสมบัติ
 ของแผ่นดินหรือไม่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงยังไม่ได้แก้ไขปัญหาค
 ความเดือดร้อนให้แก่ผู้ฟ้องคดี อีกทั้ง ผู้
 ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยอมรับในอุทธรณ์ว่าการก่อสร้างรอดักทรายแห่งที่ ๓๐ เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการ
 กัดเซาะชายฝั่งหลังรอดักกล่าวที่มากกว่าปกติ ทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี และเห็นสมควร
 เยียวยาผู้ฟ้องคดีที่ได้รับผลกระทบจากรอดักทรายแห่งที่ ๓๐ ตามความเหมาะสมด้วย จึงรับฟังได้ว่า
 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยอมรับว่าการก่อสร้างโครงการปรับปรุงปากแม่น้ำโก – ลก โดยมีการก่อสร้าง
 รอดักทรายแบบหินทิ้ง (Rubble Mound Groynes) จำนวน ๓๐ แห่ง และรอดักทรายแห่งที่ ๓๐

อยู่ติดกับที่ดินของผู้ฟ้องคดีซึ่งมีความยาวน้อยกว่ารอดักทรายแห่งอื่นๆ เป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดี ได้แก่ ที่ดินและต้นมะพร้าวถูกน้ำทะเลกัดเซาะได้รับความเสียหาย จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างรอดักทราย จึงต้องรับผิดชอบต่อผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อก่อนที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗๔๘๑ มีราคาประเมินทุนทรัพย์ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ราคาตารางวาละ ๑๒๕ บาท แต่ราคาดังกล่าวเป็นเพียงราคาที่สำนักงานที่ดินจัดทำขึ้นเพื่อใช้ประเมินทุนทรัพย์ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเท่านั้น ซึ่งที่ดินของผู้ฟ้องคดีเป็นที่ดินติดชายทะเลที่มีการทำประโยชน์อยู่แล้ว ราคาดังกล่าวจึงไม่อาจทำการซื้อขายกันได้ในตลาด อีกทั้ง ที่ดินของผู้ฟ้องคดีเมื่อถูกน้ำทะเลกัดเซาะเป็นเหตุให้น้ำท่วมถึง ย่อมที่จะเสี่ยงให้ตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามกฎหมายได้ นอกจากนี้ ที่ดินพิพาทเหลือเนื้อที่เพียงจำนวน ๓ ไร่ ๓ งาน ๒๐ ตารางวา ที่ดินถูกกัดเซาะเสียหายไปเป็นจำนวนถึง ๑๘ ไร่ ๑๖ ตารางวา การใช้ประโยชน์ในที่ดินของผู้ฟ้องคดีจึงจำกัดไม่เหมือนเช่นเดิม การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาเพิ่มค่าเสียหายให้ผู้ฟ้องคดีอีกจำนวนหนึ่งเท่าของราคาประเมินทุนทรัพย์ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เป็นราคาตารางวาละ ๒๕๐ บาท เป็นค่าเสียหายทดแทนที่ดินที่ถูกกัดเซาะไปเป็นเงิน ๑,๘๐๔,๐๐๐ บาท จึงเป็นราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรมแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิดแล้ว ส่วนค่าขาดประโยชน์จากต้นมะพร้าว นั้น เห็นว่า ค่าเสียหายทดแทนที่ดินที่ถูกกัดเซาะกับค่าขาดประโยชน์จากต้นมะพร้าวที่ผู้ฟ้องคดีสูญเสียไปเป็นคนละส่วนกัน เมื่อผู้ฟ้องคดีเสียประโยชน์จากการเก็บมะพร้าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องชดใช้ค่าเสียหายในส่วนนี้ให้แก่ผู้ฟ้องคดีด้วย และโดยที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้อุทธรณ์จำนวนค่าทดแทนดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องชดใช้ค่าขาดประโยชน์จากต้นมะพร้าวเป็นเงิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยไว้ ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๒,๒๒๔,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้อง เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ทั้งนี้ ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คำพิพากษาลงถึงที่สุด กับให้คืนค่าธรรมเนียมศาลแก่ผู้ฟ้องคดีตามส่วนของการชนะคดี ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยกเสีย โดยมีข้อสังเกตว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ควรร่วมกันเร่งดำเนินการจัดหาวิธีการเพื่อแก้ไขปัญหาการกัดเซาะบริเวณชายฝั่งดังกล่าวตามกฎหมาย และดำเนินการแก้ไขให้เป็นไปตามหลักวิชาการโดยสมบูรณ์ เพื่อมิให้ที่ดินของผู้ฟ้องคดีถูกคลื่นกัดเซาะต่อไป อันจะทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีในความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในภายหลัง นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลาง
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ตามประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง แนวทางการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน พ.ศ. ๒๕๖๑
สำหรับหน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลางสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ชื่อหน่วยงาน : ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข

วัน/เดือน/ปี : ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

หัวข้อ: แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓ เรื่อง ละเมิด เล่มที่ ๑ และเล่มที่ ๒

รายละเอียดข้อมูล (โดยสรุปหรือเอกสารแนบ)

แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day ปี ๒๕๖๓ เรื่อง ละเมิด เล่มที่ ๑ และเล่มที่ ๒

Link ภายนอก: ไม่มี

หมายเหตุ:

.....
.....

ผู้รับผิดชอบการให้ข้อมูล

สุชาภา วรินทร์เวช

(นางสาวสุชาภา วรินทร์เวช)

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

วันที่ ๒๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

ผู้อนุมัติรับรอง

สุชาภา วรินทร์เวช

(นางสาวสุชาภา วรินทร์เวช)

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ (หัวหน้า)

วันที่ ๒๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

ผู้รับผิดชอบการนำข้อมูลขึ้นเผยแพร่

พศวีร์ วัชรบุตร

(นายพศวีร์ วัชรบุตร)

นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ

วันที่ ๒๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕